МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ГОРБАЧ-КУДРЯ ІВАННА АНАТОЛІЇВНА

УДК 342.951: 343.541

ДИСЕРТАЦІЯ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

12.00.07 «Адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело
_____ **І.А. Горбач-Кудря**

Науковий керівник: **Гусєва Катерина Анатоліївна**,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник

Київ – 2021

АННОТАЦІЯ

Горбач-Кудря І.А. Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2021.

У дисертації розглянуто сутність, зміст та особливості адміністративно-правового застосування термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на програму для кривдників. Здійснено огляд наукових поглядів на «протидію домашньому насильству» як терміносистеми адміністративно-правових досліджень, визначено у ній роль та місце спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Проведено розмежування понять «протидія домашньому насильству» та «запобігання домашньому насильству», що перебувають у щільному взаємозв'язку. Протидію домашньому насильству віднесено до підсистеми структури «протидія правопорушенням» та визначено як цілеспрямовану діяльність уповноважених суб'єктів на подолання домашнього насильства, знешкодження дій кривдників з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань шляхом застосування або використання нормативнозакріплених заходів. Межі функціонування терміносистеми протидії домашньому насильству окреслено конкретною ситуацією припинення адміністративного або кримінального правопорушення, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, формування небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до

постраждалих дітей, викорінення уявлень, традицій, звичаїв, що стали причиною домашнього насильства.

Визначено термін «спеціальні заходи протидії домашньому насильству» як систему заходів впливу на особу, яка застосовується уповноваженими суб'єктами для усунення умов загрози життю і здоров'ю постраждалої особи, припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, пов'язаних із вченням домашнього насильства. Уточнено понятійно-категоріальний апарат терміносистеми «протидія домашньому насильству», зокрема: «терміновий заборонний припис стосовно кривдника», «обмежувальний припис стосовно кривдника», «взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи».

Проаналізовано досвід збирання емпіричної інформації в адміністративно-правових дослідженнях щодо протидії домашньому насильству. Зроблено висновок, що традиційно застосовуються соціологічний моніторинг та методи соціологічного опитування. Обробка інформації відбувається шляхом кількісного прорахунку показників, обрахування їх питомої ваги відносно генеральної сукупності. Аналіз отриманих результатів переважно представлено груповою диференціацією від найбільших до найменших. Інтерпретація ґрунтується на спостереженнях, що нівелюють значення наукових здобутків. Запропоновано використовувати методи збирання, обробки, аналізу та інтерпретації даних у нерозривній єдності з методами наукового пізнання практичної діяльності та методами реалізації права, що забезпечить всебічне вивчення предмета дослідження.

Сформульовано положення про те, що підставами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є наявний факт адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена

ст. 173^2 КУпАП, за умови що дії кривдника становлять загрозу для життя та здоров'я постраждалої особи або призведуть до вчинення кривдником кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 126^1 КК. Аргументовано, що до спеціальних заходів протидії домашньому насильству належать терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників віднесено до заходів запобігання та протидії домашньому насильству.

За результатами проведених 85 поштових опитувань, анкетування 474 поліцейських уповноважених підрозділів Національної поліції України, аналізу 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених судами України за ст. 173^2 КУпАП, та рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр., виявлено, що застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству не має усталеної практики, може не відповідати наявній ситуації ризику і здійснюється уповноваженими суб'єктами переважно за власним індивідуалізованим розумінням нормативної бази.

Систематизовано законодавство, що передбачає застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству в адміністративному регулюванні, за предметною та суб'єктною підсистемами. Предметна підсистема визначає зміст, умови, принципи та процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Суб'єктна підсистема визначає перелік уповноважених підрозділів, в межах компетенції яких знаходиться застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству,

встановлюється механізм їх взаємодії у загальній системі протидії домашньому насильству.

Визначено суб'єктів, які здійснюють заходи із протидії домашньому насильству та уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, їх роль та місце у загальній системі протидії домашньому насильству. До таких належать підрозділи Національної поліції України, до повноважень яких віднесено взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, винесення термінового заборонного припису, та районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді), в межах компетенції яких є винесення обмежувального припису стосовно кривдника та направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

Місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування як суб'єктам протидії домашньому насильству у такому розумінні належить особливе місце. Вони не є суб'єктами, в межах повноважень яких знаходиться застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, але їх значення у забезпеченні виконання програм для кривдників є незаперечним.

Здійснено алгоритмізацію винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, за ознаками психологічного та економічного домашнього насильства. Підкреслено, що оцінювання ризиків потребує звертати увагу на рівень моральної та матеріальної шкоди завданої кривдником постраждалій особі, особливо в ситуації, коли постраждалою особою є дитина.

Представлено механізм взаємодії уповноважених суб'єктів у сфері протидії домашньому насильству, що спрямований на забезпечення комплексного інтегрованого підходу до подолання насильства та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від домашнього насильства, шляхом запобігання насильству, ефективного реагування на факти насильства,

надання допомоги та захисту постраждалим особам, забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, належного розслідування фактів насильства та притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності.

Визначено, що урахування принципів законності, необхідності, пропорційності та ефективності гарантує законність застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами Національної поліції України. Принцип законності полягає в тому, що спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству застосовуються згідно з нормами чинного законодавства та судової практики. Принцип необхідності дозволяє поліцейському уповноваженого підрозділу на основі оцінки ризиків визначити потребу в їх застосуванні. Принцип пропорційності пов'язаний із виявленням підстав застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та наданням кривднику зобов'язань, що відповідають ситуації вчинення домашнього насильства. Принцип ефективності обґрунтовує правильність / недостатність дій уповноваженого суб'єкта для припинення правопорушення.

Проаналізовано зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству на прикладі Республіки Австрії, Королівства Бельгії, Турецької Республіки, Грецької Республіки, Італійської Республіки, Королівства Норвегії та Канади. Позитивним для наслідування Україною є досвід Республіки Австрії, Королівства Бельгії, Турецької Республіки, Канади.

Доведено необхідність внести зміни до законодавства, зокрема Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Кодексу України про адміністративні правопорушення, наказу МВС від 25.02.2019 № 124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України», – в частині, що стосується адміністративно-правового регулювання

застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами Національної поліції України. Потреба внесення зазначених змін обґрунтована двофакторним дисперсійним аналізом.

Ключові слова: домашнє насильство, протидія, запобігання, спеціальні заходи, адміністративне правопорушення, постраждала особа, кривдник, заборонний припис, профілактичний облік, превенція, оцінка ризиків.

SUMMARY

Horbach-Kudria I.A. Administrative and legal bases for the application of special measures of countering domestic violence. – Qualification scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis for obtaining a scientific degree of candidate of legal sciences on the specialty 12.00.07 – Administrative law and procedure, finance law, information law. – The National Academy of Internal Affairs, Kyiv, 2021.

The dissertation is devoted the essence, content and features of the administrative and legal application of the urgent prohibitive order against the offender, the restrictive order against the offender, taking the offender for preventive registration and carrying out preventive work with him, sending the offender to the offender`s program. A review of scientific views on «countering domestic violence» as a terminology of administrative and legal research, defining the role and place of special measures to countering domestic violence.

A distinction is made between the concepts of «countering domestic violence» and «prevention of domestic violence», which are closely interrelated. Countering to domestic violence is referred to the subsystem of the structure «counteraction to offenses» and is defined as purposeful activity of entities authorized to overcome domestic violence, neutralize the actions of offenders with further control, correction of their illegal behavior and protection of victims in a particular situation of unlawful encroachment through the application or use of regulatory measures. The limits of functioning of the terminology system for countering domestic violence are outlined by the specific situation of termination of an administrative or criminal offense, assistance and protection to the victim, compensation for harm, formation of indifference to victims, especially victims, eradication of ideas, traditions and customs. violence.

The term «special measures to countering domestic violence» is defined as a system of measures to affect a person, which is used by entities authorized to eliminate the threat to life and health of the victim, terminate the administrative

offense, prevent its transformation into a criminal offense, neutralize the offender's actions, control, correction of his illegal behavior and protection of victims in a specific situation of illegal encroachments related to the doctrine of domestic violence. The conceptual and categorical apparatus of the terminological system «countering to domestic violence» has been clarified, in particular: «urgent prohibition order against the offender», «restrictive order against the offender», «taking the offender into preventive registration and carrying out preventive work with him».

The experience of collecting empirical information in administrative and legal research on countering domestic violence is analyzed. It is concluded that sociological monitoring and methods of sociological survey are traditionally used. Information is processed by quantitative calculation of indicators, calculation of their share relative to the general population. It is offered to use methods of data collection, processing, analysis and interpretation in inseparable unity with methods of scientific knowledge of practical activity and methods of realization of the right that will provide comprehensive studying of a subject of research.

The provision is formulated that the grounds for applying special measures to countering domestic violence are the existing fact of an administrative offense, the responsibility for which is provided by Art. 173^2 of the Code of Ukraine about Administrative Offenses, provided that the offender's actions threaten the life and health of the victim. offense, liability for which is provided by Art. 126^1 of the Criminal Code of Ukraine. It was argued that special measures to countering domestic violence include an urgent injunction against the offender, a restrictive injunction against the offender, the registration of the offender and preventive work with him. Referral of the offender to the program for the offender is classified as a measure to prevent and countering domestic violence.

According to the results of 85 postal polls, questionnaires of 474 police authorized units of the National Police of Ukraine, analysis of 1754 decisions in cases of administrative offenses issued by the courts of Ukraine under Art. 173^2 of the Code of Ukraine about Administrative Offenses, and decisions made by courts

in civil cases on the issuance of a restrictive order against the offender contained in the Unified Register of Judgments during the period from 2018 to 2020, found that the application of special measures to countering domestic violence has not established practice, has not correspond to the existing risk situation and is carried out by entities authorized mainly according to their own individualized understanding of the regulatory framework.

The legislation is systematized, which provides for the application of special measures to countering domestic violence in administrative regulation, by the subject`s subsystem and the subsystem of entities authorized. The subject`s subsystem determines the content, conditions, principles and procedure for issuing an urgent prohibitive order against the offender, restrictive order against the offender, taking the offender for preventive registration and carrying out preventive work with him, sending the offender to the program for the offender. The subsystem of entities authorized determines the list of authorized units within the competence of which is the application of special measures to countering domestic violence, establishes a mechanism for their interaction in the overall system of countering domestic violence.

The entities that carry out measures to countering domestic violence and are authorized to apply special measures to countering domestic violence, their role and place in the overall system of countering domestic violence. These include units of the National Police of Ukraine, that powers include the registration of the offender and preventive work with him, the issuance of an urgent prohibitive order, and district, district in the city, city or city district courts (judges), that powers include to competence is the restrictive order against the offender and sending the offender to the offender’s program.

In this sense, local state administrations and local self-government bodies, as subjects of countering domestic violence, have a special place. They are not actors responsible for special measures to countering domestic violence, but their importance in ensuring the implementation of programs for perpetrators is undeniable.

An algorithm is proposed issuance of the urgent prohibitive order against the offender, taking the offender for preventive registration and carrying out preventive work with him, against psychological and economic domestic violence. It is emphasized that risk assessment needs to pay attention to the level of moral and material damage caused by the offender to the victim, especially in a situation where the victim is a child.

The mechanism of cooperation of entities authorized in the field of countering domestic violence is presented, that is aimed at providing an integrated approach to countering domestic violence and promoting the realization of rights of victims of domestic violence by preventing violence, responding effectively to violence, providing assistance and protection to victims, ensuring compensation for the damage caused, proper investigation of the facts of violence and bringing the perpetrators to justice.

It is determined that taking into account the principles of legality, necessity, proportionality and efficiency guarantees the legality of the application of special measures to countering domestic violence by units authorized of the National Police of Ukraine. The principle of legality is that special measures to countering domestic violence are applied in accordance with current legislation and case law. The principle of necessity allows the police officer of the unit authorized to determine the need for their application on the basis of a risk assessment. The principle of proportionality is related to the identification of grounds for the application of special measures to countering domestic violence and the provision of obligations to the perpetrator in accordance with the situation of domestic violence. The principle of efficiency justifies the correctness / insufficiency of the actions of the entity authorized to stop the offense.

The foreign experience of applying special measures to countering domestic violence on the example of the Republic of Austria, the Kingdom of Belgium, the Republic of Turkey, the Hellenic Republic, the Italian Republic, the Kingdom of Norway and Canada is analyzed. The experience of the Republic of Austria, the

Kingdom of Belgium, the Republic of Turkey, and Canada is positive for Ukraine to follow.

The need to amend the legislation, in particular the Law of Ukraine «On Prevention and Countering Domestic Violence», the Code of Ukraine on Administrative Offenses, the order of the Ministry of Internal Affairs of 25.02.19 № 124 «On approval of the Procedure for registration the offender by an authorized unit of the National Police of Ukraine», – in the part concerning the administrative and legal regulation of the application of special measures to countering domestic violence by authorized units of the National Police of Ukraine. The need to make these changes is justified by two-way analysis of variance.

Keywords: domestic violence, crossing, countering, special measures, administrative offense, injured person, assailant, prohibition order, precautionary accounting, prevention, risk assessment.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Горбач-Кудря І. А. Види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2. Том 5. С. 141-146.

2. Горбач-Кудря І. А. Загальна термінологія Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». *Юридична наука*. 2019. № 7. С. 111-117.

3. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84). С. 70-78.

4. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України. *Часопис Київського університету права*. 2019/1. С. 233-236.

5. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припис як спеціального заходу із протидії домашньому насильству у справах про вчинення адміністративного правопорушення. *Часопис Київського університету права*. 2020/1. С. 291-294.

6. Горбач-Кудря І. А. Емпірична модель поліцейської протидії домашньому насильству. *Філософські та методологічні проблеми права.* 2020. № 2 (20). С. 55-67.

7. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С. 374-378.

8. Горбач-Кудря І. А. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 6 (Vol. 1). P. 111-115.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Horbach-Kudria Ivanna A. The entities authorized to apply special measures to prevent domestic violence. *Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8-9 лип. 2016 р.). Київ : Центр правових наукових досліджень, 2016. С. 98-101.

10. Горбач-Кудря І. А. Законність застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 7-8 квіт. 2017 р.). Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 32-35.

11. Горбач-Кудря І. А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов’язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 27 груд. 2018 р.). Львів : ФОП Шпак В.Б., 2018. С. 85-87.

12. Горбач-Кудря І. А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов’язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству* : матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 52-54.

13. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 09 квіт. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 21 С. 13-17.

14. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Дотримання принципу пропорційності у застосуванні спеціальних заходів щодо особи за фактами вчинення домашнього насильства. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 21 лип. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 24 С. 19-23.

15. Горбач-Кудря І. А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80-82.

16. Горбач-Кудря І. А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80-82.

17. Горбач-Кудря І. А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 14 груд. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 97-101.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ 17
ВСТУП 18
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ 29
1.1. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству як об'єкт адміністративно-правового дослідження 29
1.2. Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству 52
1.3. Нормативно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та місце серед них адміністративно-правового регулювання 69
Висновки до першого розділу 81
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ТА ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 85
2.1. Суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству 85
2.2. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству 99
2.3. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству 112
2.4. Гарантії забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству 124
Висновки до другого розділу 136
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ 140
3.1. Зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та можливість його адаптації в діяльність Національної поліції України 140
3.2. Шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству 155
Висновки до третього розділу 169
ВИСНОВКИ 173
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 179
ДОДАТКИ 218

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ГУНП	Головне управління Національної поліції
Закон	Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»
ЄРДР	Єдиний реєстр досудових розслідувань
ДОП	дільничний офіцер поліції
КК	Кримінальний кодекс України
КПКУ	Кримінальний процесуальний кодекс України
КУпАП	Кодекс України про адміністративні правопорушення
м.	місто
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
п.	пункт
поліція	Національна поліція України
пп.	підпункт
ст.	стаття
ст. 126[1] КК	стаття 126^1 Кримінального кодексу України («Домашнє насильство»)
ст. 173[2] КУпАП	стаття 173^2 Кодекс України про адміністративні правопорушення («Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування»)
ТЗП	терміновий заборонний припис
ООН	Організація Об’єднаних Націй
ОП	обмежувальний припис
ЦПК	Цивільний процесуальний кодекс України
ч.	частина
ЮП	ювенальна превенція

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. Протидія домашньому насильству є частиною внутрішньої та зовнішньої політики держави, для якої права людини – це одна з найвищих цінностей. Соціальна політика України спрямована на формування нульової толерантності суспільства до домашнього насильства, тому кожне звернення за фактом його вчинення є не просто статистика, – це життя окремої людини, проблема та біль цілої родини. Мета держави – посилити реакцію на цей виклик. Реакція має бути абсолютно конкретною і починатися на рівні центральної та місцевої влади й закінчуватися в кожній сім'ї[1].

За офіційними даними, протягом 2020 року до поліції надійшло 209 тис. заяв про вчинення домашнього насильства, в середньому по 570 повідомлень щодоби. Порівняно із 2019 роком, кількість таких заяв у 2020 році збільшилася на 47 %. Щодня уповноважені підрозділи Національної поліції України складали 363 протоколи про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачене ст. 173[2] Кодексу України про адміністративні правопорушення[2].

За офіційними даними, у 2019 році кількість справ про адміністративні правопорушення стосовно вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування, що розглядалися у районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судах, становила

---

[1] Прем'єр-міністр: Запобігання домашньому насильству та забезпечення постраждалих захистом – серед завдань Уряду. *Урядовий портал:* Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/premyer-ministr-zapobigannya-domashnomu-nasilstvu-ta-zabezpechennya-postrazhdalih-zahistom-sered-zavdan-uryadu (дата звернення: 22.09.2020).

[2] Поліція та органи влади мають об'єднати зусилля для захисту дітей і постраждалих від домашнього насильства – Ігор Клименко. *Національна поліція*: веб-сайт. URL: https://www.npu.gov.ua/news/preventivna-robota/policziya-ta-organi-vladi-mayut-ob-jednati-zusillya-dlya-zaxistu-ditej-i-postrazhdalix-vid-domashnogo-nasilstva-Igor-klimenko/ (дата звернення 30.11.2020).

112964 щодо 83746 осіб, у 2020 році розглянуто 130670 справ про адміністративні правопорушення щодо 104646 осіб (зростання становить 17 %). Негативна динаміка присутня і в показниках розгляду судами цивільних справ окремого провадження щодо видачі і продовження обмежувального припису стосовно кривдника. Так, у 2019 році кількість заяв, що перебували на розгляді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів – 710, а у 2020 році – 998 (зростання становить 30 %)[3].

У практичній діяльності 58 % поліцейських відокремлених (територіальних) підрозділів превентивної діяльності, протидіючи домашньому насильству, вдаються до складання протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 173^2 КУпАП та вважають його ефективним. Решта – 42 % обґрунтовують позицію, що зупинити кривдника та надати допомогу постраждалій особі можливо лише завдяки застосуванню спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Таке коливання думок посадовців правоохоронної системи спричинило появу прецеденту – звернення до Європейського суду з прав людини громадянки України І.М. Левчук (заява № 17496/19) через те, що держава не виконала свої зобов'язання з ефективного захисту її від домашнього насильства. Справа «Левчук проти України» є першою, де виявлено порушення ст. 8 Конвенції та яка пов'язана із неналежним виконанням обов'язків органами Національної поліції.

Питання адміністративно-правового реагування на вчинення домашнього насильства, застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, запобігання та протидії домашньому насильству розглядали В. Б. Авер'янов, М. О. Акімов, І. О. Бандурка, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, А. Б. Блага, В. В. Богуцький, О. В. Бойко, С. Г. Братель, В. О. Брижик, Ю.А. Ведєрніков, А.М. Волощук, А. О. Галай, В. О. Галай, В. В. Галунько, В. М. Гаращук, Б. М. Головкін, І. П. Голосніченко,

[3] Інформація про результати розгляду справ у сфері протидії домашньому насильству. *Судова влада України*: веб-сайт. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/.

Г. О. Горбова, К. А. Гусєва, О. М. Джужа, О. М. Дубенко, О. О. Дудоров, Ф. К. Думко, М. В. Евсюкова, Т. В. Журавель, М. О. Качинська, Я. М. Квітка, О. В. Ковальова, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, С. Ф. Константінов, М. В. Корнієнко, О. О. Кочемировська, Л. В. Крижна, О. В. Кришевич, О. В. Кузьменко, А. В. Лабунь, К. Б. Левченко, М. М. Легенька, Ю. В. Лисюк, М. Н. Марченко, М. І. Матузов, Т. О. Мацелик, Т. П. Мінка, В. В. Муранова, К. В. Павліченко, Т. А. Плугатар, С. О. Проневич, О. І. Остапенко, М. Ф. Стахурський, С. Г. Стеценко, О. О. Уварова, М. І. Хавронюк, Г. О. Христова, В. В. Чернєй, Ю. С. Шемшученко, В. К. Шкарупа, Х. П. Ярмакі, М. Е. Ясеновська та ін.

Дослідження цих науковців незаперечно мають вагомий внесок для вирішення актуальних проблем запобігання та протидії домашньому насильству, проте в їх роботах здебільшого представлено аналіз діяльності уповноважених суб'єктів, особливостей застосування таких спеціальних заходів із протидії домашньому насильству, як терміновий заборонний припис стосовно кривдника та обмежувальний припис стосовно кривдника, накреслюються шляхи удосконалення національного законодавства за напрямом, зокрема імплементації міжнародного досвіду та норм міжнародно-правових актів. Поза увагою науковців залишаються такі спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, як взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, що має першочергову функцію у діяльності уповноважених підрозділів поліції, та направлення кривдника на проходження програми для кривдників, що є також не менш затребуваним у реаліях українського суспільства.

Неефективність спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству в України, масові порушення пропорційності у їх застосуванні з боку уповноважених суб'єктів обумовили потребу в удосконаленні відповідних механізмів адміністративно-правового регулювання. Зазначене вплинуло на обрання теми дисертації, визначило об'єкт та предмет дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII; Концепції адміністративної реформи в Україні (Указ Президента України від 22 липня 1998 р. № 810/98), Національної стратегії у сфері прав людини (Указ Президента України від 25 серпня 2015 р. № 501/2015); Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020), Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р), Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року (постанова Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 453), Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 р. № 728-р); Стратегічного плану розвитку Національної академії внутрішніх справ на 2018–2024 роки (рішення Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 27 лютого 2018 р., протокол № 3). Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 29 жовтня 2015 р. (протокол № 20) та уточнено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ 29 січня 2019 р. (протокол № 1).

Мета і завдання дослідження. *Мета* дослідження полягає в тому, щоб на підставі теоретичного узагальнення наукових підходів, аналізу положень міжнародного та вітчизняного законодавства, практики його застосування, визначити сутність та особливості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству для ефективного регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері їх адміністративно-правового застосування, а також

вироблення висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення законодавства України.

Досягнення мети потребує виконання таких *завдань*:

− окреслити спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству як об’єкт адміністративно-правового дослідження;

− визначити підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;

− встановити нормативно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та визначити їх місце в адміністративно-правовому регулюванні;

− виділити суб’єктів, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству;

− визначити адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;

− з’ясувати особливості взаємодії Національної поліції України з іншими суб’єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;

− визначити гарантії забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;

− вивчити зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та можливість його адаптації в діяльність Національної поліції України;

− обґрунтувати шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Об’єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у сфері протидії домашньому насильству.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертації становлять концептуальні підходи до проведення наукового пошуку в галузі адміністративного права, пов'язаного з метою, об'єктом та предметом дослідження та застосуванням *діалектико-матеріалістичного методу* (розділи 1-3). Методи *аналізу, синтезу, дедукції, індукції* використовувалися для всебічного вивчення науково-теоретичних та практичних засад адміністративно-правового застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (розділи 1, 2). *Функціональний та системно-структурний методи* допомогли визначити сутність, основні ознаки, структуру, функції спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (підрозділи 1.1., 1.2), їхнє місце як окремого компонента у протидії домашньому насильству (підрозділ 1.1), виділити із загального переліку суб'єктів, в межах повноважень яких знаходиться застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (підрозділ 2.1), дослідити особливості проведення ними адміністративних процедур (підрозділ 2.2) та взаємодії (підрозділ 2.3). *Історико-правовий метод* дозволив прослідкувати ґенезу спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильства в адміністративно-правовому регулюванні (підрозділи 1.1., 2.1.). *Порівняльно-правовий метод* забезпечив аналіз позицій науковців на досліджувану проблему (підрозділ 1.1), наукові поняття (підрозділи 1.1, 2.2, 2.3, 3.1), категорії (підрозділи 1.3, 2.4), підходи до їх вивчення (підрозділи 1.1, 1.3., 2.4), міжнародний досвід (підрозділ 3.1). *Герменевтичний* та *формально-догматичний методи* сприяли тлумаченню юридичних категорій, поглибленню та уточненню понятійного апарату (розділи 1-2). Методи *соціологічного дослідження* та *статистичний* метод забезпечили емпіричне підґрунтя сформованих в дисертації наукових положень щодо адміністративно-правового застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (розділи 1-3).

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні дані та узагальнення, отримані за 85 запитами до Національної поліції України,

Міністерства соціальної політики України, Державної служби статистики України за 2015–2020 рр.; з 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених судами України за ст. 173^2 КУпАП, та рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр.; результати анкетування 474 працівників підрозділів превентивної діяльності ГУНП в Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Київській, Миколаївській, Одеській, Тернопільській, Хмельницькій областях, ГУНП у Вінницькій області та ГУНП в м. Києві стосовно питань застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним з перших в Україні комплексних монографічних досліджень, у якому розкрито сутність, зміст та особливості адміністративно-правового застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових положень і висновків, основні з них такі:

уперше:

– визначено термін «спеціальні заходи протидії домашньому насильству» як систему заходів впливу на особу, що застосовується уповноваженими суб'єктами для усунення умов загрози життю і здоров'ю постраждалої особи, припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, пов'язаних із вченням домашнього насильства;

– аргументовано, що до спеціальних заходів протидії домашньому насильству належать терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи. Направлення

кривдника на проходження програми для кривдників віднесено до заходів запобігання та протидії домашньому насильству;

– розмежовано поняття «запобігання домашньому насильству» як явища суспільно-державного характеру, що визначається процедурою розслідування випадків домашнього насильства, притягненням до відповідальності кривдників, зміною їхньої поведінки, підвищенням рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формуванням нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках та «протидія домашньому насильству» як явище приватно-індивідуального характеру, що визначається конкретною ситуацією правопорушення;

удосконалено:

– понятійно-категоріальний апарат терміносистеми «протидія домашньому насильству» шляхом уточнення низки термінів, а саме: «терміновий заборонний припис стосовно кривдника», «обмежувальний припис стосовно кривдника», «взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи»;

– алгоритмізацію винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, за ознаками психологічного та економічного домашнього насильства;

– розуміння гарантій законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами Національної поліції України з урахуванням принципів законності, необхідності, пропорційності та ефективності;

дістало подальший розвиток:

– положення про протидію домашньому насильству як підсистему структури «протидія правопорушенням», що являє собою активну діяльність поліції, органів судової гілки влади, спрямовану на забезпечення панування закону, охоронюваних ними інтересів, цінностей, усунення причин та умов

вчинення адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 173^2 КУпАП, та кримінальних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 126^1 КК, захист постраждалих осіб від протиправних посягань;

– обґрунтування критеріїв, що визначають суб'єктів протидії домашньому насильству, а саме: адміністративно-правовий статус та коло повноважень, що належать до їх компетенції;

– систематизація законодавства, що передбачає застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству в адміністративному регулюванні, за предметною та суб'єктною підсистемами.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації мають прикладний характер і використовуються в:

законотворчій сфері – під час удосконалення положень законодавства, розроблення (опрацювання) законопроектів про внесення змін та доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (лист Національної академії внутрішніх справ від 09 грудня 2020 р. № 01/199 ВР на запит Комітету з питань правоохоронної діяльності Верховної Ради України від 27 листопада 2020 р. № 04-27/3-2020/223271);

практичній діяльності – під час удосконалення відомчого нормативно-правового регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, зокрема, наказу МВС України «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» від 25 лютого 2019 р. № 124, підвищення якості та ефективності діяльності поліції в аналізованій сфері, а також в системі службової підготовки поліцейських (акт Головного управління Національної поліції у м. Києві від 02 лютого 2021 р.);

освітньому процесі – під час викладання та вивчення навчальних дисциплін «Взаємодія патрульних з підрозділами Національної поліції України та державними органами і службами», «Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції», «Поліцейська діяльність», «Поліцейська діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству», «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству», «Практикум з протидії домашньому насильству», «Протидія домашньому насильству» (акт Національної академії внутрішніх справ від 22 січня 2021 р.);

науково-дослідній діяльності – для подальшого розроблення теоретичних положень стосовно застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, а також у процесі підготовки навчального посібника «Протидія домашньому насильству», навчального посібника «Поліцейська діяльність» та курсу лекцій «Публічне адміністрування» (акт Національної академії внутрішніх справ від 15 січня 2021 р.).

Особистий внесок здобувача. Викладені в дисертації висновки й положення, що становлять її новизну, розроблені автором особисто. В опублікованих у співавторстві наукових публікаціях особистий внесок дисертанта становить не менше 50 % матеріалу.

Апробація результатів дисертації. Основні положення, висновки та пропозиції, сформульовані під час дослідження, оприлюднено на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях і круглому столі: «Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування» (м. Київ, 8–9 липня 2016 р.), «Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті» (м. Одеса, 7–8 квітня 2017 р.), «Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)» (м. Львів, 27 грудня 2018 р.); «Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству» (м. Київ, 27 вересня 2019 р.); «Актуальні дослідження правової та історичної науки» (м. Тернопіль, 09 квітня 2020 р.); «Актуальні дослідження правової та історичної науки» (м. Тернопіль, 21

липня 2020 р.); «Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи» (м. Київ, 25 листопада 2020 р.); «Філософські, методологічні та психологічні проблеми права» (м. Київ, 26 листопада 2020 р.); «Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід» (м. Київ, 14 грудня 2020 р.).

Публікації. Основні положення та висновки дослідження, сформульовані в дисертації, відображено в 17 наукових публікаціях, серед яких сім статей у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна стаття в іноземному науковому періодичному виданні (Словацька Республіка), а також дев’ять тез доповідей на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях і круглому столі.

РОЗДІЛ 1
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

1.1. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству як об'єкт адміністративно-правового дослідження

Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству на сьогодні не мають термінологічного визначення. У Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (далі – Закон) їм відведено окремий розділ – Розділ V «Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству», – де визначено перелік, підстави, умови та принципи застосування [199]. Така прогалина обумовлена дискусією, що точиться навколо тлумачення, не менш важливого і пов'язаного із предметом нашого дослідження, терміну – «протидія домашньому насильству».

Закономірно, що підрозділ 1.1 присвячено огляду наукових поглядів на «протидію домашньому насильству» як терміносистеми адміністративно-правових досліджень, визначенню у ній місця спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, їх термінологічному тлумаченню та методології дослідження.

Термін «протидія домашньому насильству» у пп. 13 ст. 1 Закону («Визначення термінів») визначено як систему заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на припинення домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки [199]. У такому тлумаченні «протидія домашньому насильству» є підсистемою

структури «протидія правопорушенням» за кримінологічним спрямуванням [47]. Протидія правопорушенням – (англ. disruption) – будь-яка дія, до якої вдаються державні або недержавні суб'єкти для того, аби перервати діяльність, що може нести користь інтересам, що суперечать нормам чинного законодавства [262, с. 558]; водночас це система заходів, спрямованих на подолання правопорушень шляхом їх попередження і боротьби з ними та надання допомоги і захисту постраждалим особам [262, с. 559].

На думку О. О. Юхна, протидія правопорушенням є тотожною боротьбі із правопорушеннями. Дослідник вважає, що термін «протидія» введений до наукового обігу з метою замінити терміни «боротьба», «війна» з правопорушеннями, що використовувалися у радянських партійно-політичних актах і документах, наприклад, стосовно діяльності правоохоронних органів, а також у деяких міжнародних документах, наприклад, ООН, та публіцистичних, у тому числі й вітчизняних матеріалах, для позначення загального впливу на протиправну поведінку особи у широкому розумінні. Під термінами «боротьба», «війна» розуміли суспільну діяльність щодо виявлення, усунення, ослаблення та нейтралізації чинників, що детермінують правопорушення. Водночас власне використання зазначених лексем у радянську добу суперечило панівній комуністичній ідеології, головною ідеєю якої було встановлення соціального миру, а не ведення соціальної війни. Останнє стосується й питання захисту особи від протиправних посягань [47; 286, с. 165-166].

А. П. Закалюк обґрунтовував позицію, що протидія правопорушенням та боротьба із правопорушеннями узагальнюють поняття на позначення дії – чинення супротиву. Однак «протидія» не може функціонувати як термін, тому що однозначно відображує сутність, що полягає у супротиві, але не розкриває його напрямів, цілей, завдань, функціональної ролі та змісту різних форм [47; 91, с. 321].

О. М. Бандурка та Л. М. Давиденко дотримуються етимологічного підходу у визначенні термінів, за яким «протидія» та «боротьба» є тотожними, але «боротьба» передбачає перемогу над супротивником, а «протидія» елемент перемоги не містить. Тому в кожному конкретному випадку залежно від змістового навантаження ці лексеми можуть використовуватися як терміни. Якщо мова йде про вплив на правопорушення, в яких привалюють нормативно-правові заходи, доречним є використання терміну «боротьба». Водночас щодо застосування заходів, спрямованих на правопорушення, переважно кримінологічного характеру має місце вживання терміну «протидія правопорушенням» [12, с. 8-9; 47].

Отже, термін «протидія правопорушенням», що з'явився у нормативно-правовій сфері 2001 – 2005 роках, є новим і закономірно, що має суперечності у визначенні. Науковці доволі обережно підходять до його тлумачення, оскільки за поняттєвим значенням «протидії» вбачаються елементи «боротьби». Водночас на відміну від «боротьби» «протидія» не вказує на завершеність процесу реалізації своєї мети та завдань [47]. Нам імпонує диференціація термінів «боротьба із правопорушеннями» та «протидія правопорушенням», запропонована О. М. Бандуркою та Л. М. Давиденком. У такому аспекті застосування власне спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству насамперед пов'язане із чиненням супротиву («протидією») цьому негативному для суспільства явищу, зупиненням процесу трансформації адміністративного правопорушення у кримінальне.

Як зазначав К. К. Платонов, термін має позначати наукове поняття. Поняття – це відображення об'єктивно істотного у речах та явищах, зафіксованих словом; це розуміння сутності речі або явища. Розуміння – це процес мислення, що виявляє суттєві властивості речі або явища. Без поняття не може бути науки, але не усі поняття є науковими. Тому термін позначає суто визначене поняття, що однаково розуміється тим, хто його сказав, та тим, хто його почув або прочитав [178; 47].

Розуміння поняття протидії уповноважених суб'єктів протиправній поведінці кривдників, які чинять домашнє насильство, та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації небезпечних посягань шляхом застосування або використання нормативно закріпленої системи заходів з часів Людвіга Феєрбаха та інших і до сьогодення розглядалося через призму кримінальної політики з двох принципово різних підходів. Одні автори виходили з того, що питання впливу на правопорушення має вирішуватися кримінально-правовими засобами. Такий підхід існував у другій половині XX століття у Радянському Союзі. Інші вважали, що вирішальним у доборі заходів є їхня результативність. Такий підхід був започаткований у 80-90-х рр. XX ст. і зосереджувався на визначенні головних напрямів, цілей й засобів впливу на протиправну поведінку особи шляхом формування нормативно-правового законодавства, регулювання практики його застосування, вироблення й реалізації заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням, ключових завдань, принципів, напрямів й цілей нормативно-правового впливу, а також засобів їх досягнення, що закріплено в нормах національного права, актах тлумачення норм на практиці їх застосування [47; 265, с. 151-152].

На думку Д. М. Тичини, протидія правопорушенням – це особливий вид взаємодії двох протилежних сторін. Він відображає попередження, утримання осіб від вчинення правопорушення, а якщо виявляється їх протиправна поведінка, то перш за все має вирішуватися питання про її мотиви, причини, про те, чи не доцільніше спочатку застосувати адміністративне покарання, пом'якшуючого характеру та надання за необхідності соціальної допомоги. Це активна діяльність суспільства з метою забезпечення панування закону і охоронюваних їм інтересів, цінностей, усунення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень, захист постраждалих осіб та створення засобів захисту від протиправних посягань [265, с. 153].

В. В. Василевич та О. М. Джужа зазначають, що комплексна система державних і громадських заходів, спрямованих на виявлення та усунення, нейтралізацію детермінант протиправної поведінки, здійснення превентивного впливу на особу правопорушника, а також потенційного правопорушника, проведення віктимологічних запобіжних заходів, укріплення законності та правопорядку й удосконалення правозастосовної діяльності є не що іншим, як методологією запобігання та протидії протиправній поведінці [27, с. 73-74; 47].

Отже, поняття протидії домашньому насильству не обмежується лише застосуванням, використанням заходів, що є нормативно закріпленими, для нейтралізації дій кривдника, належного розслідування фактів домашнього насильства. Вона охоплює захист особи, яка постраждала від домашнього насильства, відшкодування їй моральної і матеріальної шкоди. Тому розуміння протидії домашньому насильству перебуває у щільному взаємозв'язку із іншим поняттям, позначеним у п. 5 ст. 1 Закону («Визначення термінів») терміном «запобігання домашньому насильству», що являє собою систему заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей, викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються [199].

На користь такої позиції висловлювався А. П. Закалюк. Він зазначав, що «протидія» як термін може бути використаний для відтворення загального впливу на протиправну поведінку, але він лише однобічно

відображає останній та не містить однозначного відображення поняття запобігання, тобто не може вживатися як такий, що за сутністю тотожний поняттю «запобігання», навіть коли він вживається у широкому значенні [91, с. 322]. Звідси відсутність понятійних відмінностей між протидією правопорушенням та їх запобіганням. Сутнісний зміст запобігання протиправній поведінці має лише одну загальну спільність, що полягає у чиненні їй супротиву. Проте ця спільність є сутністю іншого, більш загального предмета, яким є протидія правопорушенням [47; 91, с. 321].

А. О. Джужа обстоює позицію, що зниження рівня правопорушень пов’язане не з протидією їм, а з виключенням із адміністративної практики правопорушень, що виникають з «вини» потерпілих. Ця діяльність традиційно має складну структуру, здійснюється різними суб’єктами, на різних рівнях, у різних видах і формах, стовно різних об’єктів, на ранній та безпосередній стадіях прояву віктимної поведінки і характеристик особи. Основне навантаження у протидії правопорушенням науковець надає віктимологічному запобіганню, визначаючи останнє як специфічну діяльність соціальних інститутів, спрямовану на виявлення і усунення (нейтралізацію, блокування) чинників, обставин, ситуацій, які формують віктимну поведінку і за цим напрямом детермінують вчинення правопорушень; встановлення груп ризику і конкретних осіб з підвищеним ступенем віктимності і вплив на них з метою відновлення або активізації їх захисних властивостей; розробку або вдосконалення вже наявних спеціальних засобів захисту громадян від правопорушень та подальшої віктимізації [47; 74, с. 103].

Отже, запобігання та протидія домашньому насильству у наукові літературі, так само у законодавстві, застосовують як складену ідіоматичну конструкцію. Очевидно, що таке їх функціонування стало причиною схожості у тлумаченні. По-перше, обидва поняття, що вони позначають, відображаються як система заходів. По-друге, відсутнє розмежування суб’єктів реалізації цих заходів. По-третє, застосуванню заходів протидії та

запобігання домашньому насильству підпорядковано низку цілей, що мають спільні ознаки. Зокрема, для протидії – це належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності та зміна поведінки кривдника, які необхідні для запобігання повторному вчиненню адміністративного правопорушення. Для запобігання – це формування небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей, викорінення уявлень, традицій, звичаїв, що мають реалізацію у протидії за фактом вчинення домашнього насильства [52, с. 80-81]. Ми вважаємо, що основною причиною, що призвела до змішування лексичного значення основних термінів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, – це надання їм ознак єдиної терміносистеми [52, с. 81].

Основними критеріями терміносистеми В. М. Гавриленко виділяє наявність ієрархічно організованої структури інформаційних даних, штучний, контрольований суб'єктивний характер входження до її складу термінів, які об'єднані за певним принципом чи системними зв'язками [37]. Ст. 1 Закону («Визначення термінів») закріплено сукупність термінів, об'єднаних за належністю до організаційно-правових засад запобігання та протидії домашньому насильству, основних напрямів реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямованих на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства, та системно взаємопов'язаних [199]. Системні зв'язки між лексемами мають парадигматичний характер, утворений синонімією (наприклад, *домашнє насильство, економічне насильство, психологічне насильство, сексуальне насильство, фізичне насильство*), антонімією (наприклад, *дитина-кривдник – дитина, яка постраждала від домашнього насильства (постраждала дитина), кривдник – особа, яка постраждала від домашнього насильства (постраждала особа), програма для кривдника – програма для постраждалої особи*), гіпо-гіпоронімічними відношеннями (наприклад, *протидія домашньому насильству – оцінка ризиків –*

профілактичний облік) та омонімією (наприклад, *припис стосовно кривдника – терміновий заборонний* та *обмежувальний*) [52, с. 81].

О. А. Плигун зазначає, що у дослідженні терміносистеми необхідно сукупно аналізувати словникові дефініції та звертати увагу на функціонування терміну у мовленні [179, с. 171]. Протидія в українській літературній мові означає дію, що спрямована проти іншої дії, перешкоджає їй [249]. Запобігання тлумачиться як дія за значенням запобігати [249]. Запобігати (запобігти) – не допускати, заздалегідь відвертати що-небудь неприємне, небажане [249].

Отже, врахування лінгвістичного аспекту у визначенні термінів «протидія домашньому насильству» та «запобігання домашньому насильству» дозволяє виділити їх в окремі терміносистеми [52, с. 81]. Відповідно протидія домашньому насильству – це цілеспрямована діяльність уповноважених суб'єктів на подолання такого суспільно негативного явища, яким є домашнє насильство, знешкодження дій кривдників з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань шляхом застосування або використання нормативнозакріплених заходів [47].

О. О. Юхно зазначає, що система протидії може функціонувати ефективно лише за умови нейтралізації, блокування основних ознак правопорушень. Її об'єктом є відносини, що встановлюються в державі, суспільстві та між окремими громадянами щодо появи і функціонування правопорушень, а отже, предметом протидії – є ті елементи, без яких вона не може існувати і функціонувати [47; 286, с. 166-167].

Сутнісними ознаками системи протидії протиправній поведінці, на думку О. М. Бандурки та О. М. Литвинова, є: 1) протидія правопорушенням як специфічної галузі соціального управління, а не безсистемного, хаотичного набору різноманітних заходів; 2) багаторівневий характер. Це виявляється, зокрема, у тому, що протидія складається з подолання причин правопорушень в цілому, причин окремих їх різновидів, а також причин та

умов конкретних правопорушень; 3) реалізація у процесі вирішення загальних завдань соціального та економічного розвитку, а також в ході спеціально-кримінологічних заходів; 4) взаємодія різних суб'єктів, поміж яких органи влади та управління, правоохоронні органи, адміністрації підприємств і установ, громадські формування, окремі громадяни; 5) раннє запобігання. Йдеться про запобігання несприятливому формуванню особистості, тобто навіть самій можливості виникнення криміногенних особистісних якостей. Тим самим чинники поведінки, що сприяють скоєнню правопорушення, викорінюються на самому початку, у зародку; 6) збірність, комплексність, що на індивідуальному рівні охоплює профілактику, запобігання і припинення правопорушень. Оскільки правопорушення – завжди процес, що розвивається в часі, то основний спосіб протидії йому полягає в тому, щоб, своєчасно втрутившись в цей процес, не допустити його розвитку. Головна відмінність зазначених видів діяльності в часовій дистанції між їх реалізацією і фактом вчинення правопорушення, а також у ступені інтенсивності та динамічності застосування [14, с. 174-175; 47].

К. А. Гусєва, виділяючи попередження (недопущення), припинення правопорушень та їх профілактику (загальну та індивідуальну) як форми протидії та запобігання, зазначає, що створення дієвої правової системи останнього має забезпечити держава. Предметну основу попередження, припинення та профілактики правопорушень мають становити відповідні нормативно-правові акти – офіційні нормативні документи, прийняті (видані) правотворчими органами в межах їх компетенції й направлені на встановлення, зміну або відміну правових норм, спрямованих на протидію правопорушенням [47; 69, с. 5-6].

Ю. В. Лисюк, визначаючи термін «протидія домашньому насильству» як комплекс соціальних та спеціальних заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, правоохоронними органами, спрямованих на виявлення, попередження та припинення домашнього насильства, недопущення його у майбутньому, притягнення до

відповідальності осіб, винних у вчиненні домашнього насильства, вважає, що така діяльність забезпечується організаційно-правовим впливом на об'єкт домашнього насильства, має врегульовану нормативно-правовими актами спільну, упорядковану, організовану діяльність органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органів, громадських формувань, які вживають відповідних заходів щодо попередження, виявлення, протидії домашньому насильству та притягнення правопорушників до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової відповідальності [47; 149, с. 35-36].

Отже, протидія домашньому насильству перебуває у щільному взаємозв'язку із запобіганням домашньому насильству, проте на відміну від останнього вона має приватно-індивідуальний характер та реалізується під час вчинення особою адміністративного чи кримінального правопорушення. Межі функціонування терміносистеми протидії домашньому насильству визначаються конкретною ситуацією припинення адміністративного або кримінального правопорушення, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, формування небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей, викорінення уявлень, традицій, звичаїв, що стали причиною домашнього насильства. Межі застосування терміносистеми, пов'язаної із запобіганням домашньому насильству, окреслюються власне процедурою розслідування випадків домашнього насильства, притягненням до відповідальності кривдників, зміною їхньої поведінки, підвищенням рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формуванням нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках [52, с. 81-82].

Термінологічними одиницями терміносистеми протидії домашньому насильству є *дитина-кривдник, дитина, яка постраждала від домашнього насильства (постраждала дитина), домашнє насильство, економічне насильство, кривдник, обмежувальний припис стосовно кривдника, особа,*

яка постраждала від домашнього насильства (постраждала особа), оцінка ризиків, психологічне насильство, сексуальне насильство, терміновий заборонний припис, фізичне насильство [52, с. 82]. Наведений перелік не є вичерпним. У разі наявності необхідних характеристик до нього може бути долучений новий термін або вилучений існуючий у разі втрати [37, с. 55]. Ілюстрованим прикладом входження нового терміну до терміносистеми «протидія домашньому насильству» є «спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству» [52, с. 82].

Відповідно до ст. 24 Закону («Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству») до спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників [199; 45].

У пп. 16 ст. 1 Закону («Визначення термінів») терміновий заборонний припис стосовно кривдника визначено спеціальним заходом протидії домашньому насильству, що вживається уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України (далі – поліції) як реагування на факт домашнього насильства та спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров’я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства [45; 199]. Тут маємо, по-перше, колізію від законодавця щодо визначення групової належності термінового заборонного припису до «спеціальних заходів протидії домашньому насильству» чи до «спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» [45]. Українській науковій мові невластивим є поєднанням прийменника та віддієслівного іменника [264], тому, на нашу думку, пріоритетним є використання сполучення «спеціальні заходи протидії домашньому насильству» та приведення до відповідної однотипності законодавства за напрямом. По-

друге, суб'єктом, в межах повноважень якого знаходиться застосування термінового заборонного припису до кривдника, є уповноважені підрозділи поліції, тобто за своїм змістом терміновий заборонний припис є поліцейським заходом. Виходячи з принципу правничої аналогії, поліцейські заходи «застосовуються» або «використовуються» уповноваженими підрозділами поліції, але не «вживаються» [215]. По-третє, терміновий заборонний припис є заходом протидії домашньому насильству, хоча у тлумаченні законодавець вказує на його функції і як заходу запобігання («недопущення повторного вчинення») [45].

У пп. 7 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Визначення термінів») обмежувальний припис стосовно кривдника зафіксовано як «встановлений у судовому порядку захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи» [199]. Наведене тлумачення, на нашу думку, викликає певне непорозуміння. По-перше, тому що суперечить ст. 24 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству»), де зазначено, що обмежувальний припис належить до спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, а не є заходом тимчасового обмеження прав чи покладання обов'язків. По-друге, питання безпеки постраждалої особи в такому аспекті набуває абстрактності, тому що будь-яке домашнє насильство за своєю природою вже несе небезпеку [45] – «могла б бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого» [116].

Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи як спеціальний захід щодо протидії домашньому насильству не має окремого визначення у ст. 1 Закону («Визначення термінів»). Натомість у пп. 13 ст. 1 Закону («Визначення термінів») наводиться термін профілактичний облік, що визначається як організаційно-практичні заходи щодо контролю за поведінкою кривдника з метою

недопущення повторного вчинення домашнього насильства, за дотриманням ним тимчасових обмежень його прав та виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку із вчиненням домашнього насильства [45; 199]. Так само, як і з обмежувальним приписом, тут постає потреба термінологічного уточнення спеціального заходу.

Направленню кривдника на проходження програми для кривдника у пп. 10 ст. 1 Закону («Визначення термінів») відповідає програма для кривдників. Проте і цей термін не визначено як спеціальний захід щодо протидії домашньому насильству. Із тлумачення, що це «комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків» [199], він швидше є заходом запобігання домашньому насильству. Так само, як і програма для постраждалої особи, яка визначена у пп. 11 ст. 1 Закону («Визначення термінів») як «комплекс заходів, спрямованих на позбавлення емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у постраждалої особи здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування» [199], але у тексті власне Закону не віднесена до жодної із груп заходів, а саме: ані до заходів запобігання домашньому насильству, ані заходів щодо протидії домашньому насильству (у т.ч. спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству) [45].

Отже, спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству у нормативно-правовій базі охоплюють перелік дефініцій, а саме: терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми

для кривдників [199], – що є підсистемою протидії домашньому насильству, фінансованої державою [51, с. 80]. У поняттєвому розумінні вони охоплюють нормативно-правовий та кримінологічний аспекти. Нормативно-правовий аспект О. М. Бандурка та Л. М. Давиденко пов'язують із діяльністю правоохоронних органів з виявлення та розслідування правопорушень, виявлення винних осіб та притягнення їх до встановленої законом відповідальності, судового розгляду справ про адміністративні правопорушення, призначення й виконання покарань. Кримінологічний аспект охоплює діяльність правоохоронних та інших органів з виявлення причин та умов правопорушень (криміногенних факторів), їх усуненню, ослабленню або нейтралізації [12, с. 9].

У зв'язку з цим, спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству спрямовані на конкретні правопорушення [12, с. 9], у нашому випадку адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173^2 КУпАП. До того ж, впливаючи в кожному випадку на конкретну особу, яка вчинила правопорушення, зазначені заходи виявляють стримуючий вплив на усю протиправну поведінку. Кримінологічні заходи здійснюють безпосередній вплив на детермінанти правопорушень, а вже через них – на протиправну поведінку як явище. Так, у загальному вигляді механізм взаємодії нормативно-правового та кримінологічного напрямів протидії правопорушеннями свідчить про те, що ці напрями утворюють єдиний процес протидії. У свою чергу єдина практика протидії правопорушенням потребує впорядкування єдиної теорії протидії протиправній поведінці. Розроблення понятійного апарату, на думку О. М. Бандурка та Л. М. Давиденка, це лише перший крок за цим напрямом [12, с. 9].

Нам імпонує така позиція. Водночас вважаємо, що цінність дослідження науковця досягається оптимальним співвідношенням та логікою взаємовпливу теорії, експерименту та практики [251, с. 183]. Теоретичні знання про об'єкт та предмет дослідження обов'язково повинні мати

експериментальну розвідку, на підставі емпіричних результатів якої будуватимуться пропозиції для практичної діяльності [51, с. 80].

Аналізуючи різноманітні аспекти протидії домашньому насильству, науковці здебільшого наголошують на важливості чітко окреслених методологічних підходів до предмета вивчення або представляють емпіричні дані, отримані за результатами дослідження осіб, які потерпають від домашнього насильства, залишаючи осторонь практичний досвід суб'єктів, уповноважених застосовувати спеціальні заході щодо протидії домашньому насильству. Теоретичні моделі науковці обґрунтовують отриманими емпіричними даними та визначають шляхи удосконалення законодавчо-нормативної бази [49, с. 55].

К. Б. Марисюк, В. С. Канцір, І. А. Канцір, досліджуючи негативний феномен домашнього насильства як напрям життєдіяльності, що згубно впливає на розвиток суспільних відносин, для отримання емпіричних даних здійснюють соціологічний моніторинг офіційної статистичної інформації на веб-сторінці Офісу Генеральної Прокуратури. Обробку результатів дослідження автори подають у вигляді діаграм, визначаючи відсоткову належність показників до загальної кількості репрезентативних ситуацій. Динаміка насильницва досліджується ними протягом п'яти років, з 2015 до 2019 рр., за максимальним та мінімальним відсотком розкриття таких правопорушень. На підставі проведеного емпіричного дослідження К. Б. Марисюк, В. С. Канцір, І. А. Канцір роблять спробу сформувати окремі пропозиції і рекомендації, що мають значення для юридичної практики в Україні [158; 49, с. 56].

Г. М. Собко, аналізуючи прояви психологічного домашнього насильства на соціально-побутовому рівні як кримінологічну категорію, вдається до соціологічного моніторингу звітності за напрямом, розміщеної на Інтернет-сторінках Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та інформаційних агентств, зокрема ГО «Громадський простір». Статистичні дані дослідниця подає у відсоткових та кількісних значеннях щодо випадків,

що сталися протягом року. Вивчення практики боротьби з сімейно-побутовими правопорушеннями вона здійснює методами спостереження, а отримані результати представляє у якісному вираженні [49, с. 56; 250].

І. І. Парфанович, А.Я. Парфанович, досліджуючи теоретичні й практичні напрацювання профілактики домашнього насильства стосовно людей похилого віку, наводять статистичну інформацію, отриману соціологічним моніторингом з проєктів нормативно-правових актів (проєкт стратегії Національного плану дій із питань старіння до 2022 р.), Інтернет-ресурсів (Medical Science Monitor) та наукових публікацій. На думку авторів, наведені відсоткові показники щодо предмета дослідження є мінливими, тому що не засвідчують об'єктивно наявної ситуації. Найбільш дієвими механізмом вивчення явища вони вважають індивідуальне дослідження постраждалих осіб за допомогою діагностико-профілактичного інструментарію соціальної роботи, зокрема проведення тесту С.Дайхоффа для вимірювання внутрішньої агресії, анкети для аналізу зовнішньої агресії та стандартизованого інтерв'ю для виявлення ролі респондента в ситуації домашнього насильства. За результатами проведеного дослідження І. І. Парфанович, А. Я. Парфанович виробляють пропозиції щодо поліпшення соціальної роботи [49, с. 56; 175].

С. Ю. Сургова, О. Л. Файчук, аналізуючи ефективність державної політики у сфері подолання та протидії домашньому насильству, емпіричну базу дослідження формують із оприлюднених соціологічних даних міжнародного жіночого правозахисного центру «Ла Страда – Україна», статистики звернень за фактами вчинення домашнього насильства, офіційно зареєстрованих у Міністерстві соціальної політики України, Міністерстві внутрішніх справ України, Національній поліції України, аналітичних показників, представлених у звітах міжнародної організації Refuge. Суміжні кількісні та відсоткові показники української дійсності подаються науковцями паралельно із статистикою, наведеною громадськими організаціями за напрямом в Ізраїлі, для підкреслення актуальності питань,

пов’язаних із проявами домашнього насильства в суспільстві [259]. На підставі аналізу представлених даних С. Ю. Сургова, О. Л. Файчук доходять висновку, що регламентація та побудова інститутів соціальної допомоги наочно демонструє рівень розвитку суспільства країни і ефективність в ній правозахисних організацій державного і недержавного характеру у вирішенні проблем домашнього насильства, у тому числі заходів з соціальної просвіти населення [49, с. 56; 259, с. 821-822].

О. М. Тахтамиш, А. В. Сарнацька, досліджуючи функціональні складові та ефективність технології «WINGS» як комплексного системного інструменту профілактики та короткотривалого втручання з метою зниження ризику домашнього насильства до жінок з наркозалежністю, в ході експерименту методами соціологічного опитування отримують емпіричні дані з вибірки, до якої увійшли 20 жінок з наркозалежністю, які мали досвід скоєного проти них домашнього насильства. Окрім цього, дослідниками з метою оцінювання якісної складової технології «WINGS» проведено глибинне інтерв’ювання 2-х фахівців (психолога та соціального працівника) незалежної урядової організації з надання послуг ВІЛ-інфікованим, які мали досвід проведення зазначеної методики [261, с. 44]. За результати дослідження О. М. Тахтамиш, А. В Сарнацька отримали кількісні показники, які представили у відсотковому співвідношенні, та підтвердили власну теоретичну модель щодо достатньо високої ефективності застосування технологій «WINGS» в Україні з метою запобігання та протидії сексуальному домашньому насильству [49, с. 56-57; 261, с. 45].

Отже, традиційно в адміністративно-правових дослідженнях щодо протидії домашньому насильству збирання емпіричної інформації здійснюється соціологічним моніторингом та методами соціологічного опитування. Обробка інформації відбувається шляхом кількісного прорахунку показників, обрахування їх питомої ваги відносно генеральної сукупності. Аналіз отриманих результатів дослідники переважно представляють груповою диференціацією від найбільших до найменших, а

інтерпретацію часто-густо подають за власними спостереженнями, що, на нашу думку, нівелює значення наукових здобутків [49, с. 57].

Адміністративно-правове дослідження щодо протидії домашньому насильству поєднує в собі послідовні і взаємопов'язані процедури, а саме: збір первинної соціологічної інформації, її узагальнення та аналіз, розповсюдження та використання. Провідними функціями соціологічного моніторингу в ньому є діагностування (формулювання діагнозу стану, концепцій, форм, методів розвитку системи соціальних об'єктів, її компонентів і підсистем), аналітико-прогностична діяльність (дискретний процес порівняння отриманої інформації з критично допустимими значеннями й кінцевим результатом розвитку проблемної ситуації), інформування (спосіб регуляторного отримання своєчасної, достовірної інформації безпосередньо від її носіїв), управління (уточнення прийняття рішень на різних рівнях ієрархії управлінських структур і контроль за їх виконанням) [49, с. 57; 103, с. 51].

Однією з важливих переваг соціологічного моніторингу, на думку Л. В. Калашнікової, є можливість доповнення отриманої інформації. Констатація недостатності певної інформації, що виявлена під час аналізу зібраних даних, може стати підґрунтям проведення додаткових досліджень, використання альтернативних методів збору інформації, зокрема методів соціологічного опитування. Постійна зміна норм українського законодавства призводить до появи нових факторів, тому у ході збирання емпіричних даних особливо важливо не тільки фіксувати зміни за визначеними показниками, але й заповнювати «білі інформаційні плями», що сприятиме формуванню нових індикаторів для більш об'єктивної, всебічної та якісної побудови емпіричної моделі [49, с. 57; 103, с. 51].

Збір емпіричних даних має здійснюватися на різних рівнях та відповідно до поставлених завдань в межах компетенції органів державної влади, органів місцевого самоврядування. О. Г. Варич вважає, що в Україні діяльність у цій сфері недостатньо скоординована, тому характеризується

відсутністю відповідної методологічної бази, що у свою чергу впливає на отримання достовірних результатів. Для оптимізації наукового дослідження не менш важливим є врахування значення різноманітних засобів досягнення цілей правових норм і соціальної корисності самих норм, тобто можливість у процесі дослідження визначити співвідношення поставлених завдань (цілей) та досягнутих результатів. Останні можуть бути позитивними (корисними) і негативними (шкідливим), а отже, здатні характеризувати з такої позиції окрему правову норму чи нормативно-правовий акт. Тому оцінка ефективності дії як один з етапів адміністративно-правового дослідження протидії домашньому насильству не передбачає виключно оцінювання результативності діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування за напрямом. Вона охоплює такий важливий аспект, як оцінку соціальної корисності досягнутих результатів [26, с. 109; 49, с. 57].

Оцінкою ефективності дії нормативно-правових актів є правосвідомість, що являє собою реакцію особистості та суспільства в цілому на феномен права. Право впливає на свідомість людини, визначаючи напрями її думок, формуючи уявлення про «необхідне», «бажане» та «заборонене». Тут діє механізм власного сприйняття особистістю правових ідей, позицій, тобто правової інформації в цілому з метою її подальшого осмислення та усвідомлення [26, с. 110]. Як зазначають Т. З. Герасимів і Т. І. Іванишин, від того, як люди розуміють право, залежить, як вони будуть ним користуватися. Якщо, наприклад, у сучасній Україні є достатньо ознак, що свідчать про недоліки у правокористуванні, то це означає, що існують недоліки й у праворозумінні [40, с. 157; 49, с. 57].

Коректне осягнення правової реальності потребує по-новому осмислити проблему можливості і необхідності наукової картини світу, в тому числі світу соціального, складовою якого є світ суспільної, людської правосвідомості. Світ соціальних реалій, зокрема і правових, – це не мережа об’єктивних артефактів і незалежних від «спостерігача» подій. Його сутність багато в чому зумовлюється присутністю в цих подіях суб’єкта пізнання і

ціннісного судження. Відтак категорії «об’єкт», «науковий об’єкт» у сучасній теорії функціонує на ґрунті формування нового типу раціоналізму, з урахуванням виявлених обмежень методології «відображення», «дзеркальності», відсутності чіткої демаркації «первинності» та «вторинності» у пізнавальному процесі [40, с. 158; 49, с. 57].

Отже, методи збирання, обробки, аналізу та інтерпретації емпіричних даних, що застосовуються в адміністративно-правовових дослідженнях, нерозривно пов’язані з методами наукового пізнання практичної діяльності та водночас є дотичними до методів реалізації права. Всебічне вивчення предмета дослідження за таких умов забезпечується дослідженням практики праворозуміння та правокористування [49, с. 58].

Суб’єкти, що застосовують заходи протидії домашньому насильству, так само і спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, підпорядковуються виконанню конкретної мети, посідають певне місце у структурі, водночас їм відведені чітко окреслені функції. Наприклад, уповноважені підрозділи поліції для негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення (мета) виносять терміновий заборонний припис кривднику (функція) і є першою ланкою у протидії домашньому насильству (структура). Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування для запобігання повторному вчиненню домашнього насильства (мета) організовують та забезпечують проходження кривдниками відповідних програм (функція) і є нижчою за уповноважені підрозділи поліції ланкою (структура), тому що її функціонування за напрямом залежить від іншого суб’єкта – суду, в межах компетенції якого направлення особи на проходження програми для кривдників [50, с. 80-81; 199].

Отже, дослідження спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству потребує системного підходу. Такий підхід забезпечить аналіз функціонування органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за визначеним напрямом, дозволить оцінити дієвість й

ефективність кожного із видів спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, а також сприяє інтеграції отриманих знань з метою моделювання шляхів удосконалення їх застосування в українському законодавстві [50, с. 81; 186, с. 18].

Для отримання перинної інформації ефективними є методи соціологічного опитування [240]. Тому статистичні дані, володільцями або розпорядниками яких є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, збиралися за допомогою поштового опитування як основного методу та телефонного інтерв'ю як допоміжного [51, с. 81].

Поштові опитування формувалися з відкритих запитань та в межах компетенції адресата. Вони стосувалися особливостей винесення суб'єктами, що мають право застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, термінового заборонного припису стосовно кривдника, функціонування профілактичного обліку кривдників, програми для кривдників, витребування доказів для винесення обмежувального припису у суді, а також оскарження дій уповноважених осіб щодо застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (Див. додаток К, додаток М, додаток П, додаток С, додаток У, додаток Х, додаток Ц). Запитувана інформація направлялася адресату на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації» [198], враховуючи термін набуття чинності нормативно-правових актів, що регулюють застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, за територіальним розподілом, охоплюючи центральні органи виконавчої влади, що в межах своєї компетенції визначають напрями роботи структурних підрозділів у протидії домашньому насильству (Див. додаток К, додаток М, додаток П, додаток С, додаток У, додаток Х, додаток Ц) [51, с. 81].

Проведення поштового опитування центральних та територіальних підрозділів забезпечувала достовірність та повноту інтегрованої звітності в ході подальшого опрацювання статистичних результатів [51, с. 81].

Для збирання інформації про факти застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами поліції використовувалося анкетування як основний метод та інтерв'ю як допоміжний [51, с. 82].

На цьому етапі дослідження основна увага зосереджуватиметься на вивченні індивідуального досвіду поліцейських, посадові інструкції яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, зокрема специфіці винесення термінового заборонного припису, участі у формуванні профілактичного обліку кривдника, ефективності його використання, здійсненні приводів особи з метою проходження корекційної програми для кривдників (Див. додаток Б). Обрані методи соціологічного опитування дозволяли вивчити особисту думку респондентів щодо дієвості та ефективності термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, профілактичного обліку кривдників, корекційної програми для кривдників як структурних елементів протидії домашньому насильству [51, с. 82].

Анкета, що застосовувалася як основний метод дослідження, складалася здебільшого із закритих прямих альтернативних та неальтернативних запитань (Див. додаток Б). Бланк анкети має вступну частину, основна частина містить запитання, що потребують аналізу, зосередженості уваги [10]. Обсяг запитань анкети передбачає, що час на заповнення бланку становитиме 5-7 хвилин [51, с. 82].

Отже, вивчення спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству здійснювалося методами соціологічного дослідження шляхом використання поштового опитування, телефонного інтерв'ю, анкетування та інтерв'ю, а також соціологічним моніторингом шляхом аналізу матеріалів Єдиного реєстру судових рішень. В ході проведеного дослідження за 85 запитами до Національної поліції України, Міністерства соціальної політики України, Державної служби статистики України за 2015-2020 рр; з 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених

судами України за ст. 173[2] КУпАП, рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр.; результатів анкетування 474 працівників підрозділів превентивної діяльності ГУНП в м. Києві та ГУНП України 9 областей отримано статистичні показники за останні три роки, простежено їх динаміку з огляду на інформацію про збільшення кількості випадків домашнього насильства в Україні та виявлено рейтинг їх дієвості й ефективності у застосування [51, с. 82].

У проведенні емпіричного дослідження ми виходили з позиції, що для системного підходу [51, с. 81], обов'язковими є два елементи. Перший елемент – інтегративні закономірності, що зумовлені взаємодією компонентів, зв'язки і відносини, до яких вони вступають у межах єдиної системи. Вони мають свої властивості, відмінні від їхнього існування [125, с. 88-89]. Другий елемент – стадійність пізнання. За таких умов перша стадія пізнання передбачає отримання повної, об'єктивної, достовірної інформації, друга – має порівняльний аспект. Метою порівняння є виявлення розбіжностей в інформації, що аналізується. Третя стадія пізнання предмета дослідження полягає в узагальненні стійких ознак, отриманих під час порівняння. Четверта завершальна стадія виявляться у визначенні абстрагування та формування узагальнених результатів [49, с. 58; 125, с. 89].

Обробка та аналіз емпіричних даних представлені у Додатку В, Додатку Г, Додатку Д, Додатку Е. У подальших підрозділах дисертації ми використовуватиме ці матеріали для ілюстрації. Відтак після визначення власних термінологічних позицій на спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству закономірно зупинитися на підставах, умовах та принципах їх застосування. Цьому присвячуватиметься наступний підрозділ.

1.2. Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

У підрозділі 1.1. ми розглянули позиції науковців щодо визначення спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству як об'єкта адміністративно-правового дослідження, представили власне термінологічне та поняттєве визначення, зосередили увагу на видах спеціальних заходів, а саме: терміновому заборонному приписі стосовно кривдника, обмежувальному приписі стосовно кривдника, взяттю на профілактичний облік кривдника та проведенню з ним профілактичної роботи, направленню кривдника на проходження програми для кривдників, – як елементів терміносистеми «протидія домашньому насильству», визначили методологічні та емпіричні підходи дослідження. Цей підрозділ присвячено з'ясуванню підстав, умов та принципів, за яких чинним законодавством передбачено застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, та наведенню прикладів їх практичної реалізації в сучасних умовах Українського суспільства.

Підставами винесення термінового заборонного припису кривднику, згідно ч. 1 ст. 25 Закону («Терміновий заборонний припис»), є наявність безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення [199]. У такому розумінні терміновий заборонний припис застосовується до особи за фактом вчинення фізичного домашнього насильства у ситуації, коли адміністративний делікт трансформується у кримінальне правопорушення, інакше є реакцією на кримінальні види домашнього насильства [45].

Водночас у практичній діяльності уповноважених підрозділів поліції терміновий заборонний припис виноситься кривднику переважно за фактом вчинення або ймовірно вчинення адміністративного правопорушення, що передбачає настання відповідальності за ст. 173^2 КУпАП, або застосування

спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству напряму не пов’язане із фактом притягнення особи до відповідальності (Див. рисунок 1).

Рисунок 1

Так, в листі Управління превентивної діяльності ГУНП в Івано-Франківській області від 01.10.2020 № 49-зі/108/20/02-2020 вказується, що «*в територіальних підрозділах ГУНП в Івано-Франківській області, облік кількості винесення термінових заборонних приписів за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126[1] КК України, не ведеться*», натомість подається статистика протягом 2019-2020 року винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173[2] КУпАП (Див. додаток Н). Про подібну тенденцію йдеться і у листі ГУНП в Тернопільській області від 30.09.2020 № 2675/11/03-2020 (Див. додаток Н).

У листі Управління превентивної діяльності ГУНП в Донецькій області від 29.09.202 №107зі/18/01-2020 зазначається, що винесені протягом 2019-2020 року термінові заборонні приписи стосовно кривдників вносилися «*до журналу єдиного обліку заяв та повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події ГУНП в Донецькій області та керівництвом слідчих підрозділів ознак кримінального чи адміністративного правопорушення не встановлено та підстави для внесення відповідних відомостей до ЄРДР відсутні. У разі виявлення ознак складу кримінального*

правопорушення, передбаченого ст. 126[1] КК України слідчий вносить відомості згідного чинного законодавства» (Див. додаток Н).

У листі Управління превентивної діяльності ГУНП в Київській області від 02.10.2020 №69зі,70зі/109/20/01 звертається увагу, що винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника здійснюється за фактами фізичного, психологічного або економічного насильства, що передбачають настання кримінальної відповідальності та згідно ст. 126[1] КК, якщо делікт має систематичний характер (Див. додаток Н).

У листі Управління превентивної діяльності ГУНП в Луганській області від 02.10.2020.№955/111/21-2020 висловлюється думку, що «*винесення термінового заборонного припису на пряму не пов'язане з фактом притягнення кривдника до адміністративної відповідальності, передбаченої ст. 173[2] КУпАП або кримінальної відповідальності, передбаченої ст. 126[1] Кримінального кодексу України*» (Див. додаток Н). Основною підставою застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству є отримання позитивного результату за оцінкою ризиків вчинення домашнього насильства, передбаченою наказом МВС від 13.03.2019 №369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», що набрав чинності 19.04.2019. Така позиція викладена у листах Управління превентивної діяльності ГУНП в Сумській області (лист від 22.10.2020 №Г-12зі/20/01-2020) (Див. додаток Н), Управління превентивної діяльності ГУНП в Закарпатській області (лист від 02.10.2020 №1764/43зі/106/8-2020) (Див. додаток Н).

Винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника за фактом вчинення домашнього насильства, що передбачає настання кримінальної відповідальності за ст. 126[1] КК («Домашнє насильство») (далі – ст.126[1] КК), представлено поодинокими випадками у статистичних даних ГУНП в Миколаївській області (лист від 16.10.2020 №246-зі/04/23-2020) (Див. додаток Н), ГУНП в Житомирській області (лист від 02.10.2020 №11зі)

(Див. додаток Н), ГУНП в Чернівецькій області (лист від 02.10.2020 №Г-К-14зі, Г-К-15зі/123/04/20-2020) (Див. додаток Н).

Результати проведеного анкетування, що у ньому взяли участь 474 поліцейських, посадові інструкції, яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, виявили: терміновий заборонний припис стосовно кривдника уповноваженими підрозділами поліції переважно виноситься за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173^2 КУпАП, а не кримінального правопорушення, юридична відповідальність за яке передбачена ст. 126^1 КК (п. 2 Додатку Г), (Див. рисунок 2).

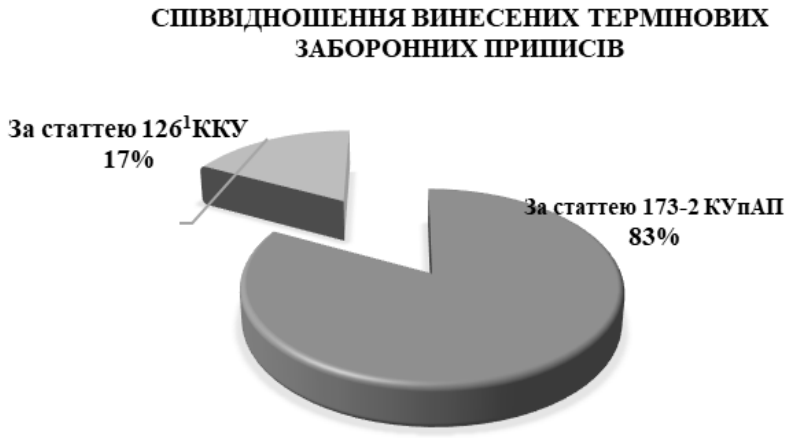

Рисунок 2

Терміновий заборонний припис як спеціальний захід щодо протидії домашньому насильству виноситься у встановленому законом порядку і може містити такі заходи: 1) зобов’язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи; 2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи; 3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою [45; 199].

У практиці підрозділів превентивної діяльності поміж зобов’язань, які мав виконати кривдник, за винесеним терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173^2 КУпАП, основною обирається заборона у будь-якій спосіб контактувати з постраждалою особою – 40% (129), що може супроводжуватися додатково

швидше забороною на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи – 34% (111), рідше зобов'язанням залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи 26% (84). У винесенні термінового заборонного припису за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126[1] КК, традиційно практичні працівники застосовують їх максимальну кількість, виносячи одночасно зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, заборону кривднику на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи, заборону у будь-якій спосіб контактувати з постраждалою особою по 33% (30) кожне (Див. рисунок 3) [49, с. 60].

Рисунок 3

Обов'язковою умовою, відповідно до ч. 3 ст. 25 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Терміновий заборонний припис»), що впливає на вирішення питання про винесення термінового заборонного припису є безпека постраждалої особи. Це стосується і місця спільного проживання (перебування) постраждалої особи та кривдника незалежно від їхніх майнових прав на житлове приміщення. У разі якщо терміновий заборонний припис передбачає зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, а кривдник відмовляється добровільно його залишити, у встановленому законом порядку застосовуються поліцейські заходи примусу для виселення з житлового приміщення кривдника [45; 199].

Якщо кривдником є особа, яка на день винесення припису не досягла вісімнадцятирічного віку та має спільне місце проживання (перебування) з постраждалою особою терміновий заборонний припис не може містити зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи і заборони на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи. Особа, стосовно якої винесено терміновий заборонний припис, може оскаржити його до суду в загальному порядку, передбаченому для оскарження рішень, дій або бездіяльності працівників уповноважених підрозділів органів Національної поліції України [45; 199].

На рисунку 4 представлено динаміку винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника уповноваженими підрозділами поліції протягом 2019 – 2020 років. На фоні зростання показників у застосуванні спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, незаперечним є факт, що стосовно кривдників, які є особами, що на день винесення припису не досягли вісімнадцятирічного віку, терміновий заборонний припис майже не виноситься (Див. рисунок 4).

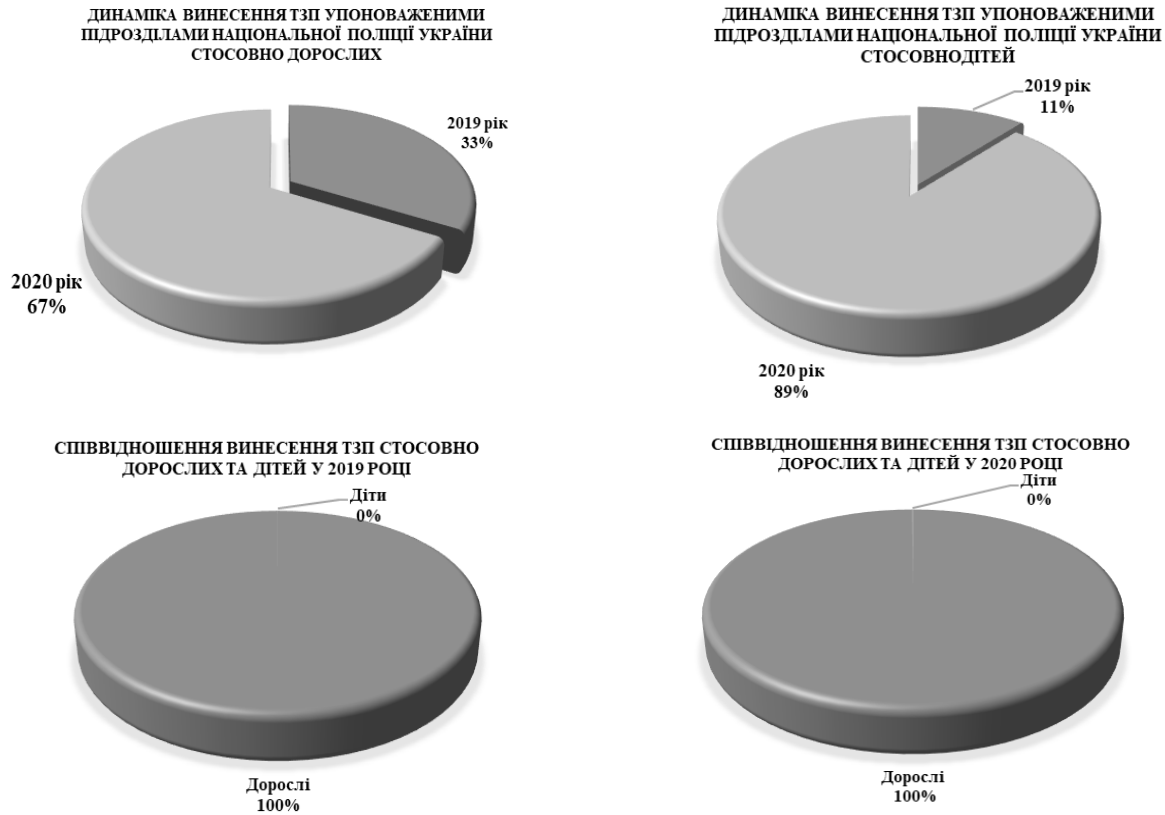

Рисунок 4

Терміновий заборонний припис виноситься за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівником уповноваженого підрозділу поліції за результатами оцінки ризиків строком до 10 діб [199]. Дія термінового заборонного припису припиняється у разі застосування до кривдника судом адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у кримінальному провадженні. Кривдник, стосовно якого винесено терміновий заборонний припис, згідно з яким він повинен залишити місце спільного проживання (перебування) з постраждалою особою, зобов'язаний повідомити про місце свого тимчасового перебування уповноважений підрозділ органів поліції за місцем вчинення домашнього насильства [45; 199].

Якщо терміновий заборонний припис застосовується як реагування на факт домашнього насильства [199], то щодо обмежувального припису законодавець такі умови не передбачив. Підставою видачі обмежувального припису стосовно кривдника є рішення суду [45]. Тому маємо приклади, коли заява на видачу обмежувального припису може подаватися стосовно особи, яка не визнана у судовому порядку кривдником. Наприклад, на веб-сторінці Зарічного районного суду м. Суми офіційного порталу Судова влада України розміщено зразок заяви про видачу обмежувального припису, в якому зазначається, що доказами вчинення особою домашнього насильства є два протоколи про адміністративне правопорушення за ст. 173^2 КУпАП, складені поліцією [98].

Заяву про видачу обмежувального припису стосовно кривдника мають право подати: 1) постраждала особа або її представник; 2) у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини – батьки або інші законні представники дитини, родичі дитини (баба, дід, повнолітні брат, сестра), мачуха або вітчим дитини, а також орган опіки та піклування; 3) у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи – опікун, орган опіки та піклування [45; 199].

На відміну від термінового заборонного припису обмежувальний припис має більш широкий перелік заходів тимчасового обмеження та видається на строк від одного до шести місяців [199]. Окрім заборони перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою заборони контактувати з постраждалою особою, обмежувальний приписом може бути визначено і такі заходи: усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи; заборону наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою; заборону особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її [199]. Якщо винесення термінового заборонного припису спрямовано на те, щоб створити безпечні умови для постраждалої особи шляхом фізичної ізоляції, то видача обмежувального припису зорієнтована додатково на комунікативну ізоляцію. Зокрема, поміж заходів обмежувального припису виокремлюється вікова диференціація постраждалої особи – дитина / дорослий (наприклад, обмеження спілкування з постраждалою дитиною (пп. 3 ст. 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Обмежувальний припис»)) та заборона в будь-який спосіб спілкуватися з постраждалою особою (п. 5 ст. 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Обмежувальний припис»), способи комунікації – безпосередній / опосередкований – листування, телефоні переговори, інші засоби зв'язку (наприклад, заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб (пп. 6 ст. 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» («Обмежувальний припис»). Водночас обмежувальним приписом, як і терміновим заборонним приписом, визначаються один чи

декілька заходів тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків [45; 199].

Обмежувальний припис може бути продовжений судом на строк не більше шести місяців після закінчення строку, встановленого попереднім судовим рішенням, за заявою осіб постраждала особа або її представник; у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини – батьки або інші законні представники дитини, родичі дитини (баба, дід, повнолітні брат, сестра), мачуха або вітчим дитини, а також орган опіки та піклування; у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи – опікун, орган опіки та піклування, визначених, на підставі оцінки ризиків [45; 199].

Обмежувальний припис, як і терміновий заборонний припис, не може містити заходів, що обмежують право проживання чи перебування кривдника у місці свого постійного проживання (перебування), якщо кривдником є особа, яка не досягла вісімнадцятирічного віку на день видачі такого припису [45; 199].

Постраждала особа може вимагати від кривдника компенсації її витрат на лікування, отримання консультацій або на оренду житла, яке вона винаймає (винаймала) з метою запобігання вчиненню стосовно неї домашнього насильства, а також періодичних витрат на її утримання, утримання дітей чи інших членів сім'ї, які перебувають (перебували) на утриманні кривдника, у порядку, передбаченому законодавством [45; 199].

Ч. 1 ст. 27 Закону («Взяття на профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи») передбачено, що з моменту виявлення факту вчинення ним домашнього насильства уповноважений підрозділ органу Національної поліції України бере на профілактичний облік кривдника на встановлений законодавством строк і проводить з ним профілактичну роботу. Зняття кривдника з профілактичного обліку здійснюється уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України, який взяв його на профілактичний облік, автоматично після

завершення встановленого строку, якщо інше не передбачено законодавством [45; 199].

Підставами для поставлення на профілактичний облік кривдника, згідно з ч. 2 Розділу ІІ наказу МВС «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» від 25.02.2019 №124 («Процедура взяття на профілактичний облік кривдника та зняття його з профілактичного обліку уповноваженим підрозділом поліції) є складений адміністративний протокол про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116], терміновий заборонний припис стосовно кривдника, винесений працівником уповноваженого підрозділу поліції, отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику, рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116], відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі, повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі [208]. У п. 4 Розділу ІІ цього наказу зазначається, що рішення про поставлення на профілактичний облік кривдника приймає керівник територіального (відокремленого) уповноваженого підрозділу поліції за результатами розгляду матеріалів, які є підставою для поставлення на профілактичний облік кривдника [208]. Однак, згідно з норм КУпАП, підвідомчість справ за ст. 173^2 КУпАП належить районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судам (суддям) (ст. 221 КУпАП) [66, с. 376; 116].

Отже, складений адміністративний протокол про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116] як підстава є недостатніми для поставлення особи на профілактичний облік за фактом

вчинення домашнього насильства, тому що встановлення складу адміністративного правопорушення за фактом домашнього насильства належить до компетенції суду. Так само, як і визнання особи кривдником або постраждалою особою від домашнього насильства [66, с. 376].

Основними підставами поставлення на профілактичний облік кривдника як спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству є терміновий заборонний припис, винесений стосовно кривдника, отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику, рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116], відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі, повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі [67, с. 376].

Профілактичний облік кривдника – це організаційно-практичні заходи в практичній діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України щодо контролю за поведінкою кривдника з метою недопущення повторного вчинення домашнього насильства, за дотриманням ним тимчасових обмежень його прав та виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку із вчиненням домашнього насильства. [67, с. 376-377].

Практика превентивної діяльності уповноважених підрозділів поліції свідчить про те, що взяттю на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи є найбільш пріоритетним спеціальним заходом протидії щодо домашнього насильства (Див. додаток Д, п. 2 додатку Е).

Виконання програм для кривдників, відповідно до ст. 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», здійснюється з метою запобігання повторному вчиненню домашнього

насильства. Кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством, а дитину-кривдника може бути тимчасово влаштовано до родичів, у сім'ю патронатного вихователя або до установи для дітей незалежно від форми власності та підпорядкування, в яких створені належні умови для проживання, виховання, навчання та реабілітації дитини відповідно до її потреб [45; 199].

Відвідування програми для кривдників відбувається за власною ініціативою особи на добровільній основі. Однак у разі неявки кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми без поважних причин суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників, надають протягом трьох робочих днів письмове повідомлення про це уповноваженому підрозділу органів Національної поліції України для вжиття заходів [45; 199].

Притягнення кривдника до відповідальності за непроходження програми для кривдників не звільняє його від обов'язку пройти таку програму [45; 199].

Соціологічний моніторинг документів у системі «Єдиний державний реєстр судових рішень» свідчить, що направлення кривдника на проходження програми для кривдників може здійснюватися із врахуванням бажання та можливостей особи, щодо якої ініційоване застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству. Так, у Рішенні Корольовського районного суду м. Житомир (головуючий суддя Адамович О.Й., секретар судового засідання Світко Т.І.) від 29.11.2019 за справою № 296/11347/19 у провадженні №2-о/296/173/19 зазначається: «*Згідно ч. 6,7 ст. 28 Закону України «Про запобіганню та протидію домашньому насильству» кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством. Кривдник повинен мати можливість відвідувати програму для кривдників за власною ініціативою на*

добровільній основі. Враховуючи наведені вище положення, направлення кривдника на проходження програми для кривдників є правом суду, а не його обов'язком. Також необхідно враховувати волевиявлення самого кривдника, який повинен мати можливість відвідувати програму для кривдників за власною ініціативою на добровільній основі. За таких обставин, виходячи з матеріалів справи, відсутність волевиявлення ОСОБА_2 на відвідування такої програми, суд не вбачає безумовних підстав для покладення обов'язку на ОСОБА_2 щодо проходження вказаної програми, а тому заява у вказаній частині задоволенню не підлягає» [232].

Водночас у Рішенні Черняхівського районного суду Житомирської області (головуючий суддя Бруховський Є.Б., секретар судового засідання Давиденко Л.П.) від 09.01.2020 за справою № 293/2172/19 у провадженні № 2-о/293/27/2020 винесення обмежувального припису стосовно кривдника автоматично передбачало направлення останнього на проходження відповідної програми: *«Враховуючи усі надані заявником докази, з огляду на встановлені судом обставини, суд приходить до висновку, що кривдник ОСОБА_2 систематично вчиняє домашнє насильство відносно ОСОБА_1, наявні обґрунтовані ризики вчинення ним домашнього насильства щодо заявниці, тому суд приходить до висновку про обґрунтованість заяви та необхідність видачі обмежувального припису відносно ОСОБА_2 шляхом встановлення декількох заходів тимчасового обмеження прав кривдника та покладення на нього обов'язків, зокрема, встановлених п.п. 1, 4 ч.2 ст.26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Згідно із ч. 4 ст. 350-6 ЦПК України рішення суду про видачу обмежувального припису підлягає негайному виконанню, а його оскарження не зупиняє виконання. Керуючись вимогами Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та керуючись ст. 247, 350-1, 350-5, 350-6 ЦПК України, суд, вирішив заяву ОСОБА_1 з участю заінтересованої особи ОСОБА_2 про видачу обмежувального припису – задовольнити. Видати обмежувальний припис відносно ОСОБА_2 , ІНФОРМАЦІЯ_1,*

мешканця АДРЕСА_2 , якому визначити наступні тимчасові обмеження його прав відносно ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_5 : 1) заборони перебувати за адресою АДРЕСА_1 на строк 6 місяців; 2) заборони наближатися на відстань ближче ніж 100 метрів до будинку АДРЕСА_1 , та інших місць частого відвідування ОСОБА_1 строком на 6 місяців; 3) заборонити особисто чи через третіх осіб розшукувати ОСОБА_1, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці , невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею строком на 6 місяців; 4) заборонити спілкуватися по телефону або в інший спосіб з ОСОБА_1 , особисто чи через третіх осіб строком на 6 місяців; 5) зобов'язати ОСОБА_2 пройти відповідну програму для кривдника» [238].

Аналіз матеріалів у Єдиному реєстрі судових рішень засвідчив, що направлення кривдника для проходження програми для кривдників є однобічним. Воно не супроводжується направленням постраждалої особи на проходження програми для постраждалої особи.

На ґрунті цього робота соціальних служб, повноваження яких знаходяться у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, зводиться до забезпечення допомоги та функціонування лише програми для постраждалих осіб. Програма для кривдників реалізується у декількох областях, а саме: Дніпропетровській, Івано-Франківській, Київській, Рівненській, Тернопільській, Хмельницькій, Чернівецькій, – а також у м. Києві.

За інформацією Хмельницької ОДА в області протягом 2018–2020 року програму для кривдників пройшло 194 особи проти 264, що були направлені судом (лист від 07.10.2020 року №99/22-41-5668/2020) (Див. додаток Ф). У Тернопільській області відповідні показники становлять 67 осіб проти 148 (лист Тернопільської ОДА від 19.10.2020 року №05-7241/42) (Див. додаток Ф). У Калуському та Івано-Франківському міських центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Івано-Франківської ОДА програму для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення,

передбаченого ст. 173-2, пройшли 7 осіб (лист від 02.10.2020 року №01-24/567) (Див. додаток Ф). У центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Київської ОДА програму для кривдників пройшли 2 особи поміж 5, що були направлені судом (лист від 09.11.2020 року №01-10/1-347) (Див. додаток Ф). У 2019 році Острозьким міським центром соціальних служб Рівненської ОДА проводилися тренінгові заняття корекційної програми для кривдників з 4 кривдниками (лист від 02.10.2020 року №1) (Див. додаток Ф). У 2020 році у районних центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Чернівецької ОДА тривають заняття програми для кривдників щодо 2 осіб проти 6, направлених судом (лист від 02.10.2020 року №01.3-28/4356) (Див. додаток Ф).

Згідно з інформаційного листа Дніпропетровського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Дніпропетровської ОДА від 05.10.2020 року №657 програму для кривдників, які вчинили домашнє насильство, впроваджено у «Ресурсному центрі примирення та корекційних відновлювальних програм» при Криворізькому міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Дніпропетровської області. Корекційна робота з домашніми кривдниками провадиться у м. Павлограді Дніпропетровської області громадською організацією «Імпульс» (Див. додаток Ф). У Києві програма для кривдників реалізується районними центрами сім'ї «Родинний дім» у Голосіївському, Святошинському, Дарницькому, Шевченківському районах, а також Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрації) на базі Подільського, Оболонського, Печерського РЦСССДМ (лист Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 30.09.2020 року №04/0587) (Див. додаток Ф).

У визначення дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству результати емпіричного дослідження індивідуального досвіду 474 поліцейських, посадові інструкції яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, виявив, що загальна

картина розподілу спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству за кореляціє «дієвість / недієвість» має слабко виражений диференціальний характер, що гіпотетично може обумовлюватися недоліками їх нормативно-правового регулювання та складнощами застосування, що виникають у практичній діяльності. Незначний пріоритет тут належить заходам, що обмежують права особи, зокрема терміновому заборонному припису та обмежувальному припису, яким за критерієм «дієвості» перевагу надали по 26% респондентів (94 та 92 відповідно) кожному, за критерієм «недієвості» визначено по 24% опитуваних (64 та 66 відповідно) для кожного (Див. рисунок 5).

Рисунок 5

Профілактичний облік у практичному застосуванні поміж спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильстві посідає місце після обмежувальних заходів. Водночас його «дієвість», як і «недієвість» пропорційно визначена респондентами як 25% за кожним критерієм (273 особа висловилася за дієвість профілактичного обліку, 201 – вважають його недієвим) (Див. рисунок 5). Найменш дієвим заходом поміж усіх спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству поліцейські вважають програму для кривдників. Відповідно показники розподілу позицій за

критерієм «дієвості /недієвості» тут становлять 23% (252) та 27 % (222) (Див. рисунок 5) [49, с. 61].

Отже, аналіз отриманих емпіричних даних виявив варіативні зрушення у праворозумінні поліцейськими спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та правокористуванні ними. Фактори, що гіпотетично можуть впливати на позитивне або негативне оцінювання їх дієвості – це досвід роботи в ОВС за напрямом превентивної діяльності, що передбачав в межах Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», який втратив чинність, наприклад, винесення захисного припису кривднику, або досвід винесення термінового заборонного припису як спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, передбаченого чинним Законом. Оцінка впливу кожного із факторів на отримані емпіричні дані доречно перевірити методами математичної статистики окремо та сукупно за їх взаємодією. З цією метою використовувався двофакторний дисперсійний аналіз [49, с. 62-63; 247].

Недоліком цього критерію є те, що двофакторний дисперсійний аналіз призначений лише для розрахунків рівномірних комплексів. Тому нами випадковим способом відкинуто частину респондентів. Результати, що відображають увесь дисперсійний комплекс наведені у Додатку Ж. Результати розрахунку представлені у Додатку И [49, с. 63].

Отже, отримані результати засвідчили, що застосування поліцейськими спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, так само як і забезпечення адміністративних процедур функціонування інших, що не належать до їх компетенції, але реалізація яких входить до повноважень поліції, не має усталеної практики. Побудована за результатами адміністративно-правового дослідження емпірична модель свідчить про індивідуалізоване праворозуміння та правокористування нормативно-правової бази за напрямом. Це означає, що адміністративно-правове законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству має низку недоліків, які пов'язані з недостатньою адаптованістю його до реалій

Українського суспільства та які потребують доопрацювання з урахуванням актуальних проблем практичної діяльності [49, с. 64].

Для побудови моделі удосконалення адміністративно-правового регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству доречно розглянути чинну нормативно-правову базу за напрямом, визначити систему дії відповідних актів та накреслити напрями, що потребують доопрацювання, виходячи з отриманих показників емпіричного дослідження. Виконання накресленого завдання здійснюватиметься у підрозділі 1.3.

1.3. Нормативно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та місце серед них адміністративно-правового регулювання

У підрозділах 1.1. та 1.2. проведено огляд термінологічного базису дисертаційного дослідження, накреслено методологічні підходи для отримання емпіричних даних, визначено власні позиції автора щодо протидії домашньому насильству, її спеціальних заходів в аспекті адміністративно-правого застосування. Судження та висновки формулювалися з урахуванням існуючих наукових розробок, практики застосування термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Виявлені суперечності у праворозумінні та правокористуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству потребують аналізу їх нормативно-правого регулювання.

У підрозділі 1.3. ми зупинимося на основних аспектах, що покладені до класифікації нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та зробимо власну спробу систематизацію чинного

законодавства в частині адміністративно-правового регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Як зазначає К. А. Гусєва, активні трансформаційні процеси в суспільстві, що спостерігаються протягом останніх трьох років у сфері запобігання та протидії домашньому насильства, обумовили появу чималої кількості напрацювань. У прагненнях законодавця вдосконалити чинні механізми актуальності набуває нова проблема, пов'язана із відсутністю адекватної класифікації у законодавчо-нормативній базі за напрямом, що потрібна для уникнення юридичних колізій [68, с. 137-138].

Ст. 2 Закону зафіксовано, що законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству складається з Конституції України, міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, власне Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та інших нормативно-правових актів щодо недопущення насильства [199]. Представлена класифікація нормативно-правової бази за юридичною силою та галузевою приналежністю є традиційною в Українському національному законодавстві, водночас понятєва категорія «інших нормативно-правових актів щодо недопущення насильства» скеровує до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» і вносить деяку плутанину до розмежування за класифікаційними групами законодавчо-нормативних документів до таких, що стосуються безпосередньо сфери протидії та запобігання домашньому насильству, та таких, що стосуються її опосередковано, зокрема, належать до сфери запобігання та протидії насильству за ознакою статі. На додаток, як приклад, наведемо гіпотезу ст. 173^2 КУпАП: «*Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування*» [116], – де галузева належність також ототожнена [68, с. 138].

К. А. Гусєва вважає, що традиційна класифікація законодавчої бази, що регулює суспільні відносини у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, потребує значного корегування. Являючи собою розподілення об'єктів за групами відповідно до наперед визначених ознак, у наведеному контексті вона втрачає сенс через відсутність взаємообумовлених посилань у нормативно-правових актах та самого розподілення за галуззю [68, с. 138]. Основними причинами юридичних колізій, як зазначає науковець, виступають ситуативний характер нормативно-правових актів, недостатня спадковість щодо законодавства базового характеру, відсутність чіткого нормативного розподілу функцій запобігання та протидії, а також завдань між суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Оптимізація нормативно-правового регулювання у сфері протидії та запобігання домашньому насильству потребує прийняття низки правових норм, у яких мають бути нормативно-закріплені та конкретизовані функції, завдання й відповідні повноваження служб та підрозділів суб'єктів зазначеної діяльності, питання щодо організаційного, методичного й тактичного забезпечення проведення заходів запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі кримінологічного впливу громадян, зокрема стосовно звільнених з місць позбавлення волі, які були засудженні за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126^1 КК, та перебувають під адміністративним наглядом, а також малолітніх, які мають факти вчинення домашнього насильства у будь-якій формі та за якими, згідно Закону, закріплено статус дитина-кривдник [68, с. 140].

В. І. Бондар пропонує розподілити дію нормативних документів за віковою належністю постраждалої особи. Посилаючись на те, що проблема домашнього насильства є загальнодержавною, тому що обумовлена потребою виховувати дітей, які не боятимуться своїх батьків, своїх рідних, центральним критерієм дослідник визначає захист прав та свобод дитини. У Законі, продовжує В. І. Бондар, сказано, що в разі, якщо постраждалою

особою є дитина, будь-які дії, що здійснюються стосовно неї, базуються на принципах, визначених Конвенцією ООН про права дитини, Конвенцією Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, Європейською конвенцією про здійснення прав дітей і законодавчими актами України у сфері захисту прав дитини [20, с. 132].

Основними вимогами, що висуваються до нормативно-правових актів у сфері запобігання то протидії домашньому насильству, на думку К. А. Гусєвої, є конкретність, мобільність, всебічне охоплення відповідних суспільних відносин, безпосередність спілкування керуючого та керованого суб'єктів, швидкість інформування адресата виконання, оперативність організації виконання [69, с. 9-10]. Вони визначають характер та зміст нормативно-правових актів. Відтак класифікацію законодавчих актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству доречно здійснювати за характером норми та її змістовим наповненням [68, с. 138].

За характером норми нормативно-правові акти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству поділяються на дві основні групи: перша – первинні акти, що містять вихідні правові норми, які становлять загальні основи правового регулювання, друга – це вторинні акти, які розкривають та конкретизують первинні норми, приймаються на їх основі та спрямовані на їх виконання. Прикладами первинних актів є: *Конституція України, Закон України «Про протидію та запобігання домашньому насильству», Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», Закон України «Про охорону дитинства», Закон України «Про захист суспільної моралі»* [68, с. 138-139].

Вторинні акти представлені *постановою Кабінету міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказом МВС від 25.02.2019 № 124 «Про*

затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» тощо [68, с. 139].

Додатково акти першої групи умовно розподілені на акти, що визначають правовий статус державних суб'єктів із запобігання та протидії домашньому насильству (наприклад, *Закон України «Про протидію та запобігання домашньому насильству», Закон України «Про захист суспільної моралі»,*) та акти, які містять певні механізми реалізації правових норм (наприклад, *Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», Закон України «Про охорону дитинства»*) [68, с. 139].

За змістовим наповненням норми виділяються такі групи: акти комплексного характеру (наприклад, *Закон України «Про протидію та запобігання домашньому насильству», Закон України «Про охорону дитинства»*), акти, що регулюють діяльність суб'єктів протидії та запобігання домашньому насильству, а також їх підрозділів (наприклад, *Закон України «Про Національну поліцію», постанова Кабінету міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству»*), акти, що регулюють реалізацію окремих заходів запобігання та протидії, у тому числі спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (наприклад, *КУпАП, КПК, ЦПК, наказ МВС від 01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку внесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника», наказ МВС від 25.02.2019 № 124 «Про*

затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України»), акти, що регулюють організацію та взаємодію суб'єктів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству (наприклад, *постанова Кабінету міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»*) [68, с. 139-140].

Отже, класифікація нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству за характером норми та змістовим наповненням дозволяє систематизувати чинне законодавство за напрямом та доопрацювати з метою усунення юридичних колізій [68, с. 140]. Нам імпонує такий підхід до впорядкування нормативно-правових актів, що обумовлено відношеннями об'єкта та предмета дисертаційного дослідження. Водночас місце спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству у терміносистемі, що її становить протидія домашньому насильству, потребує обміркованого звуження у систематизації чинного законодавства.

Аналізом нормативно-правової бази встановлено, регулювання норм в адміністративному застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству здійснюється за двома критеріями: предметним показником, що визначає зміст, умови, принципи та процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, та показником суб'єкта застосування, за яким визначається перелік уповноважених підрозділів, в межах компетенції яких знаходиться винесення спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, встановлюється механізм їх взаємодії у загальній системі протидії домашньому насильству. Регламентація за напрямом у чинному законодавстві не відбувається суто автономно за

визначеними показниками, вони можуть коректно визначати комплексність їх поєднання, зокрема, як це здійснюється у *Законі України «Про запобігання та протидії домашньому насильству»*, в якому регламентовано систему спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, визначено підстави, умови, принципи та процедури їх застосування, суб'єктів, в межах повноважень яких знаходиться застосування термінового заборонного припису, обмежувального припису, профілактичного обліку кривдника та корекційної програми для кривдника, а також окреслено загальний механізм взаємодії цих суб'єктів у протидії домашньому насильству [199].

До предметних нормативно-правових актів, що визначають зміст, умови, принципи та процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників належать:

1. *Наказ МВС від 01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника»,* що визначає процедуру винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника, діловодство, пов'язане з нею, та контроль за додержанням вимог чинного законодавства під час винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника [209].

2. *Наказ МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України»*, що встановлює процедуру взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України з метою недопущення повторного вчинення

домашнього насильства, забезпечення контролю за дотриманням кривдником тимчасових обмежень його прав та виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку з учиненням домашнього насильства [208].

3. *Наказ Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства»,* яким визначено процедуру проведення оцінки вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи, з метою визначення ефективних заходів реагування, спрямованих на припинення такого насильства та попередження його повторного вчинення.

4. *Глава 13 Цивільного процесуального кодексу України («Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису»)* (далі – ЦПК), що встановлює підсудність, осіб, які можуть бути заявниками, заінтересованих осіб у справах про видачу обмежувального припису, зміст заяви, особливості розгляду справи, ухвалення рішення судом, продовження обмежувального припису та вручення рішення суду, повідомлення про видачу або продовження обмежувального припису [41].

5. *Наказ Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 №1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників»*, що визначає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків [212].

До нормативних документів, що визначають функціонування та/або взаємодію суб'єктів, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, за напрямом належать:

1. *Указ Президента України від 21 вересня 2020 року №398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства»*, який передбачає удосконалення координації та взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; належного кадрового забезпечення спеціально уповноважених органів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, підвищення рівня професійного розвитку фахівців у цій сфері; забезпечення належного функціонування Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі, збереження та захисту даних Реєстру; затвердження типової програми для постраждалих осіб, а також удосконалення типової програми для кривдників з визначенням особливостей проходження такої програми дітьми-кривдниками, надання відповідних методичних рекомендацій щодо реалізації таких програм; удосконалення порядку прийому і розгляду заяв та повідомлень про домашнє насильство стосовно дітей та за участю дітей, виявлення дітей, які постраждали від домашнього насильства, а також організації надання їм допомоги та захисту; опрацювання питання щодо запровадження мобільних груп з реагування на випадки домашнього насильства; удосконалення з урахуванням міжнародних стандартів організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України з дітьми-кривдниками; розроблення та затвердження планів невідкладних заходів із запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, у тому числі щодо виявлення фактів домашнього насильства та своєчасності реагування на них, інформування про такі факти, надання належної допомоги і захисту постраждалим особам, здійснення роботи з кривдниками; вирішення питання щодо належного кадрового забезпечення діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, підвищення ефективності їх взаємодії [216].

2. *Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»,* що визначає механізм взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі (у тому числі суб'єктів, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству), спрямованої на забезпечення комплексного інтегрованого підходу до подолання насильства та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від насильства, шляхом запобігання насильству, ефективного реагування на факти насильства, надання допомоги та захисту постраждалим особам, забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, належного розслідування фактів насильства та притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності [207].

3. *Наказ МВС від 28.07.2017 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції»*, яким передбачено, що дільничній офіцер поліції (далі – ДОП) здійснює превентивні заходи щодо осіб, схильних до вчинення правопорушень, та осіб, які перебувають на обліку в органах поліції, для попередження вчинення ними правопорушень із залученням до цієї роботи громадськості. ДОП ставить на превентивний облік та в межах своєї компетенції проводить профілактичну роботу з особами, схильними до вчинення домашнього насильства (кривдниками). ДОП вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень. Припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення. ДОП виявляє на поліцейській дільниці осіб, схильних до вчинення домашнього насильства (кривдників), та вживає превентивних заходів, передбачених законодавством і спрямованих на запобігання правопорушенням, пов'язаним з домашнім насильством, відповідно до норм Закону [199]. Рішення про поставлення особи на профілактичний облік приймає керівник відділу (відділення) поліції або його заступник на підставі

наданих ДОП матеріалів. Відомості про таких заносяться до Єдиної інформаційної системи МВС. Унесення зазначених відомостей до Єдиної інформаційної системи МВС покладається на начальника сектору превенції територіального (відокремленого) підрозділу поліції або працівника цього сектору, до обов'язків якого входить організація роботи з особами, які перебувають на профілактичному обліку. У ДОП зберігаються відомості про осіб, які перебувають на профілактичному обліку та проживають на території, закріпленій за відповідною поліцейською дільницею [201].

4. *Наказ МВС від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України»,* п. 4 ч. 2 Розділу ІІІ (Ведення профілактичного обліку дітей підрозділами ювенальної превенції) встановлено взяття на профілактичний облік дитини, яка вчинила домашнє насильство в будь-якій формі (дитина-кривдник), передбачене ст. 173^2 КУпАП, а також щодо якої винесено терміновий заборонний припис чи виданий обмежувальний припис. У сфері з протидії домашньому насильству нормативний акт передбачає, що повноваження поліцейських підрозділів далі – ЮП поширюються на випадки, коли особа, яка вчинила домашнє насильство, або особа, яка зазнала домашнього насильства чи стала свідком (очевидцем) такого насильства, не досягла 18-річного віку, і полягають в тому, що вони виявляють факти домашнього насильства, вчиненого дітьми і стосовно дітей, та реагують на них в порядку, визначеному законодавством; приймають і розглядають заяви та повідомлення про факти домашнього насильства, вчиненого дітьми та стосовно дітей, вживають заходів для його припинення та надання допомоги постраждалим особам; виносять термінові заборонні приписи стосовно кривдників; вживають заходів щодо взяття на профілактичний облік та проведення профілактичної роботи з дітьми-кривдниками; здійснюють контроль за виконанням дітьми-кривдниками спеціальних заходів протидії домашньому насильству протягом строку їх дії; інформують постраждалих осіб про їхні права, заходи і соціальні послуги, якими вони

можуть скористатися; взаємодіють з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, в порядку, визначеному законодавством; здійснюють повноваження у сфері запобігання та протидії домашньому насильству з урахуванням міжнародних стандартів реагування правоохоронних органів на випадки домашнього насильства та оцінки ризиків; проводять оцінку ризиків вчинення домашнього насильства у визначеному законодавством України порядку. Поліцейські ЮП здійснюють поліцейське піклування щодо дітей відповідно до законодавства України. У разі надходження повідомлення про вчинення домашнього насильства дитиною та стосовно неї, поліцейський проводить оцінку ризиків, за результатами якої може бути винесений терміновий заборонний припис, та негайно інформує службу у справах дітей про виявлену дитину для організації її соціального захисту. До проведення такої оцінки можуть бути додатково залучені інші суб'єкти виявлення та/або організації соціального захисту дітей у межах їх повноважень. Поліцейські ювенальної превенції можуть проникати до житла особи без вмотивованого рішення суду в невідкладних випадках, пов'язаних із припиненням вчинення акту домашнього насильства, у разі безпосередньої небезпеки для життя чи здоров'я постраждалої особи [202].

Отже, нормативно-правове регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству відбувається за двома критеріями: предметним показником, що визначає зміст, умови, принципи та процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, та показником суб'єкта застосування, за яким визначається перелік уповноважених підрозділів, в межах компетенції яких знаходиться застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, встановлюється механізм їх взаємодії у загальній системі протидії домашньому насильству. Головна роль у цій

класифікаційні схемі належить Закону України «Про протидію та запобігання домашньому насильству».

У розділі 1.3 ми розглянули наукові напрацювання на класифікацію нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, систематизували чинне законодавства в частині адміністративно правового регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та здійснили його огляд.

У загальній характеристиці застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, що їй присвячено розділ 1 дисертації, подано аналіз спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству як об'єкта адміністративно-правового дослідження, визначено підстави, умови та принципи їх застосування, встановлено нормативно-правові засади винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Наступний розділ після Висновків до розділу 1 буде присвячено організації застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та їх адміністративно-правовому забезпеченню.

Висновки до першого розділу

Адміністративно-правове застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є складовим компонентом системи протидії домашньому насильству, що в умовах українського сьогодення потребує єдиного впорядкування теорії та практики. Одним із перших кроків за цим напрямів є розроблення понятійного апарату. У розділі 1 нами розглянуто термінологічні тлумачення чинного законодавства за напрямом, проаналізовано існуючі позиції науковців на об'єкт та предмет дослідження, здійснено огляд нормативних актів, що стосуються спеціальних заходів щодо

протидії домашньому насильству, та сформульовані такі вихідні теоретичні положення.

1. Протидія домашньому насильству – це цілеспрямована діяльність уповноважених суб'єктів на усунення умов загрози життю і здоров'ю особи, припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, передбачених ст. 173^{2} КУпАП та 126^{1} КК, шляхом застосування або використання нормативнозакріплених заходів.

Система протидії домашньому насильства охоплює нормативно-правове законодавство, яке врегульовує таку діяльність, та суб'єктів, на яких покладені відповідні функції та в межах компетенції яких визначено застосування заходів запобігання і протидії домашньому насильству в цілому та спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству зокрема.

2. Запобігання домашньому насильству – це діяльність членів суспільства, незалежно від владних повноважень, громадянства, політичних переконань, статі тощо, спрямована на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються. Воно не є тотожнім протидії домашньому насильству. Функціонуючи як окремий структурний компонент, запобігання домашньому насильству перебуває у тісному взаємозв'язку із його протидією.

Завданнями запобігання домашньому насильству є формування в українському суспільстві нульової толерантності до фактів домашнього насильства.

3. Спеціальними заходами протидії домашньому насильству є система заходів впливу на особу кривдника, яка закріплена чинним законодавством і яка застосовується уповноваженими суб'єктами для усунення умов загрози життю і здоров'ю постраждалої особи, припинення адміністративного

правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, передбачених ст. 173^2 КУпАП та ст. 126^1 КК.

4. Підставами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є наявний факт адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст.173^2 КУпАП, за умови що дії кривдника становлять загрозу для життя та здоров'я постраждалої особи або призведуть до вчинення кривдником кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 126^1 КК.

За результатами проведених 85 поштових опитувань, анкетування 474 поліцейських уповноважених підрозділів Національної поліції України, аналізу 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених судами України за ст. 173^2 КУпАП, рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр., виявлено, що застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству не має усталеної практики, може не відповідати наявній ситуації ризику і здійснюється уповноваженими суб'єктами переважно за власним індивідуалізованим розумінням нормативної бази.

5. Нормативно-правовое законодавство, що передбачає застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству в адміністративному регулюванні, представлено двома підсистемами: предметною, що визначає зміст, умови, принципи та процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, та суб'єктною, що визначає перелік уповноважених підрозділів, в межах компетенції яких знаходиться застосування спеціальних

заходів щодо протидії домашньому насильству, встановлюється механізм їх взаємодії у загальній системі протидії домашньому насильству.

До складу предметної підсистеми нормативних документів входять наказ МВС від 01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника», наказ МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України», наказ Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», глава 13 Цивільного кодексу України («Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису»).

До складу суб'єктної підсистеми нормативних документів входять Указ Президента України від 21 вересня 2020 року №398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства», постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказ МВС від 28.07.2017 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», наказ МВС від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України».

РОЗДІЛ 2
ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ТА ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. Суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству

Важливим у теорії та практиці протидії адміністративним правопорушенням є чітке визначення кола суб'єктів, до повноважень яких входить здійснення цієї діяльності, та ролі, яка їм відведена чинним законодавством [300]. У підрозділі 1.1. («Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству») зазначалося, що у Законі терміни «протидія домашньому насильству» та «запобігання домашньому насильству» віднесено законодавцем до єдиної терміносистеми. Це є причиною невизначеного переліку суб'єктів, які здійснюють заходи із протидії домашньому насильству та уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству. З огляду на викладене далі мова йтиме власне про таких суб'єктів, буде визначено їх роль та місце у загальній системі протидії домашньому насильству [300].

У ст. 6 Закону («Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») виділено чотири групи суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а саме: суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спеціально уповноважені органи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, інші органи та установи, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та загальні служби підтримки постраждалих осіб [199].

Згідно ч. 1 ст. 6 Закону («Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») до групи суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належать: 1) спеціально уповноважені органи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 2) інші органи та установи, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 3) загальні та спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб; 4) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах [199].

Спеціально уповноваженими органами у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, відповідно до ч. 2 Закону («Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству»), є: 1) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 2) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 3) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, у тому числі їх структурні підрозділи, до повноважень яких належить здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; 4) сільські, селищні, міські, районні у містах (у разі їх створення) ради, їх виконавчі органи, до повноважень яких належить здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству [199].

Ч. 3 ст. 6 Закону («Суб'єкти що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») встановлено, що до інших органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належать: 1) служби у справах дітей; 2) уповноважені підрозділи органів Національної поліції України; 3) органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти; 4) органи охорони здоров'я, установи та заклади охорони здоров'я; 5) центри з надання безоплатної вторинної правової

допомоги; 6) суди; 7) прокуратура; 8) уповноважені органи з питань пробації [199].

До загальних служб підтримки постраждалих осіб належать заклади, які, у тому числі, надають допомогу постраждалим особам, ч. 4 Закону («Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») віднесено 1) центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; 2) притулки для дітей; 3) центри соціально-психологічної реабілітації дітей; 4) соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка); 5) центри соціально-психологічної допомоги; 6) територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг); 7) інші заклади, установи та організації, які надають соціальні послуги постраждалим особам. До спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб належать притулки для постраждалих осіб, центри медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб, кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, мобільні бригади соціально-психологічної допомоги постраждалим особам та особам, які постраждали від насильства за ознакою статі, а також заклади та установи, призначені виключно для постраждалих осіб та осіб, які постраждали від насильства за ознакою статі [199].

Ч. 5 ст. 6 Закону («Суб'єкти що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») регламентує, що у здійсненні заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, зокрема виявленні фактів домашнього насильства, наданні допомоги та захисту постраждалим особам, можуть брати участь підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання та іноземні неурядові організації, фізичні особи – підприємці, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, а також фізичні особи, які надають соціальні послуги, у тому числі послуги патронату над дітьми [199].

Отже, суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, зокрема виносити терміновий заборонний та обмежувальний приписи стосовно кривдника, брати його на профілактичний облік та проводити профілактичну роботу, направляти кривдника на проходження програми для кривдників, в аспекті чинного законодавства не є основними суб'єктами протидії домашньому насильству. Уповноважені підрозділи поліції, суди законодавцем визначені як суб'єкти, на які покладаються функції запобігання та протидії домашньому насильству. Основним важелем у протидії домашньому насильству, що стосується застосування спеціальних заходів, є сільські, селищні, міські, районні у містах (у разі їх створення) ради, їх виконавчі органи, до повноважень яких належить здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Відтак направлення на проходження програми для кривдників у такому розумінні набуває переваги поміж іншими спеціальними заходами протидії домашньому насильству [44, с. 114], що з огляду на емпіричні дані, наведені у розділі 1 дисертації («Загальна характеристика застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»), надає полемічного характеру розумінню суб'єктів протидії правопорушенням в цілому та суб'єктів протидії домашньому насильству зокрема.

У науковій літературі (особливо радянського періоду) зустрічається досить широке трактування поняття суб'єктів протидії правопорушенням з віднесенням до них держави, державних органів, суспільства, суспільних формувань, а також усіх громадян (без уточнення будь-яких їх категорій) [263, с. 57; 297]. Такий підхід до розв'язання питання пов'язаний із панівними настановами про можливість ліквідації правопорушень (витиснення з життя суспільства) шляхом викорінювання їх причин і на основі «всенародного фронту» боротьби з ними [163, с. 31].

У ст. 5 проєкту Закону України «Про профілактику злочинності», підготовленому групою депутатів Верховної Ради України («Органи та

організації, що здійснюють профілактику злочинності»), зазначається, що з урахуванням особливостей причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень, і специфіки заходів щодо профілактики їх у профілактичній діяльності беруть участь Кабінет Міністрів України, Уряд Автономної Республіки Крим, міністерства та відомства, їх органи на місцях, місцеві органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності. Діяльність, спрямовану на виявлення й усунення причин і умов, що сприяють вчиненню протиправної поведінки, проводять також органи громадської самодіяльності, інші об'єднання громадян та окремі громадяни відповідно до законодавства та своїх статутів (положень) [218]. Наведене тлумачення є більш прийнятним у розуміння суб'єктів протидії правопорушенням, тому що виводить із сфери протидії протиправній поведінці фізичних осіб, хоча водночас і не обмежує їх участь у складі громадських формувань та об'єднань. Громадянин України як фізична особа, не може розглядатися як суб'єкт, що здійснює заходи у сфері протидії правопорушенням, тому що ніхто на нього цю функцію не покладав. Разом з тим, у реалізації такої соціальної функції він може постійно або тимчасово брати участь у будь-якій громадській організації, статут якої закріплює діяльність щодо протидії протиправній поведінці [12, с. 10; 297].

Отже, поняттєве розуміння терміну «протидія домашньому насильству» в частині визначення суб'єктів реалізації цієї діяльності не передбачає законодавчого покладання відповідних функцій на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах [199]. Виходячи з тлумачення протидії домашньому насильству, поданому у висновках до розділу 1 дисертації, що це цілеспрямована діяльність уповноважених суб'єктів на усунення умов загрози життю і здоров'ю особи, припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем,

корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, передбачених ст. 173^2 КУпАП та ст. 126^1 КК, шляхом застосування або використання нормативнозакріплених заходів, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, можуть виступати суб'єктами запобігання домашньому насильству. Як суб'єкти протидії домашньому насильству, згідно Закону, функціонують органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації [199].

Основними ознаками суб'єкта протидії правопорушенням О. М. Бандурка та Л. М. Давиденко [12] вважають правовий обов'язок виконувати певні функції у сфері протидії протиправній поведінці та реальну можливість його реалізовувати . Залежно від місця у ланцюжку та завдань, що реалізується суб'єктами протидії, їх посадових та функціональних обов'язків виділяють суб'єктів протидії правопорушенням, що діють на загальних засадах, та спеціальних суб'єктів протидії правопорушенням [300]. У свою чергу, перша група складається із двох підгруп. До першої підгрупи належать: а) Президент України як Глава держави та гарант додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина [121], Адміністрація Президента України, Рада національної безпеки і оборони України; б) органи законодавчої й виконавчої влади республіканського рівня; в) органи регіонального й місцевого самоврядування. Суб'єкти першої підгрупи визначають завдання й пріоритети у сфері протидії правопорушенням, формують законодавчу, нормативно-правову базу діяльності за напрямом, встановлюють компетенцію, права й обов'язки суб'єктів протидії протиправній поведінці, здійснюють організаційне, фінансове, матеріально-технічне й інше забезпечення протидії правопорушенням. Суб'єкти першої підгрупи утворюють підсистему управління в сфері протидії протиправній поведінці [12, с. 10].

Другу підгрупу суб'єктів загально-соціального рівня протидії правопорушенням утворюють підприємства, організації та установи із

профільною діяльністю господарсько-екологічного, виховного, перетворювального й іншого характеру. В заходах щодо протидії правопорушенням вони беруть участь у зв'язку зі зверненнями до них правоохоронних органів або за прямим приписом органів управління у сфері протидії протиправній поведінці. Група спеціальних суб'єктів протидії також складається із двох підгруп. Першу утворюють державні органи, що мають спеціальні повноваження протидіяти правопорушенням. До них належать суди та правоохоронні органи [12, с. 10].

О. Д. Коломоєць, обираючи за критерій рівень компетентності, пропонує класифікувати суб'єктів протидії домашньому насильству за трьома рівнями, а саме: до першого рівня належать органи й установи, які прямо визначені чинним законодавством та для яких ця функція є однією з головних у їх діяльності (спеціально уповноважені органи виконавчої влади з питань протидії домашньому насильству, служба дільничних офіцерів поліції, ювенальна превенція, органи опіки і піклування, кризові центри, центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї, виконавчі органи місцевого самоврядування та суди); до другого рівня входять працівники органів та установ, що за родом своєї діяльності можуть фіксувати прояви домашнього насильства (працівники медичних закладів, фахівці із судово-медичної експертизи, працівники дошкільних закладів, вихователі та вчителі закладів освіти та культури); до третього рівня відносяться неурядові організації, діяльність яких спрямована на захист прав і свобод людини («Ла-Страда Україна», «Харківська правозахисна група» тощо) [117, с. 11; 297].

Отже, основними критеріями суб'єктів протидії правопорушенням науковці вважають реальна можливість виконувати відповідний правовий обов'язок та компетентність. Нам імпонує такий підхід, тому до суб'єктів, уповноважених застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, належать підрозділи Національної поліції України, до повноважень яких віднесено взяття на профілактичний облік кривдника та

проведення з ним профілактичної роботи, винесення термінового заборонного припису, та районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді), в межах компетенції яких є винесення обмежувального припису стосовно кривдника та направлення кривдника на проходження програми для кривдників [300].

Місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування як суб'єктам протидії домашньому насильству у такому розумінні належить особливе місце. Вони не є суб'єктами, в межах повноважень яких знаходиться застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, але їх значення у забезпеченні виконання програм для кривдників є незаперечним. Так, у листі Одеського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 05.10.2020 №05/01-1938 зазначається: «*Відповідно до Типового положення про республіканський Автономної республіки Крим, обласний, Київський та Севастопольський міський центр соціальних служб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 479, метою діяльності регіонального центру є методичне забезпечення проведення у територіальних громадах соціальної роботи, надання соціальних послуг, соціальної допомоги, соціальної підтримки особам/ сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, організація навчальних заходів з питань соціальної роботи, надання соціальних послуг. Згідно з п. 6 Типової програми для кривдників, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 №1434, фахівцями, що реалізують цю Типову програму, можуть бути практичний психолог, психіатр, які пройшли курси підвищення кваліфікації та представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Відповідно до вимог законодавства, Одеським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з Координатором проектів ОБСЕ в Україні 7-9 жовтня 2019 року у м. Одесі було організовано регіональний тренінг для*

спеціалістів з впровадження програми для кривдників, які вчиняють домашнє насильство. Кандидатури на тренінг були відібрані та направлені за рішенням відповідних голів районних державних адміністрацій, міських голів міст обласного значення та голів об'єднаних територіальних громад. У даному тренінгу взяли участь 27 представників суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньомунасильству із м. Одеси та Одеської області. Серед направлених головами районних державних адміністрацій, міськими головами міст обласного значення та головами об'єднаних територіальних громад кандидатур були залучені представники суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії; домашньому насильству: органи управління освітою, навчалъні заклади, установи та організації системи освіти; органи охорони здоров'я; уповноважені органи з питань пробації, а саме психологи, психотерапевти, психіатри» (Див. додаток Ф).

У листі Закарпатського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 01.10.2020 №02-02/02 повідомляється, що департаментом соціального захисту населення Закарпатської облдержадміністрації з метою підготовки *«осіб, які можуть проводити програми для кривдників»* протягом 2016-2019 років організоване *«навчання 25 практичних психологів системи освіти, а також 25 відповідальних працівників органів соціального захисту населення районів та міст області»* (Див. додаток Ф).

Про організаційно-навчальні та контрольно-виконавські функції Дніпропетровського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у забезпеченні виконання програми кривдника йдеться у листі від 05.10.2020 №657: «*Обласним центром на постійній основі проводяться навчання для працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та об'єднаних територіальних громад області, які надають соціальні послуги з різних напрямів соціальної роботи, проводять соціальну роботу з вразливими категоріями населення. На зазначених навчаннях розкриваються також питання запобігання та протидія домашньому*

насильству, насильству за ознакою статі. З 30 вересня по 2 жовтня 2020 року 12 працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області (психологів, фахівців із соціальної роботи) взяли участь у навчальному тренінгу «Впровадження програми для кривдників, які вчиняють домашнє насильство, організоване Міністерством соціальної політики України спільно з координатором проектів ОБСЄ в Україні. Вказані працівники в подальшому будуть проводити роботу з домашніми кривдниками» (Див. додаток Ф).

Подібну інформацію маємо за результатами поштового опитування суб'єктів, відповідальних за виконання програми для кривдників з інших областей України. Статистичну інформацію розпорядники наводять за результатами роботи фахівців, які пройшли відповідне навчання (Див. додаток Ф).

Отже, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, виконуючи функції спеціальних органів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, забезпечують реалізацію вимог ч. 1 та 2 ст. 28 Закону («Виконання програм для кривдників»), водночас виконання програм для кривдників забезпечується працівниками загальних служб підтримки постраждалих осіб, так само, як і програма для постраждалої особи, передбачена ст. 23 Закону («Виконання програм для постраждалих осіб»).

Ст. 10 Закону («Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству») закріплено, що до компетенції уповноважених підрозділів поліції належить:

1) виявлення фактів домашнього насильства та своєчасне реагування на них;

2) прийом і розгляд заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства, у тому числі розгляд повідомлень, що надійшли до кол-центру з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за

ознакою статі та насильству стосовно дітей, вжиття заходів для його припинення та надання допомоги постраждалим особам з урахуванням результатів оцінки ризиків у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спільно з Національною поліцією України;

3) інформування постраждалих осіб про їхні права, заходи і соціальні послуги, якими вони можуть скористатися;

4) винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдників;

5) взяття на профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи в порядку, визначеному законодавством;

6) здійснення контролю за виконанням кривдниками спеціальних заходів протидії домашньому насильству протягом строку їх дії;

7) анулювання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів їх власникам у разі вчинення ними домашнього насильства, а також вилучення зброї та боєприпасів у порядку, визначеному законодавством;

8) взаємодія з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, відповідно до ст. 15 Закону;

9) звітування центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про результати здійснення повноважень у цій сфері у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству [199].

Водночас у нормативно-правовій базі, а саме: Законі України «Про Національну поліцію» [215], Законі [199], постанові Кабінету Міністрів України від 22.08.2019 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» [207], наказі МВС від

01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку внесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» [209], наказі Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства» [210], – відсутня конкретизація цих підрозділів [66, с. 375].

Наказом МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» передбачено, що взяття на профілактичний облік дитини-кривдника та проведення з нею профілактичної роботи в органах Національної поліції України здійснюються працівниками підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України (п.5 Розділу І «Загальні положення») [66, с. 375; 208].

П. С. Біленко, аналізуючи адміністративно-правовий статус підрозділів Національної поліції України, вважає, що до уповноважених підрозділів Національної поліції України, які здійснюють запобігання та протидію домашньому насильству, належать Департамент превентивної діяльності Національної поліції України, Департамент патрульної поліції з його територіальними (відокремленими) підрозділами, підрозділи ювенальної превенції та служба дільничних офіцерів поліції [19, с. 160].

У листі Департамента превентивної діяльності Національної поліції України від 22 жовтня 2020 року №20/5/02-167 зі зазначається, що у Департаменті превентивної діяльності лише узагальнюється інформація про кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку уповноважених підрозділів (Див. додаток Л).

О. В. Ковальова вважає, що питання щодо переліку підрозділів поліції, уповноважених застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству потребують додаткового опрацювання. Якщо взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи

передбачено завданнями підрозділів дільничних офіцерів поліції та ювенальної превенції, то щодо ТЗП це питання залишається актуальним, особливо щодо підрозділів патрульної поліції, які переважно не мають спеціальних бланків ТЗП, однак здійснюють реагування на випадки домашнього насильства і мають здійснювати оцінку ризиків та приймати за її результатами відповідні рішення [114, с. 88].

Управління патрульної поліції у Львівській області Департаменту патрульної поліції листом від 02.10.2020 №224зі/41/12/01-2020 інформує: «*відповідно до наказу Національної поліції від 30.08.2019 №871 «Про організацію своєчасного реагування на факти домашнього насильства», Положення про Департамент патрульної поліції, певні працівники патрульної поліції відрядженні в оперативне підпорядкування головних управлінь Національної поліції в областях та м.Києві до складів мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства*» (Див. додаток Т). Про виконання завдань із протидії та запобігання поліцейськими у складі мобільних груп ГУНП йдеться у листі від 02.10.2020 №134зі/41/13/04/03-20 управління патрульної поліції Департаменту патрульної поліції в Одеській області з посиланням на наказ Департаменту патрульної поліції №1664 від 11.09.2019 «Про оперативне підпорядкування працівників Департаменту патрульної поліції до складу мобільних груп реагування на факти вчинення домашнього насильства» (Див. додаток Т).

У листі управління патрульної поліції Департаменту патрульної поліції в Житомирській області від 02.10.2020 №71зі/41/28/03-2020 зазначається, що працівники управління «*з 17.09.2019 несуть службу у складі мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства у м.Житомир, а тому відряджені в оперативне підпорядкування Головного управління Національної поліції у Житомирській області та про виконану роботу Управлінню не доповідають*» (Див. додаток Т).

Станом на 31.12.2020 року в усіх регіонах України активно функціонують 45 спеціалізованих мобільних груп, які здійснюють виїзд за

повідомленнями про домашнє насильство. Протягом 2021 року цей проект планується розширити на 42 міста та створити додатково 50 спеціалізованих мобільних груп [184].

Отже, у конкретизації переліку уповноважених підрозділів поліції як суб'єктів, що застосовують спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, необхідно враховувати адміністративно-правовий статус підрозділів Національної поліції України та коло повноважень, що належать до їх компетенції. З огляду на зазначене, управління превентивної діяльності ГУНП в областях, управління превентивної діяльності ГУНП у м. Києві, до штатної структури яких входять підрозділи дільничних офіцерів поліції та ювенальної превенції, є такими суб'єктами [67, с. 375].

У підрозділі 1.3. «Нормативно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та місце серед них адміністративно-правового регулювання» аналізувалася чинна нормативна база, що стосується діяльності ДОП (наказ МВС від 28.07.2017 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції») [201] та інспекторів ЮП (наказ МВС від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України») [202] в частині об'єкта та предмета дисертаційного дослідження. На підставах, умовах та принципах застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству судами ми зупинялися у підрозділі 1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству», навівши декілька прикладів із судової практики, тому закономірно, що наступний підрозділ присвятимо адміністративній процедурі, що її застосовують виділені суб'єкти за напрямом.

2.2. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

У попередньому підрозділі ми виділили суб'єктів, до повноважень яких належить застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. У підрозділі 1.2. «Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству як об'єкт адміністративно-правового дослідження» зазначали, що всебічне вивчення предмета дослідження забезпечується дослідженням практики праворозуміння та правокористування. На думку С. С. Овчарука, відсутність закріплення інститутів обов'язків та відповідальності перед людиною і суспільством ставить під сумнів дієву реалізацію принципів верховенства права і правової держави [172]. Адміністративні процедури, що їм присвячуватиметься підрозділ 2.2, як об'єднуюче поняття, дозволяють простежити реалізацію суб'єктами правовідносин прав і обов'язків на основі відповідних норм матеріального права [44, с. 111; 287, с. 265].

Адміністративна процедура винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника регламентована наказом МВС від 01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» і здійснюється за результатами оцінки ризиків, передбаченої наказом Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства». Суб'єктами, які уповноважені застосовувати цей вид спеціальних заходів щодо протидії, визначено уповноважені підрозділи Національної поліції України. Винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника закріплено у наказі МВС від 28.07.2017 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» та наказі МВС від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України», тобто воно належить до компетенції підрозділів дільничних офіцерів поліції та ювенальної превенції,

що входять до штатної структури управлінь превентивної діяльності ГУНП в областях, управління превентивної діяльності ГУНП у м. Києві [44, с. 111-112].

Процедура оцінки ризиків передбачає, що поліцейський уповноваженого підрозділу у формі оцінки ризиків, що являє собою опитувальник, який охоплює 27 питань, за результатами спілкування з постраждалою особою та загальної оцінки ситуації вчинення домашнього насильства з метою виявлення вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті такої особи, визначає рівень небезпеки, що загрожує постраждалій особі, і приймає рішення щодо необхідності винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника та застосування заходів, передбачених ч. 2 ст. 25 Закону («Терміновий заборонний припис»). Якщо рівень небезпеки оцінюється як низький або середній, а інші чинники/обставини, що можуть вплинути на рівень небезпеки, відсутні, терміновий заборонний припис стосовно кривдника виноситься на розсуд уповноваженого суб'єкта. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника обов'язково виноситься у разі високого рівня небезпеки. За наявності декількох постраждалих осіб форма оцінки ризиків вчинення домашнього насильства заповнюється щодо кожної постраждалої особи окремо. Після проведення оцінки ризиків поліцейський уповноваженого підрозділу долучає цю форму до матеріалів, зібраних за фактом такого насильства [44, с. 112; 210].

У разі надходження заяви від постраждалої особи або прийняття рішення за власною ініціативою про винесення спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству поліцейський уповноваженого підрозділу відбирає пояснення у кривдника, постраждалої особи (її представника), свідка (ів) (у разі наявності) та на бланку, виготовленому друкарським способом згідно зі технічним описом бланка, що містить серію і номер, складає терміновий заборонний припис. Припис складається в одному

примірнику з утворенням двох копій через самокопіювальний папір. Оригінал припису вручається кривднику під підпис, перша копія – постраждалій особі або її представнику, друга копія залишається у працівника уповноваженого підрозділу поліції. У випадку допущення порушень при оформленні припису його заповнений бланк вважається зіпсованим. Якщо особа, відносно якої виноситься терміновий заборонний припис, не володіє українською мовою, припис складається за участю перекладача [43, с. 112; 209].

Отже, адміністративна процедура винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, закріплена у чинному законодавстві, визначає суб'єктів, в межах повноважень яких знаходиться його застосування, та механізм реалізації. Обов'язки поліцейського уповноваженого підрозділу окреслені захистом постраждалої особи лише для високого рівня небезпеки, пов'язаним із можливим настанням летальних наслідків для останньої, а відповідальність полягає у можливості оскаржити особою, стосовно якої винесено терміновий заборонний припис, його дії до суду в загальному порядку, передбаченому для оскарження рішень, дії або бездіяльності [44, с. 112; 199].

Суб'єктами, до повноважень яких належить винесення обмежувального припису стосовно кривдника та направлення кривдника для проходження програми для кривдників, є районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді). Застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству здійснюється ними на підставі оцінки ризиків після вивчення матеріалів справи у цивільному провадженні, згідно із ст. 350^5 ЦПК («Розгляд справи»), не пізніше 72 годин після надходження заяви [277], в якій ініційоване (ні) питання про винесення обмежувального припису стосовно кривдника та / або направлення останнього для проходження програми для кривдників, чи під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [44, с. 112-113; 116].

Так, у Рішенні Ковельського міськрайонного суду Волинської області (головуючий суддя Лесика В.О., секретар судового засідання Посполітак Г.О.) від 20.10.2020 за справою № 159/5437/20 у провадженні № 2-о/159/165/20 зазначається: «*Згідно з ч. 3 ст. 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» рішення про видачу обмежувального припису або про відмову у видачі обмежувального припису приймається на підставі оцінки ризиків. У п. 9 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначено, що оцінка ризиків – це оцінювання вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства. Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 350-4 ЦПК України у заяві про видачу обмежувального припису повинно бути зазначено обставини, що свідчать про необхідність видачі судом обмежувального припису, та докази, що їх підтверджують (за наявності).» – «Під час вирішення питання про наявність підстав для видачі обмежувального припису суди мають встановлювати, яким формам домашнього насильства піддавався заявник, та оцінювати ризики продовження у майбутньому домашнього насильства у будь-якому його прояві. Ст. 350-6 ЦПК України передбачено, що, розглянувши заяву про видачу обмежувального припису, суд ухвалює рішення про задоволення заяви або відмову в її задоволенні. У разі задоволення заяви суд видає обмежувальний припис у вигляді одного чи декількох заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» на строк від одного до шести місяців. Враховуючи викладене, суд вважає, що тривалість та системність протиправної поведінки ОСОБА_3 свідчить, що остання не усвідомлює серйозності негативних наслідків своїх дій, продовжує агресивні дії по відношенню до заявника, не бажає змінювати свою поведінку, а тому доводи заявника про ризик продовження кривдником таких дій по відношенню до нього, а отже і необхідність застосування обмежувального припису є обґрунтованими»* [231].

Адміністративна процедура винесення обмежувального припису стосовно кривдника у протидії домашньому насильству є вторинним заходом, коли реалізовані адміністративні процедури, що знаходяться в межах компетенції уповноважених підрозділів поліції, не мають належного результату. Постраждала особа або заінтересована особа приймає рішення про потребу у захисті в ситуації систематичного вчинення домашнього насильства, що загрожує життю та здоров'ю. Рішення суду про видачу обмежувального припису, відповідно до ст. 350^6 ЦПК («Рішення суду») підлягає негайному виконанню, а його оскарження не зупиняє його виконання [44, с. 113; 277].

Адміністративна процедура направлення кривдника на проходження програми для кривдників за справою у цивільному провадженні здійснюється із врахуванням бажання та можливостей особи, щодо якої порушене застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, за справою про адміністративне правопорушення питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, вирішується одночасно із накладанням стягнення, відповідно до ст. 39^1 КУпАП («Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі») [44, с. 113; 116;]. Для прикладу наведемо фрагмент рішення Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська (головуючий суддя Спая В.В., секретар судового засідання Перетятько А.В.) від 31.05.2019 за справою № 199/4304/19 у провадженні №2-о/199/145/19: «*Оцінюючи за поданою заявою ризик продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи суд погоджується із доводами заявника щодо того, що дієвим, ефективним та невідкладним захистом її прав та прав дитини є захист у той спосіб, який наведений нею у поданій до суду заяві. З огляду на надані до заяви докази, органи поліції – Амур-Нижньодніпровське відділення поліції Дніпровського відділу поліції, обізнані про ситуацію в сім'ї ОСОБА_1 ,*

зокрема, про вчинення насильства в сім'ї саме за повідомленням самої постраждалої особи, втім, відповідні заходи не вжиті: заявник не отримала допомоги та продовжує зазнавати насилля. Щодо висновків від 16.05.2019, то суд критично ставиться до останніх, оскільки заходи, передбачені ст. 24 та ст. 25 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», про які висловлювалося у відповідних заявах, фактично не були вжиті; окрім того, надання таких висновків законом не передбачено. Таким чином, зобов'язання вживати належних заходів для вирішення проблеми насильства в сім'ї не було виконано належним чином. Невжиття заходів у ситуації, яка негативно впливала на заявника та на добробут дитини є ненаданням допомоги заявнику з боку органу поліції всупереч позитивним зобов'язанням держави відповідно до ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо забезпечення поважного ставлення до приватного та сімейного життя. Відповідно до ч. ч. 1-8 ст. 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. Суб'єкт, відповідальний за виконання програм для кривдників, організовує та забезпечує проходження кривдниками таких програм. Виконання програм для кривдників забезпечують фахівці, які пройшли відповідне навчання. Кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством. Кривдник повинен мати можливість відвідувати програму для кривдників за власного ініціативою на добровільній основі. У разі неявки кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми без поважних причин суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників, надають протягом трьох робочих днів письмове повідомлення про це уповноваженому підрозділу органів Національної поліції України для вжиття заходів» [229], – та фрагмент постанови Вільнянського районного суду Запорізької області

(суддя Мануйлова Н. Ю.) від 08.05.2020 за справою № 314/1151/20 у провадженні №3/314/488/2020: «*Відповідно до протоколу про адміністративне правопорушення серії АПР18№621898від 09.02.2020, ОСОБА_1 ,09.02.2020о 16 годині 50 хвилин за місцем свого проживання, а саме: АДРЕСА_1, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, влаштував сварку по відношенню до своєї матері ОСОБА_2, ображав її нецензурною лайкою, погрожував фізичною розправою, чим вчинив насильство в сім'ї психологічного характеру. Потерпіла ОСОБА_2 у судовому засіданні підтвердила обставини викладені в протоколі, однак просить суд закрити провадження у справі. Разом з тим потерпіла зазначила, що конфліктні ситуації з сином трапляються систематично, коли останній перебуває у стані алкогольного сп'яніння. У судовому засіданні ОСОБА_1 , підтримав думку матері. Так, факт вчинення ОСОБА_1 адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1ст.173^2 КУпАП, підтверджений дослідженими судом доказами, а саме: - протоколом про адміністративне правопорушення серії АПР18 №621898 від 09.02.2020; - рапортом чергового поліцейського від 09.02.2020, - протоколом прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення та іншу, подію від 09.02.2020 року; - письмовими поясненнями ОСОБА_3 від 09.02.2020; - письмовими поясненнями ОСОБА_1 ; Суд, вивчивши матеріали справи, оцінивши докази, які долучені до протоколів, встановив, що діями ОСОБА_1 вчинено адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1ст. 173^2 КУпАП. З урахуванням досліджених доказів, суд приходить до висновку, що ОСОБА_1 винуватий у скоєному правопорушенні. Відповідно до ст. 23 КУпАП метою адміністративного стягнення є виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, а також запобігання вчинення нових правопорушень. Відповідно до ст. 33 КУпАП, при накладенні адміністративного стягнення суд враховує характер вчиненого правопорушення, особу порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність. ОСОБА_1*

тимчасово не працює, обставини, що пом'якшують відповідальність судом не встановлені, обставини, що обтяжують відповідальність судом не встановлені. У разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидії домашньому насильству»(далі Закон №2229-VIII) чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (ст. 39[1] КУпАП)» – «Враховуючи встановлені обставини, суд дійшов висновку про необхідність направлення ОСОБА_1 до органу місцевого самоврядування на проходження програми для кривдників, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» строком на 3 місяці» [189].

Отже, адміністративна процедура винесення термінового заборонного припису, обмежувального припису та направлення кривдника на проходження програми для кривдників передбачає оцінку результатів дій кривдника, які свідчать про ймовірність настання летальних наслідків у разі вчинення домашнього насильства [210].

К. К. Арушанян зазначає, що застосування спеціальних заходів з протидії домашньому насильству набуває особливого значення у випадках вчинення кривдником до потерпілої особи фізичного або сексуального насильства, коли відомості про таку подію вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Дослідниця зазначає, що у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення прокурор має орієнтувати слідчого на самостійне вжиття такого спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, яким є терміновий заборонний припис [11; 62, с. 292].

У разі порушення кримінального провадження у зв’язку з вчиненням домашнього насильства перелік заходів щодо тимчасового обмеження прав або покладення обов’язків на особу, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, пов’язаного з домашнім насильством, або визнана винною у його вчиненні, а також порядок застосування таких заходів визначаються КК та КПКУ [199].

Перелік обмежувальних заходів, що можуть застосовуватися до особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126^1 КК, встановлено ч.6 ст.194 КПКУ («Застосування запобіжного заходу»), а саме: 1) заборона перебувати в місці спільного проживання з особою, яка постраждала від домашнього насильства; 2) обмеження спілкування з дитиною у разі, якщо домашнє насильство вчинено стосовно дитини або у її присутності; 3) заборона наближатися на визначену відстань до місця, де особа, яка постраждала від домашнього насильства, може постійно чи тимчасово проживати, тимчасово чи систематично перебувати у зв’язку із роботою, навчанням, лікуванням чи з інших причин; 4) заборона листування, телефонних переговорів з особою, яка постраждала від домашнього насильства, інших контактів через засоби зв’язку чи електронних комунікацій особисто або через третіх осіб; 5) направлення для проходження лікування від алкогольної, наркотичної або іншої залежності, від хвороб, що становлять небезпеку для оточуючих, направлення для проходження програми для кривдників [131]. Водночас перелік заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення у випадках, прямо передбачених законами України та ст. 173^2 КУпАП, щодо кривдника з метою припинення відповідного адміністративного правопорушення у КУпАП не передбачено [63, с. 292].

У судовому провадженні оцінювання вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи [199] фіксуються у мотивувальній частині постанови або рішення із зазначенням

висновку, якого дійшов суд, про винесення обмежувального припису або / та направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Традиційно застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству у судових справах здійснюється за наявності ознак фізичного домашнього насильства [44, с. 113], що у правовому тлумаченні пов'язують із ляпасами, стусанами, штовханням, щипанням, шмаганням, кусанням, а також незаконним позбавленням волі, нанесенням побоїв, мордуванням, заподіянням тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишенням в небезпеці, ненаданням допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіянням смерті, вчиненням інших правопорушень насильницького характеру [53, с. 85; 199].

У ст. 126^1 КК домашнє насильство, зокрема фізичне, – це умисне систематичне вчинення фізичного насильства «щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи» [197]. Перелік статей чинного КК передбачає кримінальну відповідальність за незаконне позбавлення волі (ст.146), нанесення побоїв, мордувань або вчинення інших насильницьких дій, які завдали фізичного болю і не спричинили тілесні ушкодження (ст. 126), заподіяння тілесних ушкоджень (ст. 121-125), залишення в небезпеці (ст. 135), ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136), заподіяння смерті (ст. 115) тощо [53, с. 85-86; 130].

У диспозиції ст. 173^2 КУпАП фізичне насильство визначається як насильство, що не спричинило тілесних ушкоджень, але водночас могло б чи завдало шкоди фізичному або психічному здоров'ю потерпілого [53, с. 86; 116]. Такий підхід законодавця об'єднує до єдиної парадигми диспозиції кримінального та адміністративного правопорушень. Звуження гіпотези адміністративного правопорушення не дає чіткого

розуміння, що із особливостей фізичного домашнього насильства, відокремлює його від кримінального правопорушення. Віднесення до фізичного домашнього насильства «ляпасів, стусанів, штовхань, щипань, шмагань, кусань» теж повною мірою є недоречним, тому що всі вони, окрім штовхань, пов'язані із нанесенням ударів (ляпаси, стусани, шмагання) або мають як наслідок тілесні ушкодження (щипання, кусання). Штовхання як фізична дія може розглядатися і як реакція особи на порушення іншим її інтимної зони, і як спосіб розв'язання конфлікту [53, с. 86].

Як зазначає Т.М. Хомич, у практичному житті фізичне насильство досить рідко зустрічається у чистому вигляді [274, с. 8]. Найчастіше воно поєднується із психологічним, економічним та сексуальним насильством. Водночас будь-який конфлікт між особами, на яких розповсюджується сфера дії Закону, може бути охоплений існуючим у КУпАП [53, с. 86; 116].

Отже, адміністративні процедури винесення уповноваженими суб'єктами термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, направлення кривдника на проходження програми для кривдників законодавчо орієнтовані на вчинення останнім власне кримінального, а не адміністративного правопорушення, що не задовольняє практичних завдань спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, які їм відведені [44, с. 113; 63, с. 292].

У підрозділі 1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» зазначалося, що поставлення на профілактичний облік кривдника, згідно п. 4 Розділу ІІ наказу МВС «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» 25.02.2019 №124 («Процедура взяття на профілактичний облік кривдника та зняття його з профілактичного обліку уповноваженим підрозділом поліції) відбувається за рішенням керівника територіального (відокремленого) уповноваженого підрозділу в ході розгляду матеріалів,

зокрема: складеного адміністративного протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116], термінового заборонного припису стосовно кривдника, винесеного працівником уповноваженого підрозділу поліції, отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику, рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП [116], відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі, повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі [43, с. 113; 208].

Адміністративна процедура взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи не має прямої вказівки на проведення оцінки ризиків у законодавчій нормі. Суб'єктом застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству тут виступає керівник уповноваженого підрозділу поліції [44, с. 114].

Отже, застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству ґрунтується на особистій оцінці уповноваженим суб'єктом кожної конкретної ситуації із прогнозуванням виникнення загрози життю та здоров'я постраждалої особи, продовження адміністративного правопорушення або його трансформації у кримінальне правопорушення [44, с. 114].

У законодавчому плані початковий етап усіх форм домашнього насильства позбавлений тієї межі, де адміністративне правопорушення переходить у кримінальне. Якщо Закон чітко вказує на завершеність діяння чи бездіяльності та обов'язковість завдання моральної шкоди особі жертви, так само, як і відповідна норма КК, але з акцентом на суспільно-небезпечності такої моральної шкоди, то норма КУпАП передбачає, що і звичайні поодинокі випадки без кінцевого результату заподіяння моральної

шкоди, є формами домашнього насильства [63, с. 292], що можуть потребувати застосування спеціальних заходів. Останні є дієвими не лише у протидії фізичному домашньому насильству, а й таким його формам, як психологічне домашнє насильство та економічне домашнє насильство. Наприклад, застосування заборони в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою дозволить запобігти подальшим приниженням, переслідуванням, залякуванням тощо, спрямованим кривдником на обмеження волевиявлення потерпілої особи, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи (психологічне домашнє насильство). Заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи є ефективною у протидії вчинення економічного домашнього насильства в ситуації, коли кривдник умисно позбавляє постраждалу особу житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів, особливо якщо остання є власником помешкання [63, с. 293].

На нашу думку, адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству мають враховувати ризики не лише від фізичного домашнього насильству, а й інших форм домашнього насильства, зокрема психологічного, економічного, а також рівень моральної і матеріальної шкоди, завданої кривдником постраждалій особі, особливо в ситуації, коли постраждалою особою є дитина [44, с. 114]. Основна та першочергова роль у цій діяльності відведена уповноваженим підрозділам поліції. Закономірно, що підрозділ 2.3. буде присвячено огляду механізму взаємодії Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

2.3. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

На сторінках попередніх підрозділів ми з'ясували, що проблема адміністративно-правового застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству містить чимало суперечностей та «білих» плям. Розглядаючи адміністративні процедури за напрямом у підрозділі 2.2. «Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству», ми дійшли висновку, що основна та першочергова роль у протидії домашньому насильству належить уповноваженим підрозділам поліції. У підрозділі 2.1. «Суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству» ми говорили, що практика превентивної діяльності свідчить: основними суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є підрозділи дільничних офіцерів поліції та підрозділи ювенальної превенції. Підрозділи патрульної поліції беруть участь у протидії домашньому насильству лише у складі мобільних груп територіального (відокремлених) управлінь поліції.

Водночас у висновках до розділу 1 зазначалось, що система протидії домашньому насильства охоплює нормативно-правове законодавство, яке врегульовує відповідну діяльність за напрямом, та суб'єктів, на яких покладені функції протидії домашньому насильству та в межах компетенції яких визначено застосування таких заходів в цілому і спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству зокрема. Оскільки уповноважені підрозділи поліції не є єдиними суб'єктами, до повноважень яких належить застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству і компетенція яких не є вичерпною для реалізації останніх, у цьому підрозділі ми розглянемо особливості їх взаємодії з іншими суб'єктами, до компетенції яких входить винесення спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, – судами.

О. Д. Коломоєць вважає, що основною метою взаємодії суб'єктів здійснення протидії домашньому насильству є сприяння підвищенню ефективності їхньої діяльності під час застосування спеціальних заходів із протидії всіх видів домашнього насильства шляхом розробки і виконання узгоджених дій, спрямованих на своєчасне виявлення ознак та припинення фактів домашнього насильства [117, с. 11-12]. Вибір форм взаємодії суб'єктів протидії та практичної реалізації скоординованих заходів в кожному конкретному випадку повинен здійснюватися з урахуванням обставин і характеру проблеми, що потребує вирішення, та з узгодженням цього питання з керівниками установ та організацій.

Основними формами такої взаємодії є проведення координаційних нарад керівників органів, обмін інформацією з питань профілактики насильства в сім'ї, проведення спільного планування, спільних заходів, видання спільних наказів та вказівок, поширення позитивного досвіду, спільні виїзди в регіони, спільне обговорення досягнутих результатів і проблем тощо. Специфіка такої взаємодії полягає в організації допомоги потерпілим, організації роботи «гарячих ліній», проведенні досліджень з проблем насильства, експертизи законодавчих актів, залученні мас-медіа тощо [117, с. 12].

Завданнями взаємодії уповноважених суб'єктів у сфері протидії домашньому насильству, згідно п. 30 постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», є:

– ефективне виявлення та узгоджене реагування на факти вчинення насильства з урахуванням результатів оцінки ризиків, що загрожують постраждалій особі, своєчасне взаємне інформування суб'єктів та направлення постраждалої особи до служб підтримки постраждалих осіб;

– взаємне інформування про факти насильства у випадках, передбачених Законами України «Про запобігання та протидію домашньому

насильству» [199], проводиться не пізніше однієї доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти з подальшим письмовим підтвердженням, а після запровадження Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі – шляхом внесення інформації до нього;

– дієва допомога і захист постраждалих осіб, забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної насильством, з урахуванням віку, стану здоров'я, статі, релігійних переконань, етнічного походження, спеціальних потреб таких осіб. Допомога постраждалим особам надається за місцем звернення і не повинна залежати від факту звернення таких осіб до правоохоронних органів чи суду, від їх участі у кримінальному, адміністративному або цивільному провадженні;

– належне розслідування фактів насильства, своєчасне та ефективне вжиття щодо кривдника спеціальних заходів у сфері протидії насильству та контроль за їх виконанням, притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності та зміна їх поведінки [207].

Отже, механізм взаємодії уповноважених суб'єктів у сфері протидії домашньому насильству спрямований на забезпечення комплексного інтегрованого підходу до подолання насильства та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від домашнього насильства, шляхом запобігання насильству, ефективного реагування на факти насильства, надання допомоги та захисту постраждалим особам, забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, належного розслідування фактів насильства та притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності [207].

Функції уповноваженого підрозділу поліції у такій діяльності передбачені п. 37 постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» і полягають в тому, що у разі звернення особи, яка заявляє про факт домашнього насильства стосовно іншої особи, або надходження

інформації від інших суб'єктів щодо отримання заяви чи повідомлення про вчинення насильства посадова особа цього органу приймає письмове повідомлення, вживає заходів для належного реагування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції на факт домашнього насильства та його припинення. У разі наявності обґрунтованої підозри у вчиненні домашнього насильства після підтвердження такого факту шляхом проведення перевірки відповідної інформації та оцінки ризиків не пізніше однієї доби інформація надається уповноваженій особі за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти. У разі підтвердження факту домашнього насильства вживаються інші законодавчо передбачені заходи стосовно постраждалої особи та кривдника [207].

Взаємодія уповноважених підрозділів поліції з іншими суб'єктами, уповноваженими застосовувати заходи щодо протидії домашньому насильству, визначається сферою превентивної діяльності і полягає в збиранні та підготовці матеріалів для розгляду у судовому засіданні. Як зазначалося вище, протокол про адміністративне правопорушення, складений за фактом вчинення домашнього насильства, відповідальність за яке передбачене ст. 173^2 КУпАП, разом з формою оцінки ризиків та іншими матеріалами справи надсилається (ст.257 КУпАП) до районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (суддям) (ст. 221 КУпАП) [116]. Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справу про адміністративне правопорушення протягом доби (ст.277 КУпАП). Працівник уповноваженого підрозділу поліції, який здійснює нагляд за результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення, передбаченого ст. 173^2 КУпАП, у випадку прийняття судом рішення визнати особу винуватою протягом одного дня з моменту отримання інформації з Єдиного державного реєстру судових рішень або отримання копії судового рішення у справі перевіряє наявність відомостей про кривдника в інформаційно-телекомунікаційній системі «Інформаційний портал Національної поліції України». У разі відсутності такої інформації інформує

керівника територіального (відокремленого) уповноваженого підрозділу поліції та готує матеріали, які є підставою для поставлення на профілактичний облік кривдника [208].

У цивільному провадженні суд повідомляє уповноважені підрозділи поліції про застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству письмово відповідним рішенням, зафіксованим у резолютивній частині: «*Керуючись ст. 2,81,258,259,263-265,268 ЦПК України, суд вирішив**:** заяву ОСОБА_3, заінтересована особа: ОСОБА_4 про видачу обмежувального припису задовольнити частково. Видати обмежувальний припис, яким заборонити ОСОБА_4 , протягом шести місяців, контактувати та вести телефонні переговори з постраждалою особою. Допустити рішення суду до негайного виконання. Рішення суду про видачу обмежувального припису підлягає негайному виконанню, а його оскарження не зупиняє його виконання. Повідомити про прийняте рішення Галицький відділ Головного управління Національної поліції у Львівській області та Галицьку районну адміністрацію Львівської міської ради для взяття особи, стосовно якої видано обмежувальний припис, на профілактичний облік*» [190]. Як зазначалося у підрозділі 1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику є підставою для застосування іншого спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству – взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи [208].

Отже, взаємодія суб’єктів, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, забезпечує дієвість взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи. Попри те, що у Єдиному реєстрі судових рішень наявні цивільні провадження, в яких повідомлення про винесення обмежувального припису стосовно кривдника як підстави для взяття на профілактичний облік

кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, адресоване управлінням патрульної поліції (наприклад, рішення Херсонського міського суду Херсонської області від 28.05.2020 за справою №766/8329/20 у провадженні н/п 2-о/766/644/20 [237]), що не є уповноваженими суб'єктами застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, отримані нами емпіричні дані також свідчать на користь такої взаємодії (Див. додаток В, додаток Г, додаток Д, додаток Е).

Взаємодія уповноважених підрозділів поліції та суду (хоча офіційні дані запитуваної судами інформації підрозділами поліції не узагальнюються) представлена прикладами винесення рішення про застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, коли доказами у цивільному провадженні є терміновий заборонний припис (наприклад, рішення Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області від 05.12.2019 за справою №344/21240/19 у провадженні № 2-о/344/313/19 [230]), заяви, зареєстровані у журналі обліку відділення поліції, (наприклад, рішення Полтавського міського суду Полтавської області від 12.06.2019 за справою №545/1451/19 у провадженні № 2-о/545/59/19 [235]) тощо.

У практичній діяльності превентивних підрозділів поліції трапляються випадки, коли виклик поліцейських за спецлінією «102» здійснює жертва фізичного або економічного домашнього насильства, яка при більш глибокому розслідуванні та розгляді правопорушення є кривдником у психологічному домашньому насильстві. Для ілюстрації наведемо декілька прикладів з власного досвіду [66, с. 234].

Гр. К має дружину, разом із якою мешкає у трикімнатній квартирі матері дружини – гр. З. Гр. З є особою похилого віку, проте це не заважає їй весь час дорікати зятеві, що він не зміг придбати помешкання у м. Києві. Комунальні послуги за помешкання сплачує гр. К, так само і усі побутові потреби. Особовий рахунок на квартиру записаний на ім'я гр. З, тому вона вважає, що у помешканні всі мають дотримуватися встановлених нею правил. Гр. К та його дружина у шлюбі 20 років. Дітей не мають. Дружина

гр. К любить і поважає матір, гр. З, тому не заперечує їй ні в чому. 15 червня 2018 року о 19 год. 15 хв. гр. К повернувся додому напідпитку після святкування Дня народження з колегами. У порога його зустріла теща, висловлюючи словесні образи. Гр. К пройшов до кімнати, в якій мешкав разом із дружиною та закрив двері. Гр. З увірвалася до кімнати, погрожуючи, що викличе поліцію, оскільки гр. К на підпитку і не прописаний в її помешканні. Виникла словесна перепалка, в результаті якої гр. З перетелефонувала на спеціальну лінію «102» і повідомила, що її зять прийшов додому у нетверезому стані та чинить домашнє насильство. Адресу виклику гр. З не повідомила та кинула телефонну слухавку. Через двадцять хвилин у помешкання з роботи повернулася дружина гр. К. Гр. З почала вимагати в неї, щоб остання вигнала чоловіка, гр. К, з квартири і викликала поліцію за спецлінією «102». Дружина гр. К вигнала чоловіка з квартири на вулицю та викликала поліцію. По приїзді поліцейських правопорушника виявлено не було, про що було зазначено у рапорті за результатами виїзду. Приблизно з 22 год. до 23 год. гр. К зробив дві спроби повернутися до квартири, але гр.З не дозволила дружині гр. К відчинити двері та змусила викликати поліцію, посилаючись на підвищення артеріального тиску та посилення серцебиття. Разом із поліцію дружина викликала бригаду швидкої допомоги для надання екстреної медичної допомоги гр. З. Для прийняття рішення усі матеріали за викликом поліції за лінією «102» передано дільничному офіцеру поліції [66, с. 234-235].

Гр. Л доглядає похилого віку матір гр. М. Гр. Л прописана у двокімнатній квартирі матері, хоча і має власне помешкання в іншому районі. Щоб не кидати роботу і при цьому доглядати матір, гр. Л переїхала до квартири гр. М. Гр. М часто розказує сусідам, як її донька гр. Л вчиняє по відношенню до неї домашнє насильство (напр., обливає водою, відмовляється виконувати дрібні побутові забаганки), проте поліцію у таких випадках вона не викликає, а просить, щоб зробили виклик особи, які час від часу винаймають квартиру навпроти і не знають подробиць співмешкання

доньки та матері. Також гр. М має візитівку із номером дільничного офіцера поліції, який обслуговує адміністративну зону, що на ній знаходиться її будинок. За словами гр. М, домашнє насильство гр. Л вчиняє у відповідь на зауваження першої [66, с. 235].

В обох випадках маємо справу із психологічним домашнім насильством і в обох випадках «жертви домашнього насильства» – особи похилого віку, діагностувати особу кривдника в яких поліцейському дуже складно. Причинами такого стану справ є відсутність механізмів діагностування, збирання доказів вчинення психологічного домашнього насильства та водночас і його попередження як адміністративного правопорушення [66, с. 235].

Психологічне домашнє насильство в аспекті кваліфікації як кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 126^1 КК, або правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 173^2 КУпАП, є доволі складним явищем. У практиці превентивних підрозділів поліції існує спрощений підхід у кваліфікації психологічного домашнього насильства, який часто у «гонитві за перемогою справедливості» призводить до того, що поліцейські не помічають, що кривдник фізичного домашнього насильства є водночас жертвою психологічного домашнього насильства [66, с. 233].

У Законі психологічне насильство визначено як форма домашнього насильства, до якого належать «словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи» [66, с. 233; 199].

За ст. 126^1 КК суб'єктивна сторона психологічного домашнього насильства як кримінального правопорушення характеризується системністю

та наявністю умислу, що «призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи» [66, с. 233].

Ст. 173^2 КУпАП до психологічного домашнього насильства віднесено «погрози, образи чи переслідування, внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого» [66, с. 233; 116].

Отже, психологічне домашнє насильство у законодавчому плані фактично позбавлено тієї межі, де адміністративне правопорушення переходить у кримінальне. Якщо Закон чітко вказує на завершеність діяння чи бездіяльності та обов'язковість завдання моральної шкоди особі жертви, так само, як і відповідна норма КК, але з акцентом на суспільно-небезпечності такої моральної шкоди, то норма КУпАП передбачає, що і звичайні поодинокі випадки без кінцевого результату заподіяння моральної шкоди, є психологічним домашнім насильством. Така плинність причиново-наслідкового зв'язку між суб'єктивною та об'єктивною сторонами правопорушення може провокувати виникнення ситуацій необ'єктивного оцінювання з боку поліцейського відсутності / наявності складу правопорушення [66, с. 234].

Урядова уповноважена з питань ґендерної політики, доктор юридичних наук, кандидат філософських наук, професор К.Б. Левченко розглядає психологічне домашнє насильство як початковий етап до інших форм домашнього насильства, зокрема економічного, сексуального та фізичного. Науковець зазначає, що відсоток дзвінків на гарячу лінію з приводу психологічного насильства у 2016 році перевищив відсоток скарг щодо фізичного насильства (50% проти 39%) [143]. Прояви психологічного домашнього насильства вона пояснює з позиції особи кривдника як наслідок «низької самооцінки агресора та нестабільності психіки, яка обертається бажанням контролювати або знущатися над іншими для того, щоб відчувати себе повноцінним і врівноваженим». Ознаками, за якими можна

кваліфікувати психологічне домашнє насильство, К. Б. Левченко вважає посягання на особистий простір жертви, коло друзів, родичів, обмеження спілкування з ними, ревнощі, постійне прискіпування до дрібниць, починаючи від якості прибирання вдома до зовнішнього вигляду. Дитину-свідка акту домашнього насильства, на думку Левченко К.Б., також слід вважати жертвою психологічного домашнього насильства [66, с. 234].

Така позиція суперечить ранішнім науковим дослідженням Томізона Адама та Таччі Джоя, які доводять, що на відміну від фізичного та сексуального насильства поодинока подія не є психологічним домашнім насильством. Для цього виду насильства характерним є формування клімату або поведінкового паттерну, і важливим компонентом для кваліфікації психологічного домашнього насильства є його систематично повторюваний характер [308]. Психологічне домашнє насильство, на думку Андрю Вачсс, може бути навмисним або ненавмисним, але це завжди триваюча поведінка, але непоодинокий випадок [66, с. 234; 309].

Експерт з питань емоційного насильства Саллі Браун, як і Адам Томізон, Джой Таччі та Андрю Вачсс, поділяє думку про систематичний тривалий характер такого правопорушення, як психологічне домашнє насильство. Вчинення такого виду правопорушення пов’язане із поступовим підриванням впевненості жертви домашнього насильства та віри у себе. Ознаками, за якими можна кваліфікувати психологічне домашнє насильство, є такі: знущання, постійне почуття провини, постійний контроль за найдрібнішими діями, широкі жести за мовчання, маніпуляції, руйнація планів жертви з поясненням, що вона сама все може зруйнувати, «торги» компліментами, відсутність емпатії, переконання жертви, що вона не має рації, контроль за грошима жертви, втручання до стосунків третіх осіб, зміни в поведінці жертви, прагнення бути наодинці, ігнорування кривдника [66, с. 234; 279].

В.С. Зубатенко, досліджуючи психологічне насильство, зазначає, що це «вплив на близьку людину з метою встановити контроль за її поведінкою і

ствердити свою владу над нею» [99]. Воно виражається у вигляді заборон, агресії, контролю, засудження, погроз, приниження, ігнорування, дорікань, шантажу, лайки, маніпуляції, висміювання тощо. Загалом психологічним насильством, як зазначає В. С. Зубатенко, може бути будь-який словесний акт, спрямований на підрив психоемоційного стану людини [66, с. 234; 99].

Отже, психологічне домашнє насильство у сфері законодавства України про адміністративні правопорушення – це продовжуване адміністративне правопорушення, яке складається із низки ідентичних проступків, що вчиняються неодноразово з однаковою метою, формою вини, тими ж суб'єктами, засобами дії і які складають у сукупності єдине правопорушення [148]. Така форма адміністративного правопорушення, на відміну від фізичного та економічного, не може характеризуватися незавершеністю. Тобто психологічне домашнє насильство за своєю природою обов'язково завдає моральну шкоду особі, інакше маємо справу із звичайним міжособистісним конфліктом [66, с. 234].

Психологічне насильство виникає скрізь, де є близькі стосунки чи авторитет однієї людини для іншої. На відміну від звичайного міжособистісного конфлікту психологічне домашнє насильство характеризується циклічністю та має, на думку В. С. Зубатенко, три фази розгортання. Перша фаза розгортання – загострення напруги. Друга фаза – безпосереднє насильство. Третя завершальна – примирення, яка з часом знову переходить у першу фазу – наростання напруги. Завершальна фаза – примирення насправді може містити щиросердне каяття насильника, яке поступово у систематичному повторюванні може перетворюватися на ще одну маніпуляцію [66, с. 234; 99].

Отже, складність виявлення природи психологічного домашнього насильства потребує у випадках повідомлення про вчинення домашнього насильства залучення до діагностики особи кривдника та особи жертви кваліфікованого працівника із спеціальними знаннями у галузі психології. Лише після проведення психологічного дослідження фахівцем остаточно

може бути встановлено: чи є особа кривдником чи постраждалою особою [66, с. 235].

Абз. 3 п. 37 постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» передбачено, що до відвідування місця події можуть залучатися представники центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, мобільних бригад соціально-психологічної допомоги постраждалим особам, фахівці із соціальної роботи [207]. Якщо поліцейський уповноваженого підрозділу поліції вважає, що постраждала особа потребує медичної, соціальної, психологічної, правової або іншої допомоги, він інформує у встановленому законодавством порядку про це відповідний уповноважений орган (установу) у сфері запобігання та протидії домашньому насильству [210].

Про результати здійснення повноважень у сфері запобігання та протидії домашньому насильству уповноважені підрозділи поліції щокварталу звітують Мінсоцполітики у визначеному ним порядку через МВС [207].

Після огляду адміністративної процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими суб'єктами та аналізу механізмів їх взаємодії у діяльності за напрямом обґрунтованим є визначення гарантій забезпечення законності винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Виконанню цього завдання присвячуватиметься підрозділ 2.4. «Гарантії забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству».

2.4. Гарантії забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

Описуючи адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству у підрозділі 2.2. «Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» мова йшла про те, що винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, направлення кривдника для проходження програми для кривдників відбувається за оцінкою ризиків вчинення особою домашнього насильства. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (хоча законодавчо не врегульовано) також здійснюється за оцінкою таких ризиків. Рівень небезпеки визначається з огляду на особистий досвід уповноваженого суб'єкта. За таких умов актуальності набуває питання про гарантії забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, що його ми розглянемо у цьому підрозділі.

У підрозділі 1.1. «Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству як об'єкт адміністративно-правового дослідження» в аналізі термінового заборонного припису як термінологічної одиниці терміносистеми протидія домашньому насильству ми обґрунтовували думку, що за змістом він являє собою поліцейський захід. Виходячи з такої тези, закономірним є, що гарантіями забезпечення законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству для нас є вимоги до поліцейського заходу [48], закріплені у ст. 29 Закону України «Про Національну поліцію України» [215].

У висновках до розділу 1, пропонуючи власне бачення на термінологічну номінацію спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, ми визначали їх як систему заходів впливу на особу кривдника, яка закріплена чинним законодавством і яка застосовується уповноваженими суб'єктами для усунення умов загрози життю і здоров'ю іншої особи,

припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, передбачених ст. 173^2 КУпАП та ст. 126^1 КК. Розглядаючи механізм взаємодії уповноважених підрозділів поліції з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (2.3. «Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»), зазначали, що ця система заходів впливу на особу здійснюється в сфері превентивної діяльності. Водночас вона не заперечує застосування поліцейських заходів примусу.

Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству застосовуються стосовно особи за фактом вчинення домашнього насильства (1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству») після оцінювання вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи (2.2. «Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»). Винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників повинно відповідати принципам законності, необхідності, пропорційності та ефективності [48].

Принцип законності означає, що обраний спеціальний захід щодо протидії домашньому насильству застосований уповноваженим суб'єктом з дотриманням відповідного чинного нормативного законодавства [48] (перелік нормативно-правових актів за напрямом наводився у підрозділі 1.3. «Нормативно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії

домашньому насильству та місце серед них адміністративно-правового регулювання»).

Порушення принципу законності у застосуванні термінового заборонного припису маємо у рішенні Окружного адміністративного суду міста Києва від 05.06. 2020 року за справою № 640/7584/20: *«ОСОБА_1 звернувся до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом, у якому просить суд визнати протиправним та скасувати терміновий заборонний припис серії АА № 005408, винесений 05.03.2020 дільничним офіцером поліції Деснянського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві.*» – «*В обґрунтування позовних вимог позивач зазначив, що спірний терміновий заборонний припис винесено з істотним порушенням чинного законодавства, а саме: не встановлено особу порушника; встановлено зобов`язання з перевищенням граничного строку у 10 діб; не зазначено суть правопорушення; дата вчинення порушення містить виправлення; особа, зазначена як постраждала, не є донькою позивача; місце вчинення домашнього насильства не відповідає дійсності; відсутні виняткові підстави для винесення припису.*» – «*Враховуючи викладене у сукупності та зважаючи на неподання відповідачем відзиву на позовну заяву, суд дійшов висновку про наявність правових підстав для скасування спірного припису, позаяк останній містить виправлення та неточності, а отже є зіпсованим та недійсним з підстав неналежного оформлення.*» – «*Визнати протиправним та скасувати терміновий заборонний припис стосовно кривдника серії АА № 005408, складений 05.03.2020 дільничним офіцером поліції Деснянського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві*» [233].

С.Ф. Влад та О.В. Хрущ вважають, що винесення термінового заборонного припису «без рішення суду та без надання з боку держави альтернативних умов проживання» є прямим порушенням ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. 47 Конституції України [29; 61, с. 13-14].

О. А. Лупало, погоджуючись з позицією С.Ф. Влада та О.В. Хрущ, зазначає, що норми Закону в частині, що регулюють питання винесення термінового заборонного припису, мають колізію права. Вирішуються вони із наданням переваги захисту особистого немайнового права постраждалої особи, однак не виключають шкоду праву власності кривдника [61, с. 14; 152, с. 119].

У ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод («Право на повагу до приватного і сімейного життя») закріплено, що кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції. Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб [61, с. 14; 219].

Ст. 47 Конституцією України гарантується кожному право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду [61, с. 14; 121].

Отже, заходи, визначені у терміновому заборонному приписі та обмежувальному приписі, не пов'язані з позбавленням майнових прав кривдника. Вони спрямовані на попередження переходу вчиненого особою адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 173^{2} КУпАП, у кримінальне правопорушення, відповідальність за яке настає відповідно до ст. 126^{1} КК [62, с. 16]. Недотримання принципу законності у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

пов’язане з порушеннями чинних норм адміністративно-правового регулювання [48].

Принцип необхідності полягає в тому, що в умовах протидії домашньому насильству до кривдника обирається такий вид спеціального заходу, застосування якого завдасть найменшої шкоди йому та іншим особам. Якщо для виконання завдань за напрямом неможливо застосувати інший захід або його застосування буде неефективним [48; 219].

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників може здійснюватися у судовому порядку за розглядом справи про адміністративне правопорушення або у цивільному провадженні. Ст. 39^1 КУпАП («Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство за ознакою статі») закріплено, що у разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом [116]. У Цивільному процесуальному кодексі такої норми не маємо, тому застосування спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству, як зазначалося у підрозділі 1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству», відбувається із врахуванням бажання та можливостей особи, щодо якої воно ініційоване.

У рішенні Пустомирівського районного суду Львівської області від 25.04.2019 (головуючий суддя Мельничу І.І., секретар Лаба С.П.) за справою №450/1111/19 у провадженні №2-о/450/41/19 відмова у задоволенні заяви заінтересованої особи щодо видачі обмежувального припису обґрунтована дотриманням принципу необхідності: «*На підставі наведених приписів закону та даючи оцінку зібраним у справі доказами, суд приходить до висновку, що матеріали справи не містять достатніх доказів того, що ОСОБА_3 є кривдником, а підстави вважати, що наявні ризики настання*

тяжких наслідків у зв`язку з відмовою у видачі обмежувального припису для заявниці, відсутні. Жодних належних, допустимих та достовірних доказів, на підставі яких у відповідності до вимог ч. 1 ст. 76 ЦПК України, суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи, заявником не надано. Враховуючи вищенаведене та проаналізувавши викладені у заяві про видачу обмежувального припису обставини, а також надані заявником для підтвердження заяви докази, суд приходить до висновку про відсутність обґрунтованих та доведених підстав для застосування відносно ОСОБА_3 обмежувального припису. Натомість судом встановлено наявність між заявником та заінтересованою особою спору про жиле приміщення, що не може розцінюватись як насильство в сім`ї. Відтак, беззаперечних доказів на підтвердження вчинення домашнього насильства у розумінні Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» заявниця до суду не надала, а тому підстав вважати, що наявні ризики настання тяжких наслідків для заявниці у зв`язку з відмовою суду у видачі обмежувального припису немає» [236].

Отже, врахування принципу необхідності дозволяє уповноваженому суб'єкту оцінити реальну потребу у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, врахувати моральну та матеріальну шкоду, що провокують його дії стосовно кривдника та постраждалої особи [48].

У визначенні сутності принципу пропорційності традиційно розуміють розумний баланс приватних і публічних інтересів у правовому регулюванні, що може бути реалізований через істотні цілі обмежень, а також обґрунтовані та мінімально обтяжливі для особи, чиї права обмежують, засоби досягнення цих цілей [134, с. 98]. Врахування принципу пропорційності дозволяє досягти розумного співвідношення між усуненням небезпеки для життя і здоров'я постраждалої особи, недопущенням продовження чи повторного вчинення домашнього насильства,

забезпеченням безпеки та застосуванням термінового заборонного припису [64, с. 20; 199].

На думку Ю. А. Турлової, принцип пропорційності у застосуванні до кривдника спеціальних заходів протидії домашньому насильству полягає в тому, щоб довести факт того, що кривдник вчинив стосовно заявника або особи, яку представляє заявник, домашнє насильство [269, с. 29]. Окрім того, автор зазначає, що рішення про застосування такого має прийматися за оцінкою наявних ризиків подальшого «психологічного та фізичного насильства з боку кривдника» та висновком про ймовірність повторного вчинення домашнього насильства та настання тяжких наслідків його вчинення [64, с. 21; 269, с. 28].

Отже, практика реалізації принципу пропорційності під час застосування спеціальних заходів з протидії домашньому насильству пов’язана, насамперед, з оцінкою ризиків щодо життя та здоров’я постраждалої особи, а також ймовірністю продовження чи повторного вчинення адміністративного або кримінального правопорушення кривдником щодо постраждалої особи [64, с. 21].

У роз’ясненні щодо пропорційності застосування спеціальних заходів стосовно кривдника, який вчинив домашнє насильство, Верховний суд, розглянувши одну із касаційних скарг на постанову Київського апеляційного суду, виходить з визначень, відповідно до ч. 1 ст. 24 Закону, серед яких, зокрема, – обмежувальний припис стосовно кривдника. Рішенням суду відповідачеві заборонено перебувати в квартирі, яка належить йому на праві власності, а позивачка та діти не мають зареєстрованого місця проживання у цій квартирі. На час розгляду справи судом апеляційної інстанції учасники справи спільно не проживали. За таких обставин покладення на відповідача заборони перебувати у квартирі, яка йому належить на праві власності, порушує право позивача на користування цією квартирою, і такий захід не може бути визнаний пропорційним за обставин цієї справи [36; 63, с. 21].

В іншому випадку дотримання принципу пропорційності у застосуванні обмежувального припису щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, Верховний суд, виходячи з власне визначення терміну «домашнє насильства» та його видів, зафіксованих у п. 3, 4, 14 та 17 ч. 1 ст.1 Закону, дає роз'яснення, що під час вирішення питання про наявність підстав для застосування спеціального заходу мають встановлюватися, яким формам домашнього насильства піддавався заявник, та оцінюватися ризики продовження у майбутньому домашнього насильства у будь-якому його прояві [64, с. 21-22; 196].

Отже, дотримання принципу пропорційності у застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, якими є терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, виявляється у встановленні уповноваженими суб'єктами факту вчинення домашнього насильству як адміністративного або кримінального правопорушення, визначенні його виду (фізичного домашнього насильства, психологічного домашнього насильства, економічного домашнього насильства, сексуального домашнього насильства), а також оцінки ризиків існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи, вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи [64, с. 22].

Принцип ефективності дозволяє оцінити, чи забезпечує застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству відповідними суб'єктами. Так, за офіційними даними, протягом першого кварталу 2020 року в умовах карантинних обмежень за вчинення адміністративних правопорушень, передбачених ст. 173^2 КУпАП, уповноваженими підрозділами поліції винесено 12 тисяч термінових заборонних приписів [64, с. 19-20; 96]. Наведені показники свідчать про порушення

принципу ефективності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Кваліфікація правопорушення за ст. 173^2 КУпАП передбачає обов'язкову наявність причиново-наслідкового зв'язку від дії або бездіяльності наслідку та можливою або заподіяною шкодою фізичному або психічному здоров'ю потерпілого (ої). Попри дискусії, які точаться навколо критеріїв визначення моральної шкоди, в межах КУпАП доволі суперечливим виглядає самі поняття шкоди фізичного та психічного здоров'ю. Ст. 40 КУпАП в адміністративному праві передбачено відшкодування лише майнової шкоди, якщо її сума не перевищує двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Усе інше – вирішується в цивільному судочинстві [65, с. 74].

Усяке правопорушення є шкідливим, оскільки об'єктом посягання виступають суспільні відносини. Воно завдає шкоди, оскільки вносить дезорганізацію в суспільні відносини, порушує їх нормальне здійснення, створює перешкоди для реалізації прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб. У цьому розумінні шкода є соціальною категорією. Шкода, яка завдається адміністративним правопорушенням, у соціально-правовому аспекті полягає в сукупності негативних наслідків, що є порушенням правопорядку, дезорганізацію суспільних відносин, а також водночас (хоча й не завжди) зменшенням, знищенням, будь-якого блага, цінності та суб'єктивного права [65, с. 74; 256].

Відшкодування шкоди, яка заподіяна адміністративним правопорушенням може здійснюватися в таких формах: 1) накладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду (ст. 40 КУпАП); 2) повернення майна володільцеві (ст. 265 КУпАП); 3) добровільне відшкодування збитків або усунення заподіяної шкоди (п. 2 ч. 1 ст. 34 КУпАП); 4) у порядку цивільного судочинства (ч. 3 ст. 40 КУпАП) [65, с. 74-75].

Відшкодування майнової шкоди в порядку цивільного судочинства вирішується за правилами ст. 22 Цивільного кодексу України, відповідно до

яких, особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. До того ж збитками є: 1) втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки); 2) доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода). Збитки відшкодовуються у повному обсязі, якщо договором або законом не передбачено відшкодування у меншому або більшому розмірі. Якщо особа, яка порушила право, одержала у зв'язку з цим доходи, то розмір упущеної вигоди, що має відшкодовуватися особі, право якої порушено, не може бути меншим від доходів, одержаних особою, яка порушила право. На вимогу особи, якій завдано шкоди, та відповідно до обставин справи майнова шкода може бути відшкодована і в інший спосіб, зокрема, шкода, завдана майну, може відшкодовуватися в натурі (передання речі того самого роду та тієї самої якості, полагодження пошкодженої речі тощо) [64, с. 75; 255].

Отже, відшкодування моральної шкоди не передбачене КУпАП. Наявність / відсутність моральної шкоди – це критерій ефективності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, що перебуває в залежності від розміру матеріальної шкоди, сума якої для відшкодування в адміністративному судочинстві не повинна перевищувати двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [65, с. 75].

Для ілюстрації наведемо фрагменти із рішення Подільського районного суду міста Києва від 20.02.2020 (головуючий суддя Гребенюк В.В., секретар Добривечір А.О.) за справою №758/2169/20 у категорії 30: «*До суду звернулася ОСОБА_1 із заявою про видачу обмежувального припису, в якій просила видати обмежувальний припис ОСОБА_2 на строк 6 місяців, яким визначити наступні тимчасові обмеження його прав відносно ОСОБА_1 та ОСОБА_4 : 1. Заборонити ОСОБА_2 наближення на 100 м: - до місця проживання ОСОБА_1 та ОСОБА_4 , за адресою: АДРЕСА_1 ; - до місця навчання ОСОБА_4 , за адресою: АДРЕСА_2 ; - до місця проживання бабусі*

ОСОБА_4 - ОСОБА_5 , за адресою: АДРЕСА_3 . 2. Заборонити ОСОБА_2 особисто і через своїх третіх осіб розшукувати ОСОБА_1 та ОСОБА_4 , якщо вони за власним бажанням перебувають у місці, невідомому ОСОБА_2 , переслідувати їх та в будь-який спосіб спілкуватися з ними. 3. Заборонити ОСОБА_2 вести листування, телефонні переговори з ОСОБА_1 за номером НОМЕР_1 та ОСОБА_4 за номером НОМЕР_2 , або контактувати з ними іншими засобами зв`язку. В обґрунтування своїх вимог заявник повідомила, що ОСОБА_2 чинив та продовжує чинити відносно неї та їх неповнолітнього сина ОСОБА_4 психологічне та економічне насильство, що виражається у постійному тероризуванні, приниженнях, залякуваннях, спрямованих на обмеження свободи і гідності, націлених на значне погіршення умов життя, фізичного і психологічного здоров`я через відчуття постійної небезпеки і тривоги та через нездатність захистити себе та дитину в умовах, що склалися. У судовому засіданні заявник підтримала свою заяву та просила її задовольнити.» – «Суди під час вирішення такої заяви мають надавати оцінку всім обставинам та доказам у справі. Під час вирішення питання про наявність підстав для видачі обмежувального припису суди мають встановлювати, яким формам домашнього насильства піддавався заявник, та оцінювати ризики продовження у майбутньому домашнього насильства у будь-якому його прояві.» – «Суд критично сприймає докази, надані заявником, зокрема скаргу на бездіяльність органу досудового розслідування (а.с. 14-16), заяву про адміністративні та кримінальні правопорушення (а.с. 24-26), оскільки факти, які містяться в ній не підтверджені іншими доказами. Наведене заявником листування з ОСОБА_2 свідчить про наявність неприязних та напружених стосунків, що виникли між подружжям, і не містить доказів вчинення останнім насильства по відношенню до заявника та сина. Що стосується висновку психологічного обстеження малолітнього ОСОБА_4 від 04.02.2020 року (а.с. 19-22) та акту проведення оцінки рівня безпеки дитини (а.с. 32-36), то вони не є належними доказами, оскільки в розумінні ч. 1 ст. 77 ЦПК України не

містять інформацію щодо предмета доказування, зокрема, в частині вчинення фізичного, психологічного та економічного насильства ОСОБА_2 . Зокрема, висновок психологічного обстеження містить лише інформацію щодо психоемоційного стану дитини, її особистісних характеристик, особливостей дитячо-батьківських відносин. А акт проведення оцінки рівня безпеки дитини відображає оцінку рівня безпеки в умовах проживання з матір`ю, оцінює рівень безпеки як «безпечно» і не може бути доказом вчинення ОСОБА_2 насильства. Таким чином, враховуючи, що суду не надано достатніх належних, допустимих, та переконливих доказів для оцінки ризиків вчинення насильства заінтересованою особою відносно заявника та її сина, настання наслідків його вчинення, суд доходить висновку про відсутність підстав для задоволення заяви про видачу обмежувального припису» [234].

Отже, гарантіями законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є дотримання уповноваженими суб'єктами у винесенні термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взятті на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направленні кривдника на проходження програми для кривдників принципів законності, необхідності, пропорційності та ефективності [48].

Ч. 2 ст. 31 Закону («Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству» забезпечується право постраждалої особи та кривдника на оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству у порядку, встановленому законодавством [199]. У випадку визнання посадових та службових осіб винними у порушенні вимог законодавства за напрямом, вони несуть відповідальність відповідно до закону [48; 199].

У розділі 2 дисертаційного дослідження основна увага приділялася практиці застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому

насильству, зокрема виділено уповноважених суб'єктів їх реалізації, проаналізовано адміністративну процедуру винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, описано механізм взаємодії уповноважених підрозділів Національної поліції та суду за напрямом, а також визначено гарантії законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Здобуті нові знання, відображені у розділі 1, розділі 2, з теорії та практики праворозуміння і правокористування скеровують наші наукові пошуки до аналізу зарубіжного досвіду застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, удосконалення існуючої моделі їх адаптації до діяльності Національної поліції України та обґрунтування доцільності внесення змін до адміністративно-правового забезпечення. Після підведення підсумків за розділом 2 зазначене буде відображене у розділі 3.

Висновки до другого розділу

Реалізація праворозуміння та правокористування суб'єктами, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, дозволяє звузити коло наукових пошуків, за якими наявною є потреба удосконалювати нормативно-правове законодавство. Правова імплементація зарубіжного досвіду має враховувати специфіку національного законодавства, можливості оптимального поєднання засобів та методів, а також положення, що найшли обґрунтування у розділі 2, зокрема:

1. Уповноважені суб'єкти, що виконують завдання з протидії домашньому насильству, забезпечують організацію застосування спеціальних заходів відповідно до своєї компетенції. Чинним законодавством на них покладаються функції запобігання та протидії домашньому насильству, які здійснюються через адміністративні процедури та у взаємодії

суб’єктів, уповноважених підрозділів поліції, а саме: підрозділів дільничних офіцерів поліції, підрозділів інспекторів ювенальної превенції управлінь превентивної діяльності ГУНП в областях, ГУНП в м.Києві, – та районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (суддів).

Підрозділи управлінь патрульної поліції в такій діяльності беруть участь у складі мобільних бригад територіальних (відокремлених) підрозділів управлінь поліції.

2. Інформація, отримана за 85 запитами, направленими до Національної поліції України, Міністерства соціальної політики України, Державної служби статистики України за 2015-2020 рр, вказує на те, що завданнями з протидії домашньому насильству значна кількість уповноважених суб’єктів нехтує. Зокрема, обґрунтування бездіяльності за напрямом управління патрульної поліції в областях пояснюють відсутністю відповідної відомчої нормативно-правової бази та достатністю чергувань своїх працівників у складі мобільних бригад територіальних (відокремлених) підрозділів поліції.

Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування відсутність реалізації програми для кривдників пояснюють забезпеченням організації підготовки відповідних фахівців у разі наявності. Присутні приклади, коли така робота розпочиналася безпосередньо після направлення запиту. Соціальні служби сім’ї, дітей та молоді у своїх відповідях щодо функціонування програм для кривдників робили посилання на державні адміністрації, хоча самі входили до структури останніх і в своїх положеннях мали завдання із запобігання та протидії домашньому насильству.

Непоодинокими є факти, коли суб’єкти запобігання та протидії домашньому насильству, не можуть надати інформацію за результатами роботи, тому що не обліковують її та не здійснюють відповідну звітність.

3. Адміністративні процедури винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, обмежувального припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми

для кривдників передбачають оцінювання ризиків вірогідності продовження чи повторного вчинення особою домашнього насильства.

Критерії оцінки ризиків нормативно-закріплені для уповноважених підрозділів Національної поліції України для випадків вчинення особою фізичного домашнього насильства. Аналіз 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених судами України за ст. 173^2 КУпАП, рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр., та результати проведеного анкетування поміж 474 поліцейських засвідчив, що винесення уповноваженим суб'єктами термінового заборонного припису стосовно кривдника та обмежувального припису стосовно кривдника мають місце за фактами психологічного та економічного домашнього насильства.

4. У взаємодії уповноважених підрозділів Національної поліції України та суду першочергове значення належить підрозділам превентивної діяльності, які реалізують системне функціонування профілактичного обліку кривдників, забезпечують підготовку та направлення матеріалів для судового розгляду у справах про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 173^2 КУпАП, беруть участь у формуванні доказової бази цивільного провадження щодо видачі обмежувального припису стосовно кривдника.

У листах Національної поліції України, Міністерства соціальної політики України, отриманими за 85 запитами, фіксується, що взаємодія між суб'єктами, що виконують завдання з протидії домашньому насильству, не має налагодженого механізму. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників може здійснюватися за відсутності її місцевого функціонування. Відсутня взаємодія уповноважених суб'єктів з підрозділами поліції в частині, що стосується забезпечення приводу особи (у разі потреби) для проходження програми для кривдників. Наявна практика, коли управління патрульної поліції в областях виносять ТЗП, але не вважають за

потрібне направити матеріали до територіального (відокремленого) підрозділу поліції для взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.

5. Гарантії законності застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству забезпечуються дотриманням уповноваженими суб'єктами принципів законності, необхідності, пропорційності та ефективності. Принцип законності полягає в тому, що спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству застосовуються згідно з нормами чинного законодавства та судової практики. Принцип необхідності дозволяє поліцейському уповноваженого підрозділу на основі оцінки ризиків визначити потребу в їх застосуванні. Принцип пропорційності пов'язаний із виявленням підстав застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та наданням кривднику зобов'язань, що відповідають ситуації вчинення домашнього насильства. Принцип ефективності обґрунтовує правильність / недостатність дій уповноваженого суб'єкта для припинення правопорушення.

Однак на практиці вибір уповноваженим суб'єктом спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству відбувається за результатами особистого прогнозування можливого настання тяжких та особливо тяжких наслідків, а також смерті постраждалої особи.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

3.1. Зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та можливість його адаптації в діяльність Національної поліції України

Викладений на попередніх сторінках матеріал засвідчив недостатню налагодженість механізмів протидії домашньому насильству в Україні [50, с. 97]. У розділі 1 ми говорили про термінологічні неточності та дискусії, що впливають на цей процес. Обґрунтували правильність такої позиції прикладами з проведеного нами емпіричного дослідження. Методами математичної статистики довели, що адміністративно-правове застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству потребує удосконалення чинних норм законодавства. У розділі 2 ми дійшли висновку, що першочерговою та визначальною в організації досліджуваного у дисертації напряму є діяльність уповноважених підрозділів поліції. З огляду на це пропоновані зміни стосуватимуться нормативно-правової бази, насамперед, що регламентує або має регламентувати винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, та окремих аспектів винесення обмежувального припису стосовно кривдника, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Пропоновані зміни мають враховувати зарубіжний досвід, тому що етимологія спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству в України не є винаходом національного законодавства. Вона пов’язана з підписанням нашою державою 07 листопада 2011 р. Стамбульської конвенції.

На сьогоднішній день Україна залишається в статусі підписанта, що є кроком вперед на шляху до Європейської інтеграції. Процес ратифікації

Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами триває і потребує нових наукових та законодавчих напрацювань. Кожна країна вільна обирати такі методи та засоби імплементації, що дозволяють найкращим чином – із врахуванням історичних, економічних, соціальних та культурних чинників – перетворити норми міжнародного права у норми внутрішньодержавного [50, с. 98].

З огляду на вище викладене підрозділ 3.1. присвячено компаративістському аналізу українського законодавства та зарубіжного досвіду інших країн в частині імплементації спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству з міжнародного законодавства. [50, с. 98].

Глава VI Стамбульської конвенції (Chapter VI – Investigation, prosecution, procedural law and protective measures) вміщує три види заходів, а саме: нагальні заборонювальні приписи (Article 52 – Emergency barring orders), обмежувальні або захисні приписи (Article 53 – Restraining or protection orders) та заходи захисту (Article 56 – Measures of protection) [296]. У Розділі V Закону («Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству») відповідні заходи закріплено як спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству чотирьох видів: терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників [50, с. 98].

Отже, міжнародна правова норма не розмежовує заходів запобігання та протидії домашньому насильству, що маємо в українській внутрішньодержавній нормі, де чітко окреслено, що відповідні заходи мають категоріальну належність до протидії. Спеціальний статус їх визначає повне фінансування державою [50, с. 98].

У висновках до розділу 1 ми зазначали, що направлення кривдника для проходження програми для кривдників за своїм характером не є спеціальним

заходом щодо протидії домашньому насильству. Він підпорядкований завданням запобігання домашньому насильству.

У КК направлення кривдника для проходження програми для кривдників, передбачене п. 5 ч. 1 ст. 91^1 («Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство»), здійснюється в інтересах потерпілого від кримінального правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством, одночасно з призначенням покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, або звільненням з підстав, передбачених КК, від кримінальної відповідальності чи покарання. Суд може застосувати до особи, яка вчинила домашнє насильство, як альтернативу направлення на пробаційну програму [130]. Ст. 390^1 КК («Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників) закріплено, що умисне ухилення від проходження програми для кривдників особою, щодо якої такі заходи застосовані, судом караються арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до двох [130].

У КУпАП ст. 39^1 «Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі» визначає, що у разі вчинення домашнього насильства суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом [116]. Водночас стягнення за невиконання такого рішення в КУпАП не передбачено.

Наведені приклади судової практики у підрозділі 1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» виявили, що у цивільних провадженнях направлення кривдника на проходження програми для кривдників відбувається за власною ініціативою особи на добровільній основі. У разі неявки кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження

програми без поважних причин суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників, надають протягом трьох робочих днів письмове повідомлення про це уповноваженому підрозділу органів Національної поліції України для вжиття заходів [199]. Отримані нами результати за 85 запитами поштового опитування засвідчили, що кількість отриманих письмових повідомлень територіальними (відокремленими) підрозділами поліції про неявку кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми для кривдників, у 2018 році становила 0 випадків, у 2019 році – 9 випадків (ГУНП у Миколаївській області – 9), у 2020 році – 17 випадків (ГУНП у Вінницькій області – 2, ГУНП у Миколаївській області – 14, ГУНП у Полтавській області – 1) (Див. додаток Н).

Отже, направлення кривдника на проходження програми для кривдників в практиці української протидії домашньому насильству реалізується як стягнення у кримінальному законодавстві у випадках призначення покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, або звільненням з підстав, передбачених КК, від кримінальної відповідальності чи покарання, та як основне або додаткове стягнення у справах про адміністративне провадження. У цивільному провадженні його призначення має декларативний характер.

Наведені у підрозділі 2.3. «Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» приклади з власного поліцейського превентивного досвіду засвідчили, що кривдник та особа, що постраждала від домашнього насильства, є елементами однієї системи. Аналіз постанов у справах про адміністративні правопорушення у Єдиному реєстрі судових рішень засвідчив, що направлення кривдника для проходження програми для кривдників є однобічним. Воно не супроводжується направленням постраждалої особи на проходження програми для постраждалої особи, яка віднесена до заходів запобігання та протидії домашньому насильству [199].

Підставами застосування нагальних заборонювальних приписів, закріпленими у ст. 52 Стамбульської конвенції (Article 52 – Emergency barring orders), є ситуація безпосередньої загрози. За такої ситуації компетентні органи мають вжити необхідних законодавчих або інших заходів для того, щоб особа, яка вчинила домашнє насильство, звільнила місце проживання жертви або особи, яка знаходиться в ситуації ризику, на достатній період, а також заборонити правопорушнику заходити до місця проживання жертви або особи, яка знаходиться в ситуації ризику, або контактувати з жертвою або особою, яка знаходиться в ситуації ризику [120, с. 28; 296]. В українському законодавстві винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника обґрунтоване наявністю безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення [199]. Функції компетентних органів покладені на уповноважені підрозділи Національної поліції України, зокрема на підрозділи дільничних офіцерів поліції, підрозділи ювенальної превенції управлінь превентивної діяльності ГУНП в областях, управління превентивної діяльності ГУНП у м. Києві, про що йшлося у підрозділі 2.1. «Суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству». Адміністративна процедура у таких випадках здійснюється на підставі заповненої форми оцінки ризиків вчинення домашнього насильства (підрозділ 2.2. «Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»), за результатами якої можуть застосуватися такі заходи: 1) зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи; 2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи; 3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою [50, с. 98; 199].

Отже, нагальні заборонювальні приписи, закріплені Стамбульською конвенцією, імплементовані в українському законодавстві з додатковим розширенням ситуації небезпеки. Винесення термінового заборонного

припису уповноваженими підрозділами Національної поліції може здійснюватися не лише в ситуації прямої загрози життю, а й здоров'ю [50, с. 99].

Михайло Акімов, аналізуючи досвід правового регулювання запобігання та протидії домашньому насильству в Республіці Австрії, Королівстві Бельгії, Грецькій Республіці, Італійській Республіці та Королівства Норвегії, звертає увагу, що спеціальні заходи з протидії домашньому насильству використовуються у випадках здійснення кривдником кримінального правопорушення.

Наприклад, Федеральні Закони *Республіки Австрії* «Про захист від насильства» та «Про поліцію безпеки» передбачають, що уповноважена посадова особа органу поліції виносить заборонний припис, якщо кривдник становить потенційну небезпеку для оточення (членів сім'ї, співмешканців тощо) та існує ризик вчинення ним посягання на життя, здоров'я чи свободу потерпілої особи. За умови порушення обмежень заборонного припису кривдник притягається до адміністративної відповідальності, а у разі вчинення домашнього насильства для нього настає кримінальна відповідальність [7; 63, с. 292].

Винесення заборонного припису передбачає, що поліцейські поліції безпеки мають право виселити кривдника із житла незалежно від його майнових прав на строк до 10 днів. У цей строк порушнику забороняється відвідувати помешкання навіть за згодою постраждалої особи. У разі якщо потерпіла особа дозволила кривднику повернутися до житла, на неї покладатиметься адміністративна відповідальність за недотримання заходів винесеного заборонного припису [144, с. 113].

Продовження заборонного припису в Австрії здійснюється у цивільному процесі за умови, що дія раніше винесеного заходу закінчилися, але наявною є загроза повторного вчинення домашнього насильства кривдником щодо постраждалої особи. Дія заборонного припису продовжується рішенням суду на підставі заяви постраждалої особи

автоматично строком на двадцять днів. Протягом цього періоду суд може ухвалити рішення про видачу кривднику тимчасової судової заборони строком до трьох місяців. Обґрунтуванням такого рішення є продовження психологічного домашнього насильства та / або фізичного домашнього насильства, що призводять до значної моральної шкоди здоров'ю постраждалої особи та унеможливлює подальше співжиття з кривдником. Обмежувальні заходи тимчасової судової заборони додатково поширюються на місце роботи постраждалої особи, навчання дітей тощо [144, с. 113].

За кожним фактом винесення заборонного припису поліція безпеки негайно інформує центри втручання з метою надання потерпілим підтримки та допомоги. Центри втручання є неурядовими організаціями, що фінансуються Федеральним міністерством внутрішніх і соціальних справ Республіки Австрії [144, с. 113].

Закон *Королівства Бельгії* «Про тимчасову заборону доступу до помешкання» визначає прокурора як посадову особу, уповноважену на винесення постанови про примусове видалення кривдника з місця проживання за існуючої загрози безпеці жертви. У разі порушення обмежень, встановлених постановою прокурора та нескасованих судом, кривдник притягається до відповідальності за скоєння кримінального правопорушення [7; 63, с. 292].

Винесення обмежувального заходу щодо кривдника у Турецькій Республіці закріплено у «Законі про домашнє насильство» (2012 р.). Суд забороняє кривднику наближатися до постраждалої особи, місця її проживання (перебування) у строк до одного місяця. Заборонний припис виноситься за заявою постраждалої особи (її представника) або на запит уповноваженого підрозділу поліції. Позитивним прикладом для наслідування в турецькому досвіді протидії домашньому насильству є те, що суд зобов'язує кривдника носити електронний браслет із вбудованим GPS навігатором. Постраждалій особі видається передавач, запрограмований на отримання сигналу про місцезнаходження кривдника. Контроль за

виконанням судових рішень кривдником покладається на уповноважені підрозділи поліції, які ведуть електронну базу даних таких осіб [304, с. 147-148].

Профілактичний облік кривдників турецькими поліцейськими ведеться за трьома реєстрами, визначеними кольором за ступенем та формою агресії: зелений – особи, які схильні до вчинення психологічного домашнього насильства без застосування фізичної сили; жовтий – особи, що мали досвід вчинення домашнього насильства (навіть в одному випадку); червоний – особи, схильні до вчинення фізичного домашнього насильства, до яких судом застосовувалися спеціальні примусові заходи – арешт, заборона наближатися до постраждалої особи, заборона проживати за місцем проживання постраждалої особи. Кривдників, що знаходяться на обліку поліції у червоному реєстрі, залучають до проходження виправних програм у спеціалізованих установах спочатку щомісяця, потім двічі на рік, згодом один раз на рік [304, с. 148].

Практика використання портативної апаратури постраждалою особою для контролю поліції за діями кривдника наявна у *Канади*. Тут діє система термінового реагування на випадки домашнього насильства (Domestic Violence Emergency). Водночас особливої уваги заслуговує встановлення кримінальної відповідальності за домашнє насильство, вчинене стосовно дитини [299].

Отже, міжнародний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є вагомим для України. Найбільш прийнятною є дворівнева система винесення заборонних приписів Австрійської Республіки. Доволі жорсткою та неприйнятною в адміністративному плані для нашої держави є кримінальна відповідальність за порушення обмежувальних заходів для кривдників за законодавством Бельгії.

Підставами застосування обмежувальних або захисних приписів є факт вчинення усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування

Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами [296; 120, с. 28], тобто, відповідно до ст. 2 «Сфера застосування Конвенції» (Article 2 – Scope of the Convention), це усі форми насильства, у тому числі домашнього насильства, яке зачіпає жінок [120, с. 4; 296]. Обмежувальні або захисні приписи повинні бути доступними для невідкладного захисту та без покладення неналежного фінансового або адміністративного тягаря на жертву; виданими на певний період або до їхньої зміни чи зняття; у разі необхідності виданими на основі повідомлення або скарги поданої жертвою (навіть, якщо жертва відкликає свою заяву або скаргу) (ч. 1 ст. 55, Article 55 – Ex parte and ex officio proceedings), що має негайну дію; доступними незалежно від іншого правового провадження або на додаток до нього; дозволеними бути представленими в подальшому правовому провадженні [120, с. 28-29; 296]. Підставою для видачі обмежувального припису стосовно кривдника в Законі є рішення суду за заявою постраждалої особи або її представника; у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини – батьків або інших законних представників дитини, родичів дитини (баби, діда, повнолітніх брата, сестри), мачухи або вітчима дитини, а також органів опіки та піклування; у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи – опікуна, органу опіки та піклування [50, с. 99; 199].

Отже, обмежувальні або захисні приписи у міжнародному праві не мають градації у застосуванні, водночас обмежувальний припис в українському законодавстві наділений рисами вторинного заходу протидії. Аналіз судової практики з Єдиного реєстру судових рішень свідчить про те, що винесення обмежувального припису стосовно кривдника здійснюється у цивільному провадженні стосовно особи, яка систематично вчиняє адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173^2 КУпАП, або застосування запобіжного заходу, передбаченого ст. 194 КПКУ («Застосування запобіжного заходу»), має місце у кримінальному

провадженні стосовно особи, яка вчинила кримінальне правопорушення і набула статусу обвинуваченого [50, с. 99].

Домашнє насильство може набирати різних форм і стосуватися будь-кого – чоловіків, жінок, дітей. У 2020 році найбільше повідомлень про домашнє насильство надійшло від жінок – понад 182000, 3400 від дітей [184]. У 83 % випадків жінки стають жертвами домашнього економічного насильства [65, с. 72-73; 270].

Оцінка ризиків настання летальних наслідків в подібних випадках для уповноважених підрозділів поліції ускладнена не лише тим, що форма опитувальника зорієнтована на фізичне домашнє насильства (1.2. «Підстави, умови та принципи застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству») та ситуацію вчинення особою кримінального правопорушення (2.2. «Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству), а залучення фахівців центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, мобільних бригад соціально-психологічної допомоги постраждалим особам, фахівці із соціальної роботи (2.3. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству) дозволяє оцінити небезпеку психологічного домашнього насильства. Кваліфікація економічного домашнього насильства не має усталеного повного переліку ознак, закріпленого у чинному законодавстві.

Результати дослідження Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка «Попередження насильства над жінками, які перебувають у складних життєвих обставинах: стан розвитку та забезпечення діяльності» (на прикладі м. Києва) в межах проекту «Свобода від насильства: розширення прав та можливостей дівчат і жінок у складних життєвих обставинах», що реалізовувався у листопаді 2011 року – жовтні 2014 року, засвідчили, що майже половина жінок (48%) стикалася з тим, що їх виганяли з дому протягом останніх 12 місяців. Наступними за поширеністю йдуть вимоги звітувати за кожну витрачену дрібницю і пошкодження речей

(по 32%), 20% жінкам партнери відмовляли у грошах на господарчі витрати, хоча мали їх на власні покупки. Іншими наслідками економічного насильства, про які ставилися запитання, були присвоєння грошей або майна, перешкоджання роботі й кар'єрі, позбавлення можливостей задовольняти базові потреби [65, с. 73; 126, с. 12].

За результатами опитування економічне насильство у кожній своїй формі трапляється частіше, ніж тричі на рік у більшості випадків. Окремо виділяються: примус звітувати про витрати, відмова давати гроші і позбавлення можливостей задовольняти базові потреби. Результати опитування свідчать про те, що прояви економічного насильства (якщо вони трапляються), практично завжди є регулярними [65, с. 73; 126, с. 12].

Загалом від економічного насильства постраждали 68% респонденток, причому 34% – з трьома або більшою кількістю форм одночасно. Тобто, з економічним насильством респондентки стикаються значно частіше, ніж з фізичним або сексуальним насильством, і за своєю суттю воно наближається до психологічного [65, с. 73; 126, с. 12].

Здебільшого насильство вчиняє партнер жінки, хоча діапазон осіб, які вчиняли економічне насильство досить широкий. Найпоширенішими є ситуації, коли жінку виганяли з житлового помешкання. Судячи з усього, такі ситуації відбувалися внаслідок чвар або конфліктів через житлову площу як родинного характеру (партнер, батьки, брат, інші члени родини) *«Чоловік помер і діти від першого шлюбу вигнали з квартири»*, так і під час проживання жінки у друзів або знайомих. Привертають свою увагу матері, які виганяли доньку з дому, змушують звітувати про витрати, забороняють працювати або навчатися [65, с. 73].

У випадках, коли жінки були змушені звітувати про кожну витрачену копійку, або хтось навмисно знищував чи пошкоджував їхні речі або майно, вони нікуди не зверталися за допомогою, оскільки, як зазначають, не вірили, що їм допоможуть вийти з їх скрутної ситуації. Зафіксовано поодинокі випадки звернення до підрозділів поліції у випадку, якщо хтось присвоював

чи відбирав гроші, речі, майно, що належать жінці, або коли жінку виганяли з квартири/будинку. До психологічних служб зверталися у випадку: якщо жінка позбавлялася можливості задовольнити свої базові потреби (в їжі, одязі тощо); заборони або обмеження можливості працювати, навчатися чи будувати кар'єру; а також, якщо партнер відмовлявся давати гроші на господарчі витрати, навіть якщо він мав достатньо грошей на інші речі [65, с. 73-74].

Отже, кваліфікація домашнього економічного насильства пов'язана з використанням особою-кривдником економічного статусу, що ґрунтується на уявленнях про ролі жінки і чоловіка в родині, які пов'язані з оплачуваною і неоплачуваною роботами і формуються на основі стереотипів**,** перебирання на себе функції «годувальника» та обмеження можливостей жертви самореалізуватися, контролем усієї фінансової інформації та обмежуванням доступу до неї**,** контролем за грішми жертви або витратами і майном**,** перешкоджанням придбанню економічних активів, перешкоджанням використанню жертвою власних ресурсів, усунення від економічної участі в житті родини, провокування економічних витрат, відмові виплачувати аліменти на утримання дитини, у приховуванні реальної заробітної плати при офіційному зверненні жінки на стягнення аліментів. Водночас виділені випадки кваліфікації домашнього економічного насильства здебільшого пов'язані із порушеннями закріплених в Україні конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина та ґрунтуються на фактичному завданні моральної та матеріальної шкоди потерпілому (потерпілій) [65, с. 74].

Як зазначає Л. В. Жарова, у науковій літературі зарубіжних країн економічне насильство (economic violence/ economic abuse) описують як форму насильства, коли один із близьких партнерів контролює доступ іншого партнера до економічних ресурсів, підриває його/її здатність до самостійного доступу до економічних ресурсів і створює фінансову залежність від партнера/партнерки. Фінансове насильство (financial abuse), пов'язане з фінансовими зловживаннями, зокрема, незаконним або несанкціонованим

використанням майна, грошей, пенсійного забезпечення людини або інших цінностей (у тому числі зміна волі людини щодо визначення спадкоємця). Фінансове насильство – частина насильства за віком **(**elder abuse**)** і домашнього насильства **(**domestic violence**)**. Економічне насильство – ширше поняття, ніж фінансове насильство, воно охоплює також контроль за поточними або майбутніми доходами і можливостями, зокрема через обмеження доступу до роботи та/або освіти [65, с. 72; 86].

Отже, кваліфікація економічного насильства як форми домашнього насильства у ст.173^2 КУпАП зосереджена навколо фінансових зловживань, а саме: позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право. Тобто тут йдеться здебільшого про фінансове насильство, яке не визначене у Законі [65, с. 72].

Підставами застосування заходів захисту є особливі потреби у захисті прав та інтересів жертви як свідка на усіх стадіях розслідування та судового провадження. Заходи захисту для жертви можуть реалізовуватися через забезпечення їхньої безпеки, а також безпеки їхніх сімей та свідків від погроз, помсти та повторної віктимізації; забезпечення інформування жертв, принаймні у випадках, коли жертви та сім'ї можуть бути в небезпеці, коли правопорушник утік або його звільнено тимчасово чи остаточно; інформування їх згідно з умовами, передбаченими національним законодавством, про їхні права й послуги, які їм може бути надано, та про наслідки розгляду їхньої заяви, обвинувачень, загальний розвиток розслідування та провадження, їхню роль у цьому, а також результат розгляду їхньої справи; надання жертвам можливості в спосіб, що відповідає процесуальним нормам національного законодавства, бути вислуханими, подавати докази та викладати безпосередньо або через посередника свої думки, потреби й стурбованості, а також щоб такі думки, потреби й стурбованості були розглянуті; забезпечення жертв належними послугами підтримки для представлення та врахування належним чином їхніх прав й інтересів; забезпечення того, щоб могли бути прийняті заходи для захисту

приватного життя та репутації жертви; забезпечення уникнення контакту між жертвами та правопорушниками в приміщеннях суду, де це можливо; надання жертвам незалежних та компетентних перекладачів, коли жертви є учасниками провадження або коли вони подають докази; надання можливості жертвам давати свідчення відповідно до норм, передбачених національним законодавством, у залі суду без особистої присутності або принаймні без присутності ймовірного правопорушника, особливо шляхом використання відповідних комунікаційних технологій, де це можливо [120, с. 30-31; 296]. Наданню допомоги та захисту постраждалим особам український законодавець приділив окремий розділ – Розділ IV Закону («Надання допомоги та захисту постраждалим особам»), – зазначивши, що реалізація їх здійснюється з урахуванням основних засад запобігання та протидії домашньому насильству [50, с. 99-100; 199].

Особливого статусу надано постраждалій дитині. У Законі визначено, що дитина, яка постраждала від домашнього насильства це особа, яка не досягла 18 років та зазнала домашнього насильства у будь-якій формі або стала свідком (очевидцем) такого насильства. Тобто присутність дитини при випадках домашнього насильства автоматично передбачає відповідальність кривдника [199]. Кримінальним законодавством не закріплено кримінальної відповідальності за будь-які суспільно-небезпечні діяння, що мають склад кримінального правопорушення, в присутності дитини. У диспозиції ст. 173^2 КУпАП опис не містить забороняючих норм у присутності дитини, що відповідно не передбачає настання адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства у присутності дитини [46, с. 52; 116].

Отже, присутність дитини при вчиненні домашнього насильства, що формально є свідком правопорушення, не містить ознак цілеспрямованого впливу на дитину [46, с. 53]. Ст. 272 КУпАП («Свідок») закріплює правову норму, за якою свідком у справі про адміністративне правопорушення є «особа, про яку є дані що їй відомі які-небудь обставини, які підлягають установленню по справі про адміністративне правопорушення» [116].

Процесуального статусу свідка може набувати особа, яка стала безпосереднім очевидцем вчинення адміністративного правопорушення, або особа, про яку стало відомо вже під час підготовки справи до розгляду. Законодавством про адміністративну відповідальність не встановлюються окремі вимоги до свідка в частині, що стосується його віку, фізичного чи психологічного стану тощо. Це означає, що в кожному конкретному випадку уповноваженою особою з огляду на здатність дитини, що була присутньою при вчиненні домашнього насильства, сприймати події, поведінку оточуючих тощо може надаватися можливість давати пояснення у процесуальному статусі свідка у справі про адміністративне правопорушення [46, с. 53].

Вчинення домашнього насильства (незалежно від форми чи воно є фізичним, чи економічним, чи психологічним, чи сексуальним), свідком якого стала дитина, залишає не абиякий слід у вразливій психіці останньої, внаслідок чого їй «могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю» [116] або призвело «до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя» [130]. Н.В. Лесько вважає, що «будь-яка умисна, протиправна дія чи бездіяльність або погроза застосування дії чи бездіяльності психологічного, економічного, фізичного, сексуального характеру щодо дитини в сім'ї або поза нею, якщо ці дії завдають моральну чи матеріальну шкоду, шкоду фізичному, психічному здоров'ю, моральному розвитку дитини, у тому числі: систематичне насильство (фізичне, психологічне, економічне, сексуальне) одних дітей над іншими, вчинення насильства в будь-якій формі у присутності дитини» – це «насильство щодо дитини» [45, с. 53; 146, с. 78].

Ч. 3 ст. 269 КУпАП («Потерпілий») у справі про адміністративне правопорушення дозволено поєднувати процесуальні статуси «потерпілого» та «свідка». Відтак дитина при розгляді справи про адміністративні правопорушенні може набувати процесуального статусу потерпілого, якщо буде встановлено, що адміністративним правопорушенням їй заподіяно

моральну або матеріальну шкоду [116]. В такій ситуації, незалежно від форми домашнього насильства, свідком якого стала дитина, процесуальний статус потерпілого набуватиметься нею як постраждалої від психологічного насильства [46, с. 53-54].

Отже, в українському законодавстві застосування та використання спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству пов'язане з особою кривдника, у Стамбульській конвенції фіксується взаємобумовленість застосування заходів для жертви та кривдника. Аналізуючи всесвітню практику протидії домашньому насильству, Валентин Харламов, виділяє два основних напрями: 1) відновлювально-замирювальний (реставраційний), спрямований на збереження родини шляхом врегулювання внутрішньосімейних конфліктів, що охоплюють медіативні технології та корекційні програми медично-психологічної допомоги; та 2) каральний, спрямований на руйнування циклу насильства шляхом розриву відносин між сторонами конфлікту [272, с. 34]. Відокремленість заходів захисту постраждалої особи в Законі не дозволяє категоризувати їх як суто захід протидії або запобігання. Це надає імплементованій українській нормі в частині застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству карально-реставраційного характеру [50, с. 100].

Поданий матеріал у цьому підрозділі та на сторінках розділу 1, розділу 2 потребує систематизації висловлених нами пропозиції. Виконанню цього завдання підпорядковано підрозділ 3.2.

3.2. Шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

Викладений у дисертаційному дослідженні матеріал, як зазначалося у попередньому підрозділі, потребує впорядкування та систематизації. На шляху до імплементації положень Стамбульської конвенції Україна потребує нарощування власного нормативно-правого, економічного та технічного

потенціалу. Адміністративно-правове застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству в українському законодавстві має дворівневе регулювання, як і законодавство Республіки Австрії. Так само, як і в Турецькій Республіці, в Україні забезпечується функціонування профілактичного обліку кривдників та направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Водночас, недосконалістю української адміністративної протидії домашньому насильству є відсутність низки норм, що дають термінологічне тлумачення окремим категоріям Закону, забезпечують винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника у справах про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173^2 КУпАП, конкретизують уповноважені підрозділи поліції, які застосовують спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, а також враховують потреби постраждалої особи у системі запобігання та протидії домашньому насильству.

У підрозділі 3.2. ми реалізуємо ці завдання через список пропозицій, що стосується нормативно-правових актів, а саме: Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Кодексу України про адміністративні правопорушення, наказу МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України».

1. *Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»*.

У п. 13 ст. 1 Закону («Визначення термінів») тлумачення терміну «протидія домашньому насильству», визначеному як «система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на припинення домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалій особі,

відшкодування їй завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки» [199], – замінити такою редакцією: «*це цілеспрямована діяльність уповноважених суб'єктів на подолання домашнього насильстао, знешкодження дій кривдників з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань шляхом застосування або використання нормативнозакріплених заходів*».

П. 14 ч. 1 ст. 1 Закону («Визначення термінів»), що містить визначення психологічне домашнє насильство: «психологічне насильство – форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи» [199], – доречно уточнити вид кримінального та адміністративного правопорушення за часом, конкретизувати причиново-наслідковий зв'язок між його об'єктивною та суб'єктивною сторонами, а також замінити словосполучення «шкода психічному здоров'ю» на більш юридично виправдане «моральна шкода» [65]. та викласти в такій редакції *«психологічне насильство – форма домашнього насильства, що має продовжуваний характер та виявляється у словесних образах, погрозах, у тому числі щодо третіх осіб, приниженнях, переслідуваннях, залякуваннях, інших діяннях, спрямованих на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері і як результат викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинити емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали моральної шкоди»* [66, с. 235].

Ст. 1 Закону («Визначення термінів») [199] доповнити за алфавітним покажчиком терміном «спеціальні заходи протидії домашньому насильству» з визначенням та викласти у такій редакції: «*спеціальні заходи протидії домашньому насильству – система заходів впливу на особу, яка закріплена чинним законодавством і яка застосовується уповноваженими суб'єктами для усунення умов загрози життю і здоров'ю постраждалої особи, припинення адміністративного правопорушення, недопущення його трансформації у кримінальне правопорушення, знешкодження дій кривдника з подальшим контролем, корекцією його протиправної поведінки та захист постраждалих осіб у конкретній ситуації протиправних посягань, пов'язаних із вченням домашнього насильства*».

Впорядкувати Закон в частині, що стосується спеціальних заходів протидії домашньому насильству / спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, привівши до єдиної термінології та замінивши сполучення «спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству» [199] на «*спеціальні заходи протидії домашньому насильству*».

Внести зміни до ст. 24 Закону «Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству», що має чинну редакцію такого змісту: «1. До спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать: 1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника; 2) обмежувальний припис стосовно кривдника; 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи; 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників.» [199], – прибравши з тексту ч. 4, що стосується направлення кривдника на проходження програми для кривдників, та викласти у такій редакції: «*До спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать: терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний обліку кривдника та проведення з ним профілактичної роботи*».

Ст. 23 «Виконання програм для постраждалих осіб» з Розділу IV «Надання допомоги та захисту постраждалим особам» у редакції: «1. Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для постраждалих осіб, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. 2. Суб'єкт, відповідальний за виконання програм для постраждалих осіб, організовує та забезпечує проходження такими особами зазначених програм за їхньою згодою. 3. Програми для постраждалих осіб виконуються фахівцями, які пройшли підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також суб'єктами, визначеними ст. 17 цього Закону, в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству» [199], ст. 28 «Виконання програми для кривдників» з розділу V «Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству» у редакції: «1. Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. 2. Суб'єкт, відповідальний за виконання програм для кривдників, організовує та забезпечує проходження кривдниками таких програм. 3. Виконання програм для кривдників стосовно дітей-кривдників здійснюється з урахуванням вікових та психологічних особливостей дітей. 4. З метою запобігання повторному вчиненню домашнього насильства та забезпечення виконання програми для кривдників дитину-кривдника може бути тимчасово влаштовано до родичів, у сім'ю патронатного вихователя або до установи для дітей незалежно від форми власності та підпорядкування, в яких створені належні умови для проживання, виховання, навчання та реабілітації дитини відповідно до її потреб. 5. Виконання програм для кривдників забезпечують фахівці, які пройшли відповідне навчання. 6. Кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством. 7. Кривдник повинен мати можливість

відвідувати програму для кривдників за власною ініціативою на добровільній основі. 8. У разі неявки кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми без поважних причин суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників, надають протягом трьох робочих днів письмове повідомлення про це уповноваженому підрозділу органів Національної поліції України для вжиття заходів. 9. Притягнення кривдника до відповідальності за непроходження програми для кривдників не звільняє його від обов'язку пройти таку програму. 10. У разі притягнення кривдника, зокрема дитини-кривдника, до кримінальної відповідальності судом на нього може бути покладено обов'язок пройти пробаційну програму відповідно до п. 4 ч. 2 ст. 76 Кримінального кодексу України» [199] перенести та послідовно розташувати їх у розділі ІІІ «Запобігання домашньому насильству», упорядкувавши подальшу нумерацію статей у Законі.

2. *Кодекс України про адміністративні правопорушення*.

Статтю 39^1 «Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі» у чинній редакції змісту: « У разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»» [116], – що стосується назви та тексту статі доповнити змінами щодо можливості під час вирішення судом питання про накладення адміністративне стягнення одночасно вирішувати питання не лише про направлення кривдника на проходження програми для кривдників, а й направлення постраждалої особи на проходження програми для постраждалої особи, виклавши ст. 39^1 КУпАП у такій редакції: «*Стаття 39^1*

Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, та для особи, яка постраждала від домашнього насильства *У разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, та особи, яка постраждала від домашнього насильства чи насильства за ознакою статі, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»*».

Доповнити текст ст. 260 КУпАП «Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення», що має таку редакцію: «У випадках, прямо передбачених законами України, з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення допускаються адміністративне затримання особи, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

Порядок адміністративного затримання, особистого огляду, огляду речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан

алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння, а також щодо вживання лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, з метою, передбаченою цією статтею, визначається цим Кодексом та іншими законами України. Відшкодування шкоди, заподіяної громадянинові незаконним застосуванням заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, проводиться в порядку, встановленому законом» [116], – винесенням термінового заборонного припису як спеціального заходом щодо протидії домашньому насильству у справах про адміністративні правопорушення. Пов’язані із вченням домашнього насильства, виклавши ч. 1 та 2 зазначеної статті у такій редакції: «*У випадках, прямо передбачених законами України, з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов’язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення допускаються адміністративне затримання особи, винесення термінового заборонного припису, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.*

Порядок адміністративного затримання, винесення термінового заборонного припису, особистого огляду, огляду речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння, а також щодо вживання лікарських

препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, з метою, передбаченою цією статтею, визначається цим Кодексом та іншими законами України».

Відповідно доповнити главу 20 КУпАП «Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення» [116] *ст. 261[1] «Винесення термінового заборонного припису»,* текст у якій подати відповідно до Закону за такою редакцією: *«Терміновий заборонний припис виноситься кривднику уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення, відповідно до норм чинного законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.*

Під час вирішення питання про винесення термінового заборонного припису пріоритет надається безпеці постраждалої особи. Зазначена вимога поширюється також на місце спільного проживання (перебування) постраждалої особи та кривдника незалежно від їхніх майнових прав на відповідне житлове приміщення.

Працівники уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України можуть у встановленому законом порядку застосовувати поліцейські заходи примусу для виселення з житлового приміщення кривдника, якщо терміновий заборонний припис передбачає зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, а кривдник відмовляється добровільно його залишити.

Терміновий заборонний припис виноситься строком до 10 діб.

Терміновий заборонний припис вручається кривднику, а його копія - постраждалій особі або її представнику.

Дія термінового заборонного припису припиняється у разі застосування до кривдника судом адміністративного стягнення у вигляді

адміністративного арешту або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у кримінальному провадженні.

Кривдник, стосовно якого винесено терміновий заборонний припис, згідно з яким він повинен залишити місце спільного проживання (перебування) з постраждалою особою, зобов'язаний повідомити про місце свого тимчасового перебування уповноважений підрозділ органів Національної поліції України за місцем вчинення домашнього насильства» [62, с.292].

Внести зміни до ст. 173^2 КУпАП, чинна редакція тексту якої є така: «Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк

до п’ятнадцяти діб» [116], – в частині, що стосується фізичного домашнього насильства, економічного домашнього насильства, а також віднести до окремої статті частину, що стосується невиконання термінового заборонного припису та неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення.

Прибрати поняття фізичного насильства як форми домашнього насильства, натомість доповнити відповідними частинами (за кваліфікуючою ознакою – спеціальний суб’єкт) статті КК. Аргументом на користь такої позиції є апріорі, що будь-яке фізичне насильство є небезпечним винним діянням. Це прояв влади однією особою над іншою, пов’язане із обмеженням або позбавленням волі останньої [53, с. 86]. Домашнє економічне насильство завжди пов’язане з майновою (матеріальною) шкодою, яка залежно від розміру може бути відшкодована в адміністративному або цивільному процесі. Матеріальна шкода, що не перевищує або могла не перевищувати двох неоподаткованих мінімумів доходів громадян, не може розглядатися як така, що супроводжується ще й моральною шкодою [65, с. 76].

З огляду на вищезазначені зауваження, пропонуємо внести зміни до нумерації, назви та змісту статті КУпАП, виклавши у такій редакції: «*Стаття 173$^{2\text{-}1}$*. ***Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі.*** *Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) психологічного чи економічного характеру, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», внаслідок чого могла бути чи була завдана моральна або / та матеріальна шкода потерпілому. тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб.*

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Примітка. Матеріальна шкода, що не перевищує або могла не перевищувати двох неоподаткованих мінімумів доходів громадян, не може розглядатися як така, що супроводжується ще й моральною шкодою» [65, с.76].

Доповнити главу 14 «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку» **ст. 173$^{2-2}$ «*Невиконання термінового заборонного припису, неповідомлення про місце свого тимчасового перебування, непроходження програми для кривдників*»**, виклавши текст статті у такій редакції: «*Невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення, умисне ухилення від проходження програми для кривдників особою, щодо якої такі заходи застосовані відповідно до статті 39^{1} цього Кодексу, –*

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на

строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб».

3. *Наказ МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України»*.

Внести зміни до ч.1 п. 4 розділ І наказу МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» («Загальні положення»): «Профілактичний облік кривдників та профілактична робота з ними в органах Національної поліції України здійснюються *уповноваженим підрозділом органів Національної поліції України (далі – уповноважений підрозділ поліції)*», – виклавши текст у такій редакції: «Профілактичний облік кривдників та профілактична робота з ними в органах Національної поліції України здійснюються *підрозділами дільничних офіцерів поліції та підрозділами ювенальної превенції відповідно до Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції, затвердженої наказом МВС від 28 липня 2017 року № 650, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2017 року за № 1041/30909, Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України, затвердженої наказом МВС від 19 грудня 2017 року № 1044, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 07 червня 2018 року за №686/32138»*, – а також відповідно виключити п.5 Розділ І цього наказу» [67, с. 375].

Ч. 1 п. 1 розділу ІІ наказу МВС «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» 25.02.2019 №124 («Процедура взяття на профілактичний облік кривдника та зняття його з профілактичного обліку уповноваженим підрозділом поліції) замінити за аналогією до ч. 2 п. 1

розділу II, виклавши у такій редакції: *«Профілактичний облік осіб, що вчинили домашнє насильство, які досягли вісімнадцятирічного віку, здійснюється дільничними офіцерами поліції Національної поліції України»* [67, с. 375].

Виключити з п. 2 розділу II наказу МВС «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» 25.02.2019 №124 («Процедура взяття на профілактичний облік кривдника та зняття його з профілактичного обліку уповноваженим підрозділом поліції) [208] ч. 1: «Підставами для поставлення на профілактичний облік кривдника є:

складений адміністративний протокол про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173-2 КУпАП;

терміновий заборонний припис стосовно кривдника, винесений працівником уповноваженого підрозділу поліції;

отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику;

рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173-2 КУпАП;

відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі;

повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі», – виклавши текст у такій редакції: «*Підставами для поставлення на профілактичний облік кривдника є:*

терміновий заборонний припис стосовно кривдника, винесений працівником уповноваженого підрозділу поліції;

отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику;

рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173-2 КУпАП;

відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі;

повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі» [67, с. 376].

Викладені пропозиції обґрунтовані результатами проведеного теоретичного та емпіричного дослідження у сфері адміністративного застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. На нашу думку, впровадження їх в українське законодавство стане ще одним кроком уперед до ратифікації Стамбульської конвенції та Європейської інтеграції України.

Закономірно, що після проведених досліджень, ми підведемо підсумки розділу 3 та висновки здобутих основних результатів дисертаційного дослідження.

Висновки до третього розділу

Зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству у доволі короткий термін (з часу прийняття Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильства» з 7 грудня 2017 року) дозволив нашій країні наблизитися до Європейських стандартів, активувати власні регулятивні процеси та забезпечити їх адміністративно-правове функціонування. Інформація, викладена у підрозділі 3.1. «Зарубіжний досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та можливість його адаптації в діяльність Національної поліції України» та підрозділі 3.2. «Шляхи удосконалення

адміністративно-правового забезпечення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству», є ще одним із кроків на шляху до розуміння недоліків та удосконалення чинного законодавства. Основні положення зводяться до такого.

1. Поява норм в українському законодавстві, що відповідають за адміністративно-правове застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, пов'язана із процесом ратифікації Стамбульської конвенції [296]. У своїх спробах імплементації законодавець розширив межі протидії та запобігання домашнього насильства. Якщо сфера застосування Стамбульської конвенції зосереджена навколо захисту постраждалої особи, то Українське законодавство зосереджує увагу ще й на особі кривдника.

2. Досвід Республіки Австрії, Королівства Бельгії, Турецької Республіки, Канади є позитивним для наслідування Україною. Водночас запозичення повинні враховувати ментальні, історичні, соціально-економічні аспекти національного середовища. Індивідуальність кожного випадку домашнього насильства, особи кривдника та постраждалої особи робить не прийнятною для нас практику виключно кримінальної караності, розповсюджену у Королівстві Бельгії. Такий досвід має місце в українському кримінальному законодавстві. Потребує переосмислення досвід Турецької Республіки щодо взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників. Досвід Канади цінний для України тим, що постраждала дитина набуває особливого статусу, що поки залишається недопрацьованим в національному законодавстві.

3. До переліку спеціальних заходах щодо протидії домашньому насильству чинним законодавством одночасно віднесено і каральні (терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника), і відновлювально-реставраційні заходи (взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників).

Відсутність послідовності у сфері застосування їх та термінологічні неточності у визначенні форм домашнього насильства вносить складнощі до превентивної практики уповноважених підрозділів поліції.

Оцінка ризиків, що здійснюється за фактом вчинення домашнього насильства, в адміністративній процедурі застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству на сьогодні є дієвою для прийняття рішення у ситуації фізичного домашнього насильства. У випадках психологічного домашнього насильства та економічного домашнього насильства перед поліцейським постає питання винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника на власний розсуд.

4. Запропоновані зміни до нормативно-правого законодавства враховують проблеми, виявлені емпіричним дослідженням, і стосуються Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Кодексу України про адміністративні правопорушення, наказу МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України».

5. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» пропонується уточнити в частині форм психологічного домашнього насильства та економічного домашнього насильства, протидії домашньому насильству, розмежувавши його із запобіганням, спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, внести термінологічне визначення останніх, а також віднести направлення постраждалої особи на програму для постраждалих осіб, направлення кривдника на проходження програми для кривдників до заходів запобігання домашньому насильству.

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення впорядкувати за аналогією норм Кримінального кодексу України в частині, що стосується напряму дисертаційного дослідження, та запропонувати зміни, пов’язані із реалізацією програми для постраждалої особи, винесенням термінового

заборонного припису як одного із заходів забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення, уточненням форм домашнього насильства та їх причинову-наслідковість для постраждалої особи.

7. Наказ МВС від 25.02.2019 №124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України» пропонується уточнити в частині конкретизації уповноважених підрозділів поліції, що забезпечують взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, а також підстав, що є необхідними та пропорційними у застосуванні такого спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству.

ВИСНОВКИ

У **дисертації** здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове розв'язання наукового завдання, що полягає у з'ясуванні сутності спеціальних заходів щодо протидії домашньому для ефективного регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері їх адміністративно-правового застосування, а також вироблення висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення законодавства України. За результатами дослідження сформульовано низку наукових положень та узагальнень, основними з яких є такі:

1. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству в українському законодавстві не мають термінологічного визначення. Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» закріплено перелік, підстави, умови, принципи їх застосування та визначено загальних суб'єктів, в межах повноважень яких забезпечується їх функціонування. Це новий термін у терміносистемі «протидія домашньому насильству». Відсутність його понятєвого визначення пов'язана із дискусіями навколо розуміння «протидії правопорушенням», «протидії злочинності», «протидії домашньому насильству», що почали використовуватися у нормативно-правовій сфери з початку XXI ст., і вживаються здебільшого у складеній ідіоматичні конструкції, разом із нетотожнім їм терміном «запобігання».

Протидія домашньому насильству передбачає активну діяльність поліції, органів судової гілки влади, спрямовану на забезпечення панування закону, охоронюваних їм інтересів, цінностей, усунення причин та умов вчинення адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 173^2 КУпАП, та кримінальних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 126^1 КК, захист постраждалих осіб від протиправних посягань. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому

насильству є її підсистемою та охоплюють нормативно-правовий та кримінологічний аспекти, забезпечуючи у взаємодії єдиний процес протидії.

2. Підставами застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є реальна ситуація вчинення особою адміністративного або кримінального правопорушення. Терміновий заборонний припис є заходом швидкого реагування, коли у судовому засіданні особа ще не набула статусу кривдника, але шкода від її дій для здоров'я та життя постраждалої особи є дійсно загрозливою. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи має ефективність для узагальнення превентивної практики за напрямом. Водночас динамічне зростання чисельності облікованих осіб протягом 2018-2020 рр. з 5 % до 16 % вказує на необхідність нових підходів до профілактичної роботи уповноважених підрозділів Національної поліції України.

Обмежувальний припис стосовно кривдника є заходом другого рівня. Він застосовується в судовому порядку за заявою постраждалої особи або її представника у випадках систематичного вчинення домашнього насильства або у випадках, коли винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника уповноваженим підрозділом поліції не дало очікуваного результату.

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється судом та залежно від форми провадження може вирішуватися одночасно з накладанням стягнення при розгляді справи про адміністративне правопорушення, враховувати можливості та ініціативу кривдника у застосуванні заходу у справах цивільного провадження, призначатися одночасно з покаранням не пов'язаного з позбавленням волі, або звільненням з підстав, передбачених КК, від кримінальної відповідальності чи покарання.

3. Адміністративно-правове регулювання застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству охоплює норми Конституції України, Закону України «Про запобігання та протидію домашньому

насильству», Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України та підзаконних нормативно-правових актів.

Процесами посиленого нормотворення позначені підзаконні нормативно-правові документи. Зміни, що вносяться до них, пов'язані із предметною сферою застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та суб'єктами, чия практична діяльність може забезпечити їх реалізацію. Така позиція законодавця сприяє наслідуванню положень законів та появи колізій, що сукупно не вирішує актуальних проблем превентивної діяльності.

4. Суб'єкти, що уповноважені застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, у Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначені як такі, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Зазначена позиція законодавця орієнтована на виконання завдань запобігання домашньому насильству. Отримані емпіричні дані свідчать про те, що першочерговими залишаються завдання протидії домашньому насильству (88 %).

Винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, забезпечення приводу особи для проходження програми для кривдників здійснюється підрозділами превентивної діяльності територіальних (відокремлених) управлінь поліції.

Особливості діяльності підрозділів патрульної поліції не дозволяють забезпечити результативну практику за напрямом, зокрема відсутність єдиного обліку винесених термінових заборонних приписів ускладнює контроль за виконанням обмежувальних заходів кривдником з боку дільничних офіцерів поліції та інспекторів ювенальної превенції, не передбаченим є механізм передачі матеріалів патрульною поліцією для

взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.

Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) забезпечують видачу обмежувального припису стосовно кривдника та направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

5. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є нормативно врегульованими для взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи в частині, що стосується функціонування профілактичного обліку. Зміст, характер, механізм проведення профілактичної роботи залишається на розсуд дільничного офіцера поліції та інспектора ювенальної превенції.

Адміністративні процедури винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника, видачі обмежувального припису стосовно кривдника є схематизованими і не передбачають наявності алгоритму дій та прийняття рішень. Внаслідок цього у практичній діяльності зазначені спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству застосовуються у максимальній сукупності можливих обмежень (73 %).

Направлення кривдника для проходження програми для кривдників не потребує вироблення окремої адміністративної процедури через специфіку реалізації районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), про яку зазначалося вище.

6. Взаємодія уповноважених підрозділів поліції у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству перебуває на шляху усталеного формування. ЇЇ особливістю є те, що проведення превентивної діяльності за напрямом не обмежується районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), вона потребує налагодження роботи із представниками центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді, мобільних бригад соціально-психологічної допомоги постраждалим особам, фахівці із соціальної роботи, які у доволі складних випадках, пов’язаних із вчиненням домашнього психологічного насильства

(42 %), допоможуть поліцейському правильно ідентифікувати кривдника / постраждалу особу та здійснити оцінку ризиків продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи.

7. Законність застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству гарантується закріпленим ч. 2 ст. 31 Закону «Про запобігання та протидії домашньому насильству» правом постраждалої особи та кривдника оскаржити рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству у порядку, встановленому законодавством. Водночас статистичні дані щодо кількості звернень, пов'язаних із оскарженням неправомірного винесення уповноваженими підрозділами Національної поліції України стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173^2 КУпАП, та кількості звернень щодо відсутності реагування уповноваженими підрозділами Національної поліції України на факти вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173^2 КУпАП у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не ведеться.

8. Застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству у практичному досвіді зарубіжних країн пов'язане із вчиненням особою кримінального правопорушення. Винесення заборонного та обмежувального приписів як спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству здійснюється в органах судочинства (Грецька Республіка, Італійська Республіка, Королівство Норвегія, Турецька Республіка, Канада). На уповноважені підрозділи поліції покладені функції контролю виконання кривдником обмежувальних заходів та взяття на профілактичний облік кривдника (Турецька Республіка, Канада, Японія). Підвищення рівня інформатизації українського суспільства є одним із шляхів, що забезпечить оперативність та мобільність реагування поліції на кожен випадок домашнього насильства, оптимізує ведення профілактичного обліку

дільничними офіцерами поліції, інспекторами ювенальної превенції та дозволить переорієнтувати роботу уповноважених підрозділів у сферу запобігання.

9. Визначено шляхи удосконалення нормативно-правової бази в частині законодавчих актів та окремих підзаконних актів, що регулюють адміністративно-правову діяльність уповноважених підрозділів Національної поліції України у сфері протидії домашньому насильству, зокрема ст. 1, 23, 24 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», ст. 39^1, 173^2, 260 Кодексу України про адміністративні правопорушення, розділів I та II наказу МВС України від 25 лютого 2019 р. № 124 «Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України».

Потреба внесення зазначених змін обґрунтована двофакторним дисперсійним аналізом, який виявив, що застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству має дієвість у превентивній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України (p 0,01), водночас недосконаліть чинного нормативно-правового регулювання позначається на його ефективності (p 0,03).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративна діяльність органів поліції України: підручник / за заг. ред. Сокуренка В.В. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.

2. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посіб. / Константінов С.Ф. та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 336 с.

3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Глуховері. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 264 с.

4. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. У двох томах. Том 1. Загальна частина / за ред. В.Б.Авер'янова та ін. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2007. 592 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. У двох томах. Том 2. Оосблива частина / за ред. В.Б.Авер'янова та ін. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2009. 600 с.

6. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 582 с.

7. Акімов М. О. Правове регулювання запобігання та протидії домашньому насильству. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С.10-12.

8. Алескерова Г. Проблема домашнего насилия и его жертвы. *Право і суспільство*. 2015. № 4. С. 205-209.

9. Аніщук Н. В. Правові засоби викорінення ґендерного насильства в Україні: історико-теоретичний аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2008. 36 с.

10. Анкета. *ВУЕ-Велика українська енциклопедія*. веб-сайт. URL:https://vue.gov.ua/Анкета (дата звернення: 28.10.2020).

11. Арушанян К. К. Реалізація прокурором повноважень на початку кримінальних проваджень за фактами домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 17-20.

12. Бандурка А.М. Давиденко Л.М. Противодействие преступности: война терминов, понятие, общая характеристика. *Право і Безпека*. 2004. № 3. Т. 3. С. 7-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2004_3_3_4 (дата звернення 16.11.2020).

13. Бандурка І.О., Малиновська Т.М. Імплементація норм Стамбульської конвенції в контексті протидії домашньому насильству. *Право.ua*. 2020. №3. С.142-146. doi: 10.32782/LAW.UA.2020.3.21

14. Бандурка О.М., Литвинов О.М. Система протидії злочинності: поняття та сутність. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2015. №2 (10). С. 168-177.

15. Безпальча Р., Кустова О., Шкурлат М. Запобігання домашньому насильству і торгівлі жінкам: підручник з проведення тренінгів. Київ: Winrock International, 2001. 256 с.

16. Блага А. Б. Можливості методу контент-аналізу преси при дослідженні проблеми насильства в сім'ї стосовно неповнолітніх. *Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ*. Харків, 2005. Вип. 30. С. 78-82.

17. Блага А. Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання). Харків: Макаренко, 2014. 356 с.

18. Блага А. Б. Полицейские проблемы домашнего насилия: анализ зарубежной и отечественной практики. *Право і безпека*. 2005. № 1. Т. 4. С. 44-46.

19. Біленко П. С. Уповноважені органи Національної поліції України як суб'єкти запобігання та протидії домашньому насильства. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 10. С. 157-161. URL: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/10/27.pdf (дата звернення: 03.05.2020).

20. Бондар В. І. Шляхи протидії домашньому насильству в Україні. *Юридичний вісник*. 2020. №1. С. 132-136. doi: https://doi.org/10.32837/yuv.v0i1.1570.

21. Бондаренко О.С. Психологічне насильство як форма домашнього насильства. *Legal Horizons*. 2019. Vol. 16. Issue 29. P. 12-17. doi: https://doi.org/10.21272/legalhorizons.2019.i16.p:12 .

22. Братель С. Г. Класифікація адміністративних процедур. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2014. Т. 14. С. 214-220.

23. Братель С. Г. Місце адміністративної процедури в структурі права. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2015. № 1(1). С. 57-63.

24. Братель С. Г. Правоохоронна сфера як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Юридична наука*. 2015. № 5. С. 52-58.

25. Бухтіярова І.Г., Бухтіяров О.А. Особливості генезису гендерного насильства. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. № 2. С. 73-75.

26. Варич О.Г. Правовий моніторинг як сучасний вектор ефективного розвитку правової системи. *Альманах права.* 2019. Випуск 10. С. 108-111. doi: https://doi.org/10.33663/2524-017x-2019-10-108-111.

27. Василевич В.В., Джужа О.М. Головні напрями розвитку сучасної кримінології. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ.* 2015. № 1. С. 71-81 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2015_1_11 (дата звернення 08.12.2020).

28. Виноградова А. К. Поняття та види насильства в сім'ї в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 50-53.

29. Влад С.Ф., Хрущ О.В. Неконституційність Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 2. С. 130-134.

30. Власов П. О., Левков А. В. Насильство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ по його подоланню. Дніпропетровськ: Дніпропетр. міська громад. орг-я «Жіночий інформаційно-координаційний центр», 2005. 106 с.

31. Возна Т. І. До проблеми попередження насильства в сім'ї. *Вісник Національного університету внутрішніх справ України.*2020. № 18. С. 55-60.

32. Волокітенко І.О. Питання взаємодії між працівниками превентивної діяльності та підрозділами Національної поліції України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право».* 2017. № 43. Т.4. С.211-215.

33. Волокітенко І.О. Повноваження підрозділів превентивної діяльності щодо запобігання домашньому насильству. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. №3. С. 57-63. doi: https://doi.org/10.32850/sulj.2020.3.11.

34. Волошина С.М. Соціальне обслуговування осіб, що постраждали від домашнього насильства. *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 90-93.

35. Волощук А. М. , Ярмакі Х. П., Ковальова О. В. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції щодо попередження насильства в сім'ї: монографія. Одеса: ОДУВС, 2013. 218 с.

36. ВС роз'яснив застосування пропорційності заходів при видачі обмежувального припису щодо домашнього насильства. *LegalHub.Online*. 2019. 16 грудня. URL: https://legalhub.online/simeyne-pravo/vs-roz-yasnyv-zastosuvannya-proportsijnosti-zahodiv-pry-vydachi-obmezhuvalnogo-prypysu-shhodo-domashnogo-nasylstva (дата звернення: 04.05.2020).

37. Гавриленко В. М. До питання про розмежування понять «термінологія» і «терміносистема». *Актуальні питання іноземної філології*. 2019. № 10. С. 52-56. URL:https://apiph.eenu.edu.ua/index.php/apiph/article/view/97/89 (дата звернення: 04.11.2020).

38. Гайдук Ю. А. Попередження домашнього насилля у національному та міжнародному законодавстві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 3. С. 149-153.

39. Галунько В. В., Горбова Г. О. Адміністративно-правове регулювання протидії насильству в сім'ї: монографія. Київ: Інститут публічного права, 2016. 226 с.

40. Герасимів Т.З., Іванишин Т.І. Правове пізнання: антропологічний дискурс. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2016. № 850. С. 156-161.

41. Глава 13. Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису. *Цивільний процесуальний кодекс України*: Закон України від 18.03.2004 року № 1618-IV. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text (дата звернення: 14.11.2020).

42. Гнатюк Н. І., Василенко О.М. Проблема насильства в сучасній сім'ї: теоретичні аспекти. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2014. № 1 (9). С. 17-19.

43. Говор Ю. О. Запобігання органами внутрішніх справ насильницьким злочинам щодо жінок у сім'ї: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2011. 18 с.

44. Горбач-Кудря І.А. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 6 (Vol.1). P. 111-115.

45. Горбач-Кудря І.А.Види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2. Том 5. С. 141-146.

46. Горбач-Кудря І.А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов'язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу

(27 вересня 2019 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 52-54.

47. Горбач-Кудря І.А. Загальна термінологія Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». *Юридична наука*. 2019. № 7. С. 111-117.

48. Горбач-Кудря І.А. Законність застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 7-8 квіт. 2017 р.). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 32-35.

49. Горбач-Кудря І.А. Емпірична модель поліцейської протидії домашньому насильству. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2020. № 2 (20). С.55-67.

50. Горбач-Кудря І.А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід*: матеріали науково-практичної конференції (14 грудня 2020 р.). Київ, 2020. С. 97-101.

51. Горбач-Кудря І.А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права*: матеріали VIII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції з філософських, методологічних та психологічних проблем права (Київ, 26 листопада 2020 р.). Київ, 2020. С. 80-82.

52. Горбач-Кудря І.А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи*: матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції з проблем розвитку та функціонування державної мови (Київ, 25 листопада 2020 р.). Київ, 2020. С. 80-82.

53. Горбач-Кудря І.А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов'язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)*: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Львів, 2018. С. 85-87.

54. Горбова Г.О. Адміністративно-правове регулювання протидії насильству в сім'ї : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2016. 239 с.

55. Гриньків О.О. Проблема домашнього насильства у стереотипах чи законодавстві? *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2018. № 15. С. 178-184.

56. Громадська програма запобігання насильства в сім'ї. Проект Гармонія. Київ, 2001. 256 с.

57. Громадська програма співробітництва по запобіганню насильству в сім'ї : матеріали І Міжнар. наук.-практ. семінару (м. Одеса, 25 лют. - 6 берез. 1999 р.) / за ред. Ф. К. Думка. Одеса : ОІВС, 1999. 125 с.

58. Гумін О. М., Римарчук Г. С. Зарубіжний досвід запобігання сімейно-побутовим насильницьким злочинам щодо жінок правоохоронними органами. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2016. № 855. С. 502-509

59. Гумін О. М. Теоретико-правові аспекти профілактики адміністративно-карних діянь. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. № 5. С. 118-120.

60. Гумін О. М. Характеристика осіб, які вчиняють насильство в сім'ї. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2014. №810. С.172-177.

61. Гурковская К. А. Некоторые пути совершенствования нормативно-правового обеспечения предупреждения домашнего насилия. *LEGEA ŞI VIAŢA*. 2015. № 3/2. С. 10-13.

62. Гусєва К.А., Горбач-Кудря І.А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав

та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки (випуск 21)*: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль, 2020. С. 13-17

63. Гусєва К.А., Горбач-Кудря І.А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припис як спеціального заходу із протидії домашньому насильству у справах про вчинення адміністративного правопорушення. *Часопис Київського університету права*. 2020/1. С. 291-294.

64. Гусєва К.А. Горбач-Кудря І.А. Дотримання принципу пропорційності у застосуванні спеціальних заходів щодо особи за фактами вчинення домашнього насильства. *Актуальні дослідження правової та історичної науки (випуск 24)*: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль, 2020. С. 19-23.

65. Гусєва К.А., Горбач-Кудря І.А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка* 2018. Вип. 4 (84) С. 70-78.

66. Гусєва К.А., Горбач-Кудря І.А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України. *Часопис Київського університету права* 2019/1. С. 233-236.

67. Гусєва К.А., Горбач-Кудря І.А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С.374-378.

68. Гусєва К.А. Класифікація законодавчих актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі*

людьми: національна практика та зарубіжний досвід: матеріали науково-практичної конференції (14 грудня 2020 р.). Київ, 2020. С. 137-140.

69. Гусєва К.А. Нормативно-правове забезпечення запобігання злочинам міліцією України: автореф. дис. на здобуття канд. юрид. наук: 12.00.08. Київський нац. ун-т внутрішніх справ. Київ, 2009. 17 с.

70. Гусєва К.А., Мартинова М.В. Діяльність уповноважених підрозділів органів Національної поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству 178 та гендерної дискримінації. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 104-108.

71. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / Авер'янов В.Б. К. : Юстиніан, 2007. 288 с.

72. Джафарова О. В. До питання про визначення сутності адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів України. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2009. № 44. С. 152-157.

73. Джужа А. О. Актуальні проблеми боротьби з домашнім насильством (на прикладі досвіду США). *Науковий вісник*. 2014. № 2. С. 3-9

74. Джужа А.О. Основні напрями вдосконалення віктимологічного запобігання правопорушенням. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення. Частина 1*: матеріали науково-практичної конференції, 25 березня 2016 р. Київ: НАВС, 2016. С. 100-103 URL:http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/handle/123456789/5717 (дата звернення 08.12.2020).

75. Дослідження насильства над жінками в Україні: добробут і безпека жінок. ОБСЄ (2019). URL: https://www.osce.org/files/f/documents/0/8/440318_0.pdf (дата звернення 11.10.2020).

76. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції щодо профілактик насильства над дітьми й дорослими членами сім'ї: навч.-метод.

посіб./ Блага А.Б., Журавель Т.В., Заброда Д.Г., Мілорадова Н.Е.; за ред. Г.О. Христової. Київ: ВПК «Обнова», 2012. 140 с.

77. Дмитренко Н.І., Тропін Н.В., Власова П.А. Попередження домашнього насильства у сім'ї: методичні рекомендації. Дніпропетровськ: Дніпропетровський юрид. ін.-т МВС, 2001. 56 с.

78. Довідник працівника поліції превентивної діяльності: навчальний посібник / кол.авт.; кер.авт.кол. А.Є. Фоменко. Дніпро: ДДУВС, 2018. 180 с.

79. Довгунь К. В. Досвід США та Канади у сфері запобігання і протидії домашньому насильству. *Підприємництво, господарство і право.* 2020. №11. С. 111-114. doi: https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.11.18.

80. Додіна Є. Адміністративно-правовий статус громадських організацій в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2002. 21 с.

81. Дослідження поширеності насильства щодо дівчат та жінок / Звіт соціологічного дослідження. Київ, 2014. 60 с. URL: http://www.un.org.ua/images/documents/4497/GBV%20prevalence%20survey%20%20UA.pdf (дата звернення 10.02.2016).

82. Дрозд О.Ю. Прийняття Закону України «Про профілактику правопорушень» як передумова підвищення ефективності превентивної діяльності Національної поліції України. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення*: матеріали міжвузівського науково-практичного круглого столу (Київ, 28 травня 2020 р.). Ч. 1. Київ, 2020. С. 57-61.

83. ДСТУ 1.5:2015. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів. [Чинний від 2016-08-29], Київ, 2016. 65 с. URL: https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/DSTY_1_5_2015.pdf (дата звернення 10.12.2020).

84. Ефективне запобігання та реагування на випадки насильства в сім'ї: метод. посіб. для тренерів з проведення тренінгів для дільничних інспекторів

міліції / за заг. ред. С. О. Павлиш, Г. О. Христової. Запоріжжя : Друкарський світ, 2010. 364 с.

85. Жалинский А. Э., Костицкий М. В. Эффективность профілактики преступлений и криминологическая информация. Львов: Вища школа, 1980. 212 с.

86. Жарова Л. В. В деталях: економічна дискримінація та економічне насильство // Ґендер в деталях. Ресурс гендерного знання. 24.11. 2018 року. URL:https://genderindetail.org.ua/season-topic/genderne-nasilstvo/v-detalyah-ekonomichna-diskriminatsiya-134064.html (дата звернення: 28.11.2018).

87. Журавель Т. В., Кочемировська О. О., Ясеновська М. Е. Попередження, виявлення і подолання випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми : методич. посіб. для освітян / за заг. ред. О. В. Безпалько. Київ : К.І.С., 2010. 242 с.

88. Журавель Т. В. Соціально-педагогічна робота з профілактики насильства щодо дітей. *Соціальна педагогіка: навч. посібник* / За заг. ред. О. В. Безпалько. Київ: Академвидав, 2013. С. 197-209.

89. Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід: матеріали науково-практичної конференції (14 грудня 2020 р.). Київ, 2020. 301 с.

90. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення 10.12.2020).

91. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. В 3-х книгах. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Книга 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 424 с. URL: https://studfile.net/preview/5169836/ (дата звернення 15.11.2020).

92. Запобігання насильству в сім'ї у діяльності фахівців соціальної сфери: навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бондаровської. Київ: ТОВ Видавничий дім «КАЛИТА», 2014. 282 с.

93. Запобігання та протидія насильству: методичні рекомендації. Київ, 2018. 86 с. URL: https://don.kyivcity.gov.ua/files/2018/5/22/mon.pdf (дата звернення 20.06.2019).

94. Запобігання та протидія насильству: методичні рекомендації/ Міністерство освіти і науки України, Міністерство молоді та спорту. Київ, 2018. 86 с.

95. Запобігання торгівлі людьми: навч.-метод. посіб. / К. Б. Левченко, О. А. Удалова, І. М. Трубавіна та ін. ; за заг. ред. К. Б. Левченко та О. А. Удалової. Київ : Міленіум, 2004. 180 с.

96. Захист від домашнього насильства за умов карантину. Практика правоохоронних органів. *Українське право. 2020. 28 квітня.* URL: https://ukrainepravo.com/law-practice/pravookhoronnykh-organiv/zakhyst-vid-domashnogo-nasylstva-za-umov-karantynu (дата звернення: 20.06.2020).

97. Зінсу О.І. Правові та психологічні аспекти домашнього насильства *Молодий вчений*. 2018. № 12 (1). С. 178-182.

98. Зразок заяви про видачу обмежувального припису. *Судова влада в Україні*: веб-сайт. URL: https://zr.su.court.gov.ua/sud1805/pres-centr/vas_chekaut_v_sydi/zrazok_obmeg.prupus (дата звернення: 26.12.2020).

99. Зубатенко В.С. Нотатки про психологічне насильство. *Ґендер в деталях*: веб-сайт. URL: https://genderindetail.org.ua/season-topic/genderne-nasilstvo/zubatenko-134061.html (дата звернення: 04.05.2019).

100. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : затв. наказом МВС від 06 листоп. 2015 р. № 1376. веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#n18 (дата звернення: 03.05.2019).

101. Інформація про результати розгляду справ у сфері протидії домашньому насильству. *Судова влада України*: веб-сайт. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/ (дата звернення 25.01.2021).

102. Казміренко В. О. Вияви домашнього насилля над дітьми. *Юридична психологія*. 2017. № 1. С. 78-92.

103. Калашнікова Л.В. Соціологічний моніторинг безпеки життєдіяльності особистості: проблеми теорії. *Український соціум.* 2017. №1 (60). С.49-59. doi: https://doi.org/10.15407/socium2017.01.049 .

104. Качинська, М. О. Взаємодія поліції та громадськості як форма превенції насильства в сім'ї. *Visegrad journal on human rights.* 2017. № 1/2. P. 96-100.

105. Квітка Я.М., Гусєва К.А. Закордонний досвід проведення корекційної роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*. 2015. № 4. С. 145-153.

106. Квітка Я. М. Попередження адміністративних правопорушень серед неповнолітніх : автореф. дис. … канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2002. 20 с.

107. Келлі Л. Насильство щодо жінок і дітей. Новий погляд на міліцейську діяльність, її інноваційність та професіоналізм: посібник. Львів: Астролябія, 2011. 176 с.

108. Кельман М. С. Методологія як форма мислення і складова культури дослідника : навч. посіб. для асп. та магістр. / за заг. ред. М. С. Кельмана. Львів : Растр-7, 2017. 220 с.

109. Кінаш Я. І., Макагонюк А. М. Насильство в сім'ї: реалії сьогодення. *Право України*. 2011. №11-12. С.170-175.

110. Книженко О. О. Домашнє насильство: проблеми кваліфікації. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2019. № 2. С. 45-52.

111. Ковалів М. В. Переконання та примус як загальні методи впливу в органах виконавчої влади. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2015. С. 211-219.

112. Ковалів М. В. Форми взаємодії органів внутрішніх справ і громадськості у сфері охорони громадського порядку. *Науковий вісник*

Львівського державного університету внутрішніх справ. 2011. № 2. С. 180-187.

113. Ковальова О. В. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції щодо попередження насильства в сім'ї : дис. … канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2008. 238 с.

114. Ковальова О. В. Особливості застосування поліцейськими спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 86-89.

115. Ковальова О.В., Дубенко О.М. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству: сучасні виклики та напрями їх вирішення. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2020. № 4. С. 163-167. doi: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-4/38.

116. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 року № 8073-X// База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text (дата звернення: 30.10.2020).

117. Коломоєць О.Д. Адміністративно-правове регулювання відповідальності за вчинення насильства у сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми: автореф. Дис.. на здобуття наук. ступеня канд. юр. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2010. 23 с.

118. Коломоєць Т. О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід, та практика реалізації : монографія. Запоріжжя : Поліграф, 2004. 404 с.

119. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950. *Офіційний вісник України.* 1998. № 13, № 32 від 23.08.2006, стор. 270.

120. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами. URL: https://rm.coe.int/1680462546 (дата звернення: 12.12.2020).

121. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 №254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вр#Text (дата звернення: 17.11.2020).

122. Координатор проектів ОБСЄ підтримує боротьбу з домашнім насильством в Україні через новий інструмент онлайн-освіти: веб-сайт. URL: https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/425996.

123. Координаційний центр з надання правової допомоги: веб-сайт. URL: www.legalaid.gov.ua.

124. Копан О. В. Соціальна безпека і процедурні засади управління. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2001. № 14. С. 280-284.

125. Корецький О.П. Методологічний підхід до теорії пізнання у кримінальному процесі. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. №3 (32). С. 88-92. doi: https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i3(32).610 .

126. Короткий звіт за результатами дослідженням «попередження насильства над жінками, які перебувають у складних життєвих обставинах: стан розвитку та забезпечення діяльності» (на прикладі м. Києва) / Балакірєва О.М. та ін. Київ: МБФ «Українська фундація громадського здоров'я». 24 с. URL: http://www.healthright.org.ua/wp-content/uploads/2014/10/analit-report-on-VAW-context-in-Ukraine-01-11-2012-short-version.doc (дата звернення: 29.10.2018).

127. Костицький М. В., Кушакова-Костицька Н. В. Діалектика права як загальне вчення про право. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2014. № 2. С. 208-213.

128. Костюшко О. П. Адміністративно-правове забезпечення реалізації права громадян на участь в охороні публічної безпеки та порядку.

Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 1 (13). С. 298-310.

129. Крижна Л.В. Попередження злочинів, що вчинюються у сфері сімейно-побутових відносин: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Національна академія внутрішніх справ України. Київ, 2002. 206 с.

130. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 року № 2341-III // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http:// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (дата звернення: 08.11.2020).

131. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text (дата звернення: 30.11.2020).

132. Кримінологія: підручник /за заг. ред. В. В. Чернєя; за наук. ред. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с

133. Кришевич О. Проблемні питання правового характеру запобігання та протидії домашньому насильству. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 93-97.

134. Кройтор В.А. Особливості прояву змісту пропорційності в цивільному судочинстві. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 1. С. 96-99. URL: http://www.pap.in.ua/1_2018/26.pdf (дата звернення: 03.05.2020).

135. Кобринський Д. Ю. Філософсько-правове визначення насильства. *Проблеми філософії права*. 2006–2007. Т. IV–V. С. 212-224.

136. Кузнецов М. Г. Віктимологічний портрет жертви домашнього насильства, що є небезпечним для життя. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2019. № 1. С. 136-144.

137. Кузьменко Ю.В. Адміністративна діяльність Національної поліції: протидія та запобігання домашньому насильству. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. № 2 (27). С. 99-102. doi: https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i2(27).198.

138. Курс адміністративного права України: підручник / Колпаков В.К. та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 808 с.

139. Курс «Особливості розгляду справ , пов'язаних із домашнім насильством»: матеріали тренінгів з навчальних курсів, які викладаються в Національній школі суддів України. *Національна школа суддів України*: веб-сайт. URL: http://www.nsj.gov.ua/ua/na-dopomogu-suddi/materiali-treningiv-z-navchalnih-kursiv-yaki-vikladautsya-v-nshsu/kurs-osoblivosti-rozglyadu-sprav-povyazanih-iz-domashnim-nasilstvom/ (дата звернення 10.11.2020).

140. Левківський Б. Загальні проблеми юрисдикційного захисту осіб, постраждалих від насильства в сім'ї (домашнього насильства). *Часопис Київського університету права*. 2012. № 2. С. 171-174.

141. Левченко К. Б., Легенька М. М. До проблеми вдосконалення законодавчого забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 117-125

142. Левченко К. Б. Управління процесами формування ґендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти) : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2003. 420 с.

143. Левченко К. Б., Калашник О. А. Тільки не мовчи… Домашнє насильство починається з «незначних дрібниць». *Українська правда від 09 червня 2017 року.* URL: https://life.pravda.com.ua/columns/2017/06/9/224605/ (дата звернення: 01.05.2019).

144. Легенька М.М. Зарубіжний досвід протидії насильству в сім'ї та можливості його використання в Україні. *Право та безпека.* 2017. №4 (67). С. 111-116.

145. Легенька М. М. Повноваження громадських організацій щодо запобігання та протидії домашньому насильству. *Розвиток правової системи України в умовах сьогодення :* матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 3-4 трав. 2019 р.). Харків, 2019. С. 78-80.

146. Лесько Н. В. Адміністративно-правове забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту дітей від насильства та інших протиправних дій: дис. … дра юрид. наук: 12.00.07 / Інститут права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом. Київ, 2019. 489 с.

147. Лещух А. Р. Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері профілактики адміністративних правопорушень: організаційно-правове забезпечення : монографія. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 292 с.

148. Лист Міністерства юстиції України від 01.12 2003 №22-34-1465 «Щодо скоєння особою триваючого правопорушення» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1465323-03#Text (дата звернення: 24.11.2020).

149. Лисюк Ю.В. Протидія насильству в сім'ї: монографія. Одеса: Одеський юридичний інститут ХНУВС, 2007. 164 с.

150. Ломакіна О.В. Зарубіжний досвід протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2020. № 1. doi: ttps://doi.org/10.35546/kntu2308-8834/2020.1.18.

151. Лук'янова Ю. О. Кримінологічна характеристика осіб, що вчиняють домашнє насильство, та шляхи запобіганння вчиненню цього злочину. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С. 388-391.

152. Лупало О. А. Актуальні проблеми реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С.117-120.

153. Малиновська Т.М. Володіна О.О. Профілактика вчинення домашнього насильства щодо осіб похилого віку. *Право і безпека*. 2020. № 2 (77). С. 81-85. doi: https://doi.org/10.32631/pb.2020.2.11.

154. Малишева А. В. Домашнє насильство як соціальна проблема в реаліях українського суспільства. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2019. № 29-30. С. 24-27.

155. Манн Л., Бугаєць Т. Стандарти й методика оцінки ризиків для різних зацікавлених сторін в Україні: подальші кроки реалізації міжнародних стандартів щодо гарантування безпеки постраждалих від насильства стосовно жінок та домашнього насильства. Аналітичний звіт. 10 червня 2020. URL: ttps://rm.coe.int/ukr-risk-assessment-final/16809eefb4 (дата звернення: 12.09.2020).

156. Манжос Н. В. Публічне адміністрування запобігання та протидії домашньому насильству в Україні: дис. … канд.-та юрид. наук: 12.00.07 / Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2020. 200 с.

157. Манжос Н.В. Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють запобігання та протидію домашньому насильству. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 4. Ч. 1. С. 130-133. doi: https://doi.org/10.32850/sulj.2019.4.1.29.

158. Марисюк К.Б., Канцір В.С., Канцір І.А. Насильство як деструктивний вектор розвитку суспільства. Сексуальне насильство. *Наше право*. 2020. № 1. С. 70-76. doi: https://doi.org/10.32782/np.2020.1.11 .

159. Методичні рекомендації щодо організації роботи дільничних інспекторів міліції з протидії насильству в сім'ї / Запорожцев А. В. та ін. Київ, 2010. 172 с.

160. Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству/ за заг. ред. А. О. Галая. К.: КНТ, 2014. 160 с.

161. Міловідова С. В. Попередження та протидія адміністративним правопорушенням в Україні : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2016. 231 с.

162. Мінка Т.П. Характеристика заходів адміністративного та кримінально-процесуального примусу протидії домашньому насильству за новим законодавством. *Науковий вісник Дніпропетровського державного*

університету внутрішніх справ. 2019. № 2. С. 97-103. doi: https://doi.org/10.31733/2078-3566-2019-2-97-103.

163. Миронов Н.Р. Укрепление законности и правопорядка в общенародном государстве – программная задача партии. Москва: Юридическая литература, 1969. 239 с.

164. Моніторинг стану виконання законодавства України щодо протидії насильству в сім'ї 2001–2011 роки / заг. ред. О. М. Бандурки, К. Б. Левченко. Харків: Правалюдини, 2011. 240 с.

165. Назар Ю. С. Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень: монографія. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 160 с.

166. Насилие и его влияние на здоровье. Доклад о ситуации в мире / Под ред. Этьенна Г. Круга и др., пер. с англ. Москва, Издательство «Весь Мир», 2003. 376 с.

167. Насильство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ по його подоланню. Дніпропетровськ: УМВС України в Дніпропетровській області, 2006. 72 с.

168. Насильство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ щодо його подолання: навч.-метод. посіб. / Запорожцев А.В. та ін. Київ, 2012. 246 с.

169. Насильство у соціокультурному вимірі сьогодення: стан, причини та механізми подолання / за ред. О.А. Луценко, А.О. Поляничко. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренко, 2016. 296 с.

170. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» / за заг. ред. К. Б. Левченко, К. В. Павліченко, В. В. Чернєя. Київ: МВС, Національна академія внутрішніх справ, 2020. 396 с.

171. Негодченко О. В. Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ України. Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2002. 416 с.

172. Овчарук С.С. Адміністративна процедура: погляд у минуле і сьогодення *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки».* 2019. № 6 (20). doi: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2019-6-5228.

173. Організація діяльності мобільних груп реагування на факти вчинення домашнього насильства: методичні рекомендації. / С.В. Альошкін. О.В. Даценко. К.Л. Бугайчук, Т.М. Малиновська. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ. 2019. 58 с.

174. Остапенко О. Домашнє насильство та його адміністративно-деліктна характеристика. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2019. № 22. С. 154-162.

175. Парфанович І. І., Парфанович А. Я. Сімейне насильство стосовно людей похилого віку як суспільна і сімейна проблема. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 28. Том 3. С. 176-181. doi: https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/28.208762 .

176. Пашковська М., Федоровська Н. Правові особливості винесення обмежувального припису. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.* матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 127-131.

177. Перелигіна Р.В., Митник У.М. Феноменологія домашнього насильства в Україні та Європейському Союзі. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 1. С. 181-186.

178. Платонов К.К. Методологические проблемы в медицинской психологии. Москва: Медицина, 1977. 95 с. URL:http://medpsy.ru/library/library102_3.php. (дата звернення 12.11.2020).

179. Плигун О.А. Диференціація метазнаків «термін», «термінологія», «терміносистема». *Науковий вісник Чернівецького університету: Германська філологія*. 2014. Вип. 692-693 С. 169-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnugf_2014_692-693_51(дата звернення: 04.11.2020).

180. Плотнікова В. В. Стандарти Ради Європи щодо запобігання та протидії домашньому насильству. *Вісник Національної академії прокуратури України.* 2018. № 58. С. 96-109.

181. Плугатар Т.А. Зарубіжний досвід здійснення правоохоронними органами адміністративно-юрисдикційних проваджень та можливості його запозичення в Україні. *Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи*: збірник тез круглого столу з нагоди відзначення Дня науки – 2019 в Україні (м. Київ, 30 травня 2019 р.). Київ: ДНДІ МВС, 2019. С.129-132.

182. Подковенко Т.О. Стандарти справедливого суду відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. *Право і суспільство*. 2016. № 1. С. 30-35.

183. Поліцейська статистика щодо домашнього насильства. *Дума центр правових та соціальних досліджень*: веб-сайт. URL: http://centrduma.org.ua/?p=722 (дата звернення 10.02.2019).

184. Поліція та органи влади мають об'єднати зусилля для захисту дітей і постраждалих від домашнього насильства – Ігор Клименко. *Національна поліція*: веб-сайт. URL: https://www.npu.gov.ua/news/preventivna-robota/policziya-ta-organi-vladi-mayut-ob-jednati-zusillya-dlya-zaxistu-ditej-i-postrazhdalix-vid-domashnogo-nasilstva-Igor-klimenko/ (дата звернення 30.11.2020).

185. Поліщук А. О. Забезпечення прав людини під час застосування заходів адміністративного примусу поліцією : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2016. 178 с.

186. Полудьонна Н.С. Системний підхід у дослідженні суспільства і психології людини. *Психічне здоров'я*. 2005. №1 (6). С. 18-22. URL: https://nmapo.edu.ua/zagruzka/GPZ2005_1.pdf (дата звернення: 28.10.2020).

187. Попередження насильства у закладах освіти. Методичний посібник для педагогічних працівників. БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї». Київ, 2019. URL:

https://iite.unesco.org/wpcontent/uploads/2019/11/Poperedzhennya-nasilstva_2019.pdf (дата звернення: 23.04.2020).

188. Попов Г. Запобігання та протидія домашньому насильству: досвід Королівства Швеція. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2018. № 3. С. 99-108.

189. Постанова Вільнянського районного суду Запорізької області від 08.05.2020 за справою № 314/1151/20 у провадженні №3/314/488/2020. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89580568 (дата звернення: 22.11.2020).

190. Постанова Галицького районного суду м.Львова від 17.12.2019 за справою № 461/7962/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86730881 (дата звернення: 23.11.2020).

191. Постол О.І. Сучасні інформаційні технологіїяк засіб учинення домашнього насильства. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. 163-168.

192. Поштаренко О. Підстави настання адміністративної відповідальності осіб, що вчинили насильство щодо фізичної особи. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №7. С. 175-181. doi: https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.7.30.

193. Правові та кримінологічні засади запобігання насильства в сім`ї: навч. посіб. / за заг. ред. О.М. Джужі, І.В. Опришка, О.Г. Куліка. Київ: НАВС. 2005. 124 с.

194. Прем’єр-міністр: Запобігання домашньому насильству та забезпечення постраждалих захистом – серед завдань Уряду. *Урядовий портал:* Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/premyer-ministr-zapobigannya-domashnomu-nasilstvu-ta-zabezpechennya-postrazhdalih-zahistom-sered-zavdan-uryadu (дата звернення: 22.09.2020).

195. Предместніков О. Г. Насильство в сім'ї як злочин: причини, виявлення і розслідування (Тактико-психологічні основи): монографія. Херсон: Айлант, 2008. 172 с.

196. При видачі обмежувального припису стосовно кривдника необхідно дотримуватись принципу пропорційності заходів тимчасового обмеження. *Судовий вісник*. 2019. №12. 27 грудня. URL: https://pravo.ua/articles/pri-vidachi-obmezhuvalnogo-pripisu-stosovno-krivdnika-neobhidno-dotrimuvatis-principu-proporcijnosti-zahodiv-timchasovogo-obmezhennja (дата звернення: 04.05.2020).

197. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 № 2227-VIII // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19#Text (дата звернення: 11.12.2020).

198. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text (дата звернення: 28.10.2020).

199. Про запобігання та протидію домашньому насильству*:* Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text (дата звернення: 11.12.2020).

200. Про затвердження Змін до Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 18.04.2019 №377. *Єдиний загальнодержавний ресурс законодавчих та нормативних актів, які стосуються діяльності поліцейських*: веб-сайт. URL: http://tranzit.ltd.ua/nakaz/ (дата звернення: 20.05.2019).

201. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: наказ МВС від 28.07.2017 № 650. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text (дата звернення: 13.11.2020).

202. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: затв. наказом МВС від 19.12.2017 №1044. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text (дата звернення: 13.11.2020).

203. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення*:* наказ МВС від 16.11.2015 №1376 // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text (дата звернення: 13.11.2020).

204. Про затвердження Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 27.11.2015 №123. URL: http://old.npu.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/2162814 (дата звернення: 07.04.2018).

205. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України : постанова Кабінету Міністрів України від 17 черв. 2015 р. № 423 // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-п#Text (дата звернення: 14.11.2020).

206. Про затвердження Положення про порядок роботи із зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі МВС: наказ МВС від 10.10.2004 №1177 // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1361-04#Text (дата звернення: 14.12.2020).

207. Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі: затв. постановою Кабінету міністрів України від 22.08.2018 № 658. // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-п#Text (дата звернення: 23.11.2020).

208. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: наказ МВС від 25.02.2019 № 124 // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0270-19#Text (дата звернення: 22.11.2020).

209. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: затв. наказом МВС від 01.08.2018 № 654. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18-п#Text (дата звернення: 23.11.2020).

210. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: затв. наказом Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19#Text (дата звернення: 23.11.2020).

211. Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі: затв. постановою Кабінету міністрів України від 20.03.2019 № 234 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2019-п#Text (дата звернення 04.03.2020).

212. Про затвердження Типової програми для кривдників: затв. наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 №1434. // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1222-18#Text (дата звернення: 15.11.2020).

213. Про затвердження форми звітності № 1-НС «Звіт про стан протидії насильству в сім'ї» (квартальна): наказ МВС від 08.09.2009 № 388. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0388320-09 (дата звернення: 15.11.2015).

214. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010, № 34, ст. 481.

215. Про Національну поліцію України*:* Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text (дата звернення: 10.11.2020).

216. Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства: затв. Указом Президента України від 21 вересня 2020 року №398/2020. URL: https://www.president.gov.ua/documents/3982020-35069 (дата звернення: 14.11.2020).

217. Про попередження насильства в сім'ї: Закон України // Відомості Верховної Ради. 2020. № 10. Ст. 70.

218. Про профілактику злочинності: проект Закону України / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=294 (дата звернення 16.11.2020).

219. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17.07.1997 № 475/97- ВР. // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-ВР (дата звернення: 07.04.2020).

220. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листоп. 2011 р. № 1209-р. Урядовий кур'єр. 2012. № 2. 5 січня.

221. Про Урядового уповноваженого з питань гендерної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 07 черв. 2017 р. № 390. Урядовий кур'єр. 2017. № 105. 9 червня.

222. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 черв. 2000 р. № 1835-III // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-ВР (дата звернення: 12.11.2020).

223. Протидія домашньому насильству органами Національної поліції: метод. посіб. / С.В. Альошкін, О.В. Даценко, К.Л. Бугайчук, Т.М. Малиновська, К.Ю. Шеремет. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2019. 93 с.

224. Протидія домашньому насильству: реалії і перспективи: збірник тез Обласної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 24 жовтня 2019 р.). Чернігів: ЧНТУ, 2019. 126 с.

225. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text (дата звернення 29.11.2020).

226. Пряхіна Н. Психологічні механізми уникнення кризових ситуацій працівниками ОВС під час проведення профілактики домашнього насильства та відвідування важких сімей. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2013. № 14(2). С. 279-285.

227. Путівник уповноважених осіб/відповідальних працівників місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: практичний посібник / за заг. ред. Блага А.Б. Київ: ФОП Клименко, 2020. 104 с.

228. Резанов С.А. Щодо проблемних питань застосування термінового заборонного припису стосовно кривдника. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству*: матеріали міжнародного

круглого столу (27 вересня 2019 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 151-153.

229. Рішення Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська від 31.05.2019 за справою № 199/4304/19 у провадженні №2-о/199/145/19 *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92589984 (дата звернення: 22.11.2020).

230. Рішення Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області від 05.12.2019 за справою №344/21240/19 у провадженні № 2-о/344/313/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86149317 (дата звернення: 24.11.2020).

231. Рішення Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 20.10.2020 за справою № 159/5437/20 у провадженні № 2-о/159/165/20 *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92589984 (дата звернення: 22.11.2020).

232. Рішення Корольовського районного суду м. Житомир від 29.11.2019 за справою № 296/11347/19 у провадженні №2-о/296/173/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86172951(дата звернення: 13.11.2020).

233. Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 05.06.2020 року за справою № 640/7584/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89726836 (дата звернення 25.11.2020).

234. Рішення Подільського районного суду міста Києва від 20.02.2020 за справою №758/2169/20 у категорії 30 *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87821352 (дата звернення 25.11.2020).

235. Рішення Полтавського міського суду Полтавської області від 12.06.2019 за справою №545/1451/19 у провадженні № 2-о/545/59/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/82349767 (дата звернення: 24.11.2020).

236. Рішення Пустомирівського районного суду Львівської області від 25.04.2019 за справою №450/1111/19 у провадженні №2-о/450/41/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88583277 (дата звернення 25.11.2020).

237. Рішення Херсонського міського суду Херсонської області від 28.05.2020 за справою №766/8329/20 у провадженні н/п 2-о/766/644/20 *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89501361 (дата звернення: 23.11.2020).

238. Рішення Черняхівського районного суду Житомирської області від 09.01.2020 за справою № 293/2172/19 у провадженні № 2-о/293/27/2020. *Єдиний державний реєстр судових рішень*: веб-сайт. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86819859 (дата звернення: 13.11.2020).

239. Розробка системи моніторингу та оцінювання діяльності поліцейської мережі протидії домашньому насильству (Поліна) : звіт за результатами наукової роботи / Український центр соціальних реформ. Київ, 2017.

240. Роль, види та методи соціологічного опитування. *Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном*: веб-сайт. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12369/ (дата звернення: 27.10.2020).

241. Романова И. В. Психотерапия супругов после случаев домашнего насилия. *Чоловіче здоров'я, гендерна та психосоматична медицина*. 2018. № 2. С. 51-57.

242. Романова І. В. Психотерапія невротичних розладів у жінок, які постраждали від домашнього насильства, в системі їх психосоціальної реабілітації. *Архів психіатрії*. 2018. Т. 24. № 1. С. 59-60.

243. Роменський Г.І. Домашнє насильство та шляхи його подолання. *Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених.* 2004. № 5. С. 74-78.

244. Самченко М. Ю. Кримінологічна характеристика та попередження сімейного насильства щодо неповнолітніх: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2011. 18 с.

245. Сандел М. 10 фактов о домашнем насилии, которые должен знать каждый социальный работник. URL:https://socfaqtor.wordpress.com/2009/06/15/марк-сандел-10-фактов-о-домашнем-насили/ (дата звернення: 15.08.2015).

246. Свірін М. О. Класифікація суб'єктів запобіжної діяльності в Україні. Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра. 2017. № 1. С. 96-106.

247. Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии. Санкт-Петербург: Речь, 2003. 350 с.

248. Сірант О. Р. Адміністративна юрисдикція – сучасні підходи до проблеми визначення. Наше право. 2017. № 2. С. 107–112.

249. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980). URL: http://sum.in.ua (дата звернення: 03.11.2020).

250. Собко Г.М. Сімейно-побутове насильство як кримінологічна проблема. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 3. С. 85-88. doi: https://doi.org/10.32850/sulj.2019.3-20.

251. Соляр Л. В. Основні принципи та підходи філософської методології до формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки*. 2016.№2. С.181-186 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2016_2_37 (дата звернення 27.10.2020).

252. Соціальна і корекційна робота з особами, які вчинили насильство в сім'ї: навч-метод. посіб.: у 2 т./ за заг. Ред.. О.М. Бандурки, К.Б. Левченко, І.М. Трубавіної. Київ: Україна, 2013. Т. 1. 136 с.

253. Справа «Левчук проти України» (LEVCHUK v. UKRAINE) Європейський суд з прав людини. (2020). URL: https://rm.coe.int/case-oflevchuk-v-ukraine-in-ukrainian-upd/16809fdc12 (дата звернення: 14.12.2020).

254. Стан системи попередження насильства в сім'ї в Україні: правові, соціальні, психологічні та медичні аспекти / В.М. Бондаровська, О.О. Кочемировська, Г.М. Лакіонова та ін..; за заг.ред. О.О. Кочемировської. Київ: Клименко Ю.Я., 2010. 372 с.

255. Стаття 22. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди. *Цивільний кодекс України*: Закон України від 16.01.2003 року №435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 25.11.2020).

256. Стаття 40. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду. *Коментар до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Юрисконсульт. Народный правовой портал*: веб-сайт. URL:http://legalexpert.in.ua/komkodeks/kuap/8022-40.html (дата звернення: 28.11.2018).

257. Судовий розгляд справ, пов'язаних з вчиненням насильства в сім'ї в Україні: проблеми відповідності міжнародним стандартам та шляхи вдосконалення: науково-практичний посібник/ за заг. ред. Шаповалової О.А., Павлиш С.О. Київ: ТОВ «Компанія «Ваіте», 2011. 196 с.

258. Сукмановська Л. М. Історичні аспекти виникнення проблеми домашнього насильства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ.* 2016. № 3. С. 272-281.

259. Сургова С.Ю., Файчук О.Л. Державна політика у сфері подолання та протидії насильству в сім'ї: досвід України та Ізраїлю. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2020. № 9. С. 816-836. doi: https://doi.org/10.34132/pard2020.09.07.

260. Суслова І. М. Домашнє насильство як загроза національній безпеці. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2017. № 11. С. 6-8.

261. Тахтамиш О. М., Сарнацька А. В. Технологія «WINGS» як засіб протидії насильству стосовно жінок із групи підвищеного ризику. *Соціальна робота*. 2018. № 2(4). С. 41-46. doi: https://doi.org/10.17721/2616-7786.2018/4-1/10.

262. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / Чубенко А.Г. та ін. К.: Ваіте, 2018. 826 с.

263. Теоретические основы предупреждения преступности / Клочков В. В. и др.; под ред. Звирбуль В. К., Всесоюз. ин-т по изучению причин и разработке мер предупреждения преступности. Москва: Юридическая литература, 1977. 255 с.

264. Типові помилки у вживанні прийменників. *Українська мова*: веб-сайт. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/radomska_ukr_mova/3.htm (дата звернення: 04.11.2020).

265. Тичина Д.М. Теоретико-правові проблеми боротьби зі злочинністю. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення. Частина 1*: матеріали науково-практичної конференції, 25 березня 2016 р. Київ: НАВС, 2016. С. 150-153. URL: http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/handle/123456789/5734 (дата звернення 08.12.2020).

266. Ткаленко О. М. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів публічної адміністрації щодо попередження насильства в сім'ї щодо дітей : дис. … канд. юрид. наук: 12.00.07 / Одес. держ. ун-т внутрішніх справ. Одеса, 2016. 237 с.

267. Ткаленко О. М. Нормативно-правове забезпечення попередження насильства в сім'ї в Україні: стан та перспективи розвитку. *Південноукраїнський правничий часопис.* 2014. № 3. С. 35-38.

268. Трохим І. Б., Федькович Г. В., Чумало М. С. Подолання насильства в сім'ї: український та міжнародний досвід. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2007. 112 с.

269. Турлова Ю.А. Обмежувальний припис стосовно кривдника як спеціальний захід щодо протидії домашньому насильству. *Вісник національної прокуратури України.* 2018. 4/2 (58). С. 20-31. URL: http://www.visnyknapu.gp.gov.ua/files/issues-2018/Visnyk-NAPU_4-2_2018.pdf (дата звернення: 03.05.2020).

270. У 83% випадків насилля в сім'ї жертвами є жінки – МВС // UNN Українські Національні Новини. Інформаційне агентство. 07.11.2017 року. URL: https://www.unn.com.ua/uk/news/1697225-u-83-vipadkiv-nasillya-v-simyi-zhertvami-ye-zhinki-mzs (дата звернення: 04.12.2018).

271. Франчук О. О., Левицька Л. В. Психологічні особливості насильницької поведінки в міжособистісних стосунках. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2016. № 12. С. 166-168.

272. Харламов В.С. Институт охранного ордера в зарубежном законодательстве как инструмент защиты личности от внутрисемейного насилия. *Криминология: вчера, сегодня, завтра*. 2014. № 1(32). С. 34-40. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/institut-ohrannogo-ordera-v-zarubezhnom-zakonodatelstve-kak-instrument-zaschity-lichnosti-ot-vnutrisemeynogo-nasiliya/viewer (дата звернення 28.11.2020).

273. Хестер М., Яловська В. Рекомендації щодо організації роботи притулків для жертв насильства щодо жінок і жертв домашнього насильства. Київ, 2017. 40 с.

274. Хомич Т. М. Фізичне насильство як одна із форм вчинення насильства в сім'ї. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2010. № 2. URL: https://eprints.oa.edu.ua/1009/1/Fizychne.pdf (дата звернення: 25.12.2018).

275. Христова Г. «Розгляд судами справ, пов’язаних з насильством в сім’ї»: методичний посібник. Київ: ТОВ «Компанія «ВАІТЕ», 2011. 86 с.

276. Христова Г. О. Судовий захист від насильства в сім’ї: інформ. матеріали для суддів. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 32 с.

277. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 року №1618-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text (дата звернення: 31.11.2020)

278. Черняк Ю. Сучасний стан та проблеми законодавчого регулювання у сфері попередження домашнього насильства щодо жінок в Україні. *Вісник Академії адвокатури України*. 2007. Ч. 1. С. 34-39.

279. 14 ознак емоційного насильства у стосунках. *Українська правда*. 2017. 25 серпня. URL: https://life.pravda.com.ua/society/2017/08/25/226022/ (дата звернення: 04.05.2019).

280. Шамрук Н. Б. Адміністративно-правові засади взаємодії суб'єктів протидії насильства в сім'ї : автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2012. 20 с.

281. Шамрук Н.Б., Галай А.О., Гречанюк С.К. Взаємодія суб’єктів протидії насильству в сім’ї. Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2013. 174 с.

282. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науководослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2006. 307 с.

283. 60% жертв молчат. Где и кто в Украине больше всего жалуется на домашнее насилие (инфографика). *ТСН*: веб-сайт. URL: https://ru.tsn.ua/ukrayina/60-zhertv-molchat-gde-i-kto-v-ukraine-bolshe-vsego-zhaluetsya-na-domashnee-nasilie-infografika-1242831.html (дата звернення: 02.11.2018).

284. Шумборський В., Романюк Л. Гендерні проблеми в громадському та політичному розвитку України. *Програма розвитку Організації Об’єднаних Націй*. Київ, 1999. С. 217-223.

285. Щороку понад 1,8 мільйона українок потерпають через домашнє насильство. *Укрінформ*. 2018. 27 листопада. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2588861-sorokuponad-18-miljona-ukrainok-poterpaut-cerez-domasne-nasilstvo.htm (дата звернення: 27.11.2018).

286. Юхно О.О. Визначення, понятійний апарат і сутність протидії злочинності в Україні. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2016. № 2 (13). С. 163-171 URL: http://files.visnikkau.org/200001609-75c7d76bfa/015_%20Юхно.pdf (дата звернення 12.11.2020).

287. Ярмакі Х. П. Адміністративна процедура як складова частина адміністративного процесу. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 1. Том 3. С. 262-268. doi: https://doi.org/10.32844/2618-1258.2019.3-1.45.

288. Abena, Asefuaba Yalley, Molatokunbo, Seunfunmi Olutayo. Gender, masculinity and policing: An analysis of the implications of policemasculinised culture on policing domestic violence in southern Ghana andLagos, Nigeria. Social Sciences&Humanities Open. 2020. Vol. 2, Issue 1. P. 1-9. doi: https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2020.100077.

289. Abramson, A. How COVID-19 may increase domestic violence and child abuse. American Psychological Association. https://www.apa.org/topics/covid-19/domestic-violence-child-abuse (дата звернення 08.04.2020).

290. Banwel, S., Barclay, E., Duban, E., & Phillips, R. Domestic violence in Ukraine. Minneapolis, MN: Minnesota Advocates for Human Rights, 2000. URL: https://www.mnadvocates.org (дата звернення: 04.05.2015).

291. Bates, Elizabeth A., Graham-Kevan, Nicola, Bolam, Lauren T., Thornton, Abigail J. V., A Review of Domestic Violence Perpetrator Programs in the United Kingdom.Partner Abuse. 2017. Vol. 8. Issue 1. doi: 10.1891/1946-6560.8.1.3.

292. Callaghan, Jane E.M., Alexander, Joanne H. Understanding Agency and Resistance Strategies (UNARS): Children's experiences of domestic violence.

Northampton, 2015. 272 p. URL: https://ec.europa.eu/justice/grants/results/daphne-toolkit/content/unars-understanding-agency-and-resistance-strategies-children-situations-domestic-abuse_en (дата звернення 07.11.2016).

293. Campbell, A. M. (2020, December). An increasing risk of family violence during the Covid-19 pandemic: Strengthening community collaborations to save lives. *Forensic Science International. Reports*. 2020. Dec. 2. 100089. https://doi.org/10.1016/j.fsir.2020.100089

294. Caponnetto, Pasquale, Maglia, Marilena, Pistritto, Loredana, Ferlito, Salvatore, Cannella, Maria Concetta. Family violence and its psychological management at the emergency department: A review. *Health Psychology Research.* 2019. Vol. 7:8558. P. 48-53

295. Connors, J. F. Violence against women in the family. New York: United Nations Office at Vienna Centre for Social Development and Humanitarian Affairs, 1989. 370 p.

296. Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. Istanbul, 11.V.2011. URL: https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e (дата звернення 27.11.2020).

297. Criminal Code of Canada. Government of Canada. Justice Laws Website. URL: http://laws-lois.justice.gc.ca/PDF/C-46.pdf (дата звернення 01.09.2020).

298. Davies, M. (Ed.) Women and violence: Realities and responses worldwide. London: Zed Books LTD., 1994. 260 p.

299. Family Violence Laws. *Department of Justice:* website. URL: https://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/fv-vf/laws-lois.html (дата звернення 07.12.2020).

300. Jacquin, Kristine M. Violence behavior. *Encyclopædia Britannica*: website. URL: https://www.britannica.com/topic/violence (дата звернення 07.06.2019).

301. Horbach-Kudria Ivanna A. The entities authorized to apply special measures to prevent domestic violence. *Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8-9 лип. 2016 р.). Київ : Центр правових наукових досліджень, 2016. С. 98-101.

302. Kumar, A. COVID-19 and Domestic Violence: A Possible Public Health Crisis. Journal of Health Management. 2020. Vol. 22 (2). P. 192-196. doi: https://doi.org/10.1177/0972063420932765

303. Lesko, N. V. State Policy on Domestic Violence Prevention: the Notion and Current Situation. *Журнал східноєвропейського права.* 2016. № 34. С. 32-36. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2016/12/lesko_34.pdf (дата звернення 17.11.2017).

304. Mironyuk, R.V., Koshkun, T., Repan, M.I. Coercive measures of influence applied to persons who have commited domestic violence for the legislation of ukraine and turkey: a comparative analysis. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2019. № 3. С. 144-150. doi: https://doi.org/10.31733/2078-3566-2019-3-144-150.

305. Morran, David Charles. An exploration of neglected themes in the development of domestic violence perpetrator programmes in the UK: PhD thesis. Stirling: University of Stirling, 2019. 217 p. URL: https://dspace.stir.ac.uk/bitstream/1893/30160/1/DM%20Complete%20Thesis2.pdf (дата звернення 01.09.2020).

306. Older women and domestic homicide /Margaret MacPherson, Katherine Reif, Andrea Titterness, Barbara MacQuarrie. *Preventing Domestic Homicides: Lessons Learned from Tragedies* / Peter Jaffe, Katreena Scott, Anna-Lee Straatman. Amsterdam: Elsevier, 2020. P. 15-37. doi: https://doi.org/10.1016/B978-0-12-819463-8.00014-9.

307. Tanu, Das, Dr Tamal, Basu Roy. More than individual factors; is there any contextual effect of unemployment, poverty and literacy on the domestic spousal violence against women? A multilevel analysis on Indian context. *SSM* -

Population Health, 5 November 2020. Vol. 12. P. 1-8. doi: https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2020.100691.

308. Tomison, Adam M and Joe Tucci. Emotional Abuse: The Hidden Form of Maltreatment. *NCPC.* Issues № 8 September 1997. URL: https://aifs.gov.au/cfca/publications/emotional-abuse-hidden-form-maltreatment (дата звернення: 04.05.2019).

309. Vachss, Andrew. «You Carry the Cure In Your Own Heart.» *Parade, 28 August 1994*. URL: http://www.vachss.com/av_dispatches/disp_9408_a.html (дата звернення: 04.05.2019).

310. Van Bueren, G. The International Law on the Rights of the Child. The Hague : Kluwer Law International, 1998. 435 p.

311. Women`s International Network. A global view of violence against women. WIN News, 1996. P. 51-56.

ДОДАТКИ

Додаток А
СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Горбач-Кудря І. А. Види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2. Том 5. С. 141-146.

2. Горбач-Кудря І. А. Загальна термінологія Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». *Юридична наука*. 2019. № 7. С. 111-117.

3. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84). С. 70-78.

4. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України. *Часопис Київського університету права*. 2019/1. С. 233-236.

5. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припис як спеціального заходу із протидії домашньому насильству у справах про вчинення адміністративного правопорушення. *Часопис Київського університету права*. 2020/1. С. 291-294.

6. Горбач-Кудря І. А. Емпірична модель поліцейської протидії домашньому насильству. *Філософські та методологічні проблеми права.* 2020. № 2 (20). С. 55-67.

7. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С. 374-378.

8. Горбач-Кудря І. А. Адміністративні процедури застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 6 (Vol. 1). P. 111-115.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Horbach-Kudria Ivanna A. The entities authorized to apply special measures to prevent domestic violence. *Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8-9 лип. 2016 р.). Київ : Центр правових наукових досліджень, 2016. С. 98-101.

10. Горбач-Кудря І. А. Законність застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 7-8 квіт. 2017 р.). Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 32-35.

11. Горбач-Кудря І. А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов’язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 27 груд. 2018 р.). Львів : ФОП Шпак В.Б., 2018. С. 85-87.

12. Горбач-Кудря І. А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов’язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству* : матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 52-54.

13. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав

та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 09 квіт. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 21 С. 13-17.

14. Горбач-Кудря І. А., Гусєва К. А. Дотримання принципу пропорційності у застосуванні спеціальних заходів щодо особи за фактами вчинення домашнього насильства. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 21 лип. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 24 С. 19-23.

15. Горбач-Кудря І. А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80-82.

16. Горбач-Кудря І. А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80-82.

17. Горбач-Кудря І. А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 14 груд. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 97-101.

Додаток Б

АНКЕТА
вивчення індивідуального досвіду поліцейських, посадові інструкції яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Просимо Вас взяти участь у соціологічному опитуванні, що проводиться з метою вивчення практики застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та визначення шляхів удосконалення адміністративно-правого забезпечення за напрямом.

1. Робота в підрозділах ОВС. Зазначте період. З ____ до _____ року. **В підрозділах Національної поліції.** Зазначте період. З ____ до _____ року. **Досвід роботи в підрозділах Національної поліції щодо протидії домашньому насильству.** Виберіть потрібне та зазначте період. **Дільничний офіцер поліції, інспектор ювенальної превенції, поліцейський патрульної поліції, інше** _____ З ____ до _____ року.

2. Чи виносили Ви терміновий заборонний припис стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173[2] КУпАП? Виберіть потрібне.

Так Ні

Якщо так, за якими видами домашнього насильства? Виберіть потрібне:

1) фізичне;
2) економічне;
3) психологічне;
4) інше _____

3. Які зобов'язання мав виконати кривдник за винесеним Вами терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173[2] КУпАП? Виберіть потрібне:

1) залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

4 Чи виносили Ви терміновий заборонний припис стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126[1] ККУ?

Так Ні

Якщо так, за якими видами домашнього насильства? Виберіть потрібне:

1) фізичне;

2) економічне;

3) психологічне;

4) сексуальне.

5. Які зобов'язання мав виконати кривдник за винесеним Вами терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126[1] ККУ? Виберіть потрібне:

1) залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;

2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;

3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

6. Як Ви вважаєте, терміновий заборонний припис є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству? Виберіть потрібне.

Так Ні

7. Чи залучалися Ви до ведення профілактичного обліку кривдника? Виберіть потрібне.

Так Ні

8. Чи використовували Ви інформацію із профілактичного обліку кривдника у своїй діяльності? Виберіть потрібне.

Так Ні

9. Як Ви вважаєте, профілактичний облік кривдника є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству? Виберіть потрібне.

Так Ні

10. Чи мали місце факти витребування копій протоколів, складених за статтею 173[2] КУпАП, або інших доказів з метою винесення обмежувального припису кривднику в суді? Виберіть потрібне.

Так Ні

11. Як Ви вважаєте, обмежувальний припис є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству? Виберіть потрібне.

Так Ні

12. Чи забезпечували Ви привід особи для проходження програми для кривдника? Виберіть потрібне.

Так Ні

13. Як Ви вважаєте, проходження програми для кривдника є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству? Виберіть потрібне.

Так Ні

14. Чи оскаржувалися Ваші дії, спрямовані на протидію домашньому насильству? Виберіть потрібне.

Так Ні

Додаток В

ЗВЕДЕНІ ДАНІ
результатів соціологічного опитування поліцейських, посадові інструкції яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, проведеного в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»

Загальна вибірка становить 474 респондентів

з/п	Питання	Кількість респондентів	Питома вага, %
1.	**Робота в підрозділах ОВС**	264	57
	Робота в підрозділах Національної поліції		
	з 2017 року та раніше	378	80
	з 2018 року	33	7
	з 2019 року	30	6
	з 2020 року	33	7
	Досвід роботи в підрозділах Національної поліції щодо протидії домашньому насильству		
	більше 2 років	375	79
	від 1 до 2 років	60	13
	до 1 року	39	8
	Дільничний офіцер поліції	324*	68
	більше 2 років	252	78**
	від 1 до 2 років	42	13**
	до 1 року	30	9**
	Інспектор ювенальної превенції	42*	9
	більше 2 років	27	64**
	від 1 до 2 років	6	14**
	до 1 року	9	21**
	Поліцейський патрульної поліції	111*	23
	більше 2 років	99	89**
	від 1 до 2 років	12	11**
	до 1 року	0	0**
2	**Чи виносили Ви терміновий заборонний припис стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП?**		
	Так	201	42
	Ні	273	58

	Якщо так, за якими видами домашнього насильства?	348*	
	фізичне	126	36**
	економічне	69	20**
	психологічне	147	42**
	інше	6	2**
3.	**Які зобов'язання мав виконати кривдник за винесеним Вами терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173[2] КУпАП?**	324*	
	1) залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи	84	26**
	2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи	111	34**
	3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою	129	40**
4.	**Чи виносили Ви терміновий заборонний припис стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126[1] ККУ?**		
	Так	42	9
	Ні	432	91
	Якщо так, за якими видами домашнього насильства, передбаченого статтею 126[1] ККУ?	84*	
	фізичне	42	50**
	економічне	18	21**
	психологічне	18	21**
	сексуальне	6	7**
5.	**Які зобов'язання мав виконати кривдник за винесеним Вами терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126[1] ККУ?**	90*	
	1) залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи	30	33
	2) заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи	30	33
	3) заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою	30	33
6.	**Як Ви вважаєте, терміновий заборонний припис є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству?**		

	Так	282	59
	Ні	192	41
7.	**Чи залучалися Ви до ведення профілактичного обліку кривдника?**		
	Так	168	35
	Ні	306	65
8.	**Чи використовували Ви інформацію із профілактичного обліку кривдника у своїй діяльності?**		
	Так	156	33
	Ні	318	67
9.	**Як Ви вважаєте, профілактичний облік кривдника є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству?**		
	Так	273	58
	Ні	201	42
10.	**Чи мали місце факти витребування копій протоколів, складених за статтею 173-2, або інших доказів з метою винесення обмежувального припису кривднику в суді?**		
	Так	105	22
	Ні	369	78
11.	**Як Ви вважаєте, обмежувальний припис є дієвим заходом протидії домашньому насильству?**		
	Так	276	58
	Ні	198	42
12.	**Чи забезпечували Ви привід особи для проходження програми для кривдника?**		
	Так	57	12
	Ні	417	88
13.	**Як Ви вважаєте, проходження програми для кривдника є дієвим заходом щодо протидії домашньому насильству?**		
	Так	252	53
	Ні	222	47
14.	**Чи оскаржувалися Ваші дії, спрямовані на протидію домашньому насильству?**		
	Так	69	15
	Ні	405	85

Примітка. * – загальний показник, від якого здійснювався розрахунок відсоткового співвідношення, ** – показник відсоткового співвідношення.

Додаток Г

АНАЛІТИЧНИЙ ДОВІДКА

за результатами соціологічного опитування поліцейських, посадові інструкції яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, проведеного в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»

Для проведення соціологічного опитування в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» залучено 474 поліцейських, посадові інструкції, яких передбачають виконання завдань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству [49, с. 58].

1. Об'єктивність дослідження забезпечувалася кількісним розподілом респондентів за досвідом роботи у підрозділах органів внутрішніх справ та Національної поліції України, а також індивідуальною практикою превентивної діяльності в уповноважених підрозділах Національної поліції України щодо протидії домашньому насильству.

Поміж загальної кількості опитуваних більше половини 57% (264) становлять особи, які мали досвід роботи в органах внутрішніх справ та працюють у підрозділах Національної поліції України, решта – 43 % (210) служили та продовжують службу на посадах у Національній поліції України. Питома частина опитуваних в підрозділах Національної поліції України працює з 2017 року та раніше – 80% (378), менша частина пропорційно представлена працівниками, які працюють з 2018 року – 7% (33), з 2019 року – 6% (30), з 2020 року – 7% (33) [49, с.58].

Вибірку респондентів за розподілом посадових інструкції склали здебільшого дільничні офіцери поліції 68 % (324) з досвідом роботи більше 2 років 78% (252), від 1 до 2 років – 13% (42), до 1 року – 9% (30), поліцейські патрульної поліції 23 % (111) з досвідом роботи більше 2 років 89% (99), від 1 до 2 років – 11% (12), до 1 року – 0% (0), а також інспектори ювенальної превенції 9% (42) більше 2 років 64% (27), від 1 до 2 років – 14% (6), до 1 року – 21% (9) [49, с. 59].

2. Досвід винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП, мають 42% (201) респондентів проти 58% (273), за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК, лише 9% (42) проти 91% (432) опитуваних [49, с. 59].

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника досліджувані виносили за фактами, що передбачали настання адміністративної відповідальності найчастіше за вчинення психологічного домашнього насильства 42% (147) та фізичного домашнього насильства 36% (126), рідше – за вчинення економічного домашнього насильства 20% (69), за фактами, що передбачали настання кримінальної відповідальності, переважно за вчинення фізичного домашнього насильства 50% (42), менше – за вчинення

психологічного домашнього насильства 21% (18) та економічного домашнього насильства 21% (18). Зовсім рідко терміновий заборонний припис виносився за фактами адміністративного правопорушення, що міг перейти у кримінальний злочин з кваліфікацією сексуальне домашнє насильство, 2% (6), та за фактами, вчинення сексуального домашнього насильства, що передбачає настання кримінальної відповідальність за статтею 126^1 КК, 7% (6) [49, с. 60].

Поміж зобов'язань, які мав виконати кривдник, за винесеним терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП, основним респонденти обирали заборону у будь-якій спосіб контактувати з постраждалою особою – 40% (129), що може супроводжуватися додатково швидше забороною на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи – 34% (111), рідше зобов'язанням залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи 26% (84). Пріоритет зобов'язань, які мав виконати кривдник, за винесеним терміновим заборонним приписом за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК, відсутній. Тут досліджувані виявили цілковиту одностайність, розподіливши пропорційно власний вибір між зобов'язанням залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, забороною кривднику на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи, забороною у будь-якій спосіб контактувати з постраждалою особою по 33% (30) кожне[49, с. 60].

3. У визначення дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству респонденти відмічають з незначною перевагою терміновий заборонний припис – 59% (282) проти 41% (192), профілактичний облік – 58% (273) проти 42% (201), обмежувальний припис – 58% (276) проти 42% (198). Щодо дієвості програми для кривдника як спеціальному заходу щодо протидії домашньому насильству думки досліджуваних розділилися 53% (252) проти 47% (222). Незначний пріоритет в бік дієвості останнього пояснюється позитивними виборами інспекторів ювенальної превенції, для яких в силу вікової категорії підопічних програма для кривдника набуває особливого значення [49, с.61].

4. У використання інформації із профілактичного обліку реципієнтами фіксується пряма залежність від того, чи залучалися вони до його ведення. Розподіл показників відповідно представлений як 33% (156) проти 67% (318) та 35% (168) проти 65% (306). Це свідчить про те, що інформація з профілактичного обліку доступна лише працівникам, які залучаються до його ведення [49, с.62].

5. З приводу оскарження дій поліцейських фіксується пріоритет негативних відповідей 85% (405) проти 15% (85), що свідчить про пропорційність застосування реципієнтами заходів щодо протидії домашньому насильству, у тому числі спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству [49, с. 62].

Додаток Д

ЗВЕДЕНІ ДАНІ
результатів соціологічного дослідження практики застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, проведеного в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»

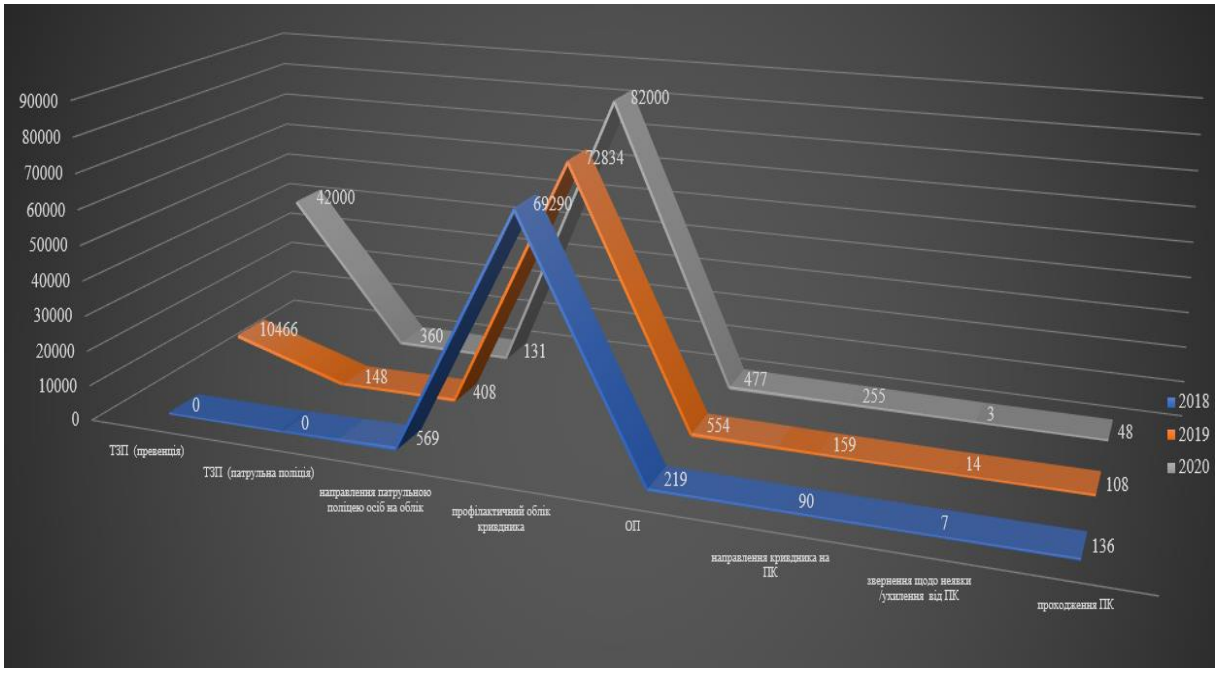

Додаток Е

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
за результатами соціологічного дослідження практики застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, проведеного в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству»

Для проведення соціологічного дослідження в межах дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству» направлено 85 запитів на отримання публічної інформації до Уповноваженого з прав людини, Міністерства соціальної політики України, Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України, Департаменту патрульної поліції, представнику Уповноваженого з дотримання прав дитини та сім'ї, представнику Уповноваженого з дотримання прав жителів Донецької та Луганської областей, представнику Уповноваженого з прав людини в західних областях, представнику Уповноваженого з прав людини в східних областях, представнику Уповноваженого з дотримання прав людини в південних областях, представнику Уповноваженого з прав людини в центральних областях, Головних управлінь Національної поліції в областях, Головного управління Національної поліції в м. Києві, управлінь патрульної поліції в областях, Управління патрульної поліції в м. Києві, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, відповідальних за виконання програми для кривдника, проаналізовано 1754 постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених судами України за ст. 173^2 КУпАП України, та рішень, винесених судами у цивільних справах про видачу обмежувального припису стосовно кривдника, що містяться у Єдиному реєстрі судових рішень у період з 2018 по 2020 рр.

1. Об'єктивність проведення соціологічного дослідження забезпечувалася формулюванням орієнтованого переліку питань поштового опитування та аналізу документів судової практики. Достовірність отриманих емпіричних даних визначалася за допомогою порівняння результатів, наданих уповноваженими суб'єктами взаємодії.

Незначні відхилення у числових показниках емпіричних даних уповноважених суб'єктів взаємодії вважалися достовірними. Вони пояснюються відсутністю унормованих облікових баз застосування спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, тому можуть використовуватися у соціологічному дослідженні.

Істотні відхилення у числових показниках емпіричних даних уповноважених суб'єктів взаємодії вважалися недостовірними. Такі результати не використовувалися у кореляційному аналізі, але їх наявність не нівелювалася у процесі соціологічного дослідження в цілому.

2. Поміж спеціальних заходів у протидії домашньому насильству найбільш активно застосовується взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи. На ньому протягом 2018, 2019 та 2020 року перебували 69190, 72834, 82000 осіб відповідно. Департаментом превентивної діяльності Національної поліції України постійно узагальнюється інформація щодо кількості кривдників, яких узято на профілактичний облік уповноваженими підрозділами (лист від 22 жовтня 2020 року №20/5/02-167зі).

Динаміка збільшення числових показників в межах від 5% до 16% свідчить про стабільність останніх та вказує на першочерговість у застосуванні цього спеціального заходу у реальних умовах протидії адміністративному правопорушенню, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

3. Поміж спеціальних заходів у протидії домашньому насильству найбільш дієвим є терміновий заборонний припис стосовно кривдника. Здебільшого він виноситься уповноваженими підрозділами Національної поліції України, хоча мають місце факти, коли терміновий заборонний припис виноситься працівниками патрульної поліції. У 2019 році ці показники становили 1,4% (148 термінових заборонних приписи, винесених патрульною поліцією, проти 10466 термінових заборонних приписи, винесених уповноваженими підрозділами Національної поліції), у 2020 році – 1% (360 термінових заборонних приписи, винесених патрульною поліцією, проти 42000 термінових заборонних приписи, винесених уповноваженими підрозділами Національної поліції).

Застосування термінового заборонного припису супроводжується взяттям на профілактичний облік кривдника та проведенням з ним профілактичної роботи. Динаміка зростання кількості випадків застосування взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи як додаткового заходу при винесенні термінового заборонного припису з 15% до 52% свідчить про криміналізацію адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173^2 КУпАП, тобто протидія домашньому насильству здійснюється під час перетворення адміністративного правопорушення на кримінальний злочин.

4. Відсутність корелятів між числовими показниками обмежувального припису, винесеного за рішенням суду, направлення кривдника на проходження програми для кривдників вказує на синхронний, автономний характер цих спеціальних заходів у протидії домашньому насильству. Застосовуючи такий спеціальний захід до кривдника, як обмежувальний припис, суд враховує лише наявні у судовому засіданні доводи поза превентивну діяльність уповноважених підрозділів Національної поліції України та її результати.

5. Отримані емпіричні результати свідчать про відсутність ефективного застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству в Україні, ослаблену ланцюжкову взаємодію суб’єктів, чиї повноваження передбачають діяльність за напрямом. Внаслідок цього протидія

адміністративним правопорушенням, передбаченим статтею 173^2 КУпАП, набуває ознак латентності, хоча застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству має пропорційний характер.

Зазначене обумовлює потребу у комплексному підході до впорядкування та удосконалення шляхів адміністративно-правого забезпечення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Додаток Ж

Двофакторний дисперсійний комплекс за оцінкою впливу фактора А (досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству), фактора В (досвід роботи в ОВС) на визначення поліцейськими дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству

Градація фактора А	**A_1 – досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству**		**A_1 – відсутність досвіду застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству**	
Градація фактора В	B_1	B_2	B_1	B_2
	7	4	4	3
	5	5	1	3
	8	3	4	4
	4	3	5	3
	5	4	1	2
	6	1	4	2
	6	4	4	5
	7	3	6	3
	5	4	3	1
	8	5	1	2
	8	4	1	4
	7	4	1	6
	8	6	5	4
	8	4	4	2
	7	4	1	3
	2	7	7	6
	2	5	7	4
	6	5	4	4
	1	2	7	2
	8	6	4	1
	8	1	4	4
Суми за елементами	126	84	78	68
Суми за градаціями фактора А	$T_{A1=}$ 204		$T_{A2=}$ 152	
Суми за градаціями фактора В	$T_{B1=}$ 210		$T_{B2=}$ 146	

1 комплект гіпотез

H_0: Відмінності у визначенні дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, обумовлені дією фактору А, є не більш виражені, ніж випадкові відмінності між показниками.

H_1: Відмінності у визначенні дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, обумовлені дією фактору А, є більш виражені, ніж випадкові відмінності між показниками.

2 комплект гіпотез

H_0: Відмінності у визначенні дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, обумовлені дією фактору В, є не більш виражені, ніж випадкові відмінності між показниками.

H_1: Відмінності у визначенні дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, обумовлені дією фактору В, є більш виражені, ніж випадкові відмінності між показниками.

3 комплект гіпотез

H_0: Вплив фактора А на вибір дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є однаковим за різних градацій фактору В, та навпаки.

H_1: Вплив фактора А на вибір дієвості спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству є відмінним за різних градацій фактору В, та навпаки [49, с.63].

Додаток И

Розрахунок двофакторного дисперсійного аналізу

№ з/п	Формула розрахунку	Розрахунок за емпіричними даними
1.	$SS_A={}^1/_{n*b}*\sum T^2_{A-}{}^1/_N*(\sum x_i)^2$	$SS_A=(204^2+152^2)/(21*2)-356^2/84=32,19048$
2.	$SS_B={}^1/_{n*a}*\sum T^2_{B-}{}^1/_N*(\sum x_i)^2$	$SS_B=(210^2+146^2)/(21*2)-(356^2)/84=48,7619$
3.	$SS_{AB}={}^1/_{n*b}*\sum T^2_{AB-}{}^1/_N*(\sum x_i)^2-SS_A-SS_B$	$SS_{AB}=(126^2+78^2+84^2+68^2)/21)-356^2/84-32,19048-48,7619=12,19048$
4.	$SS_{заг}=\sum x_i{}^2{}_-{}^1/_N*(\sum x_i)^2$	$SS_{заг}=7^2+5^2+8^2+4^2+5^2+6^2+6^2+7^2+5^2+8^2+8^2+7^2+8^2+8^2+7^2+2^2+2^2+6^2+1^2+8^2+8^2+4^2+5^2+3^2+3^2+4^2+1^2+4^2+3^2+4^2+5^2+4^2+4^2+6^2+4^2+4^2+7^2+5^2+5^2+2^2+6^2+1^2+4^2+1^2+4^2+5^2+1^2+4^2+4^2+6^2+3^2+1^2+1^2+1^2+5^2+4^2+1^2+7^2+7^2+4^2+4^2+3^2+3^2+4^2+3^2+2^2+2^2+5^2+3^2+2^2+2^2+5^2+3^2+1^2+2^2+4^2+6^2+4^2+2^2+3^2+6^2+4^2+4^2+2^2+1^2+4^2-356^2/84=361,2381$
5.	$SS_{вип}=SS_{заг}-SS_A-SS_B-SS_{AB}$	$SS_{вип}=361,2381-32,19048-48,7619-12,19048=268,0952$
6.	$df_A=a-1$ $df_B=b-1$ $df_{AB}=df_A*df_B$ $df_{заг}=N-1$ $df_{вип}=df_{заг}-df_A-df_B-df_{AB}$	$df_A=2-1=1$ $df_B=2-1=1$ $df_{AB}=1*1=1$ $df_{заг}=84-1=83$ $df_{вип}=83-1-1-1=80$
7.	$MS_A=SS_A/df_A$ $MS_B=SS_B/df_B$ $MS_{AB}=SS_{AB}/df_{AB}$ $MS_{вип}=SS_{вип}/df_{вип}$	$MS_A=32,19048/1=32,19048$ $MS_B=48,7619/1=48,7619$ $MS_{AB}=12,19048/1=12,19048$ $MS_{вип}=268,0952/80=3,35119$
8.	$F_A=MS_A/MS_{вип}$ $F_B=MS_B/MS_{вип}$ $F_{AB}=MS_{AB}/MS_{вип}$	$F_{A(1,80)}=32,19048/3,35119=9,605684$ $F_{B(1,80)}=48,7619/3,35119=14,55062$ $F_{AB(1,80)}=12,19048/3,35119=3,637655$
9.	На точці перетину $df_1=1$, $df_2=80$	$F_{кр(1,80)}=\begin{cases}3,96(p\leq 0,05)\\6,96\ (p\leq 0,01)\end{cases}$
10.	За $F_{емп}<F_{кр}$ H_0 приймається За $F_{емп}\geq F_{кр}$ H_0 спростовується	$F_{емпA}\geq F_{кр}\rightarrow H_0$ спростовується $F_{емпB}\geq F_{кр}\rightarrow H_0$ спростовується $F_{емпAB}<F_{кр}\rightarrow H_0$ приймається

Висновок. H_0 приймається у комплекті гіпотези 3.

Досвід застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству та досвід роботи в ОВС не впливають на позицію респондентів щодо дієвості спеціальних заходів у протидії домашньому насильству ($p\leq 0,01$), водночас досвід роботи в ОВС не є визначальним при винесенні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству ($p\leq 0,03$) [49, с.64].

Додаток К

Запит на отримання публічної інформації до Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України

Департамент превентивної діяльності Національної поліції України
Іванни ГОРБАЧ-КУДРІ

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», прошу надати інформацію про:

1. Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами відокремлених підрозділів Національної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

2. Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами відокремлених підрозділів Національної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК.

3. Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника?

4. Кількість фактів витребування доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за статтею 173^2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису.

5. Кількість отриманих письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника, що надійшли на адресу уповноваженого підрозділу Національної поліції України.

Статистичні дані подати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за кожним територіальним (відокремленим) підрозділом ГУНП в областях та ГУНП у м. Києві, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

З повагою,

26.09.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Л

Відповідь на запит на отримання публічної інформації Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
Департамент превентивної діяльності

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601,
тел. 254-97-18, dpd@police.gov.ua

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
gorbachkudria@ukr.net

22 жовтня 2020 року № 10/5/02-16731
На № _____ від _____

Про розгляд запиту на інформацію

У Департаменті превентивної діяльності (далі – ДПД) відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» в межах компетенції розглянуто Ваш запит в частині надання даних щодо кількості кривдників, яких узято на профілактичний облік.

Повідомляємо, що уповноваженими підрозділами Національної поліції за 08 місяців 2020 року на профілактичний облік узято 58 627 кривдників (за аналогічний період 2018 року – 69 290 кривдників, та за 2019 рік – 72 834).

Інші запитувані відомості у ДПД не узагальнюються.

Начальник **Ігор БАБИН**

Додаток М

Зразок запиту на отримання публічної інформації до ГУНП в областях

ГУНП в областях
Іванни ГОРБАЧ-КУДРІ,

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», прошу надати інформацію про:

1. Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Івано-Франківській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

2. Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Івано-Франківській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК.

3. Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника у ГУНП в Івано-Франківській області.

4. Кількість фактів витребування з ГУНП в Івано-Франківській області доказів про притягнення особи кривдника (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за статтею 173^2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису.

5. Кількість отриманих письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника, що надійшли на адресу уповноважених підрозділів ГУНП в Івано-Франківській області

Статистичні дані прошу надати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

З повагою,

26.09.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Н

Відповіді на запити на отримання публічної інформації ГУНП в областях

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
пр. Нахімова, 86, м. Маріуполь, 87517
тел./факс: (0629) 51-98-23, vdimdon@dn.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40109058

29.09.2020 № 102з/18/01-2020 На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
gorbachkudria@ukr.net

Шановна пані Іванно!

На Ваш запит повідомляємо, що поліцейськими Донецької області за 2019 було складено термінових заборонених приписів всього 348 (Центральний ВП – 68, Кальміуський ВП – 9, Лівобережний ВП – 9, Приморський ВП – 9, Мангушське ВП – 4, Бахмутський ВП – 5, Торецький ВП – 19, Костянтинівський ВП – 6, Краматорський ВП – 29, Олександрівський ВП – 13, Дружківський ВП – 6, Слов'янський ВП – 15, Лиманський ВП – 35, Покровський ВП – 10, Авдіївський ВП – 10, Мирноградський ВП – 7, Добропільський ВП – 31, Селидівський ВП – 3, Волноваський ВП – 20, Вугледарський ВП – 7, В-Новоселківський ВП – 11, Нікольський ВП – 10, Мар'їнський ВП – 2).

Поліцейськими Донецької області за 2019 було складено адміністративних протоколів про адміністративне правопорушення за ст.173-2 КУпАП «Вчинення домашнього насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування» всього 6353 (січень – 463, лютий – 449, березень – 561, квітень – 572, травень – 516, червень – 549, липень – 598, серпень – 553, вересень – 551, жовтень – 499, листопад – 572, грудень – 470).

За 2020 було складено адміністративних протоколів про адміністративне правопорушення за зазначеною статтею всього 6190 (січень – 757, лютий – 705, березень – 800, квітень – 815, травень – 826, червень – 737, липень – 858, серпень – 692). Всі звернення внесені до журналу єдиного обліку заяв та повідомлень про вчиненні кримінальні правопорушення та інші події ГУНП в Донецькій області та керівництвом слідчих підрозділів ознак складу кримінального чи адміністративного правопорушень не встановлено та підстави для внесення відповідних відомостей до ЄРДР відсутні. У разі виявлення ознак складу кримінального правопорушення передбаченого статтею 126-1 КК України слідчий вносить відомості до ЄРДР згідно чинного законодавства.

Станом на 31.08.2020 було складено термінових заборонених приписів всього 913 ((Центральний ВП – 275, Кальміуський ВП – 24, Лівобережний ВП – 13, Приморський ВП – 27, Мангушське ВП – 5, Бахмутський ВП – 65, Торецький ВП – 28, Костянтинівський ВП – 30, Краматорський ВП – 124, Олександрівський ВП – 16, Дружківський ВП – 19, Слов'янський ВП – 14, Лиманський ВП – 34, Покровський ВП – 13, Авдіївський ВП – 18, Мирноградський ВП – 30, Добропільський ВП – 92, Селидівський ВП – 11, Волноваський ВП – 37, Вугледарський ВП – 9, В-Новоселківський ВП – 10, Нікольський ВП – 14, Маріїнський ВП – 16).

Кількість осіб, поставлених на профілактичний облік за вчинення насильства у сім'ї в підрозділах ГУНП в Донецькій області за 2019 складає 3615, з них чоловіків - 3326, жінок - 285; кількість осіб, поставлених на профілактичний облік за вчинення насильства у сім'ї в підрозділах ГУНП в Донецькій області станом на 31.08.2020 складає 3962, з них чоловіків - 3691, жінок - 271; кількість осіб, що перебувають на профілактичному обліку станом на 31.08.2020 в підрозділах ГУНП в Донецькій області за вчинення насильства у сім'ї складає 4535.

Запитів з метою винесення обмежувального припису судами щодо надання матеріалів доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП до територіальних підрозділів ГУНП в Донецькій області не надходило.

Письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми або ухилення від проходження програми на адресу територіальних підрозділів ГУНП в Донецькій області не надходило.

З повагою
начальник **Владислав ЮРОВ**

Сергій Ясир 099-211-91-32

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У М. КИЄВІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Володимирська, 15, м. Київ, 01601
05.10. 2020 року № 53-зі/125/19/03-2020
На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
просп. Г. Сталінграду, 13-а, кв. 189
місто Київ, 04210

Про розгляд звернення

Шановна пані Іванно!

В управлінні превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві розглянуто інформаційний запит щодо надання статистичних даних у сфері протидії домашньому насильству в період з серпня 2018 по 2020 роки.

На Ваш запит надаємо інформацію наявну у Головному управлінні Національної поліції у м. Києві.

Рік	Надійшло повідомлень про вчинення домашнього насильства		Кількість винесених Термінових заборонних приписів відносно кривдників	Кількість задокументованих кримінальних правопорушень передбачених ст. 126-1 КК України (домашнє насильство)	Кількість задокументованих кримінальних правопорушень передбачених ст. 390-1 КК України (домашнє насильство)	Кількість осіб які перебувають на обліку за категорією «кривдник» (на кінець звітного періоду) відповідно 124 Наказу МВС
	від дорослих	від дітей				
2018 (з 01.08.2018 по 31.12.2018)	1955		0	0	0	2876
2019 (за весь рік)	9493		581	135	5	3380
2020 (за 8 місяців)	14340	261	2131	79	4	5003

З повагою
заступник начальника **Сергій ПЕТРИЧКА**

Богдан Пасічник 271 92 50

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

проспект Перемоги, 74, м. Чернігів, 14000

02.10.2020 № 13/11321.

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда,
13-А, кВ. 189, 04210

Шановна пані Іванно!

На Ваш запит про надання інформації відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» повідомляємо, що порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України терміновий заборонний припис стосовно кривдника (далі – ТЗП) був затверджений наказом № 654 від 01.08.2018 року, а набрав чинності від 11.09.2018 року. Але так, як відповідно до вищевказаного наказу ТЗП виноситься лише після проведення оцінки вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті постраждалої особи, з метою визначення ефективних заходів реагування, спрямованих на припинення такого насильства та попередження його повторного вчинення. Так, як наказ Міністерства соціальної політики та МВС України № 369/180 від 13.03.2019 року, набрав чинності 19.04.2019 року.

Також повідомляємо, що Національною поліцією України ведеться загальний облік винесених ТЗП відносно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173-2 КУпАП та ст. 126-1 КК України. Враховуючи вище викладене повідомляємо, що ТЗП відносно кривдника в Чернігівській області розпочали виносити з 19.04.2019 року. В період з 19.04.2019 року по 31.12.2019 року територіальними підрозділами ГУНП в Чернігівській області було винесено **307** ТЗП відносно кривдника. Протягом 8 місяців 2020 року було винесено **558** ТЗП відносно кривдника. Повідомляємо, що на території області не виносились ТЗП відносно дитини кривдника, так як дані факти були відсутні.

Станом на 30.09.2020 року на профілактичному обліку схильних до вчинення домашнього насильства перебуває **1552** осіб.

До територіальних підрозділів ГУНП в Чернігівській області надходило лише **3** звернення про надання доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису.

На даний час у Чернігівській області не функціонує програма для кривдників, тому факти її порушення відсутні.

З повагою
т.в.о. заступника начальника
майор поліції **Олександр КОМЛИК**

Марія КОРНІЄНКО
677-250

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 7 тел. 69-23-99

30 вересня 2020 року №14/153 /121/20/04-2020

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ,
пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189,
м. Київ,
04210

Шановна пані Іванно!

Повідомляємо, що Ваші запити *(від 28.09.2020 №№ 218883, 290643)* на отримання публічної інформації стосовно кривдників за фактам вчинення домашнього насильства на території Хмельницької області, Головним управлінням Національної поліції в Хмельницькій області опрацьовано.

Відповідно до доручення Національної поліції України «Про внесення інформації до інформаційної підсистеми «Терміновий заборонний припис стосовно кривдника»» начальникам Головних управлінь Національної поліції в областях було доручено забезпечити внесення інформації про винесені термінові заборонні приписи стосовно кривдників до ІП «ТЗПСК» впродовж 2019-2020 років.

Також, заступником Голови Національної поліції України затверджено Методичні рекомендації щодо порядку внесення до інформаційної підсистеми «Терміновий заборонний припис стосовно кривдника» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» інформації про винесені працівниками уповноважених підрозділів органів Національної поліції України термінових заборонних приписів стосовно кривдників. Так, інформаційна картка ІП «Терміновий ЗПСК» ІПНП не передбачає можливості поділу винесених термінових заборонних приписів стосовно кривдників на адміністративні та кримінальні правопорушення.

Враховуючи вищевикладене, виконати п.1 та п.2 окремо не можливо. Крім того, в ІП «Терміновий ЗПСК» ІПНП, відповідно до вимог доручення, міститься інформація лише з 2019 року.

Інформація щодо кількості осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника, надана на підставі відомостей, що містяться в ІП «Особа» ІПНП (форма № 1-ПД надана додатково).

Надати Вам інформацію щодо кількості фактів витребування доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису а також кількості отриманих письмових повідомлень

про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника, що надійшли на адресу уповноважених підрозділів ГУНП в Хмельницькій області не представляється за можливим оскільки, узагальнення кількості таких статистичних даних не передбачено відомчими нормативними документами та електронними базами Національної поліції України.

Разом з тим інформуємо, що працівниками поліції області з початку 2020 року виявлено та задокументовано 2528 адміністративних правопорушень, передбачених ст.173-2 КУаП, справи за якими спрямовані до суду, а також по 2 фактах невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників (ст.390-1 ККУ), внесено відомості до єдиного реєстру досудових розслідувань.

Додаток: інформація на 1 арк.

З повагою
заступник начальника **Валентин БІЛЯНСЬКИЙ**

Інна КМЕТЬ, 692529

Інформація щодо кількості осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника

Період / показник	01.08.2018-31.12.2018	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2020-31.08.2020
Кількість винесених термінових заборонних приписів стосовно кривдника	-	37	536
у т.ч. дорослий	-	37	536
дитина	-	0	0
Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника (станом на кінець періоду)	2445	2082	2258
у т.ч. дорослий	2440	2080	2254
дитина	5	2	4

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Жон Мироносиць, 5, м. Харків, 61002
факс (057) 700-29-27
тел. (057) 700-29-16, (057) 700-29-32
e-mail: gupolice@hk.npu.gov.ua
Код ЄДРПОУ 40108599

Іванні Горбач-Кудрі
пр. Г. Сталінграду, 13-А, кв. 189,
м. Київ, 04210

02.10.2020 № 58зі/119/04/20-2020

Шановна пані Іванно!

Головне управління Національної поліції в Харківській області за результатами опрацювання в межах компетенції Вашого інформаційного запиту від 28.09.2020 повідомляє наступне:

- протягом 2018 поліцейськими ГУНП в Харківській області термінові заборонні приписи стосовно кривдника не виносились у зв'язку з відсутністю порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства. 19.04.2019 набрав чинності спільний наказ Міністерства соціальної політики України та МВС від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 квітня 2019 року за № 333/33304. З цього часу, протягом 2019 року поліцейськими ГУНП в Харківській області винесено 416 термінових заборонних приписів стосовно кривдника, у 2020 році – 641;
- кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку за вчинення домашнього насильства у 2020 – 4141, неповнолітніх – 5 (2019 – 3669, неповнолітніх – 4, 2018 – 4007, неповнолітніх – 2).

Надати іншу запитану Вами інформацію не виявляється можливим, у зв'язку з тим, що статистичною звітністю такий облік не передбачений.

З повагою
заступник начальника **Віталій ГУЗЬ**

Олександр Катасонов 730 8337

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Пушкіна, 83, м. Полтава, 36014,
тел./факс (0532) 56-06-07, тел. (0532) 51-74-21

Іванні Горбач-Кудрі
пр-кт Г.Сталінграду, 12а, кв. 189,
м. Київ

30.09.2020 № 27зі

Пані Іванно!

Керівництвом Головного управління Національної поліції в Полтавській області Ваш запит на отримання інформації розглянуто.

Відповідно до запитуваної інформації повідомляємо, що:

1. працівниками поліції територіальних підрозділів ГУНП в Полтавській області у 2019 році винесено 416 термінових заборонних приписів стосовно кривдника. За вісім місяців поточного року на території Полтавської області поліцейськими винесено 1562 таких приписи. Крім того інформуємо, що у 2018 році винесення термінових заборонних приписів не здійснювалося у зв'язку з відсутність Форми оцінки ризиків вчинення домашнього насильства.
2. на профілактичному обліку «сімейний насильник» в 2018 році перебувало 1406 осіб, у 2019 році – 1263 осіб та на кінець серпня 2020 року – 1764 особи.
3. облік витребування доказів про притягнення кривдника до адміністративної відповідальності, передбаченої ст. 173-2 КУпАП для винесення саме обмежувального припису судами в територіальних підрозділах ГУНП області не ведеться;
4. з початку дії Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» до відділів, відділень поліції ГУНП області надійшло одне повідомлення про ухилення особи від проходження програми для кривдника (2020 рік).

Т.в.о. начальника **Жанна АХІДЖАНЯН**

Роман Дорош 51 76 09

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
пл. Генерала Григоренка,3, м. Львів, 79007, тел. (032) 258-68-90,
E-mail: vdop@lv.npu.gov.ua

02 жовтня 2020 року № Г-4831/112/15/01-20 На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудрі
пр. Героїв Сталінграда, 13а, кв. 189,
м. Київ, 04210
e-mail:gorbachkudria@ukr.net

Про розгляд інформаційного запиту

Повідомляємо, що у Головному управлінні Національної поліції у Львівській області Ваш запит про надання інформації щодо стану реагування на факти вчинення домашнього насильства, розглянуто.

Інформуємо, що згідно інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції», в період часу з 01.08.2018 по 31.12.2018 постановлено на профілактичний облік 1407 кривдників, термінові заборонні приписи (далі – ТЗП), не виносились.

З 01.01.2019 по 31.12.2019 винесено 1235 ТЗП, за 2-ма фактами невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів, або не проходження програми для кривдників внесено відомості до ЄРДР за ст. 390-1 КК України.

Протягом поточного року винесено 1792 ТЗП, за 13-ма фактами внесено відомості до ЄРДР за ст. 390-1 КК України.

Станом на 01.10.2020 на профілактичному обліку в категорії «кривдник» перебуває 4659 осіб, із яких чотири неповнолітніх.

Поряд з цим, ГУНП у Львівській області облік витребування доказів про притягнення особи-кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП, для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису, не ведеться.

З повагою
начальник **Василь СЕМЕНЮК**

Христина Оленич
(032) 258-6890

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Матросова,29, м. Запоріжжя, 69057
тел. (061) 239-20-02, info@zp.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108688

02.10.2020 № 34зі/04/08-2020 На № від

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
проспект Героїв Сталінграду,
будинок13А, кв. 189
м. Київ

Шановна пані Іванна!

Повідомляємо, що Ваш запит від 28.09.2020, про надання інформації уважно розглянуто у Головному управлінні Національної поліції в Запорізькій області.

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», надаємо наступне:

1.Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП у Запорізькій області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173-2 КУпАП з 01 серпня 2018 року до 31грудня 2018 року – 0, протягом 2019 року -614, протягом 8 місяців 2020 року – 1802.

2.Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП у Запорізькій області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК України з 01 серпня 2018 року до 31грудня 2018 року – 0, протягом 2019 року -18, протягом 8 місяців 2020 року – 41.

3.Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника в ГУНП в Запорізькій області з 01 серпня 2018 року до 31грудня 2018 року – 1114, протягом 2019 року -2236, протягом 8 місяців 2020 року – 3841.

4.Фактів витребування доказів про притягнення особи кривдника (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису з ГУНП у Запорізькій області на протязі з 01.08.2018 року по 31.08.2020 року - інформація відсутня.

5.Письмови повідомлення про неявку кривдника для проходження корекційної програми або ухилення від проходження корекційної програми з 01 серпня 2018 року по 31.08.2020 року, до підрозділів ГУНП в Запорізькій області не надходили.

З повагою
заступник начальника **Павло КАРАБУТА**

Науменко
239-24-00

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115
тел. 481-72-11,
upd_kievregion10@kv.npu.gov.ua

02.10.2020 № 59/170/129/24/0
На №_____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
м. Київ, проспект Героїв Сталінграда, 13-а, кв.189,
e-mail: gorbachkudria@ukr.net

Шановна пані Іванна!

На Ваш запит адресований на адресу Головного управління Національної поліції в Київській області щодо надання інформації стосовно реалізації Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інформуємо Вас за наступними показниками:

1.Кількість випадків винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173[1] КУпАП		
	дорослі	діти
01.08.2018-31.05.2018	0	0
01.01.2019-31.12.2019	557	0
01.01.2020-31.08.2020	1034	2
2. Кількість осіб «кривдників», які перебувають на профілактичному обліку		
01.08.2018-31.05.2018	1011	0
01.01.2019-31.12.2019	2995	6
01.01.2020-31.08.2020	2261	11
3. Кількість фактів витребування з ГУНП в Київській області доказів про притягнення особикривдника (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за статтею 173[2] КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису - 0		
4. Кількість отриманих письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника, що надійшли на адресу уповноважених підрозділів ГУНП в Київській області - 0		

Окрім того інформуємо, що у січні 2019 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» Цим Законом доповнено Кримінальний кодекс України окремими статтями, зокрема статтею 126-1 (Домашнє насильство).

Відповідно за систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства, за новим законодавством передбачена кримінальна відповідальність та згідно статті 126-1 «Домашнє насильство» Кримінального кодексу України.

З повагою
начальник **Борис БРЕУС**

Антоніна Курєнна 481 72 08

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Театральна, 10, м. Вінниця, 21050
тел. (0432) 59-42-33, gupolice@vn.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108672

«01».10.2020 №11/Т-1752
На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ - КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189,
м. Київ, 04210

Про надання інформації

Шановна пані Горбач - Кудря!

Головним управлінням Національної поліції у Вінницькій області в межах наданої чинним законодавством компетенції розглянуто Ваш запит щодо реагування на факти вчинення домашнього насильства на території Вінницької області, за результатами чого повідомляємо, що з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року термінові заборонні приписи стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП, не виносились, протягом 2019 року винесено 611 термінових заборонних приписів стосовно кривдників. Станом на 31.12.2019 на профілактичному обліку перебувало 4398 осіб, які вчинили домашнє насильство (з них 3 неповнолітні).

Протягом 8 місяців 2020 року винесено 932 термінові заборонні приписи стосовно кривдників. Станом на 31.08.2020 на профілактичному обліку перебувало 3527 осіб (з яких 4 дитини).

Запитів з судів щодо надання доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за статтею 173-2 КУпАП для винесення обмежувального припису до територіальних підрозділів поліції ГУНП у Вінницькій області не надходило.

В поточному році надійшли 2 повідомлення про неявку особи яка вчинила домашнє насильство для проходження програми для кривдника.

З повагою
заступник начальника управління –
начальник ВДОП УПД ГУНП
у Вінницькій області
підполковник поліції **Іван ЗАЯЦ**

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Управління превентивної діяльності
вул. Князя Володимира Великого, 34,
м. Дніпро, 49101,
тел.756-54-10, факс 756-54-10

02.10.2020 № 13/4 - 3221
На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, 13А/189,
м. Київ, 04210

Про надання інформації

Шановна пані Іванно!

Інформуємо, що Ваш запит про надання деяких статистичних відомостей щодо вчиненням домашнього насильства на території Дніпропетровської області, керівництвом управління уважно розглянуто.

За результатами розгляду повідомляємо, що відповідно до п. 2 розділу ІІ наказу Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.2018 № 654 «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» припис виноситься за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівника уповноваженого підрозділу поліції за результатами оцінки ризиків. В свою чергу порядок проведення оцінки ризиків передбачений спільним наказом Міністерства соціальної політики України та Міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 № 369/180. Також повідомляємо, що у вказаних наказах не зазначено, як передумова при винесенні термінового заборонного припису стосовно кривдника обов'язковою підставою складання адміністративного протоколу або внесення відомостей до єдиного реєстру досудових розслідувань, у зв'язку з чим статистичні дані щодо винесення термінового заборонного припису по відношенню до складених адміністративних протоколів, передбачених ст. 173-2 КУпАП, а також по відношенню до внесення відомостей до єдиного реєстру досудових рішень, передбачених ст. 126-1 КК України відсутні.

Станом на 31 грудня 2018 року на профілактичному обліку територіальних підрозділів Дніпропетровської області перебувало 6214 осіб кривдників, з яких 5490 чоловічої статі та 724 жіночої статі. Станом на 31 грудня 2019 року на обліку перебувало 6772 особи кривдників, з яких 6096 чоловічої статі та 676 жіночої. Станом на 01 вересня 2020 року на обліку перебувало 7591 особа кривдник, з яких 6582 чоловіки та 1009 жінок.

Ведення статистичних даних щодо кількості фактів витребування з ГУНП в Дніпропетровській області доказів про притягнення особи кривдника (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису не передбачено.

Упродовж 2018 – 2020 року до територіальних підрозділів поліції Дніпропетровської області повідомлення щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження такої програми не надходили, у зв'язку з тим, що відповідні заклади на території області не працюють.

З повагою
начальник
підполковник поліції **Сергій МОРОЗ**

Книш 756 54 10

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
Головне управління Національної поліції
в Луганській області
Управління превентивної діяльності
вул. Вілєсова, 1, м. Сєвєродонецьк, 93406
ugb@lg.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108845

02.10.2020 №955/111/21-2020 на № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ - КУДРІ
gorbachkudria@ukr.net

Про надання інформації

Пані Іванно!

Ваші інформаційні запит до Національної поліції України від 26.09.2020 № 540768 та №729092 уважно опрацьовані Управлінням превентивної діяльності Головного управляння Національної поліції в Луганській області.

На підставі статей 3 та 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» та відповідно до порушених Вами питань інформую про наступне:

1. згідно підпункту 16 пункту 1 статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», терміновий заборонний припис стосовно кривдника – це спеціальний захід протидії домашньому насильству, що вживається уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України як реагування на факт домашнього насильства та спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства.

Тобто винесення термінового заборонного припису на пряму не пов'язано з фактом притягнення кривдника до адміністративної відповідальності, передбаченої ст. 173-2 КУпАП або кримінальної відповідальності, передбаченої ст. 126-1 Кримінального кодексу України.

Протягом 2018 року на території України термінові заборонні приписи не виносились у зв'язку з відсутністю на той час механізму проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства. Зазначена оцінка ризиків є обов'язковою під час винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника. Наказ МВС України від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства» набрав чинності 19.04.2019.

У 2019 році (за період з 19.04.2019 до 31.12.2019) уповноваженими підрозділами поліції ГУНП в Луганській області винесено 32 [illegible] заборонних приписів, за 8 місяців 2020 року – 670 термінових заборонних приписів.

2. Ведення статистичних відомостей щодо внесення термінових заборонних приписів за фактами вчинення кривдниками кримі[illegible]

правопорушення, передбаченого статтею 126-1 Кримінального кодексу України (Домашнє насильство), не передбачено відомчими нормативно – правовими актами МВС України та Національної поліції України.

3. На профілактичному обліку ГУНП в Луганській області за вчинення домашнього насильства у 2018 році перебувало 624 кривдника, у 2019 році – 1230 та станом на 8 місяців 2020 року – 1185.

4. До підрозділів ГУНП в Луганській області протягом 2018 – 2020 років не зверталися постраждалі від домашнього насильства або їх представники для отримання матеріалів попередніх звернень з метою надання цих матеріалів до суду для винесення обмежувальних приписів.

5. Письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження програми для кривдника до уповноважених підрозділів ГУНП в Луганській області не надходило.

Згідно статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації». Ви маєте право оскаржити рішення, дії чи бездіяльності розпорядників інформації у порядку, передбаченому законодавством.

З повагою
начальник Ігор МАСЮК

Карина ДРАНДАБУЛА 0951383732

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Декабристів, 5 м. Миколаїв, 54001, тел.(0512) 53-12-00 Факс (0512) 53-12-37
gupolice@mk.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108735

16.10.2020 № 246-зі/04/23-2020 На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудрі
просп. Героїв Сталінграду, 13-а,
кв. 189, м. Київ, 04210

Шановна пані Іванно!

В додаток до вих. від 01.10.2020 № Г-246/зі/04/23-2020 надсилаємо запитувану Вами інформацію щодо винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Миколаївській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника, витребування доказів для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувальних приписів, а також отримання повідомлень про неявку кривдників для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження такої програми (додаток).

Також інформуємо, що відповідно до частини 1 статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації» рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

Додаток: на 1 арк.

З повагою
т.в.о. заступника начальника **Андрій ТРЕТЬЯК**

Олександр Козловець (0512) 50-15-36

Додаток
до вих. від 16.10.2020 № 2 46-31/09/23/20

ІНФОРМАЦІЯ
щодо винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Миколаївській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника, витребування доказів для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувальних приписів, а також отримання повідомлень про неявку кривдників для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження такої програми

		2018 рік		2019 рік		8 місяців 2020 року	
		Дорослі	Діти	Дорослі	Діти	Дорослі	Діти
Усього винесено термінових заборонних приписів стосовно кривдників		-	-	129	0	551	0
Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Миколаївській області термінових заборонних приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого:	ст. 173-2 КУпАП	-	-	112	-	524	-
	ст. 126-1 КК України	-	-	1	-	6	-
Кількість фактів витребування з ГУНП в Миколаївській області доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за статтею 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису		-	-	2	-	5	-
Кількість отриманих письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження такої програми, що надійшли на адресу уповноважених підрозділів ГУНП в Миколаївській області		-	-	9	-	14	-

ГУНП в Миколаївській області

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Єврейська, 12, м. Одеса, 65014
тел.: (048) 779-45-05,
updvdop@od.npu.gov.ua

02.10.2020 № 3/58/31
На № _____ від _____2020

Іванні Горбач-Кудрі

gorbachkudria@ukr.net

пр. Героїв Сталінграда, буд. 13-А, кв. 189,
м. Київ, 04210

Ваш запит про надання інформації за фактами вчинення домашнього насильства уважно розглянуто та опрацьовано в межах компетенції управлінням превентивної діяльності ГУНП в Одеській області.

Повідомляємо, що відповідно до положень Закону України «Про доступ до публічної інформації» передбачено право доступу до вже існуючої інформації і не вимагає створення у відповідь на запит нової інформації (зокрема, шляхом проведення аналітичної роботи).

Інформацію надаємо за наступною формою:

№ п/п	Зміст інформації	З 01.08.2018 до 31.12.2018	За 2019 рік	За 8 місяців 2020 року
1.	Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Одеській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП.	0	924, з них 1 дитина (до 18 років)	1168
2.	Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Одеській області термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК України.	0	0	0
3.	Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку кривдника у ГУНП в Одеській області.	5080, з них 5 дітей (до 18 років)	5637, них 9 дітей (до 18 років)	6187, з них 13 дітей (до 18 років)
4.	Кількість фактів витребування з ГУНП в Одеській області			

	доказів про притягнення особи кривдника (із зазначенням осіб), до адміністративної відповідальності за статтею 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису.	Не обліковується
5.	Кількість отримання письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програм для кривдника або ухилення на проходження програм для кривдника, що надійшли на адресу уповноважених підрозділів ГУНП в Одеській області.	Не обліковується

Начальник **Д.Г. Оверченко**

Кушнір (048)779-45-06

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. В. Винниченка 11, м. Луцьк, 43001,
тел.(0332) 742-128, факс (0332) 742-271
dim@mws.vol.mia.gov.ua

01.10.2020 № 4623зі/04/20-2-2020 На № 228зі від 28.09.2020

м. Київ,
вул. Героїв Сталінграда, 13-а/189
Іванні ГОРБАЧ-КУДРЯ

gorbachkudria@ukr.net

Шановна пані Іванно!

На Ваш запит на отримання інформації, повідомляємо:

- уповноваженими підрозділами ГУНП у Волинській області за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП у період з 01.08.2018 по 31.12.2018 термінові заборонні приписи не виносились, з 01.01.2019 по 31.12.2019 винесено 235 термінових заборонних приписів, а з 01.01.2020 по 31.08.2020 було винесено 655 термінових заборонних приписів;
- з 01.08.2018 по 31.08.2020 уповноваженими підрозділами ГУНП у Волинській області за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 ККУ термінові заборонні приписи не виносились;
- на профілактичному обліку у територіальних підрозділах ГУНП у Волинській області станом на 31.12.2018 перебувало 1735 кривдників з яких 1 дитина, станом на 31.12.2019 перебувало 1844 кривдників з яких 3 дітей, станом на 31.08.2018 перебувало 2269 кривдників з яких 1 дитина;
- фактів витребування з ГУНП у Волинській області доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису, не було;

- письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження програми для кривдника, до територіальних підрозділів ГУНП у Волинській області не надходило.

З повагою
заступник начальника **Сергій КОЗАК**

Андрій Демидюк
74-22-71

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Управління превентивної діяльності
вул. Покровська, 11-а м. Житомир, 10031,
тел. (0412) 40-78-56, uasm@uasm.zito.ua

02 10.2020 № 1131
На № від

Гр. Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ
пров. Героїв Сталінгада,13-а кв. 189,
м. Київ

Про надання інформації

Шановна пані Іванна !

За результатами розгляду Вашого інформаційного запиту щодо надання статичних даних про факти вчинення домашнього насильства, який надійшов до управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Житомирській області надаємо наступну інформацію:

1. термінових заборонних приписів стосовно кривдника як спеціального заходу щодо протидії домашнього насильства було винесено в період 2018 року - 0, 2019 року - 761 (з них: відносно осіб чоловічої статті - 741, жіночої - 19, дітей до 18 років -1), за 8 міс. 2020 року – 2 тис. 275 (з них: відносно осіб чоловічої статті – 2 тис. 91, жіночої - 170, дітей до 18 років - 14).
2. за систематичне вчинення домашнього насильства зареєстровано та внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ст. 126-1 КК України в період 2018 року – 0, 2019 року – 91, 2020 року – 143.
3. працівниками поліції Житомирської області на профілактичний облік поставлено осіб, які вчинили домашнє насильство в період 2018 року – 3 тис. 321 (з них: відносно осіб чоловічої статті – 2 тис. 969, жіночої - 350, дітей до 18 років -2), 2019 – 3 тис. 493 (з них: відносно осіб чоловічої статті – 3 тис. 085, жіночої - 450, дітей до 18 років - 3), за 8 міс. 2020 року – 4 тис. 054 (з них: відносно осіб чоловічої статті – 3 тис. 602, жіночої - 449, дітей до 18 років - 3).
4. що стосуються кількості фактів витребування доказів про притягнення кривдника до адміністративної відповідальності, передбаченої ст. 173-2 КУпАП, для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису не представляється можливим, оскільки зазначені у запиті статистичні відомості Головним управлінням Національної поліції в Житомирській області, не формуються

5. на території області програма для кривдників, які вчинили домашнє насильство відсутня, а тому підстав надати інформацію не має можливості.

З повагою
начальник **Віталій МАГАЛЕЦЬКИЙ**

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Управління превентивної діяльності
вул. І. Кожедуба, 39 м. Суми, 40000,
тел. 667-110,
22.10.2020 № Г-42у/20/01-2020

Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда,
буд. 13А, кв. 189

Пані Іванно!

Повідомляю, що Ваше звернення від 28.09.2020 керівництвом ГУНП в Сумській області уважно розглянуто.

Повідомляємо, що на кінець 2018 року на профілактичному обліку в ГУНП в Сумській області перебувало 2089 кривдників, з них 2086 дорослих та 3 дитини. Наказом МВС від 01.08.2018 № 654 було затверджено порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції термінового заборонного кривдника стосовно кривдника. Відповідно до пункту 2 Розділу II вказаного порядку, припис виноситься за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівника уповноваженого підрозділу поліції за результатами оцінки ризиків. Порядок проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства був затверджений спільним наказом Міністерства соціальної політики та Міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 № 369/180, тому протягом 2018 року термінові заборонні приписи не виносились.

На кінець 2019 року на профілактичному обліку перебувало 2244 кривдника, з них 2238 дорослих та 6 дітей. Протягом року стосовно кривдників винесено 221 терміновий заборонний припис за вчинення адміністративного правопорушення передбаченого ст. 173-2 КУпАП.

Станом на 01.09.2020 на профілактичному обліку перебувало 2576 осіб, з них 2569 дорослих та 7 дітей. Стосовно кривдників винесено 616 термінових заборонних приписів за вчинення адміністративного правопорушення передбаченого ст. 173-2 КУпАП.

За фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК України, працівниками територіальних підрозділів області термінові заборонні приписи не виносились.

Для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису надходив лише один адвокатський запит 11.02.2020, відповідь на який надано працівниками Сумського ВП ГУНП.

Також повідомляю, що на сьогоднішній день в Сумській області корекційні програми для кривдника відсутні.

З повагою
начальник **Андрій КАРАКУЦ**

Вик. Максим ДУНАЙ
66-71-10

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Управління превентивної діяльності
вул. Ф. Ракоці, 13, м. Ужгород, 88008,
тел. 695-314, факс 695-313

02.10.2020 № 1764/106/8-2020
4331
На № _____ від _____ року

Іванні ГОРБАЧ – КУДРІ,
пр. Героїв Сталінграда, 13-А/189,
м. Київ
04210

На Ваш запит повідомляємо, що працівниками поліції області протягом 2019 року було складено – 263 термінові заборонні приписи, протягом 2019 – 388 таких.

Терміновий заборонний припис виноситься на підставі оцінки ризиків вчинення домашнього насильства, затвердженою спільним наказом МСПУ та МВС від 13.03.2019 № 369/189 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства».

В 2019 році на профілактичних обліках поліції області перебувало – 2327 кривдників, станом на 01.09.2020 на обліках перебувало – 2515 кривдників.

Щодо кількості фактів витребування з ГУНП в Закарпатській області доказів про притягнення особи кривдника до адміністративної відповідальності, за ст. 173_2 КУпАП для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису повідомляємо, що такі обліки працівниками поліції області не ведуться.

Протягом 2019 – 2020 років до ГУНП в Закарпатській області не надходило письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення на проходження програми для кривдника.

Окрім цього інформуємо, що протягом 2018 року термінові заборонні приписи не виносилися.

Начальник **Олександр ПРИХОДЬКО**

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вул. Академіка Сахарова, 19,
м. Івано-Франківськ, 76018,
тел. (0342) 79-03-16, факс (0342) 79-03-15

Іванні Горбач-Кудрі
пр. Героїв Сталінграда, 13-А,
кв. 189,
м. Київ, 04210

01.10.2020 № 49-зі/108/20/02-2020

Шановна пані Іванно!

Повідомляємо Вас, що управлінням превентивної діяльності ГУНП в Івано-Франківській області (*далі – УПД ГУНП*), розглянуто Ваш лист від 26.09.2020, про надання інформації, щодо фактів вчинення домашнього насильства.

У відповідності до цього, надаємо Вам інформацію, згідно заданих питань в період часу за 2018 рік, 2019 рік та 8 місяців 2020 року:

1) Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Івано-Франківській області термінових заборонних приписів (далі - ТЗП) стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173-2 КУпАП:

- за 2018 рік – винесено 0 ТЗП;
- за 2019 рік – винесено 899 ТЗП;
- за 8 місяців 2020 року – винесено 1398 ТЗП.

2) Кількість випадків винесення уповноваженими підрозділами ГУНП в Івано-Франківській області ТЗП стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК України (*в територіальних підрозділах ГУНП в Івано-Франківській області, облік кількості винесення ТЗП за фактами вчинення домашнього насильства передбаченого ст. 126-1 КК України, не ведеться*).

3) Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку «кривдник» у ГУНП в Івано-Франківській області:

- за 2018 рік – поставлено на облік 2598 осіб;
- за 2019 рік – поставлено на облік 2079 осіб;
- за 8 місяців 2020 року – поставлено на облік 1827 осіб.

4) Кількість фактів витребування з ГУНП в Івано-Франківській області доказів про притягнення особи «кривдника» (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП, для надання матеріалів до суду, з метою винесення обмежувального припису

(*у відділах (відділеннях) поліції ГУНП в Івано-Франківській області, такий облік не ведеться*).

5) За 2018 рік, 2019 рік та 8 місяців 2020 року до ГУНП в Івано-Франківській області, не надходило жодного повідомлення про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження програми для кривдника.

З повагою
начальник
полковник поліції **Ігор ВЛАШИН**

Андрій Бойчук 79-02-63

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. В. Чміленка, 41, м. Кропивницький, 25006, тел. (0522) 24-15-60, факс. (0522) 24-18-74
E-mail: gupolice@kg.npu.gov.ua, сайт: https://kg.npu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 40108709

10.2020 № 26/04/25-20

Іванні Горбач-Кудрі
вул. Героїв Сталінграда, 13 а,
кв. 189
м. Київ

Шановна пані Іванно!

Ваше звернення, що надійшло до ГУНП в Кіровоградській області, уважно розглянуто.

Перевіркою встановлено, що Ваші звернення зареєстровано до сектору документального забезпечення ГУНП в Кіровоградській області за № № 150 зі, 151 зі від 28.09.2020.

По суті поставлених Вами питань можемо відповісти наступне, що в Кіровоградській області за 9 місяців 2020 року винесено 677 термінових заборонних приписів стосовно кривдника.

На профілактичних обліках перебуває 2151 кривдник.

За вказаний період виявлено майже 2827 адміністративних правопорушень за фактами вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування (ст. 173-2 КУпАП).

Внесено інформацій до ЄРДР по 54 кримінальним правопорушенням, відповідальність за яке передбачена статтею 126-1 Кримінального кодексу України.

З повагою
заступник начальника **Олексій НІКОЛАЄВ**

Андрєєва
39-77-04

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Хвильового, 2, м. Рівне, 33000,
тел. (0362) 26-15-65, info@rv.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108761

02.10.2020 № 11/1213

Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ
04210, м. Київ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 13[а], кв. 189

Про надання інформації

Надсилаємо у Вашу адресу інформацію щодо результатів розгляду органами поліції звернень громадян про факти вчинення домашнього насильства, які мали місце на території Рівненської області протягом 2018 - 2020 років.

Інформація надана згідно пунктів запиту.

Додаток: інформація на 1-му аркуші.

Т.в.о. начальника **Руслан СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ**

Олег ШАНДРУК 0977741428

Додаток

Інформація

За період часу з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року

На кінець звітного періоду на профілактичному обліку ГУНП в Рівненській області перебувало 3309 осіб, які вчиняли домашнє насильство, з них 5 неповнолітніх.

На осіб, які вчиняли домашнє насильство було складено 1485 адміністративних протоколів за ст. 173[2] КУпАП, з них 5 на неповнолітніх.

За звітний період уповноваженими підрозділами ГУНП в Рівненській області за фактами вчинення домашнього насильства термінові заборонні приписи не виносились.

Судами в Рівненській області обмежувальні приписи не видавались.

За період часу з 01 січня до 31 грудня 2019 року

На кінець звітного періоду на профілактичному обліку ГУНП в Рівненській області перебувало 2944 особи, які вчиняли домашнє насильство, з них 2 неповнолітніх.

На осіб, які вчиняли домашнє насильство було складено 3679 адміністративних протоколів за ст. 173[2] КУпАП, з них 2 на неповнолітніх.

За звітний період уповноваженими підрозділами ГУНП в Рівненській області за фактами вчинення домашнього насильства термінові було винесено 460 термінових заборонних приписів.

Судами в Рівненській області видано 9 обмежувальних приписів.

За період часу з 01 січня до 31 серпня 2020 року

На кінець звітного періоду на профілактичному обліку ГУНП в Рівненській області перебувало 3019 осіб, які вчиняли домашнє насильство, з них 1 неповнолітній.

На осіб, які вчиняли домашнє насильство було складено 3000 адміністративних протоколів за ст. 173[2] КУпАП, з них 2 на неповнолітніх.

За звітний період уповноваженими підрозділами ГУНП в Рівненській області за фактами вчинення домашнього насильства термінові було винесено 460 термінових заборонних приписів.

Судами в Рівненській області видано 7 обмежувальних приписів.

Додатково повідомляємо, що в ГУНП в Рівненській області відсутні статистичні дані щодо кількості фактів витребування доказів про притягнення кривдника до адміністративної відповідальності за ст. 173[2] КУпАП для надання матеріалів до суду з метою видачі обмежувального припису.

До ГУНП в Рівненській області не надходили письмові повідомлення про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження такої програми, оскільки, в Рівненській області не запроваджене виконання програм для кривдників.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Валова, 11, м. Тернопіль, 46001
тел.: (0352)27-14-00, info@tp.npu/gov/ua
Ідентифікаційний код 40108720

30.09.2020 № 2675/11/03-2020

Іванні Горбач-Кудрі

м. Київ
пр. Героїв Сталінграда 13-А,
кв. 189
04210

e-mail: gorbachkudria@ukr.net

До ГУНП в Тернопільській області надійшов Ваш запит про надання інформації, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до п.п.18 .ч.1. ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію», поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає заходів для запобігання та протидії домашньому насильству або насильству за ознакою статі.

Враховуючи вище наведене надаємо наступну інформацію:

№ п/п	Питання	Період		
		з 01.08.2018 по 31.12.2018	з 01.01.2019 по 31.12.2019	8 місяців 2020
1.	Кількість випадків винесення ТЗП ГУНП в Тернопільській області, за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173-2 КУпАП	0	1330	1977
2.	Кількість випадків винесення ТЗП ГУНП в Тернопільській області за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126-1 ККУ	Облік кількості випадків винесення ТЗП В(В)П ГУНП в Тернопільській області за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126-1 ККУ не ведеться.		
3.	Кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку «кривдник» у ГУНП в Тернопільській області (поставлено на облік за вказаний період).	1051	2780	2055
4.	Кількість фактів витребування з ГУНП в Тернопільській області доказів про притягнення особи «кривдника» (із зазначенням кількості осіб) до адміністративної відповідальності за ст. 173-3 КУпАП, для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису.	Згідно ст. 255 КУпАП уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) мають право складати адміністративні протоколи за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП. Враховуючи вимоги ст. 221 КУпАП, про те, що справи про адміністративні правопорушення передбачені ст. 173-2 КУпАП, розглядають судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, адміністративний протокол		

		надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення. Докази про притягнення особи до відповідальності знаходяться у районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судах. Крім того, в В(В)П ГУНП в Тернопільській області не ведеться облік фактів витребування матеріалів про притягнення особи до відповідальності для надання матеріалів до суду з метою винесення обмежувального припису. Усі зібрані докази в порядку КУпАП долучаються до адміністративного матеріалу та направляються разом до суду, оскільки докази відіграють вирішальну роль при розгляді питання по суті.		
5.	Кількість отриманих письмових повідомлень про неявку кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження програми для кривдника, що надійшли до ГНУП в Тернопільській області.	0	0	0

З повагою,
заступник начальника
капітан поліції **Михайло БІЛЕЦЬКИЙ**

АДАМОВИЧ 0689624713

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
58000, м. Чернівці, вул. Головна, 24, тел. (0372) 52-20-64, факс (0372) 59-14-10

02.10.2020 № Г-К-14326 /123/04/20-2020
Г-К-15326

І. ГОРБАЧ-КУДРІ
м. Київ,
пр.Героїв Сталінграду,
буд. 13 «А», кв.189
04210

Шановна пані Іванно !

Повідомляємо, що Ваш запит від 26.09.2020 щодо надання публічної інформації з приводу застосування адміністративного та кримінального законодавства у протидії домашньому насильству поліцейськими Головного управління Національної поліції України в Чернівецькій області (далі ГУНП в області), нами отримано та розглянуто в межах компетенції Національної поліції України.

Інформуємо, що зазначений запит ідентичного змісту двічі надходив до ГУНП в області, а саме: о 15 год. 31 хв. та 16 год.09 хв. 26.09.2020.

У відповідності до наданої Управлінням інформаційно-аналітичної підтримки ГУНП в області (далі УІАП) інформації, що базується в статистичних даних Інформаційного порталу Національної поліції України (далі ІП НПУ), протягом 2019 року поліцейськими превенції області відносно кривдників було винесено 656 (шістсот п'ятдесят шість) термінових заборонних приписів, а протягом восьми місяців поточного року – 1005 (одна тисяча п'ять) таких приписів.

Також, відповідно до даних ІП «Статистика» ІП НПУ, поліцейськими ГУНП в області протягом 2019 року було винесено 34 (тридцять чотири) термінових заборонних приписів за фактами вчинення кримінально-караного діяння, передбаченого ст.126-1 Кримінального кодексу України (Домашнє насильство), а протягом восьми місяців поточного року – 51 (п'ятдесят один) терміновий заборонний припис за вказаною статтею КК України.

Щодо кількості осіб, які перебували на обліку в ІП «Особа» категорії «кривдник» ІП НПУ, у відповідності до наданих УІАП ГУНП в області даних,

повідомляємо, що з 01.08.2018 по 31.12.2018 перебувало 1739 (одна тисяча сімсот тридцять дев'ять) осіб; з 01.01.2019 по 31.12.2019 – 1503 (одна тисяча п'ятсот три) особи та з 01.01.2020 по 31.08.2020 – 1512 (одна тисяча п'ятсот дванадцять) осіб.

З повагою
заступник начальника **Ігор ДОГОЛІЧ**

Вик.: Олена БАРАНОВА
тел.: 0992252595

Додаток П

Запит на отримання публічної інформації до Департаменту патрульної поліції

Розпорядником інформації є Департамент патрульної поліції.
Запитувач____Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна

ЗАПИТ НА ОТРИМАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Прошу відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» надати інформацію про

1. Кількість випадків винесення підрозділами патрульної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.
2. Кількість випадків винесення підрозділами патрульної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК.
3. Кількість осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника.

Статистичні дані прошу подати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за кожним територіальним Управлінням патрульної поліції у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Луганській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях та Управлінням патрульної поліції у місті Києві, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

Запитувану інформацію прошу надати у визначений законом строк на електронну адресу: gorbachkudria@ukr.net

24.09.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Р

Відповідь на запит на отримання публічної інформації Департаменту патрульної поліції

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
вул. Федора Ернста, 3, м. Київ, 03048,
тел. 287-82-82, public@patrol.police.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108646

19.10.2020 № 988зі/1/1/1/1/39/02-2020
На б/н від 24.09.2020

Іванні Горбач-Кудрі
gorbachkudria@ukr.net

Департамент превентивної діяльності

Про розгляд запиту на інформацію

Шановна пані Горбач-Кудря!

У Департаменті патрульної поліції (далі – ДПП) у межах компетенції розглянуто Ваш запит на інформацію від 24.09.2020 (вх. ДПП від 25.09.2020 № 988зі) щодо кількості винесених термінових заборонних приписів стосовно кривдника (далі – припис) поліцейськими територіальних (відокремлених) підрозділів Департаменту патрульної поліції (далі – підрозділи ДПП), а також кількості осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів органу Національної поліції України для взяття кривдника на профілактичний облік.

Інформуємо, що станом на 05.10.2020 відповідно до даних інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 01 серпня 2018 року № 654, та підпункту 8 пункту 1 розділу ІІІ Положення про Департамент патрульної поліції, затвердженого наказом Національної поліції України від 06 листопада 2015 року № 73 (зі змінами), поліцейськими підрозділів ДПП з 01.04.2020 до 05.10.2020 винесено низку приписів, список яких додається (додаток 1).

Крім того, окремий облік щодо віку кривдників, а також кількості осіб, направлених до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України для взяття на профілактичний облік відповідно до Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25 лютого 2019 року № 124, у ДПП не передбачено.

Повідомляємо також, що ДПП не володіє запитуваною Вами інформацією щодо відкриття кримінальних проваджень, відповідальність за які передбачено статтею 126-1 Кримінального кодексу України.

Згідно з частиною третьою статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» надсилаємо Ваш запит до Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України для розгляду та надання відповіді в межах компетенції (додаток 2).

Додатки: 1. Список приписів на 1 арк. в 1 прим.
2. Запит на 3 арк. в 1 прим. другому адресатові.

З повагою
перший заступник начальника
капітан поліції **Олексій БІЛОШИЦЬКИЙ**

Ірина Компанієць 284 19 89

Додаток 1

Список приписів, винесених поліцейськими підрозділів ДПП з 01.04.2020 по 05.10.2020 станом на 05.10.2020

№	Назва підрозділу ДПП	Кількість винесених приписів
1	Управління патрульної поліції у Вінницькій області	1
2	Управління патрульної поліції у Волинській області	0
3	Управління патрульної поліції в Дніпропетровській області	0
	Полк патрульної поліції в м. Кривий Ріг	12
4	Управління патрульної поліції в Донецькій області	4
	Батальйон патрульної поліції в містах Краматорськ та Слов'янськ	0
5	Управління патрульної поліції в Житомирській області	0
6	Управління патрульної поліції в Закарпатській області	0
7	Управління патрульної поліції в Запорізькій області	0
8	Управління патрульної поліції в Івано-Франківській області	4
9	Управління патрульної поліції у Київській області	0
	Батальйон патрульної поліції в м. Борисполі	1
	Батальйон патрульної поліції в м. Біла Церква	0
	Батальйон патрульної поліції в с. Чайки	0
10	Управління патрульної поліції у місті Києві	2
11	Управління патрульної поліції в Кіровоградській області	0
12	Управління патрульної поліції у Львівській області	0
13	Управління патрульної поліції в Луганській області	18
14	Управління патрульної поліції в Миколаївській області	0
15	Управління патрульної поліції в Одеській області	0
16	Управління патрульної поліції в Полтавській області	0
	Батальйон патрульної поліції в м. Кременчук	0
17	Управління патрульної поліції в Рівненській області	1
18	Управління патрульної поліції в Сумській області	0
19	Управління патрульної поліції в Тернопільській області	4
20	Управління патрульної поліції в Харківській області	0
21	Управління патрульної поліції в Херсонській області	3
22	Управління патрульної поліції в Хмельницькій області	0
23	Управління патрульної поліції в Черкаській області	0
24	Управління патрульної поліції в Чернівецькій області	0
25	Управління патрульної поліції в Чернігівській області	1
	Всього:	**51**

Т.в.о заступника начальника
відділу зв'язків з громадськістю
Департаменту патрульної поліції
старший лейтенант поліції **Олександр КОЦАР**

Додаток С

Зразок запиту на отримання публічної інформації до Управлінь патрульної поліції в областях Департаменту патрульної поліції

ЗАПИТ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ

Розпорядником інформації є Управління патрульної поліції в Черкаській області.

Запитувач____Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна

ЗАПИТ НА ОТРИМАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Прошу відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» надати інформацію про

1. Кількість випадків винесення підрозділами патрульної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.
2. Кількість випадків винесення підрозділами патрульної поліції термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126^1 КК.
3. Кількість осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника.

Статистичні дані прошу подати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за Управлінням патрульної поліції в Черкаській області за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

Запитувану інформацію прошу надати у визначений законом строк на електронну адресу: gorbachkudria@ukr.net

26.09.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Т

Відповіді на запити на отримання публічної інформації Управлінь патрульної поліції в областях Департаменту патрульної поліції

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Заводська, 22, м. Чернівці, 58007
тел/факс (0372) 52-54-46
chernivtsi@patrol.police.gov.ua
02.10.2020 № 2231/41/29/02-20
на № _____ від _____ р.

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

пр. Героїв Сталінграду, 13А, кв. 189,
м. Київ, 04210
gorbachkudria@ukr.net

Про надання відповіді на запит

Управлінням патрульної поліції в Чернівецькій області розглянуто Ваш запит стосовно кількості винесених термінових заборонних приписів за фактами домашнього насильства за ст.ст. 126-1, 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та кількості осіб, яких направлено для взяття на профілактичний облік до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції.

Повідомляємо Вас, що відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації», публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Повідомляємо, що окремої статистики щодо винесених термінових заборонних приписів за фактами домашнього насильства за ст.ст. 126-1, 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та кількості осіб, яких направлено для взяття на профілактичний облік до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції, в управлінні патрульної поліції в Чернівецькій області не ведеться.

Заступник начальника
старший лейтенант поліції ДЛЯ ДОВІДОК **Руслан РУБАН**

Валерія Єрмоленко 52-54-46

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Перемоги, 96 м. Запоріжжя, 69005
Zaporizhzhya@patrol.police.gov.ua

Іванні Горбач - Кудрі
просп. Героїв Сталінграда, буд. 1
кв.189, м. Київ, 04210,
gorbachkudria@ukr.net

1.10.2020 / N 84зі /41/32/01-2020
На № 84 – зі від 25.09.2020

Шановна пані Іванно!

У відповідь на Ваш інформаційний запит який було зареєстровано Управлінням патрульної поліції в Запорізькій області Департаменту патрульної поліції 25.09.2020 за вх. 84-зі повідомляємо наступне.

Згідно Інформаційного порталу Національної поліції України співробітниками Управління патрульної поліції в Запорізькій області Департаменту патрульної поліції термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП не складалися.

Згідно Інформаційного порталу Національної поліції України співробітниками Управління патрульної поліції в Запорізькій області Департаменту патрульної поліції термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126 ККУ не складалися.

Згідно облікових баз даних які знаходяться в розпорядженні Управління патрульної поліції в Запорізькій області Департаменту патрульної поліції співробітниками Управління патрульної поліції в Запорізькій області Департаменту патрульної поліції жодної особи не направлено до уповноважених підрозділів відокремлених(територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП в м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника.

У разі незгоди з даною відповіддю, Ви можете оскаржити її до вищестоящого органу (посадової особи) чи безпосередньо до суду.

З повагою
начальник **Світлана МИХАЙЛОВСЬКА**

Кирило Авдєєв 233 0147

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛЦІЇ в м. Суми
вул. Білопільський Шлях, 18/1, м. Суми, 40009
тел. 22-36-44, patrol.police.gov.ua

02 жовтня 2020 року № 34-21/41/38/03-2020

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, 13А, кв. 189,
м Київ, 04210

Шановна пані Горбач-Кудря !

На Ваш запит щодо надання інформації стосовно кількості випадків винесення термінових заборонних приписів за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. ст. 126^{-1}, 173^{-2} КУпАП та інформації, щодо кількості осіб яких направлено на профілактичний облік, повідомляємо наступне.

Поліцейськими управління патрульної поліції в Сумській області термінові заборонні приписи за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. ст. 126^{-1}, 173^{-2} КУпАП не виносились.

Вище вказані приписи уповноважені виносити спеціальні підрозділи «Поліна» до складу яких входять працівники превенції – це дільничні офіцери поліції, працівники ювенальної превенції, слідство карного розшуку та віддалено – екіпаж патрульної поліції, в той же час спеціальні підрозділи «Поліна» перебувають в підпорядкуванні Головного управляння Національної поліції в Сумській області.

За більш детальною інформацією пропонуємо Вам звернутись до Управління превентивної діяльності ГУНП в Сумській області за адресою: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 23, м. Суми.

Якщо Ви вважаєте, що управлінням патрульної поліції в Сумській області надана недостовірна або неповна інформація, зазначена відповідь може бути оскаржена в порядку, передбаченому ст. 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації»: до Департаменту патрульної поліції або до суду відповідно до Кодексу адміністративного судочинства.

Начальник **Олексій КАЛЮЖНИЙ**

ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Лесі Українки, 21, м. Черкаси, 18023,
e-mail: cherkasy@patrol.police.gov.ua

02.10.2020 № 59-зі/111/811/04-2020
На №_____ від_____

Іванні Горбач -Кудрі
пр. Героїв Сталінграда, буд. 13А,
кв.189
м. Київ, 04210

Про надання відповіді

На Ваш запит (вх. УПП № 59-зі від 28.09.2020 року) на отримання інформації повідомляємо наступне, відповідно до ст. 1 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

На сформовані у Вашому запиті питання, повідомляємо, що поліцейськими управління патрульної поліції в Черкаській області за період з 1 серпня 2018 року по 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства передбаченого статтею 173^2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та статтею 126^1 Кримінального кодексу України не виносилися, особи для взяття на профілактичний облік кривдника до уповноважених підрозділів Національної поліції не направлялися.

Звертаємо Вашу увагу що, викликами щодо можливого вчинення домашнього насильства займається підрозділ поліції ПОЛІНА (поліція проти насильства), що діє при ГУНП в Черкаській області.

Таким чином поліцейські УПП в Черкаській області не реагують на подібні виклики, а тому з метою отримання більш детальної інформації по даному питанню рекомендуємо Вам звернутися до Головного управління Національної поліції в Черкаській області.

Начальник управління
капітан поліції **Олександр КОКОБА**

Антон Тимошенко 0969478047

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
Департамент патрульної поліції
Управління патрульної поліції у Вінницькій області

вул. Ботанічна 24, м. Вінниця, 21010

29.09.2020 №10431/44/61/01-2020
На №_____від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

м. Київ,
пр. Героїв Сталінграду13А/189.
04210
gorbachkudria@ukr.net

На Ваш запит інформуємо, що в зазначені періоди з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018року, протягом 2019 року та протягом 8 місяців 2020 року, працівниками УПП у Вінницькій області ДПП термінові забороні приписи стосовно кривдника не виносились.

Начальник управління **Редван Усеінов**

Богдан ГОЛУБ 59-48-11

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
93100, Луганська область, м. Лисичанськ,
вул. Штейгерська, б. 8, тел.. 44-44
e-mail: lisichansk@patrol.police.gov.ua

01.10.2020 № 808зі/41/36/03-2020
На №

Іванні Горбач-Кудрі
gorbachkudria@ukr.net

Про надання відповіді
на інформаційний запит

Ваш запит на отримання публічної інформації, який було зареєстровано в управлінні патрульної поліції в Луганській області Департаменту патрульної поліції (далі – УПП ДПП) за реєстр. інд. 808зі від 28.09.2020, розглянуто керівництвом УПП ДПП.

Повідомляємо, що співробітниками управління патрульної поліції в Луганській області Департаменту патрульної поліції (далі – УПП в Луганській області ДПП):

1. В період з 01.08.2018 по 31.12.2018 термінові заборонні приписи (далі - **ТЗП**) стосовно кривдників не складались;

2. В період з 01.01.2019 по 31.12.2019 **ТЗП** стосовно кривдників не складались;

3. В період з 01.01.2020 по 31.08.2020 **ТЗП** стосовно кривдників складались у кількості 7 (сім) шт. за фактами складання протоколів про адміністративні правопорушення за ст. 173-2 КУпАП. Особи, відносно яких було складено ТЗП – дорослі, тобто, фізичні, осудні особи, які досягли вісімнадцятирічного віку.

Додатково повідомляємо, що співробітниками УПП в Луганській області ДПП **ТЗП** стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 126-1 ККУ не складались у жодному із зазначених Вами періодів.

Також інформуємо, що УПП в Луганській області ДПП не є розпорядниками інформації щодо кількості осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції в областях або Головного управління Національної

поліції в м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника, тому надати запитувану Вами інформацію не є можливим.

В разі незгоди з прийнятим рішенням Ви, відповідно до ст. 55 Конституції України, маєте право оскаржити дії співробітників поліції у судовому порядку.

З повагою
Т.в.о. начальника **Микола КОНОНОВ**

Михайло Бойко
(06451) 7-30-45

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Котляревського, 24, м. Тернопіль, 46003
тел.(0352) 271577, факс (0352) 271577
ternopil1@patrol.police.gov.ua
02 .10.2020 №Из 1/41/33/01-2020

Іванні Горбач-Кудрі

пр. Героїв Сталінграда,
буд.13 А кв.189
м. Київ
04210

gorbachkudria@ukr.net

Про результати розгляду запиту на публічну інформацію

Шановна пані Горбач-Кудря!

Повідомляємо, що Ваш запит на отримання публічної інформації від 25.09.2020, який надійшов 28.09.2020 до управління патрульної поліції в Тернопільській області Департаменту патрульної поліції, розглянуто в межах компетенції.

Інформуємо, що управління патрульної поліції в Тернопільській області Департаменту патрульної поліції винесено 5-ть термінових заборонних приписів стосовно кривдників (дорослий – 5/ дитина – 0), а саме:

- в період з 01.08.2018 по 31.12.2018 – 0,
- в період з 01.01.2019 по 31.12.2019 – 0,
- в період з 01.01.2020 по 31.08.2020 – 5.

Щодо інформації про кількість випадків внесення термінових заборонних приписів за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 Кримінального кодексу України та кількість осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника, вказаний облік в управлінні патрульної поліції в Тернопільській області Департаменту патрульної поліції – не ведеться, у зв'язку з чим надати запитувану інформацію не представляється можливим.

Окремо повідомляємо, що відповідно до вимог статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації», рішення, дії чи бездіяльності розпорядника інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

З повагою
начальник **Богдан ШЕВЧУК**

Руслан Хом'як 271 486

УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ ДЕПАРТАМЕНТУ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
вул. Олега Кошового, 2, м. Ужгород, 88006
тел. (0312) 61-40-22,
е/п: uzhgorod@patrol.police.gov.ua

02.10.2020 № 5[illegible]/41/15/01-2020
На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудря

пр. Героїв Сталінінграда, буд. 13 А, кв. 189, м. Київ,
04210

Шановна пані Іванно!

Ваш запит, який надійшов до розгляду управлінням патрульної поліції в Закарпатській області ДПП (далі – УПП) розглянуто.

Повідомляємо, що в зазначений у Вашому запиті період працівниками УПП, які несуть службу безпосередньо в батальйоні УПП не виносились термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст. 173^2 КУпАП та за фактами домашнього насильства, передбаченого ст. 126^1 КК України.

Також зазначеними вище працівниками не направлялись особи до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника.

Крім цього повідомляємо, що окремі працівники УПП є відрядженими в оперативне підпорядкування ГУНП в Закарпатській області до складу мобільних групи з реагування на факти вчинення домашнього насильства. Даними працівниками виносились термінові заборонні приписи. Однак дані приписи обробляються та вносяться до баз даних працівниками ГУНП в Закарпатській області.

В зв'язку з чим, рекомендуємо Вам для отримання запитуваної інформації звернутись безпосередньо до ГУНП в Закарпатській області

З повагою
начальник **Юрій МАРЦЕНИШИН**

Неля Тішкова

Департамент патрульної поліції
Управління патрульної поліції
в Харківській області

вул. Шевченка, 315-А, м. Харків, 61033,
тел. 704-04-04, kharkiv@patrol.police.gov.ua

02 ЖОВ 2020 №365/41/14/01 -2020
На № б/н від 26.09.2020

Іванні Горбач-Кудрі
gorbachkudria@ukr.net

Про розгляд інформаційного запиту

Шановна пані Іванно!

В управлінні патрульної поліції в Харківській області Департаменту патрульної поліції (далі – УПП в Харківській області ДПП) в межах компетенції розглянуто Ваш інформаційний запит від 28.09.2020.

Повідомляємо, що з метою боротьби із проявами домашнього насильства з вересня 2019 року в деяких районах міста Харкова було запроваджено пілотний проект під умовною назвою ПОЛІНА, що є скороченою назвою від «ПОЛІція проти НАсильства». Відповідно до вказаного проекту передбачені спеціальні мобільні групи, які складаються з двох поліцейських: дільничного офіцера поліції (або інспектора ювенальної превенції) та інспектора патрульної поліції. Керує їх роботу управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Харківській області.

Відповідно до Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції» мобільними групами ПОЛІНА винесено термінові заборонні приписи за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

- з вересня по грудень 2019 року – 148;
- з січня по вересень 2020 року – 360.

Щодо інших питань викладених у Вашому запиті УПП в Харківській області ДПП не є розпорядником запитуваної інформації.

З повагою
начальник **Альона СТРИЖАК**

Юлія Тутова 707-01-23

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. С.Бандери, 14 а, м. Рівне, 33000
тел. 0362-633-806

29.09.2020 № 50зі/41/42/01/2020

На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудрі
Проспект Героїв Сталінграда, 13а,
кв. 189
м.Київ
gorbachkudria@ukr.net

Повідомляємо Вас, що запит у порядку Закону України «Про доступ до публічної інформації», управлінням патрульної поліції в Рівненській області ДПП, уважно розглянуто.

За результатом розгляду запиту інформуємо, що працівниками управління патрульної поліції в Рівненській області ДПП (далі по тексту - УПП) у період з 01.08.2018 станом на 31.12.2018, протягом 2019 року термінові заборонні приписи стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.173-2 КУпАП, не складалися.

У період з 01.01.2020 станом на 31.08.2020 працівниками управління патрульної поліції в Рівненській області ДПП винесено 1 терміновий заборонний припис стосовно кривдника за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.173-2 КУпАП.

УПП діє на підставі Положення про Департамент патрульної поліції, та діє виключно у спосіб і в порядку, встановленими Законами, також є структурним підрозділом та підконтрольне Департаменту патрульної поліції. Юридичною особою публічного права є Департамент патрульної поліції та який діє на підставі Положення, затвердженого наказом Національної поліції від 18.11.2015 № 96.

Управління патрульної поліції в Рівненській області ДПП не уповноважене на ведення та наповнення статистичних даних щодо винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.126-1 КК, а також на ведення та наповнення інформації щодо кількості осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів ГУНП в Рівненській області НПУ для взяття на профілактичний облік кривдника.

Враховуючи вищевикладене, надати вичерпну інформацію запитувану в зверненні не представляється можливим у зв'язку із її відсутністю.

Начальник **Сергій МЕРЧУК**

Валентина Павлюк-Гуменюк 679011

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Макара Мазая, 16, м. Маріуполь, 87535,
e-mail: mariupol@patrol.police.gov.ua

29.09.2020 № 32-зі/НП/34/01-2020
На № 0/Н від 24.09.2020

Іванні Горбач-Кудрі
gorbachkudria@ukr.net

Про надання відповіді

Шановна пані Горбач-Кудря!

Відповідно до Вашого запиту на публічну інформацію, який надійшов на електрону адресу управління патрульної поліції в Донецькій області Департаменту патрульної поліції (далі – УПП в Донецькій області ДПП) за вх. № 32-зі від 25.09.2020 повідомляємо, що працівниками поліції УПП в Донецькій області ДПП у запитувані Вами періоди термінові заборонні приписи стосовно кривдника не виносились.

Також повідомляємо, що сформовані матеріали за фактами вчинення домашнього насильства та інформування про це керівника уповноваженого підрозділу поліції для поставлення кривдника на профілактичний облік здійснюється уповноваженими працівниками поліції відповідно до вимог Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичнбої роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділу органу Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25.02.2019 № 124, який набув чинності 16.04.2019. Виходячи з вищенаведеного надати запитувані Вами статистичні данні в період з 01.08.2018 по 31.12.2018 та в період з 01.01.2019 по 16.04.2019 не є можливим.

Одночасно повідомляємо, що в період з 16.04.2019 по 31.12.2019 уповноваженими працівниками поліції УПП в Донецькій області ДПП було сформовано 112 матеріалів за фактами вчинення домашнього насильства та проінформовано про це керівника уповноваженого підрозділу поліції за місцем скоєння правопорушення, для постановки кривдника на профілактичний облік та 97 матеріали протягом 8 місяців 2020 року. Усі зазначені матеріали були сформовані на осіб, які досягли 18 річного віку.

Якщо, Ви не згодні з діями посадових осіб УПП в Донецькій області ДПП, при розгляді звернення, можете оскаржити їх у встановленому законом порядку згідно ст. 55 Конституції України, ст.ст. 15, 16 Закону України «Про звернення громадян».

З повагою
т.в.о. начальника **Руслан СКРИПНИК**

Марина Лебеденко 0996396196

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Юності,23, м. Івано-Франківськ, 76494
Ivano-frankivsk@patrol.police.gov.ua

01 ЖОВ 2020 № 50-зі 191/20/03-2020

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

gorbachkudria@ukr.net

Щодо надання відповіді на запит

Шановна пані Іванна!

На Ваш запит, який надійшов до управління патрульної поліції в Івано-Франківській області за вх. УПП № 50зі від 28.09.2020 надаємо інформацію згідно запиту.

УПП в Івано-Франківській області	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2019-31.12.2019		01.01.2020-31.08.2020	
	дорослий	дитина	дорослий	дитина	дорослий	дитина
Кількість випадків винесення ТЗП стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП	0	0	0	0	1	0
Кількість випадків винесення ТЗП стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК	0	0	0	0	0	0
Кількість осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів ГУНП для взяття на профілактичний облік кривдника	0	0	0	0	30	0

З повагою
начальник

Олег КОСТЕНКО

Ольга Ліпська 554803

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Туполєва. 19, м. Київ, 04128,
kyiv.region@patrol.police.gov.ua

02.10.2020 2020№ 50зі/41/40/02.2020
На №_____від_____2020

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

gorbachkudria@ukr.net

щодо надання інформації

У відповідності до Вашого запиту повідомляємо, що згідно пп.8 п.1 Розділу ІІІ Наказу Національної поліції України №272 від 01.04.2020 «Про внесення змін до Положення про Департамент патрульної поліції» на патрульну поліцію покладено повноваження здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдників.

У зв'язку з чим повідомляємо, що винесення термінових заборонних приписів у 2018 р., 2019 р., до квітня місяця 2020 р. не входило до компетенції патрульної поліції. У період часу з квітня по серпень 2020 р. працівниками управління патрульної поліції у Київській області Департаменту патрульної поліції термінові заборонні приписи стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.173-2 КУпАП та ст.126-1 ККУ не виносились, відповідно особи для взяття на профілактичний облік не направлялися.

Заступник начальника **Павло ЧУДО**

Оксана Кордонська
(044) 422 23 21

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Юрія Бутусова, 22Б, м. Кропивницький, 25030
тел. (0522) 39-73-29
Kropivnytskyi@patrol.police.gov.ua

30.09.2020 № 6591/41/34-2020

Іванні Горбач-Кудря
пр. Героїв Сталінграда, 13А, кв.189,
м. Київ, 04210
gorbachkudria@ukr.net

Про надання інформації по запиту на отримання публічної інформації

Шановна пан Іванна !

Ваш запит на отримання публічної інформації, який 28.09.2020 року за вх. № 65-зі надійшов до управління патрульної поліції в Кіровоградській області Департаменту патрульної поліції (далі-управління), уважно розглянутий.

За приписами частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов`язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з статтею 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб`єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Наказом МВС України від 04.07.2016 № 595 затверджено Інструкцію з автоматичного обліку адміністративних правопорушень (далі-Інструкція).

Відповідно до вказаної Інструкції, автоматизований облік адміністративних правопорушень здійснюється в інтегрованій інформаційно-пошуковій системі (далі-ІІПС) на підставі протоколів (постанов), складених (винесених) уповноваженими на те посадовими особами Національної поліції. Відомості про виявлене адміністративне правопорушення вносяться до електронної картки про адміністративне правопорушення.

Працівники управління в період часу з 01.08.2018 по 2020 року по 31.08.2020 року термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактом вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, не виносили.

У Департаменті патрульної поліції та їх структурних підрозділах, окремий облік стосовно іншої запитуваної інформації, не ведеться.

З повагою,
Т.в.о. начальника **Сергій ШЕВЧЕНКО**

Сергій Притико

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ДЕПАРТАМЕНТУ
ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
79053 м. Львів, вул. Перфецького, 19
тел. 234-09-44, patrol.police.gov.ua

Іванні Горбач-Кудря
пр. Героїв Сталінграда,13А/189,
м. Київ, 04210,
gorbachkudria@ukr.net

02.10.2020 року№ 224зі/41/12/01 - 2020
На № 224зі від 28 вересня 2020 року

Про розгляд інформаційного запиту

У відповідь на Ваш інформаційний запит від 28.09.2020, у межах компетенції повідомляємо наявну в управління патрульної поліції у Львівській області Департаменту патрульної поліції (далі-управління).

Станом на 28.09.2020 працівниками управління не виносились термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та статтею 126-1 Кримінального Кодексу України, відповідно відсутні відомості по направленню осіб до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУ НП в областях або ГУ НП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника.

Однак інформуємо, що відповідно до наказу Національної поліції від 30.08.2019 № 871 " Про організацію своєчасного реагування на факти домашнього насильства ". Положення про Департамент патрульної поліції, певні працівники Департаменту патрульної поліції відряджені в оперативне підпорядкування головних управлінь Національної поліції в областях та м. Києві до складів мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства.

Відповідно, Ви можете звернутись безпосередньо у ГУ НП у Львівській області.

Начальник **Роман ПИЛИПЕНКО**

Катерина Афанасенко
234-09-44

Департамент патрульної поліції
Управління патрульної поліції
в Миколаївській області

Вул. Новозаводська, 1Б/1, м. Миколаїв, 54056,
mykolaiv@patrol.police.gov.ua

01.10.2020 № 94зі/ик/16/01-2020
На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудрі
пр-кт Героїв Сталінграду, 13А, кв. 18
м. Київ,
04210
gorbachkudria@ukr.net

Про надання інформації
на запит про отримання
інформації

Шановна пані Горбач-Кудря!

На Ваш запит від 28.09.2020 року, зареєстрований за № 94-зі, відповідно до викладених питань повідомляємо, що відповідно до доступних даних Інформаційного порталу Національної поліції України співробітниками управління патрульної поліції в Миколаївській області винесено 77 термінових заборонних приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП.

Дані про кількість випадків винесення співробітниками управління патрульної поліції в Миколаївській області термінових заборонних приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 КК відсутні.

Стосовно наступного питання повідомляємо, що 77 осіб направлено до уповноважених підрозділів Національної поліції ГУНП в Миколаївській області для взяття на профілактичний облік кривдників.

Протягом 2018 року інформація про кількість приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства відсутня. Протягом 2019 року винесено 31 припис, протягом 2020 року винесено 46 відповідних приписів.

Стосовно вікового розподілу кривдників повідомляємо, що всі винесені приписи винесено відносно дорослих.

Заступник начальника **Олена ЧОВПАН**

Андрій АНАСТАСЬЄВ
(0512) 53-18-42

ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Корольова, 5, м. Одеса, 65114
тел. (048)779-45-40, patrol.police.gov.ua

02.10.20 №13421/41/13/04/03-20
На № _____ від _____

Начальникові Головного управління національної поліції в Одеській області
генералу поліції третього рангу
Олегу Беху
вул. Єврейська, 12, м .Одеса
65014

Іванні Горбач-Кудрі
пр. Героїв Сталінграду, 13а, кв. 189, м. Київ, 04210

Відповідно до вимог п.3 ст.22 «Про доступ до публічної інформації», та Наказу Департаменту патрульної поліції №1664 від 11.09.2019 року « Про оперативне підпорядкування працівників Департаменту патрульної поліції до складу мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства», надсилаю на Вашу адресу за належністю запит гр. Горбач-Кудрі І.А. для його розгляду та інформування ініціатора.

Додаток: першому адресату на 1-му арк.

З повагою
т.в.о начальника **Олександр ГОСТІЩЕВ**

Васильєв (048) 799-45-43

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Кременчуцька, 2В, с. Розсошенці,
Полтавський район, Полтавська область, 38751
тел.(0532) 51-76-00,public@patrol.police.gov.ua

29.09.2020 № 34-3і /41/26/03-2020
На № 34-ЗІ від 25.09.2020

Іванні Горбач-Кудрі

пр. Героїв Сталінграда буд. 13А кв. 189
м. Київ
04210

Про надання відповіді

На Ваш інформаційний запит, що надійшов на електронну адресу до управління патрульної поліції в Полтавській області Департаменту патрульної поліції (далі – УПП в Полтавській області ДПП) та зареєстрований за вхідним 34-ЗІ від 28.09.2020 повідомляємо наступне.

У період часу з 01.08.2018 по 31.08.2020 посадовими особами УПП в Полтавській області ДПП термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та термінові заборонні приписи стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 126-1 Кримінального кодексу України не виносились.

Що стосується Вашого питання щодо кількості осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичних облік кривдника повідомляємо, що УПП в Полтавській області ДПП не є розпорядником даної інформації.

Начальник **Віталій МЕЛЬНИЧУК**

Людмила Виноградна
(0532) 517600

Національна поліція України
Управління патрульної поліції
в Херсонській області
Департаменту патрульної поліції
проспект Адмірала Сенявіна, 128,
м. Херсон, 73034
тел.43-25-35 public@patrol.police.gov.ua

01.10.2020 №25зі/41/23/02-2020
На№_____від_____

Іванні ГОРБАЧ - КУДРІ
04210, м. Київ, пр. Героїв Сталінграда,
буд.13-А , кв.189
gorbachkudria@ukr.net

Шановний пані Горбач-Кудря !

Управлінням патрульної поліції в Херсонській області Департаменту патрульної поліції (далі - управління) розглянуто Ваш запит за вхідним реєстраційним №25 зі від 29.09.2020 року у зв'язку із чим повідомляємо Вам про наступне.

Поняття «публічна інформація» наведено у статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації». За його визначенням можна назвати такі ознаки публічної інформації:

1) готовий продукт інформації, який отриманий або створений лише в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством;

2) заздалегідь відображена або задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація;

3) така інформація знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень або інших розпорядників публічної інформації;

4) інформація не може бути публічною, якщо створена не суб'єктом владних повноважень.

У разі відсутності перелічених ознак в інформації, що запитується, така інформація не належить до публічної.

Отже, визначальним для публічної інформації є те, щоб вона була заздалегідь готовим, зафіксованим продуктом, отриманим або створеним лише суб'єктом владних повноважень у процесі виконання своїх обов'язків.

З огляду на вищевикладене Ваш запит в частині надання інформації за віковим розподілом кривдників (дорослий/дитина) потребує створення нового інформаційного продукту, оскільки Інформаційно-телекомунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України» не веде обліку запитуваної Вами статистичної інформації, а тому управління не має технічної можливості надати запитувану Вами інформацію .

За 2018 - 2019 роки та за 8 місяців 2020 року поліцейськими управління термінові заборонні приписи за фактами вчинення домашнього насильства передбаченого ст.173-2 КУпАП, термінові заборонні приписи за фактами

вчинення домашнього насильства передбаченого ст.126-1 КК України не складались.

До уповноважених підрозділів НПУ ГУНП в Херсонській області для взяття на профілактичний облік направлено у 2018 році – 569 осіб, 2019 році – 408 осіб, 2020 році - 131 особа.

З повагою
начальник **Константин ДРОНГАЛЬ**

Роман БЄЛЬСЬКИЙ
тел. 43-25-35

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
пров. Коцюбинського, 35/2,
м. Хмельницький, 29008, тел. 75-25-11,

02.10.2020 року №82зі/41/18/01-2020

Іванні Горбач-Кудря

пр. Героїв Сталінграда, 13а кв.189
м. Київ

Про наданні відповіді

Повідомляємо Вас, що запит у порядку Закону України «Про доступ до публічної інформації», управлінням патрульної поліції в Хмельницькій області ДПП, розглянуто.

За результатом розгляду запиту інформуємо, що працівниками управління патрульної поліції в Хмельницькій області ДПП (далі по тексту - УПП) у період з 01.08.2018 станом на 31.12.2018, протягом 2019 року, а також у період з 01.01.2020 станом на 31.08.2020 термінові заборонні приписи стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.173-2 КУпАП, не складалися.

Управління патрульної поліції в Хмельницькій області ДПП діє на підставі Положення про Департамент патрульної поліції, та діє виключно у спосіб і в порядку, встановленими Законами, також є структурним підрозділом та підконтрольне Департаменту патрульної поліції. Юридичною особою публічного права є Департамент патрульної поліції та який діє на підставі Положення, затвердженого наказом Національної поліції від 18.11.2015 № 96.

Управління патрульної поліції в Хмельницькій області ДПП не уповноважене на ведення та наповнення статистичних даних щодо винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого ст.126-1 КК, а також на ведення та наповнення інформації щодо кількості осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів ГУНП в Хмельницькій області НПУ для взяття на профілактичний облік кривдника.

Враховуючи вищевикладене, надати вичерпну інформацію запитувану в зверненні не представляється можливим у зв'язку із її відсутністю.

Начальник
старший лейтенант поліції **Олег РОО**

Богдан Молотюк
70-29-93

ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
Управління патрульної поліції в Чернігівській області

вул. Громадська, 66, м. Чернігів, 14037 • (0462) 619-079, тел./факс (0462) 724-698

01.10.2020 №15дп/41/22/01-2020 На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ - КУДРІ,
gorbachkudria@ukr.net

На Ваш запит повідомляємо, що працівниками управління патрульної поліції в Чернігівській області термінові заборонні приписи стосовно кривдників за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтями 173-2 КУпАП та 126-1 КК України протягом 2018, 2019 та 8 місяців 2020 року не виносилися.

Статистичний облік осіб, яких направлено до уповноважених підрозділів відокремлених (територіальних) підрозділів Національної поліції ГУНП в областях або ГУНП у м. Києві для взяття на профілактичний облік кривдника в управлінні патрульної поліції Чернігівській області не здійснюється.

Крім цього, інформуємо Вас, що на базі Головного управління Національної поліції в Чернігівській області створено мобільні групи реагування на факти вчинення домашнього насильства до складу яких входять представники управління патрульної поліції в Чернігівській області.

Начальник управління **Андрій ДУМИЧ**

Михайло Химич
723-638

ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Троїцька Площа, 2-а, м. Дніпро, 49000,
тел. (056)756-50-53
e-mail: dnipro@patrol.police.gov.ua

29.09.2020 № 497зі/41/19/01-2020
На №_____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

м. Київ
пр. Героїв Сталінграда, 13а/189
gorbachkudria@ukr.net

Про розгляд інформаційного запиту

Шановна пані Горбач-Кудря!

Ваш інформаційний запит уважно розглянуто керівництвом управління патрульної поліції у Дніпропетровській області Департаменту патрульної поліції Національної поліції України.

Повідомляю Вам, що надати запитувану Вами інформацію не надається можливим, оскільки облік зазначених даних в підсистемі інформаційного порталу Національної поліції не передбачений.

З повагою
начальник **Андрій КАЛЮЖНИЙ**

Аліна Симонова 744-42-09

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
вул. Покровська, 96, м. Житомир, 10031
zhytomyr@patrol.police.gov.ua

02.10.2020 № 71зі/41/28/03-2020
На № _____ від _____

Іванні Горбач-Кудрі
просп. Героїв Сталінграда, 13А, кв. 189
м. Київ, 04210
gorbachkudria@ukr.net

Про надання відповіді

Шановна пані Горбач-Кудря!

Користуючись нагодою засвідчуємо Вам свою повагу та на Ваш лист до управління патрульної поліції в Житомирській області Департаменту патрульної поліції (далі – Управління) щодо надання інформації, повідомляємо наступне.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» визначено, що публічною інформацією - є відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Повідомляємо Вам, що за наявною в Управлінні інформацією, протягом 2018, 2019 та 2020 років працівниками Управління не виносилися термінові заборонні приписи щодо кривдників за фактами вчинення домашнього насильства. Також, протягом вищевказаного періоду, працівниками Управління особи, для взяття на профілактичний облік кривдників до підрозділів Головного управління Національної поліції у Житомирській області не направлялися.

Разом з тим, інформуємо, що працівники Управління з 17.09.2019 несуть службу у складі мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства у м. Житомирі, а тому відряджені в оперативне підпорядкування Головного управління Національної поліції у Житомирській області та про виконану роботу Управлінню не доповідають.

Враховуючи вищевказане, згідно частини 3 статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» з метою отримання Вами інформації, щодо

винесення працівниками Управління термінових заборонних приписів та направлення осіб для взяття на профілактичний облік кривдника у період з 17.09.2019 по теперішній час на території м. Житомир, запит буде скеровано до Головного управління Національної поліції у Житомирській області.

Додатково інформуємо, що відповідно до статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації» рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

З повагою
заступник начальника управління –
начальник відділу чергової служби **Іван СПРИДОНЮК**

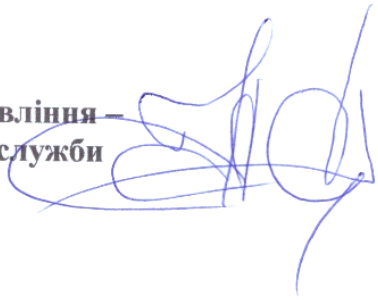

Юрій Козел

Додаток У

Зразок запиту на отримання публічної інформації до обласних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Вінницький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
Івании ГОРБАЧ-КУДРІ

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», прошу надати інформацію про:

1. Кількість осіб, направлених до Вінницького обласного центру соціальних служб для сім'ї та молоді та його районних підрозділів на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

2. Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у Вінницькому обласного центру соціальних служб для сім'ї та молоді та його районних підрозділах.

3. Кількість звернень Вінницького обласного центру соціальних служб для сім'ї та молоді та його районних підрозділів до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника.

Статистичні дані подати окремо за період з 01 жовтня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за районними відділами Вінницького обласного центру соціальних служб для сім'ї та молоді, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

З повагою,

28.09.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Ф

Відповіді на запити на отримання публічної інформації обласних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

пл. Народна, 4, каб 601, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 63-03-05; 63-03-17 факс,
e-mail: zocsssdm@carpathia.gov.ua, код ЄДРПОУ 22111467

01.10.2020 № 02-02/2 На № _____ від 28.09.2020

Горбач-Кудрі І.
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда, 13-А,
кв. 189

Шановна пані Іванно!

Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розглянув Ваш запит від 28.09.2020. За результатами розгляду повідомляємо про наступне.

Протягом 2018-2019 років та 9 місяців 2020 року до Закарпатського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлення щодо осіб (кривдників) для проходження програми для кривдників не надходили.

У свою чергу, повідомляємо, що відповідно до підпункту 1 пункту 4 статті 6 Закону України від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII "Про запобігання та протидію домашньому насильству" (із змінами) центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді належать до загальних служб підтримки постраждалих осіб. Згідно статті 14 вищевказаного Закону України загальні служби підтримки постраждалих осіб у межах своїх повноважень здійснюють:

1) прийом і розгляд заяв від постраждалих осіб або їхніх представників про отримання допомоги, зокрема соціальних послуг для осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

2) інформування місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України про виявлення фактів домашнього насильства за наявності добровільної поінформованої згоди постраждалих осіб, крім випадків вчинення насильства стосовно дітей та недієздатних осіб або виявлення актів насильства кримінального характеру, коли така згода не вимагається; у разі виявлення факту домашнього насильства стосовно дитини - інформування не пізніше однієї доби служби у справах дітей та уповноважених підрозділів органів Національної поліції України;

3) оцінку потреб постраждалих осіб;

4) надання постраждалим особам повної та вичерпної інформації про їхні права і можливості отримання ними дієвої допомоги;

5) надання відповідно до компетенції постраждалим особам соціальних послуг, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі, сприяння наданню правової допомоги, а також забезпечення тимчасового притулку для таких осіб та їхніх дітей у порядку, передбаченому законодавством;

6) інформування в установленому законодавством порядку місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування про осіб, яким надавалася допомога, та про результати її надання.

Додатково повідомляємо, що департамент соціального захисту населення Закарпатської облдержадміністрації листом 26.03.2020 №1314/03.2-10 повідомив Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, що "інформацією щодо осіб, які можуть проводити програми для кривдників, володіють відповідальні працівники органів соціального захисту населення райдержадміністрацій, міськвиконкомів", а "навчання 25 практичних психологів системи освіти, а також 25 відповідальних працівників органів соціального захисту населення районів та міст області" організовував протягом 2016-2019 років департамент соціального захисту населення Закарпатської облдержадміністрації (копія листа додається). Тому з порушених Вами питань, шановна пані Іванно, рекомендуємо звернутися до департаменту соціального захисту населення Закарпатської облдержадміністрації.

Додаток на 3 арк.

З повагою

Директор Наталія РОМАНЮК

Ярослав Сокач 63-03-17

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

вул.Тургенєва, 8, м. Ужгород, 88003, тел.: (0312) 61-46-31; 63-10-31; факс 61-25-05,
e-mail:depsoc@carpathia.gov.ua, код ЄДРПОУ 03192974

26.03.2020 № 1314/03.2-10 На № _____ від _____

Закарпатський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Облдержадміністрація

Відповідно до листів Закарпатського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 11.02.2020 № 04-18/95 та від 20.03.2020 № 02.1-1/182 щодо графіку та організації проведення навчання для спеціалістів, які залучатимуться до проведення корекційних програм для кривдників, департамент соціального захисту населення облдержадміністрації інформує про наступне.

За результатами засідання круглого столу, який відбувся 18 лютого 2020 року під головуванням заступника голови облдержадміністрації О.Травіної, було вирішено доручити департаменту розробити та затвердити графіки проведення кущових/виїзних семінарів-навчань для керівників та фахівців райдержадміністрацій, міськвиконкомів, об'єднаних територіальних громад, сільських, селищних рад та забезпечити їх проведення спільно із суб'єктами взаємодії, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі. З метою координації роботи у цьому напрямку, враховуючи затверджені суб'єктами взаємодії плани роботи на поточний рік, розробка такого графіку передбачала його формування на основі пропозицій суб'єктів взаємодії. Станом на 25 березня 2020 року жодних пропозицій з цього питання до департаменту, в тому числі і від Закарпатського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді не надходило. Крім того, враховуючи ситуацію, яка склалася на сьогодні у державі, питання організації навчання працівників у найближчі місяці з виїздами на місця є неможливими. Після закінчення карантинних заходів, за домовленістю із Навчально-науковим центром із підвищення кваліфікації публічних службовців, який функціонує на базі юридичного

факультету УжНУ, навчання працівників буде відновлено і проводитиметься за допомогою вищезгаданого центру.

Що стосується залучення працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді до навчання фахівців, які проводитимуть програми для кривдників в області, то враховуючи кадровий потенціал спеціалістів, які систематично проходять підвищення кваліфікації на базі Закарпатського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, а також нестачі таких фахівців в органах соціального захисту населення районів, міст, ОТГ, не говорячи вже про села та селища, це могло б підсилити роботу з протидії домашньому насильству в області.

Одночасно повідомляємо, що протягом 2016-2019 років департаментом організовано навчання 25 практичних психологів системи освіти, а також 25 відповідальних працівників органів соціального захисту населення районів та міст області. Навчання проводилися на базі Центру практичної психології, соціальної роботи і корекційної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти із залученням працівників Центру гендерної освіти при ДВНЗ „Ужгородський національний університет". Усі учасник навчання отримали сертифікати Закарпатського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. 29 листопада 2019 року в рамках реалізації Всеукраїнської акції „16 днів проти насильства" таке навчання проводилось департаментом для відповідальних працівників органів соціального захисту населення районів та міст області, а 25-27 листопада - Закарпатським інститутом післядипломної педагогічної освіти – для практичних психологів і соціальних педагогів на базі інституту.

Що стосується розміщення на офіційному сайті департаменту інформації про спеціалістів, до яких можуть звернутися особи, які вчинили домашнє насильство та особи, які належать до групи ризику щодо його вчинення і виявили бажання взяти участь у програмі для кривдників за власною ініціативою, то відповідно до пп.6,7 статті 28 Закону України „Про запобігання та протидію домашньому насильству" кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством, а також кривдник повинен мати можливість відвідувати програму для кривдників за власною ініціативою на добровільній основі. Як правило, на випадки домашнього насильства, в першу чергу, виїжджають працівники поліції, які врахувавши обставини пропонують кривднику пройти відповідну програму.

Інформацією щодо осіб, які можуть проводити програми для кривдників, володіють відповідальні працівники органів соціального захисту населення райдержадміністрацій, міськвиконкомів. Щодо організації роботи з кривдниками проблемним питанням залишається виділення коштів на проведення програм (оплата послуг фахівців, які проводитимуть програму;

оплата за приміщення тощо), оскільки Законом України „Про запобігання та протидію домашньому насильству" передбачено, що як функціонування кризових центрів для жертв потерпілих від домашнього насильства, так і робота з кривдниками, повинна фінансуватися за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Директор департаменту **Михайло ПЕТРІШКА**

Ігор БОНДАРЬ

63-19-27

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

01032, м. Київ, вул Комінтерну, 16, тел/факс: 235-84-35, 246-47-97, e-mail: kocsssdm@ukr.net

09.11.2020 № 01-10/1-437

Горбач-Кудрі І.
пр. Героїв Сталінграда,
буд. 13-А, кв. 189
м. Київ, 04210
e-mail: gorbachkudria@ukr.net
тел. (096) 787 24 27

Щодо надання інформації

Пані Іванно!

Відповідно до листа Київської обласної державної адміністрації від 30 вересня 2020 року №Г-915/01-23 до частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації», Київський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надає відповідь за формою, що додається.

Додаток на 1 арк.

З повагою,
директор центру **підпис** **Н.В. Ібрагімова**

Ткачук І.О.
0674074720

Про доступ до публічної інформації

№		Кількість осіб направлених на проходження Програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173[2] КУпАП	Кількість осіб які пойшли Програму для кривдника	Кількість звернень до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження Програми для кривдника або ухилення на проходження Програми для кривдника
1	за період з 01 жовтня 2018 до 31 грудня 2018 року	0	0	0
2	протягом 2019 року	4	2	2
3	протягом 8 місяців 2020 року	1	0	1

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
65107, м. Одеса, вул. Канатна, 83, к. 821, тел/факс: (048) 728-38-60, 728-33-77,
E-mail: odesa_ocsssdm@ukr.net Код ЄДРПОУ 20992179

05.10.2020 № 05/01– 1938

І. Горбач-Кудрі
м. Київ, пр. Героїв
Сталінграду, 13-а,
кв. 189

Шановна пані Іванно!

На Ваш запит від 28.09.2020 надаємо інформацію в межах компетенції.

Відповідно до Типового положення про республіканський Автономної Республіки Крим, обласний, Київський та Севастопольський міський центр соціальних служб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 479, метою діяльності регіонального центру є методичне забезпечення проведення у територіальних громадах соціальної роботи, надання соціальних послуг, соціальної допомоги, соціальної підтримки особам/ сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, організація навчальних заходів з питань соціальної роботи, надання соціальних послуг.

Згідно з п. 6 Типової програми для кривдників, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 № 1434, фахівцями, що реалізують цю Типову програму, можуть бути практичний психолог, психотерапевт, психіатр, які пройшли спеціальну підготовку, перепідготовку, курси підвищення кваліфікації та представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Відповідно до вимог законодавства, Одеським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з Координатором проектів ОБСЄ в Україні 7-9 жовтня 2019 року у м. Одесі було організовано регіональний тренінг для спеціалістів з впровадження програми для кривдників, які вчиняють домашнє насильство. Кандидатури на тренінг були відібрані та направлені за рішенням відповідних голів районних державних адміністрацій, міських голів міст обласного значення та голів об'єднаних територіальних громад. У даному тренінгу взяли участь 27 представників суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству із м. Одеси та Одеської області.

Серед направлених головами районних державних адміністрацій, міськими головами міст обласного значення та головами об'єднаних територіальних громад кандидатур були залучені представники суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти; органи охорони здоров'я; уповноважені органи з питань пробації, а саме психологи, психотерапевти, психіатри.

Щодо п.1. За період з 01.10.2018 по 05.10.2020 до Одеського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді не направлялись особи на проходження програми для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 1732 КУпАП. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 479, Одеський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді немає районних підрозділів.

Щодо п. 2. За період з 01.10.2018 по 05.10.2020 в Одеському обласному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді жодна особа не проходила програму для кривдників.

Щодо п. 3. За період з 01.10.2018 по 05.10.2020 в Одеський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді не звертався до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення від проходження програми для кривдника.

З повагою

Директор Ольга ПАШКО

Катерина МОЧАЛОВА 728-33-77

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
46021, м. Тернопіль, вул. М.Грушевського, 8, тел. (0352) 52-07-88, факс 52-31-92
E-mail: oda@te.gov.ua, Web: oda.te.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00022622

_____ № _____ На № _____ від _____

Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна

gorbachkudria@ukr.net

Обласна державна адміністрація розглянула Ваш інформаційний запит від 30.09.2020 р. щодо проходження програм для кривдників в області та надсилає інформацію згідно з додатком.

Додаток: на 1 арк.

Заступник голови адміністрації **Віктор УСТЕНКО**

Інна Чурбакова 52 31 84

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 05-7241/42 від 19.10.2020

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000000C102F00FC898300
Підписувач Устенко Віктор Володимирович
Дійсний з 27.04.2020 0:00:00 по 27.04.2022 0:00:00

Додаток

	1.10.2018 – 31.12.2018		**2019**		**01.01.2020- 1.08.2020**	
Кількість осіб, направлених на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173(2) КУпАП	Дорослий	Дитина	Дорослий	Дитина	Дорослий	Дитина
	68	-	73	-	7	-
Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у центрах корекційних програм для кривдників	46	-	9	-	12	-
Кількість звернень до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника	15	-	64	-	2	-

Заступник начальника управління – начальник відділу сімейної політики, протидії торгівлі людьми та фінансового забезпечення управління сім'ї та молоді обласної державної адміністрації **Інна ЧУРБАКОВА**

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

вул. Пастерівська, 102, м. Черкаси, 18000, тел.: (0472) 63-85-96, 63-85-59
e-mail: ums2006@ukrpost.ua, код згідно з ЄДРПОУ 33903680

_____ № _____ На № б/н від 30.09.2020

Горбач-Кудря І. А.

Пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189
м. Київ
04210

Про надання інформації

Шановна Іванно Анатоліївно!

На Ваш інформаційний запит щодо проходження програм для кривдників інформуємо.

У період з 01 жовтня 2018 року по 31 вересня 2020 року особи, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені статтею 173-2 КУпАП, до обласної державної адміністрації або її підрозділів на проходження програм для кривдника не направлялись.

З повагою

Т.в.о. начальника управління Тетяна УФІМЦЕВА

Лариса Удовиченко (0472) 63 85 59

Черкаська обласна державна адміністрація
№ 04-27/02/17-01-03/9126/18047 від 06.10.2020

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

СЛУЖБА У СПРАВАХ ДІТЕЙ

бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси, 18001, тел. факс: (0472)54-32-61, тел. 33-01-15, 54-45-43
E-mail: 25727677@mail.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 25727677

від 06.10.2020 № 935/01-39 На № _____ від _____

Іванна ГОРБАЧ – КУДРЯ
пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189
м. Київ
04210
e-mail: gorbachkudria@ukr.net

Шановна пані Іванно!

На виконання вимог листа Управління комунікації Черкаської обласної державної адміністрації від 01.10.2020 № 02/17-01-03/9126 до Вашого запиту щодо розгляду питання стосовно осіб, направлених на проходження програми для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення, осіб, які пройшли програму для кривдників, неявки кривдника для проходження програми повідомляємо.

Запитувана інформація не належить до компетенції Служби у справах дітей Черкаської обласної державної адміністрації (далі – ССД ОДА).

Особи на проходження програми для кривдників до ССД ОДА не направлялися.

Начальник служби О. Покатілова

Олена Романча (0472) 54 45 43

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул. Соборності,54, м. Полтава, 36014, тел/факс (0532) 607393, 602276
E-mail: pol_ocsssdm@ukr.net р/р № UA048201720344290001000052367 в ГУДКС в Полтавській області, МФО 831019, ЗКПО 13939865

«29» вересня 2020 р. № ГК-01-09/20 На № ГК-01-09/25 від 29.09.20 р.

Горбач-Кудрі Іванні
м. Київ пр. Героїв Сталінграда,
13-А, кв. 189, 04210

Щодо інформаційного запиту

На інформаційний запит від 28 вересня 2020 року щодо надання інформації по проходженню програми для кривдників інформуємо в межах компетенції.

Згідно ст.28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07 грудня 2017 № 2229-VIII (далі - Закон) суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Відповідно до ст.6 Закону центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді віднесені до загальних служб підтримки постраждалих осіб, які (ст.14) здійснюють оцінку потреб, надають відповідно до компетенції постраждалим особам соціальні послуги, соціальну та психологічну допомогу на безоплатній основі.

З повагою, директор центру С.ПІВЕНЬ

Інна Горопашна 522524

УКРАЇНА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

вул. Монастирська, 47, м. Вінниця, 21050
тел.: (0432) 671219, 671230, 671040, 592072, 672966; факс: 592072
e-mail: vocsssdm@ukr.net, http://vin-ocsssdm.com.ua

Від « 29» вересня 20 20 р. № 01-31/928
На № _____

Гр. Горбач-Кудрі Іванні
пр. Героїв Сталінграда, 13-А, 189,
м. Київ

Щодо запиту на інформацію

Шановна пані Іванно!

У відповідь на Ваш запит на інформацію від 28 вересня 2020 року Вінницький обласний центр соціальних служб повідомляє наступне.

Статтею 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» центри соціальних служб віднесено до загальних служб підтримки постраждалих осіб. Завдання центрів соціальних служб у сфері виконання вищевказаного Закону окреслені Порядком взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року №658. Зокрема пунктом 48 вказаного Порядку визначено участь центрів у межах компетенції у розробленні та реалізації програм для постраждалих осіб.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 1 серпня 2013 року «Про затвердження Загального положення про центр соціальних служ для сім'ї, дітей та молоді», яка визначала функції центрів до 1 червня 2020 року, Постанови Кабінету Міністрів від 1 червня 2020 року №479 «Деякі питання діяльності центрів соціальних служб» центри соціальних служб Вінницької області забезпечують надання вичерпної інформації про права та можливість отримання допомоги, проводять оцінку потреб, забезпечують психологічну підтримку та надання соціальних послуг відповідно до потреб особам, які постраждали від домашнього насильства, та особам, які постраждали від насильства за ознакою статі.

З повагою

Директор **Олена СТОЯЛОВА**

Томчук (0432) 592072

ВОЛИНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

вул. С. Бандери, 5 , м. Луцьк, 43025, тел. (0332) 726 222, факс (0332) 711 212, e-mail: vocsssdm1@ukr.net,
код ЄДРПОУ 13369126

06.10.2020 № 3621/03-20 на № _____ від _____

Горбач-Кудрі Іванні
м.Київ, пр.Героїв Сталінграда, 13-А,
кв. 189, 04210

Шановна Іванно!

З приводу Вашого запиту на інформацію, вх. №259/03-20 від 29.09.2020 р., інформуємо.

З 01 жовтня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року та протягом 8 місяців 2020 року:

1. Кількість осіб, направлених до Волинського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі- ВОЦССДМ) та районних ЦССДМ Волинської області на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статею 173^2 КУнАП - 0 осіб.
2. Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у ВОЦССДМ та РЦССДМ - 0 осіб.
3. Кількість звернень ВОЦССДМ та РЦССДМ Волинської області до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника - 0.

Директор В.Панчук

Лариса Дейнека 725 030

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

пр. Олександра Поля, 83/2, м.Дніпро, 49054, тел/факс (056)370-48-18 E-mail: ocssm2004@ua.fm
Код ЄДРПОУ 23024954, р/рахунок 35415011041384 в ГУДКСУ у Дніпропетровській області, МФО 805012

05.10.2020 № 657

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189,
м. Київ, 04210,
e-mail: gorbachkudria@ukr.net

Дніпропетровський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на Ваш запит щодо публічної інформації, повідомляє наступне.

Обласним центром на постійній основі проводяться навчання для працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та об'єднаних територіальних громад області, які надають соціальні послуги з різних напрямків соціальної роботи, проводять соціальну роботу з вразливими категоріями населення. На зазначених навчаннях розкриваються також, питання запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі.

Так, протягом 2018 року 404 працівники центрів та об'єднаних територіальних громад області підвищили свою кваліфікацію в обласному центрі, у 2019 році – 168 працівників центрів та ОТГ.

У лютому 2020 року в обласному центрі проведено навчальний семінар-тренінг для 27 працівників центрів та ОТГ.

На сьогоднішній день, у зв'язку із застосуванням у країні карантинних заходів, проведення зазначених навчань призупинено.

З 30 вересня по 2 жовтня 2020 року 12 працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області (психологів, фахівців із соціальної роботи) взяли участь у навчальному тренінгу «Впровадження програм для кривдників, які вчиняють домашнє насильство», організованого Міністерством соціальної політики України спільно з Координатором проектів ОБСЄ в Україні. Вказані працівники в подальшому будуть проводити роботу з домашніми кривдниками.

На сьогоднішній день при Криворізькому міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Дніпропетровської області діє «Ресурсний

центр примирення та корекційних відновлювальних програм» (м. Кривий Ріг, вул. Павла Глазового, 4-а, тел. 0973577100), де впроваджуються програми для кривдників, які вчинили домашнє насильство.

Також, в Дніпропетровській області у м. Павлограді громадська організація клуб «Імпульс», керівник Лупова Ольга Зігмундівна (вул. Героїв України, 15, кв. 6, тел. (050)2800562, (05632) 09621), проводить корекційну роботу з домашніми кривдниками.

Крім того, в області діє окремий орган, який здійснює додатковий контроль за організацією на місцевому рівні допомоги сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах, в тому числі з причини домашнього насильства, – обласна міжвідомча супервізійна група по роботі з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах. Супервізійна група здійснює виїзди до місцевих державних адміністрацій та виконавчих комітетів місцевих рад з метою надання допомоги сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Директор Л.О. КАЛИТЮК

Теряник 0954477183

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

69001, Україна, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 24, аб. скринька 3345,
тел/факс: 239-81-81, E-mail: css@ukrpost.ua, www.цсс.укр

Вих. № 1533 /03
від 30.09.2020 р.

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда,
13-А, кв. 189, 04210
e-mail: gorbachkudria@ukr.net
тел. (096) 787 24 27

Шановна Іванно!

На Ваш запит повідомляємо наступне.

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та п. 5 наказу Міністерства соціальної політики України №1434 від 01.10.2018 р «Про затвердження Типової програми для кривдників» щодо виконання програм для кривдників суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. Запорізький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді не є відповідальною структурою за виконання програм для кривдників.

В.о директора Світлана РЕПІНА

Удоденко А.А. 224-70-08

УКРАЇНА
Виконавчий орган Київської міської ради
(Київська міська державна адміністрація)

КИЇВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

03057, Україна, м. Київ, вул. О.Довженка, 2, тел./факс: +38 044 458 27 67. Код ЄРДПОУ 19137032. Call-центр (044) 0-51

30 вересня 2020 № 04/0587
на №_____

Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна
вул. Героїв Сталінграда, 13А,
м. Київ, 04210

Шановна Іванно Анатоліївно!

У відповідь на інформаційний запит (вхідний № 0251 від 29.09.2020), Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надає інформацію в межах своєї компетенції.

До пункту 1

За період з 01 жовтня 2018 по 31 серпня 2020 до мережі районних у м. Києві центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі – ЦССДМ) не надходило повідомлень щодо проходження кривдниками програми для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2 КУпАП. Відповідно до статті 6, п. 4 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відносяться до загальних служб підтримки постраждалих осіб, які надають допомогу постраждалим особам. Згідно зі ст. 14, зазначеного вище Закону, до повноважень ЦССДМ безпосередня робота з кривдниками не входить.

До пункту 2

Програми для кривдників реалізуються районними центрами сім'ї «Родинний дім», що знаходяться у Голосіївському, Святошинському, Дарницькому, Шевченківському районах м. Києва. Залученими спеціалістами Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) на базі Подільського, Оболонського, Печерського РЦССДМ реалізується програма для кривдників відповідно до п. 14.2 «Забезпечення реалізації програм для кривдників, які вчинили домашнє насильство та/або насильства за ознакою статі. Надання

консультаційної допомоги особам постраждалим від домашнього насильства», розділу 7 «Заходи державної політики з питань сім'ї» Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021роки».

До пункту 3

Мережею центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді не надсилаються повідомлення до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо не явки особи, яка вчиняє домашнє насильство для проходження програми для кривдників або ухилення від її проходження.

З повагою

Директор Ярослава КОЛОБОВА

Тетяна Монастирецька
456 85 54

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул. Преображенська, 2, м.Кропивницький, 25006, тел. (0522) 32-15-93, факс (0522)32-10-07,
e-mail: public@ocsssdm.kr-admin.gov.ua, сайт:ocsssdm.kr-admin.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 13749171

21.10.2020 № 01-17/17
на № 17/01-17 від 28.09.2020

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

вул. Героїв Сталінграда, 13-А, кв.189,
м. Київ
096 787 24 27

Про розгляд запиту

Шановна пані Іванно!

Ваш запит на отримання публічної інформації від 28 вересня 2020 року № 17/01-17, отриманий Кіровоградським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі – Центр) 21 жовтня 2020 року, був розглянутий Центром, за результатами чого в межах компетенції повідомляємо наступне.

Відповідно до Положення про Кіровоградський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, затвердженого розпорядженням голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 16 серпня 2017 року № 405-р, Центр є підпорядкованим підрозділом Кіровоградської обласної державної адміністрації та не має районних підрозділів.

Враховуючи вищезазначене, в межах компетенції надаємо інформацію за період роботи Центру з 01 жовтня 2018 року до 01 жовтня 2020 року щодо запитуваних питань:

кількість осіб, направлених до Центру на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173^2 КУпАП – 0;

кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у Центрі – 0;

кількість звернень Центру до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника – 0.

Окрім того, повідомляємо, що питання організації та проведення програм для кривдників, не відноситься до компетенції Центру. Зокрема, відповідно до статті 28 Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

З повагою

Директор **Сергій ПАСТЕРНАК**

Віта Уманська 32 10 07

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

вул. Спаська, 43/5, м. Миколаїв, 54001, тел./факс (0512) 37-64-92,
E-mail: socserv2008@ukr.net, сайт: ocss.mk.ua, код згідно з ЄДРПОУ 13859830

від 02.10 2020 р. № 1-02-х-с/11 На №_____від _____20__ р.

04210
м. Київ
вул. Героїв Сталінграда
буд. 13а, кв. 189
Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ

Про надання інформації

Шановна пані Іванно!

Відповідно до надісланого Вами запиту на отримання публічної інформації щодо впровадження корекційних програм для осіб, що вчиняють насильство в сім'ї повідомляємо таке.

Згідно Положення про Миколаївський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі-центр) затвердженого розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 12.08.2019 № 379-р., до функцій центру відноситься здійснення організаційно – правового, методичного та інформаційного забезпечення діяльності районних та міських центрів.

Згідно статті 21^{8} закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» суб'єктами відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

В Миколаївській області уповноваженими структурними підрозділами з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі визначені управління соціального захисту населення, до функцій яких належить організація роботи з особами, які вчинили домашнє насильство.

Тому, для отримання вищевказаної інформації пропонуємо Вам звернутись до департаменту соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації.

З повагою
директор Центру Світлана ЯНКОВСЬКА

Ольга Біла 37 67 07

СУМСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул. Троїцька, 26, м. Суми, 40022, тел.: 0542 25 42 33
E-mail: soccm@ukr.net Код ЄДРПОУ 22979823

04.11.2020 № 01-17/730

Горбач-Кудря І.
м. Київ, пр. Героїв
Сталінграда, 13-А, кв. 189

Про розгляд звернення

Шановна пані Іванно!

Сумським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розглянуто Ваше звернення щодо впровадження програм для кривдників. З приводу звернення повідомляємо наступне.

		з 01.10.2018 по 31.12.2018	2019 рік	8 місяців 2020 року
1.	Кількість осіб, направлених на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного порушення	0	0	0
2.	Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника	0	0	0
3.	Кількість звернень щодо неявки або ухиляння кривдника для проходження програми	0	0	0

Директор **Тетяна ШЕВЧЕНКО**

Галина Тертична 25 42 33

УКРАЇНА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
м-н Свободи, 5, Держпром, 6 п., кім. 47, м. Харків, 61022,
телефон /факс (057) 757-08-94, e-mail: xcssm@ukr.net, код ЄДРПОУ 22640415

05.10.2020 № Г-К-02
На запит на інф. б/н від 30.09.2020

Іванні Горбач-Кудрі
e-mail: gorbachkudria@ukr.net

Щодо запиту на інформацію від 30.09.2020 р.

Харківський ОЦССССДМ на Ваш запит на інформацію від 30.09.2020 року (реєстр. № Г-К-02 від 01.10.2020), керуючись ст. ст. 1, 5, 13, 14, 19, 20 Закону України "Про доступ до публічної інформації", надає інформацію відповідно до пунктів запиту:

Пункт 1. Кількість осіб, направлених до Харківського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділів на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2 КУпАП – 0 (нуль) осіб за усі запитувані періоди разом і окремо.

Пункт 2. Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у Харківському обласному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділах – 0 (нуль) осіб за усі запитувані періоди разом і окремо.

Пункт 3. Кількість звернень Харківського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділів до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника – 0 (нуль) звернень за усі запитувані періоди разом і окремо.

Додатково повідомляємо, що у Харківського ОЦССССДМ відсутні районні підрозділи (відділи).

Заступник директора Наталія ВАРЦАБЮК

Олексій Качалов 705 04 68

УКРАЇНА
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул. Комунарів, 11, м. Херсон, 73000, тел. (0552) 26-35-51, E – mail: kherson_ocsssdm@ukr.net

01.10.2020 № 03-42/7
На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, буд. 13-А,
кв.189
м. Київ, 04210
E – mail: gorbachkudria@ukr.net

Шановна пані Іванно!

На Ваш запит до Херсонського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 30 вересня 2020 року про надання статистичної інформації повідомляємо наступне.

1. Кількість осіб, направлених до Херсонського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділів на проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 1732 КУпАП – 0.

2. Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника у Херсонському обласному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділах - 0.

3. Кількість звернень Херсонського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районних підрозділів до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника – 0.

Статистичні дані надані за період з 01 жовтня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, по районним та міським центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Херсонської області та Херсонському обласному центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

З повагою

Директор Дмитро МУЦЕНКО

Ірина Савицька (0552)46 05 46

УКРАЇНА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
Майдан Незалежності, Будинок рад, м. Хмельницький, 29005
тел./факс (0382) 76-50-24, E-mail: regadm@adm-km.gov.ua. Код ЄДРПОУ 22985083

07.10.2020 № 99/22-41-5668/2020
на № _____ від _____

Іванна Горбач-Кудря
gorbachkudria@ukr.net

Шановна Іванно Анатоліївно!

На Ваш запит на інформацію від 30.09.2020 року щодо кількості осіб, які проходили корекційні програми для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, протягом 2018-2019 років та за 8 місяців 2020 року, в межах компетенції повідомляємо наступне.

До п. 1. Станом на 01.09.2020 року направлено 77 осіб для проходження корекційної програми (додається).

До п. 2. 30 осіб пройшли корекційну програму для кривдника (додається).

До п. 3. До Хмельницької обласної державної адміністрації не надходили звернення щодо непроходження корекційної програми кривдниками.

Додатково повідомляємо, що рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

Додатки: 3 арк. в сканованому вигляді.

З повагою

заступник голови
адміністрації Оксана СИТНИЦЬКА

Любов ТИМОФІЇВ
Зв.: Олена БОБИК 76-49-80

Додаток

ІНФОРМАЦІЯ
про здійснення заходів щодо попередження насильства в сім'ї за 2018 рік в Хмельницькій області

Райони, міста, області	Кількість звернень з питань насильства в сім'ї, які надійшли протягом звітного періоду	з них надійшли від:			*Кількість осіб, направлених на корекційні програми	з них:		Кількість осіб, які пройшли корекційні програми	Кількість винесених офіційних попереджень	*Кількість винесених захисних приписів	Кількість осіб, які перебувають на обліку з приводу вчинення насильства в сім'ї:	з них:					Кількість сімей, занесених до банку даних сімей, які опин. у скл. життєв. обстав. (з приводу нас. в сім'ї)	З них кількість сімей, охоплених соціальним супроводом протягом звітного періоду	Кількість осіб, охоплених соціальними послугами (з приводу насильства в сім'ї)	Кількість сімей, направлених до центрів соціально-психологічної допомоги	Кількість дітей, які перебувають на обліку з приводу насильства чи жорстокого поводження з ними	Кількість здійснених заходів з приводу захисту прав дитини від насильства в сім'ї	Кошти, витрачені на реалізацію заходів з питань попередження насильства сім'ї грн.
		дітей	жінок	чоловіків		жінок	чоловіків					У службі дільничних інспекторів міліції				У кримінальній міліції у справах дітей						
												жінок	чоловіків	дітей	дівчат	хлопців						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Хмельницька область	2757	14	2564	179	89	10	79	89	-	164	2490	117	2371	2	-	2	476	94	621	6	38	374	531734 ,0 грн

Додаток

Інформація
про здійснення заходів щодо запобігання та протидії насильству за 2019 рік в Хмельницькій обл.

№ з/п	Хмельницька обл	Кількість звернень щодо насильства в сім'ї, які надійшли протягом звітного періоду	з них надійшли від				кількість осіб, направлених на корекційні програми	з них		Кількість осіб, які пройшли корекційні програми	Кількість винесених офіційних попереджень	Кількість термінових заборонних приписів	Кількість осіб, які перебувають на обліку з приводу вчинення насильства в сім'ї	з них					Кількість сімей, занесених до банку даних сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах (З приводу насильства в сім'ї)	З них кількість сімей, охоплених соціальним супроводом протягом звітного періоду	Кількість осіб, охоплених соціальними послугами (З приводу насильства в сім'ї)	Кількість сімей, направлених до центрів соціально-психологічної допомоги	кількість дітей, які перебувають на обліку з приводу насильства чи жорстокого поводження з ними	Кількість здійснених заходів з приводу захисту прав дитини від насильства в сім'ї	Кошти, витрачені на реалізацію заходів з питань попередження насильства в сім'ї (грн.)
			дітей	жінок	чоловіків	інвалідів		жінок	чоловіків					в Управлінні превентивної діяльності ГУНП		у ювенальній превенції поліції								
														жінок	чоловіків	дітей	жінок	чоловіків						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Хмельницька обл	3183	12	3024	118	29	118	6	112	91	0	0	2124	137	1986	1	0	0	408	80	261	28	39	274	743 444
2	ВСЬОГО																								

Додаток

Інформація
про здійснення заходів щодо запобігання та протидії насильству за 8 місяців 2020 року

№ з/п	Область	Кількість звернень щодо насильства в сім'ї, які надійшли протягом звітного періоду	з них надійшли від				кількість осіб, направлених на корекційні	з них		Кількість осіб, які пройшли корекційні програми	Кількість винесених офіційних попереджень	Кількість термінових заборонних приписів	Кількість осіб, які перебувають на обліку з приводу вчинення насильства в сім'ї	з них					Кількість сімей, занесених до банку даних сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах (З приводу насильства в сім'ї)	З них кількість сімей, охоплених соціальним супроводом протягом звітного періоду	Кількість осіб, охоплених соціальними послугами (З приводу насильства в сім'ї)	Кількість сімей, направлених до центру соціально-психологічної допомоги	кількість дітей, які перебувають на обліку з приводу насильства чи жорстокого поводження з ними	Кількість здійснених заходів з приводу захисту прав дитини від насильства в сім'ї	Кошти, витрачені на реалізацію заходів з питань попередження насильства в сім'ї (грн.)
			дітей	жінок	чоловіків	інвалідів		жінок	чоловіків					в Управлінні превентивної діяльності ГУНП		у ювенальній превенції поліції								
														жінок	чоловіків	дітей	жінок	чоловіків						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Хмельницька	2174	2	2107	65	15	77	4	73	30	0	434	2214	0	0	0	0	0	218	46	113	11	48	130	0
2	ВСЬОГО	**2174**	**2**	**2107**	**65**	**15**	**77**	**4**	**73**	**30**	**0**	**434**	**2214**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**218**	**46**	**98**	**26**	**48**	**130**	***0***

УКРАЇНА
Чернівецька обласна державна адміністрація
ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
вул. Головна, 245, м. Чернівці, 58018, тел./факс: (0372) 51-54-37, тел. (03722) 4-55-37
E-mail: depszn@bukoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 38345436

02.10.2020 № 01.3-28/4356 На № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда
13-А, кв. 189
м. Київ, 04210
e-mail: gorbachkudria@ukr.net
тел. (096)7872427

За результатами розгляду Вашого звернення, Департамент соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації повідомляє наступне.

1. Станом на 01.10.2020 року відповідно до статті 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення до районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, судами Чернівецької області направлено копії постанов, щодо 6 осіб для проходження програми для кривдників строком на один рік. Всі особи дорослі.

Особам, які направлені судом для проходження програми для кривдників, направлені офіційні повідомлення про необхідність проходження ними такої програми. Даних осіб також попереджено про відповідальність за умисне ухилення від проходження програми для кривдників.

2. Всі особи були направлені з 01.01.2020 року по 30.09.2020 року. В зв'язку із запровадженням відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» та від 20.05.2020 р. № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» в Україні та Чернівецькій області зокрема карантинних заходів, в т. ч. заборони пасажирських перевезень, проведення програми для кривдників було відтерміновано до скасування відповідних обмежень.

З 01.08.2020 року фахівцями районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на виконання постанов районних судів частково розпочато реалізацію програм для кривдників для 2 осіб, які вчинили домашнє насильство

та направлені судом для проходження програми для кривдників строком на 1 рік.

3. До уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програм для кривдника або ухиляння на проходження програм направлено одне звернення.

За період з 01 жовтня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року не було жодного направлення.

Директор Департаменту **Іларій МІНТЯНСЬКИЙ**

Марія Жамба 4 58 01

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
ДЛЯ СІМ`Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул. Федоренка, 41, м.Сєвєродонецьк, 93400, Україна,
тел./факс (06452) 3-31-33
E-mail: locsssdm@ukr.net

30.09.2020 № 368

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ
пр. Героїв Сталінграда, буд. 13-А, кв. 189,
м. Київ, 04210

Шановна пані Іванно!

У відповідь на Ваш запит на отримання публічної інформації, повідомляємо, що відповідно до п. 4 ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді належать до загальних служб підтримки постраждалих осіб.

Згідно зі ст. 14 вищезазначеного закону загальні служби підтримки постраждалих осіб у межах своїх повноважень здійснюють:

1) прийом і розгляд заяв від постраждалих осіб або їхніх представників про отримання допомоги, зокрема соціальних послуг для осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

2) інформування місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України про виявлення фактів домашнього насильства за наявності добровільної поінформованої згоди постраждалих осіб, крім випадків вчинення насильства стосовно дітей та недієздатних осіб або виявлення актів насильства кримінального характеру, коли така згода не вимагається; у разі виявлення факту домашнього насильства стосовно дитини - інформування не пізніше однієї доби служби у справах дітей та уповноважених підрозділів органів Національної поліції України;

3) оцінку потреб постраждалих осіб;

4) надання постраждалим особам повної та вичерпної інформації про їх права та можливості отримання ними дієвої допомоги;

5) надання, відповідно до компетенції, постраждалим особам соціальних послуг, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі, сприяння наданню правової допомоги, а також забезпечення тимчасового притулку для таких осіб та їхніх дітей у порядку, передбаченому законодавством;

6) інформування в установленому законодавством порядку місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування про осіб, яким надавалася допомога, та про результати її надання.

Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування (ст. 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»).

З повагою,
В.о. директора **Інна ЩУКІНА**

(06452) 3-31-33

УКРАЇНА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
вул.Грушевського, 21, м.Івано-Франківськ, 76004, тел.: (0342-22), 53-91-07;
факс: 53-35-64, E-mail: if_ocsssdm@i.ua, Код ЄДРПОУ 20555332

02.10.2020 року № 01-24/567

Горбач-Кудрі Іванні
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда
13-А, кв. 189, 04210,
(096) 787 24 27

Шановна п. Іванно!

З приводу Вашого запиту відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», повідомляємо:

до Калуського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено управлінням у справах сім'ї, молоді, фізкультури та спорту на проходження програми для кривдника за вчиненням адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2:

у 2018 році – 1 особу;
у 2019 році – 2 особи;
у 2020 році – 3 особи.

Кількість осіб, які пройшли програму для кривдника:

у 2018 році – 1 особа;
у 2019 році – 2 особи;
у 2020 році – 3 особи.

У зв'язку з тим, що уповноважені підрозділи Національної поліції України не направляли до Центру кривдників для проходження програми відповідно установою не скеровувались звернення в КВП ГУ НП в Івано-Франківській області щодо неявки кривдників або їх ухиляння на проходження програми.

До Івано-Франківського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у 2020 році від комісії з захисту прав дитини надійшло направлення 1 дорослої особи на проходження програми для кривдників за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2.

За період з 01 жовтня 2018 року до 31 грудня 2018 року та протягом 2019 року – звернень не надходило.

У 2020 році – 1 особа пройшла програму для кривдників.

Звернень до уповноважених підрозділів Національної поліції України щодо неявки кривдника для проходження програми для кривдника або ухилення на проходження програми для кривдника не було.

З повагою

Директор **Ростислав Микитюк**

ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
вул. Мала Бердичівська, 25, м. Житомир, 10014, тел. (0412) 47-44-07, факс 47-44-07
e-mail: csssdm@ukr.net, zt_kadru@ukr.net, код ЄДРПОУ 13558169

від 02.10.2020 № 951/02 на № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧУК-КУДРІ,
м. Київ, пр. Героїв Сталінграда, 13-А, кв. 189, 04210,

Про надання інформації

На Ваш запит, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» надсилаємо інформацію про те, що до Житомирського обласного центру соціальних служб та місцевих центрів соціальних служб Житомирської області не надходили направлення щодо проходження програми для кривдника за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП.

Відповідно до частини першої пункту 6 Наказу Міністерства соціальної політики № 1434 від 01.10.2018 «Про затвердження Типової програми для кривдників» зазначену програму реалізують фахівці, які пройшли відповідне навчання. На даний час місцеві центри соціальних служб не мають відповідних фахівців.

Директор Ганна АНТІПОВА

Федосенко, 47-09-92

УКРАЇНА

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

Вул. Чорновола, 66 , м. Рівне, 33028
E-mail: rocssm@ukr.net Код ЄДРПОУ 13984972

02.10.2020 № 1

на № _____ від _____

Іванні ГОРБАЧ-КУДРІ,
пр. Героїв Сталінграда, 13-А,
кв. 189, м. Київ, 04210
тел. (096) 7872427

На Ваш запит Рівненський обласний центр соціальних служб повідомляє, що відповідно до статті 28 розділу V Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. До компетенції обласного, райміськцентрів соціальних служб області не належить організація проведення корекційних програм.

Відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України від 08 травня 2014 року №281 «Методичні рекомендації щодо організації проходження корекційних програм особам, які вчиняють насильство в сім'ї» для висвітлення окремих тем корекційної програми можуть залучатися фахові спеціалісти, зокрема представники центрів соціальних служб.

Фахівці районних центрів соціальних служб Рівненської області залучалися до проведення лекцій, бесід, тренінгових занять з питань відпрацювання навичок контролю над агресивною поведінкою.

У період з 01.10 по 31. 12 2018 року та за 8 місяців 2020 року до проведення корекційних програм фахівці Рівненського обласного, райміськцентрів соціальних служб не залучалися. У 2019 році під час проведення корекційної програми для кривдників управлінням соціального захисту населення виконкому Острозької міської ради, психолог Острозького міського центру соціальних служб проводила тренінгові заняття з 4 кривдниками.

Директор центру Ананій БУЧАК

Олена Нікольченко (050) 8119835

Чернігівська обласна державна адміністрація
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ (ЧОЦСС)
вул. Шевченка, 21, м. Чернігів, 14000, тел (04622) 77-89-84,тел. 77-89-58, 77-48-25, 67-83-46, 65-25-12
E-mail: cssm_post@cg.gov.ua Код ЄДРПОУ 21402576

02.10.2020 № 01-23/925 На № _____ від

Іванни ГОРБАЧ-КУДРІ
М. Київ, пр. Героїв
Сталінграда, 13-А, кв. 189

Шановна пані Іванно!

У відповідь на Ваше звернення від 30.09.2020 повідомляємо наступне.

Протягом жовтня 2018 року – вересня 2020 року центри соціальних служб області працювали лише з особами, які постраждали від домашнього насильства.

Директор Алла КОТ

Юлія Велько 652 512

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
пл. Лесі Українки, 1, м. Київ, 01196, тел.: (044) 286-85-35, факс (044) 286-15-10
E-mail: zag@koda.gov.ua, сайт: http://koda.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00022533

від 30.09 2022 р. № Г-915/01-23 на № _____ від _____ 20____ р.

Київський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Горбач-Кудря І.
пр. Героїв Сталінграда, буд. 13-А, кв. 189
м. Київ, 04210

Відповідно до частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» надсилаємо для розгляду в межах компетенції запит гр. Горбач-Кудрі І. що надійшов до Київської обласної державної адміністрації електронною поштою.

За результатами розгляду просимо надати відповідь автору.

Додаток: на 1 арк. (першому адресату).

Перший заступник голови **Олександр СКЛЯРОВ**

Кириченко 286-86-63

Додаток Х

Запит на отримання публічної інформації до Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
Людмила ДЕНІСОВА
Івании ГОРБАЧ-КУДРІ,

Шановна пані Людмило!

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», прошу надати інформацію на e-mail: gorbachkudria@ukr.net про:

1. Кількість звернень щодо оскарження неправомірного винесення уповноваженими підрозділами Національної поліції України термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

2. Кількість звернень щодо відсутності реагування уповноваженими підрозділами Національної поліції України на факти вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

Статистичні дані подати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, в північних, західних, центральних, південних та східних областях, Донецькій та Луганській областях, АР Крим та м. Севастополі, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

З повагою,

03.10.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Ц

Відповідь на запит на отримання публічної інформації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

СЕКРЕТАРІАТ
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. 253 48 59, факс 226 34 27

07.10. 2020 № 01.28/629.14/750.13/20/37

На №_____ від __.__.20__

Горбач-Кудрі І.
gorbachkudria@ukr.net

На Ваші електронні запити від 03.10.2020 до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) та Представника Уповноваженого в східних областях щодо надання інформації про кількість звернень щодо оскарження неправомірного винесення заборонних приписів за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП, та відсутності реагування підрозділами Національної поліції України на факти вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП, повідомляємо.

Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 22 Закону розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту, зокрема, якщо розпорядник інформації не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит.

Ураховуючи зазначене, повідомляємо, що Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини інформацією у фіксованому вигляді згідно з критеріями, визначеними у Ваших запитах, не володіє.

Ця відмова може бути оскаржена до Уповноваженого або суду.

З повагою
Перший заступник
Керівника Секретаріату **І.В. Савицька**

Якименко Оксана Сергіївна
головний спеціаліст
відділу попереднього розгляду звернень
тел. 253-40-22

Додаток Ш

Зразок запиту на отримання публічної інформації до Представників Уповноваженого з прав людини в областях

Представник Уповноваженого з прав людини в центральних областях
Валерій ОЛЬХОВИЙ
Іванни ГОРБАЧ-КУДРІ

Шановний пане Валерію!

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», прошу надати інформацію на e-mail: gorbachkudria@ukr.net про:

1. Кількість звернень, що надійшли із центральних областей, щодо оскарження неправомірного винесення уповноваженими підрозділами Національної поліції України термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

2. Кількість звернень, що надійшли із центральних областей, щодо відсутності реагування уповноваженими підрозділами Національної поліції України на факти вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173^2 КУпАП.

Статистичні дані подати окремо за період з 01 серпня 2018 року до 31 грудня 2018 року, протягом 2019 року, протягом 8 місяців 2020 року, за областями, за віковим розподілом кривдників (дорослий / дитина).

З повагою,

03.10.2020 Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

Додаток Щ

Відповіді на запити на отримання публічної інформації Представників Уповноваженого з прав людини в областях

ПРЕДСТАВНИК
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
вул. Замостянська, 26-А, м. Вінниця E-mail: olkhovyi@ombudsman.gov.ua тел. (063)406-66-06

Горбач – Кудрі І.

вул. Героїв Сталінграда, 13-А, кВ. 189,
м. Київ, 04210,
gorbachkudria@ukr.net

У відповідь на Ваш запит від 03.10.2020 повідомляю, що відповідно до частини 1 статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Отже, визначальним для публічної інформації є те, що вона заздалегідь зафіксована будь-якими засобами та на будь-яких носіях та знаходилась у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

Регіональне представництво Уповноваженого Верховною Ради України з прав людини в центральних областях утворене в січні 2019 року, регіональне представництво не веде і не зобов'язане відповідно до компетенції, передбаченої законодавством, вести статистичні дані щодо кількості звернень, що надійшли із центральних областей, про оскарження неправомірного внесення уповноваженими підрозділами Національної поліції України термінових заборонних приписів стосовно кривдника за фактами вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП та кількості звернень, що надійшли із центральних областей, щодо відсутності реагування уповноваженими підрозділами Національної поліції України на факти вчинення домашнього насильства, передбаченого статтею 173-2 КУпАП.

У зв'язку з викладеним відмовляю Вам у наданні інформації на запит від 03.10.2020 на підставі частини 1 статті 22 Закону (розпорядник інформації не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит).

Відповідно до частини 1 статті 23 Закону рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
в центральних областях **Валерій ОЛЬХОВИЙ**

UB Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини №28041.4/749.13/20/3І/01 від 06.10.2020

арк.1

Додаток Ю

Інформація
про результати розгляду справ у сфері протидії домашньому насильству протягом 2019-2020 рр.

2019

Розгляд справ про адміністративні правопорушення

Назва статті Кодексу України про адміністративні правопорушення або адміністративного правопорушення, яке не ввійшло до Кодексу, але передбачене іншими законодавчими чи нормативними актами	Номер статті	Кількість справ, що перебували на розгляді, од		Кількість повернутих справ, од	в тому числі для належного оформлення	Кількість розглянутих справ, од	Кількість нерозглянутих справ на кінець звітного періоду, од	Кількість осіб, щодо яких розглянуто справи								
								усього	у тому числі							
									про накладення адміністративного стягнення	про застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 КУпАП	про закриття справи					
											усього	у тому числі у зв'язку із				
												передачею матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу	Клопотанням від потерпілої особи про звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення	передачею справи прокурору, органу досудового розслідування	відсутністю події і складу адміністративного правопорушення	закінченням строків накладення адміністративного
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування	**173-2**	112 964	108 791	22 811	20 905	83 672	6 481	83 746	50 580	116	33 050	10	9 444	72	5 333	17 388

2019

Розгляд справ про адміністративні право

Назва статті Кодексу України про адміністративні правопорушення або адміністративного правопорушення, яке не ввійшло до Кодексу, але передбачене іншими законодавчими чи нормативними актами	Номер статті	Накладено адміністративних стягнень (з гр. 8), од											Накладено адміністративних стягнень (з гр. 8), од				Сума штрафу (з гр. 17), грн.		Сума заподіяної матеріальної шкоди, грн.		
		основних											додаткових						установлено	відшкодовано	
		попередження	штраф	оплатне вилучення предмета	конфіскація предмета, грошей	позбавлення спеціального права	громадські роботи	суспільно корисні роботи	виправні роботи	адміністративний арешт	арешт з утриманням на гауптвахті	інші види адміністративних стягнень	оплатне вилучення предмета	конфіскація предмета, грошей	позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	позбавлення спеціального права (керування транспортним засобом)	накладеного	сплаченого добровільно		усього	у тому числі повернуто власнику в порядку відшкодування
А	Б	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування	**173-2**	19	44 091				4 859			1 611							9 598 146	3 463 812			

2019 рік

Розгляд справ окремого провадження

Категорії справ	Загальні показники розгляду заяв								Загальні показники розгляду справ								
	Кількість заяв, що перебували на розгляді, од		Кількість розглянутих заяв, од					Кількість нерозглянутих заяв на кінець звітного періоду, од	Кількість справ, що перебували на розгляді, од		Кількість розглянутих справ, од						Кількість нерозглянутих справ на кінець звітного періоду, од
				у тому числі								у тому числі					
	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	повернуто	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження		усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	із ухваленням рішення	у тому числі із задоволенням заяви	передано в інші суди	із закриттям провадження у справі	із залишенням заяви без розгляду	
Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Справи про видачу і продовження обмежувального припису	710	704	694	57	2	10	610	16	622	613	595	537	353	4	4	50	27

2020 рік

Розгляд справ про адміністративні правопорушення

Назва статті Кодексу України про адміністративні правопорушення або адміністративного правопорушення, яке не ввійшло до Кодексу, але передбачене іншими законодавчими чи нормативними актами	Номер статті	Кількість справ, що перебували на розгляді, од		Кількість повернутих справ, од	в тому числі для належного оформлення	Кількість розглянутих справ, од	Кількість нерозглянутих справ на кінець звітного періоду, од	Кількість осіб, щодо яких розглянуто справи								
		усього	у тому числі надійшло у звітному періоді					усього	у тому числі							
									про накладення адміністративного стягнення	про застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 КУпАП	про закриття справи					
											усього	у тому числі у зв'язку із				
												передачею матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу	звільненням від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення	передачею справи прокурору, органу досудового розслідування	відсутністю поді і складу адміністративного правопорушення	закінченням строків накладення адміністративного стягнення
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування	**173-2**	130 670	124 770	18 286	17 001	104 578	7 806	104 646	62 360	194	42 092	7	11 414	125	8 578	20 999

2020 рік

Розгляд справ про адміністративні правопорушення

Назва статті Кодексу України про адміністративні правопорушення або адміністративного правопорушення, яке не ввійшло до Кодексу, але передбачене іншими законодавчими чи нормативними актами	Номер статті	Накладено адміністративних стягнень (з гр. 8), од										Накладено адміністративних стягнень (з гр. 8), од				Сума штрафу (з гр. 17), грн.		Сума заподіяної матеріальної шкоди, грн.		
		основних										додаткових							відшкодовано	
		попередження	штраф	оплатне вилучення предмета	конфіскація предмета, грошей	позбавлення спеціального права	громадські роботи	суспільно корисні роботи	виправні роботи	адміністративний арешт	арешт з утриманням на гауптвахті	інші види адміністративних стягнень	оплатне вилучення предмета	конфіскація предмета, грошей	позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	позбавлення спеціального права (керування транспортними засобами)	накладеного	сплаченого добровільно	установлено	усього	у тому числі повернуто власнику в порядку відшкодування
А	Б	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування	**173-2**	41	55 473				5 277			1 569						1	12 473 289	3 832 389	1 112		

2020 рік

Розгляд справ окремого провадження

Категорії справ	Загальні показники розгляду заяв									Загальні показники розгляду справ										
	Кількість заяв, що перебували на розгляді, од		Кількість розглянутих заяв, од						Кількість нерозглянутих заяв на кінець звітного періоду, од	Кількість справ, що перебували на розгляді, од		Кількість розглянутих справ, од						Кількість справ, у яких порушено терміни розгляду, встановлені ЦПК України (з гр.12), од	Кількість нерозглянутих справ на кінець звітного періоду, од	
					у тому числі								у тому числі								
	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	повернуто	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження	із порушенням строків, встановлених ЦПК України		усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	Усього	їх ухвалено рішення	у тому числі із задоволених заяв (із гр. 13)	передано в інші суди	їх закрито провадження у справі	їх залишено заяв без розгляду		усього	із них провадження у яких зупинено
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Справи про видачу і продовження обмежувального припису, з них	998	987	971	96	3	4	848	3	27	889	855	843	750	500	3	5	84	18	46	
про продовження обмежувального припису	50	50	46	3			43	1	4	45	45	42	39	26			3	1	3	

Додаток Я
Результати впровадження дослідження

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Національної академії
внутрішніх справ
доктор юридичних наук,
професор

Станіслав ГУСАРЄВ
12.04.2021

АКТ
про впровадження результатів дисертаційного дослідження
здобувача кафедри поліцейського права Горбач-Кудрі Іванни Анатоліївни
на тему: "Адміністративно-правові засади застосування
спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству"
в освітній процес Національної академії внутрішніх справ

Комісія у складі начальника навчально-методичного відділу Станіслави Колодейчак, завідувача кафедри поліцейського права, кандидата юридичних наук, доцента Володимира Кулікова та завідувача кафедри публічного управління та адміністрування, кандидата юридичних наук, доцента Ігоря Пастуха склала цей акт про те, що результати дисертаційного дослідження "Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству" здобувача кафедри поліцейського права Іванни Горбач-Кудрі, зокрема:

1. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84). С. 70–78.

2. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України. *Часопис Київського університету права*. 2019/1. С. 233–236.

3. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припис як спеціального заходу із протидії

домашньому насильству у справах про вчинення адміністративного правопорушення. *Часопис Київського університету права*. 2020/1. С. 291–294.

4. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С. 374–378.

5. Горбач-Кудря І.А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов'язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 27 груд. 2018 р.). Львів : ФОП Шпак В.Б., 2018. С. 85–87.

6. Горбач-Кудря І.А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов'язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству* : матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 52–54.

7. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 09 квіт. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 21 С. 13–17.

8. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Дотримання принципу пропорційності у застосуванні спеціальних заходів щодо особи за фактами вчинення домашнього насильства. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 21 лип. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 24 С. 19–23.

9. Горбач-Кудря І.А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

10. Горбач-Кудря І.А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

11. Горбач-Кудря І.А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 14 груд. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 97–101.

використовуються в освітньому процесі під час проведення семінарських і практичних занять зі здобувачами вищої освіти при вивченні навчальних дисциплін «Взаємодія патрульних з підрозділами Національної поліції України та державними органами і службами», «Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції», «Поліцейська діяльність», «Поліцейська діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству», «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству», «Практикум з протидії домашньому насильству», «Протидія домашньому насильству.

Члени комісії:

Начальник навчально-методичного відділу **Станіслава КОЛОДЕЙЧАК**

Завідувач кафедри поліцейського права, кандидат юридичних наук, доцент **Володимир КУЛІКОВ**

Завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор ПАСТУХ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор Національної
академії внутрішніх справ
доктор юридичних наук,
професор

Сергій ЧЕРНЯВСЬКИЙ
05. 04.2021

АКТ
про впровадження результатів дисертаційного дослідження здобувача кафедри поліцейського права Горбач-Кудрі Іванни Анатоліївни на тему: "Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству" у науково-дослідну сферу Національної академії внутрішніх справ

Комісія у складі начальника відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності, доктора юридичних наук, професора Дмитра Никифорчука, т.в.о. завідувача відділу докторантури та ад'юнктури, доктора юридичних наук, професора Олексія Дрозда та професора кафедри поліцейського права, кандидата юридичних наук, доцента Сергія Брателя склала цей акт про те, що результати дисертаційного дослідження "Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству" здобувача кафедри поліцейського права Іванни Горбач-Кудрі, зокрема:

1. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84). С. 70–78.
2. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України. *Часопис Київського університету права*. 2019/1. С. 233–236.
3. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припис як спеціального заходу із протидії домашньому насильству у справах про вчинення адміністративного правопорушення. *Часопис Київського університету права*. 2020/1. С. 291–294.
4. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С. 374–378.
5. Горбач-Кудря І.А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов'язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне*

спрямування) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 27 груд. 2018 р.). Львів : ФОП Шпак В.Б., 2018. С. 85–87.

6. Горбач-Кудря І.А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов'язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству* : матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 52–54.

7. Горбач-Кудря І.А., Гусєва К.А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 09 квіт. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 21 С. 13–17.

8. Горбач-Кудря І.А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

9. Горбач-Кудря І.А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

10. Горбач-Кудря І.А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 14 груд. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 97–101.

використовуються у науково-дослідній сфері під час підготовки навчального посібника «Протидія домашньому насильству», навчального посібника «Поліцейська діяльність» та курсу лекцій «Публічне адміністрування».

Члени комісії:
Начальник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності, доктор юридичних наук, професор **Дмитро НИКИФОРЧУК**

Т.в.о. завідувача відділу докторантури та ад'юнктури, доктор юридичних наук, професор **Олексій ДРОЗД**

Професор кафедри поліцейського права, кандидат юридичних наук, доцент **Сергій БРАТЕЛЬ**

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Комітет з питань правоохоронної діяльності
01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

Інститут законодавства Верховної Ради України

Національна академія правових наук України

Національний інститут стратегічних досліджень

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Національна академія внутрішніх справ

У Комітеті Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності знаходиться на опрацюванні проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зміни установленого порядку притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі» (реєстр. № 4149 від 24.09.2020).

Враховуючи значущість сфери правового регулювання, якої торкаються законодавчі зміни, відповідно до пункту 9 статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та статті 93 Регламенту Верховної Ради України з метою підготовки даного законопроекту для попереднього розгляду Комітетом, просимо, за наявності, до 16 грудня 2020 року надати пропозиції та зауваження до нього на адресу Комітету **через СЕВ ОВВ (систему електронної взаємодії органів виконавчої влади), а у разі відсутності технічної можливості - засобами поштового зв'язку та електронною поштою: pluzhnyk@v.rada.gov.ua.**

ВДСІ НАВС
Вх. № 107 ВР
30 11 2020
кількість аркушів:
сон. док. 2 додаток —

Ознайомитися з зазначеним вище законопроектом можна на сайті Верховної Ради України за адресою:
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70052

Контактна посадова особа: головний консультант секретаріату Плужник Леонід т. (тел. 255-35-19, 066-362-39-23).

Голова Комітету **Д. Монастирський**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач:Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2020/223271 від 27.11.2020
274912

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

пл. Солом'янська, 1, м. Київ, 03035
тел./факс: +380 44 246-94-91
E-mail:post@naiau.kiev.ua
https://www.naiau.kiev.ua
Код згідно з ЄДРПОУ 08751177

09.12.2020 № 461/01/199 ВР

На № _____ від _____ 20___

Голові Комітету Верховної
Ради України з питань
правоохоронної діяльності
Денису МОНАСТИРСЬКОМУ

Про надіслання пропозицій

Шановний пане Денисе!

Відповідно до Вашого листа від 27.11.2020 № 04-27/3-2020/223271, надсилаємо підготовлені фахівцями академії зауваження та пропозиції до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зміни установленого порядку притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі» (реєстр. № 4149 від 24.09.2020).

Додаток: на 6 арк. у 1 прим.

З повагою
ректор
генерал поліції другого рангу Володимир ЧЕРНЄЙ

Наталія Павленко 044 520 06 58

Додаток
до листа НАВС
від ___. ___. 2020 № ____

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зміни установленого порядку притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі» (реєстр. № 4149 від 24.09.2020)

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст положення (статті, норми) проєкту акта	Пропозиції та зауваження фахівців НАВС	Обґрунтування доцільності внесення змін
Кодекс України про адміністративні правопорушення			
Стаття 15. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень Військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складів Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту ~~і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України~~, поліцейські несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами. За порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього	Стаття 15. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень Військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи **начальницького складу Національного антикорупційного бюро України та податкової міліції**, рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, **Державного бюро розслідувань,** поліцейські несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами. За порушення правил, норм і стандартів, що стосуються	**Залишити чинну редакцію**	Внесення запропонованих змін є недоцільним, адже в разі прийняття проєкту єдиним можливим стягненням за вчинення вказаного діяння особами, визначеними в ч. 1 ст. 15 КУпАП, буде штраф, максимальний розмір якого становитиме сорок неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (680 грн). Також суд матиме право направити таких осіб на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі згідно зі ст. 39-1 КУпАП. Тому без збільшення розміру штрафу в санкціях ст. 173-2 КУпАП внесення запропонованих у проєкті змін до ст. 15 КУпАП фактично втрачає свій сенс. Недоречним є те, що дія статті поширюється лише на осіб начальницького складу податкової міліції, адже згідно зі ст. 353 Податкового кодексу України в податковій міліції проходять службу особи начальницького і рядового складу. Виключення з переліку статті Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України є недоречним, тому що до її складу, згідно з ч. 14 Положення про Адміністрацію

Продовження додатка

руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, ці особи несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах. До зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи і адміністративний арешт.	забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, **вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування у разі винесення термінового заборонного припису**, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, ці особи несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах. До зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи, адміністративний арешт.		Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 р. № 411, входять військовослужбовці. Ініціатор законопроєкту в пояснювальній записці не пояснив, у чому саме полягає проблема з відповідальністю військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень пов'язаних з домашнім насильством та насильством за ознакою статі. Чи є підстави для внесення змін та доповнень до чинного законодавства? Відсутність такого аналізу дає **підстави для пропозиції не вносити зміни та доповнення до чинного законодавства**, а зобов'язати відповідні служби та органи ефективніше проводити роботу серед особового складу, запланувати та систематично проводити заходи виховного впливу, профілактику подібних правопорушень серед військовослужбовців та інших категорій працівників, які до них прирівняні. На наш погляд, останнім часом намітилася тенденції знецінення дисциплінарних статутів та ефективність їх застосування. Тому передусім слід здійснювати правові та організаційні заходи із забезпечення дотримання дисциплінарних статутів під час проходження служби військовослужбовцями та іншими особами, які їм підпорядковуються. На даний час проводиться реформування Військової служби правопорядку у військову поліцію. Яка роль сучасної військової служби правопорядку у запобіганні домашньому насильству та бачення її після реформування? На жаль, ініціатор законопроєкту не врахував те, що

Продовження додатка

Інші, крім зазначених у частині першій цієї статті, особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів або спеціальних положень про дисципліну, у випадках, прямо передбачених ними, несуть за вчинення адміністративних правопорушень дисциплінарну відповідальність, а в інших випадках - адміністративну відповідальність на загальних підставах. При порушенні правил дорожнього руху водіями транспортних засобів Збройних Сил України або інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної спеціальної служби транспорту - військовослужбовцями строкової служби, а також вчиненні ними військових адміністративних правопорушень, передбачених главою 13-Б цього Кодексу, штраф як адміністративне стягнення до них не застосовується. У випадках, зазначених у цій статті, органи (посадові особи), яким надано право накладати адміністративні стягнення, передають матеріали	**У разі притягнення таких осіб до відповідальності за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, направлення особи, яка вчинила таке насильство, на проходження програми для осіб, які вчинили домашнє насильство чи насильство за ознакою статі відбувається на загальних підставах.** Інші, крім зазначених у частині першій цієї статті, особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів або спеціальних положень про дисципліну, у випадках, прямо передбачених ними, несуть за вчинення адміністративних правопорушень дисциплінарну відповідальність, а в інших випадках - адміністративну відповідальність на загальних підставах. При порушенні правил дорожнього руху водіями транспортних засобів Збройних Сил України або інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної спеціальної служби транспорту - військовослужбовцями строкової служби, а також вчиненні ними		переважна більшість військовослужбовців та працівників поліції мають на зберіганні вогнепальну зброю та травматичні засоби. Слід звернути увагу на те, що відповідно до п. 7 Типової програми для кривдників (затв. наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 р. № 1434) «Кривдника може бути направлено на проходження цієї Типової програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду. Також кривдник може брати участь у цій Типовій програмі за власною ініціативою». Пропонуємо авторам законопроєкту доопрацювати дане питання, а саме механізм проходження військовослужбовцями та іншими особами, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень на строк від трьох місяців до одного року

Продовження додатка

про правопорушення відповідним органам для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності. За вчинення військових адміністративних правопорушень військовослужбовці, а також військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів несуть відповідальність, передбачену главою 13-Б цього Кодексу, за умови, якщо ці правопорушення не тягнуть за собою кримінальну відповідальність.	військових адміністративних правопорушень, передбачених главою 13-Б цього Кодексу, штраф як адміністративне стягнення до них не застосовується. У випадках, зазначених у цій статті, органи (посадові особи), яким надано право накладати адміністративні стягнення, передають матеріали про правопорушення відповідним органам для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності. За вчинення військових адміністративних правопорушень військовослужбовці, а також військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів несуть відповідальність, передбачену главою 13-Б цього Кодексу, за умови, якщо ці правопорушення не тягнуть за собою кримінальну відповідальність.		
Стаття 268. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права,	Стаття 268. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за	**Залишити чинну редакцію**	Внесення запропонованих змін позбавить можливості всебічного розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 173-2 КУпАП, зокрема в частині встановлення причиново-наслідкового зв’язку. Положення зазначеного законопроєкту певною мірою руйнують вже налагоджену систему провадження адміністративних справ. Так, пристосовуючи розв’язання адміністративних справ за ст. 173-2 КУпАП до військовослужбовців та осіб прирівняних до них, автори законопроєкту пропонують виключити необхідність обов’язкової

Продовження додатка

який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються статтями 279-1-279-4 цього Кодексу. При розгляді справ про адміністративні правопорушення,	законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються статтями 279-1-279-4 цього Кодексу. При розгляді справ про адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, статтями 51, 146, 160,		участі особи при розгляді справ за ст. 173-2 «Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування» КУпАП (зміни до ст. 268 КУпАП). Таким чином, знецінюється роль судових органів у процесі виховання кривдників, ускладнюється провадження у справах зазначеної категорії правопорушень, ускладнюється виконання судами ст. 245 «Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення», а саме «всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом». Як наслідок, зазначене положення значно погіршить вже напрацьовані можливості запобігання та протидії домашньому насильству. На нашу думку, не слід виключати цифри «173-2» у першому реченні частини другої статті 268 КУпАП. Ми підтримуємо думку Головного науково-експертного управління щодо необхідності більш чіткого визначення переліку осіб, які зазначені у ч. 1. ст. 15 КУпАП, а саме «змінити перелік осіб, які несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами, додавши до нього осіб начальницького складу Національного антикорупційного бюро України та податкової міліції, а також рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань, одночасно виключивши з даного переліку осіб рядового і начальницького складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. При цьому, відповідно до положень законопроєкту особи, перелічені у

Продовження додатка

передбачені частиною першою статті 44, статтями 51, 146, 160, 172-4 - 172--9, 173, 173-2, частиною третьою статті 178, статтями 185, 185-1, статтями 185-7, 187 цього Кодексу, присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою. У разі ухилення від явки на виклик органу внутрішніх справ або судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду цю особу може бути органом внутрішніх справ (Національною поліцією) піддано приводу. Законами України може бути передбачено й інші випадки, коли явка особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, в орган (до посадової особи), який вирішує справу, є обов'язковою.	172-4 - 172-9, 173, ~~173-2~~, частиною третьою статті 178, статтями 185, 185-1, статтями 185-7, 187 цього Кодексу, присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою. У разі ухилення від явки на виклик органу внутрішніх справ або судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду цю особу може бути органом внутрішніх справ (Національною поліцією) піддано приводу. Законами України може бути передбачено й інші випадки, коли явка особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, в орган (до посадової особи), який вирішує справу, є обов'язковою.		реченні 1 ч. 1 ст. 15 КУпАП, за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування у разі винесення термінового заборонного припису несуть адміністративну відповідальність не за дисциплінарними статутами, а на загальних підставах відповідно до КУпАП». Статтею 173-2 КУпАП передбачено накладання штрафу на порушників, громадські роботи та адміністративний арешт. Але за законом до військовослужбовців та осіб, які до них прирівняні, не можна застосовувати адміністративний арешт чи громадські роботи. Накладання штрафу в розмірі 680 грн, на нашу думку, буде неефективним, тож розміри штрафу варто збільшувати

Зауваження та пропозиції підготували:

професор кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат юридичних наук, доцент Лупало О.А.;

професор кафедри поліцейського права, кандидат юридичних наук, доцент Квітка Я.М.;

доцент кафедри поліцейського права, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Гусєва К.А.;

старший викладач кафедри поліцейського права Лях Н.В.;

старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції ННІ № 3 Федоровська Н.В.;

здобувач кафедри поліцейського права Горбач-Кудря І.А.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника Головного управління Національної поліції у м. Києві
полковник поліції

Віктор НЕЧИТАЙЛО
__.__.2021

АКТ
про впровадження результатів дисертаційного дослідження здобувача кафедри поліцейського права Національної академії внутрішніх справ Горбач-Кудрі Іванни Анатоліївни на тему: "Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству" у практичну діяльність ГУНП у м. Києві

Комісія у складі начальника управління превентивної діяльності полковника поліції Ониська Олега Васильовича, заступника начальника управління – начальника відділу дільничних офіцерів поліції управління превентивної діяльності полковника поліції Бойка Ігоря Мирославовича та заступника начальника управління – начальника відділу масових і охоронних заходів управління превентивної діяльності підполковника поліції Петрички Сергія Семеновича склала цей акт про те, що результати дисертаційного дослідження "Адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству" здобувача кафедри поліцейського права Національної академії внутрішніх справ Горбач-Кудрі Іванни Анатоліївни, зокрема:

1. Горбач-Кудря І.А. Особливості кваліфікації домашнього економічного насильства в практичній діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84). С. 70–78.

2. Горбач-Кудря І.А. Особливості кваліфікації психологічного домашнього насильства у практичній діяльності превентивних підрозділів

Національної поліції України. *Часопис Київського університету права*. 2019/1. С. 233–236.

3. Горбач-Кудря І.А. Профілактичний облік кривдника у практичній діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України з профілактики домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2020/2. С. 374–378.

4. Горбач-Кудря І.А. Фізичне насильство як форма скоєння адміністративного правопорушення, пов'язаного із вчиненням особою домашнього насильства. *Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 27 груд. 2018 р.). Львів : ФОП Шпак В.Б., 2018. С. 85–87.

5. Горбач-Кудря І.А. Визначення правового статусу дитини, яка стала свідком (очевидцем) правопорушень, пов'язаних із вчиненням різних форм домашнього насильства. *Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству* : матеріали Міжнар. круглого столу (Київ, 27 верес. 2019 р.). Київ : Нац. акад. прокур. України, 2019. С. 52–54.

6. Горбач-Кудря І.А. Винесення поліцейськими термінового заборонного припису, як спеціального заходу із протидії домашньому насильству у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайно припинення домашнього насильства.

7. Горбач-Кудря І.А. Винесення термінового заборонного припису кривднику в аспекті дотримання конституційних прав та свобод людини. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 09 квіт. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 21 С. 13–17.

8. Горбач-Кудря І.А. Дотримання принципу пропорційності у застосуванні спеціальних заходів щодо особи за фактами вчинення домашнього насильства. *Актуальні дослідження правової та історичної науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 21 лип. 2020 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В.Б., 2020. Вип. 24 С. 19–23.

9. Горбач-Кудря І.А. Протидія домашньому насильству як юридична терміносистема. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

10. Горбач-Кудря І.А. Методи соціологічного опитування у дослідженні адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Філософські, методологічні та психологічні проблеми права* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 80–82.

11. Горбач-Кудря І.А. Імплементація Україною міжнародного досвіду у застосуванні спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 14 груд. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 97–101.

Використовуються в практичній діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві під час удосконалення застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

Члени комісії:
Начальник управління
превентивної діяльності
полковник поліції **Олег ОНИСЬКО**

Заступник начальника управління –
начальник відділу
дільничних офіцерів поліції
управління превентивної діяльності
полковник поліції **Ігор БОЙКО**

Заступник начальника управління –
начальник відділу масових
і охоронних заходів
управління превентивної діяльності
підполковник поліції **Сергій ПЕТРИЧКА**